

Vak 89

210

1892

Merriam

Wadsworth

Friday March

~~1. 1. 2.~~

Urenband

Wodena

Vrydag Kuis

M. Daniel

Place St. Sulpice 76. Paris.

ESPRIT D'HUMILITÉ.

Descendant de David l'humble Joseph est réduit par la pauvreté
le roi d'Israël est devant lui.

Vak 89
210
DE HEILIGEN, gec

ONZE

Geleiders ten Hemel.

GEBEDEN ONDER DE H. MIS,

BIJ HET ONTVANGEN DER HEILIGE
SAKRAMENTEN,

voor alle tijden en dagen des jaars, en in alle aan-
gelegenheden en beproevingen.

getrokken uit de Schriften

VAN HEILIGEN EN GELUKZALIGEN;

benoovens verschillende Litanien, de H. Kruisweg, enz.

BIBL. CONV.

O. F. M.

Met Goedkeuring.

WIJCHENS

TE VENLOO, BIJ DE WED. H. BONTAMPS.

1872.

GOEDKEURING.

Volgaarne verleenen wij onze goedkeuring aan het gebedenboek *De Heiligen, onze Geleiders ten Hemel*, en gelooven dat hetzelfde met bijzondere vrucht door de geloovigen gehruikt zal worden, omdat zij daarin de gevoel- en zalvingvolle gebeden van ware mannen van gebed, namelijk die der Heiligen en Gelukzaligen wedervinden.

Roermond, den 21 November 1860.

P. F. H. CANOIJ. Can. theolog.
ad hoc. deputatus.

gel
gel
He
op

wij
hie
nie
ik
St.

zij
ne

tij
he

do

een oog heeft gezien, geen oor heeft gehoord, nooit is het in 's menschen hart gekomen, wat God hun bereid heeft, die Hem beminnen; dat heeft ons God geopenbaard door zijnen Geest. *I. Cor. 2. 9.*

Ons verlangen stijgthemelwaarts, alwaar wij, eenmaal aangekomen, zeggen zullen: hier is het goed te zijn, verder verlang ik niets meer; hier bemin ik allen en vrees ik niemand. O goed, o heilig verlangen! *St. Aug. in ps. 26.*

Het rijk des hemels lijdt geweld; alleen zij die geweld gebruiken, zullen het innemen. *Math. 11, 12.*

Geen arbeid moet ons te zwaar, geen tijd te lang schijnen, waardoor wij den hemel verwerven. *St. Hieron. in Epist.*

Niemand komt tot den Vader, dan door mij. *Math. 9. 9.*

De Heiligen zijn allen dienaren des Heeren als toonbeeld daargesteld; zij moeten ons veel meer tot ijver in het goede opwekken, dan het aantal onverschilligen ons verleiden kan, om van het goede af te wijken. *Thomas à Kempis*. I. 18.

Waakt en bidt, opdat gij niet valt in bekoring. *Math.* 26, 41.

Vraagt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal worden open gedaan. *Math.* 7, 7.

Voorwaar, voorwaar, ik zeg het u : zoo gij den Vader, in mijnen naam, om iets zult vragen, zal het u gegeven worden. *Joh.* 15, 7.

Wanneer gij in mij blijft, en mijne woorden in u blijven, zoo moogt gij vragen wat gij wilt, het zal u gegeven worden. *Joh.* 15, 7.

God is een geest; die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en in waarheid. *Joh.* 4, 24.

Het gebed van den regtvaardige is een sleutel des hemels; hemelwaarts stijgt zijn gebed en Godes erbarming daalt op hem neder. *St. Aug.*

Het gebed is de moeilijkste en tevens gemakkelijkste, maar ook de beste arbeid op aarde. *Agathon.*

Er is niets, wat in dit leven het gemoed aangenamer stemt; niets, wat 's menschen hart met grootere vreugde bezielt; niets, wat hem meer tot edele handelingen opwekken en tot gelatenheid in het lijden sterken kan, dan een ijverig gebed. *St. Bernard.*

Een middel voor hem, die aan hevige bekoringen tot zonde is blootgesteld, is: dat hij, bij iedere verzoeking tot zonde, zijne toevlugt neme tot het gebed; want een ijverig gebed maakt de aanvallen der bekoring krachteloos. *St. Isidor.*

TAFEL DER

JAAR ONZ. HEEREN.	ZONDAGS- LETTER.	EPAKTEN.	SEPTUA- GESIMA.	ASCH- WOENSDAG.	PASCHEN.
1867	f	XXV	17. Fb.	6. Mt.	21. Ap.
1868	e d	VI	9. Fb.	26. Fb.	12. Ap.
1869	c	XVII	24. Ja.	10. Fb.	28. Mt.
1870	b	XXVIII	13. Fb.	2. Mt.	17. Ap.
1871	A	IX	5. Fb.	22. Fb.	9. Ap.
1872	g f	XX	28. Ja.	14. Fb.	31. Mt.
1873	e	I	9. Fb.	26. Fb.	13. Ap.
1874	d	XII	4. Fb.	18. Fb.	5. Ap.
1875	c	XXIII	24. Ja.	10. Fb.	28. Mt.
1876	b A	IV	13. Fb.	1. Mt.	16. Ap.
1877	g	XV	28. Ja.	4. Fb.	1. Ap.
1878	f	XXVI	17. Fb.	6. Mt.	21. Ap.
1879	e	VII	9. Fb.	26. Fb.	13. Ap.
1880	d c	XVIII	24. Ja.	10. Fb.	27. Mt.
1881	b	*	13. Fb.	2. Mt.	17. Ap.
1882	A	XI	5. Fb.	22. Fb.	9. Ap.
1883	g	XXII	22. Ja.	8. Fb.	25. Mt.
1884	f e	III	18. Fb.	27. Fb.	13. Ap.
1885	d	XIV	1. Fb.	18. Fb.	5. Ap.
1886	c	XXV	21. Fb.	10. Mt.	25. Ap.
1887	b	VI	6. Fb.	3. Mt.	10. Ap.
1888	A g	XVII	29. Ja.	15. Fb.	1. Ap.
1889	f	XXVIII	17. Fb.	6. Mt.	21. Ap.
1890	e	IX	2. Fb.	19. Fb.	6. Ap.
1891	d	XX	25. Ja.	12. Fb.	29. Mt.
1892	c b	I	13. Fb.	2. Mt.	17. Ap.

ROERENDE FEESTDAGEN.

HEMEL- VAARTSD.	PINK- STEREN.	H. SAKRA- MENTS DAG.	ZOND. NA PINKSTER.	1 ^e . ZONDAG VAN DEN ADVENT.
30. Mei.	9. Junij.	20 Junij.	24	1. Dec.
21. Mei.	31. Mei.	11. Junij.	25	29. Nov.
6. Mei.	6. Mei.	27. Mei.	27	28. Nov.
26. Mei.	15. Junij.	16. Junij.	24	27. Nov.
18. Mei.	28. Mei.	8. Junij.	26	3. Dec.
9. Mei.	19. Mei.	30. Mei.	27	1. Dec.
22. Mei.	1. Junij.	12. Junij.	25	30. Nov.
14. Mei.	24. Mei.	4. Junij.	26	29. Nov.
6. Mei.	16. Mei.	72. Mei.	27	28. Nov.
25. Mei.	4. Junij.	5. Junij.	25	3. Dec.
10. Mei.	20. Mei.	31. Mei.	27	2. Dec.
30. Mei.	9. Junij.	20. Junij.	24	1. Dec.
22. Mei.	1. Junij.	12. Junij.	25	30. Nov.
5. Mei.	15. Mei.	26. Mei.	27	28. Nov.
26. Mei.	5. Junij.	16. Junij.	24	27. Nov.
18. Mei.	28. Mei.	8. Junij.	26	3. Dec.
3. Mei.	13. Mei.	24. Mei.	27	25. Nov.
22. Mei.	1. Junij.	12. Junij.	25	30. Nov.
14. Mei.	24. Mei.	4. Junij.	26	29. Nov.
3. Junij.	13. Junij.	24. Junij.	23	28. Nov.
19. Mei.	29. Mei.	9. Junij.	25	27. Nov.
10. Mei.	20. Mei.	31. Mei.	27	2. Dec.
30. Mei.	9. Junij.	20. Junij.	24	1. Dec.
15. Mei.	25. Mei.	5. Junij.	25	30. Nov.
17. Mei.	17. Mei.	28. Mei.	27	29. Nov.
26. Mei.	5. Junij.	16. Junij.	24	27. Nov.

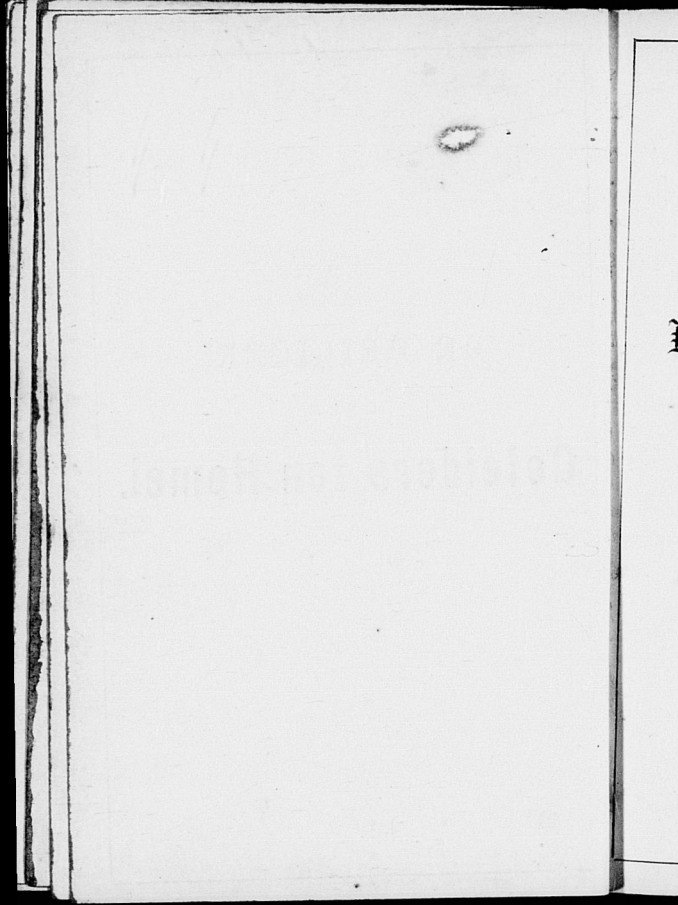
FORNERS OF THE EAST

G

DE HEILIGEN,

ONZE

Geleiders ten Hemel.

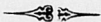

Wetgeen noodzakelijk is,
om zalig te worden.

ti
Jo
on
be
di
di
is
ve
m
va
H
de
de
sc
zo
he

HET GELOOF,
door God geopenbaard.

Apostolische Geloofsbelijdenis.

Ik geloof in God den Vader, den almachtigen Schepper van hemel en aarde; en in Jesus Christus, zijnen eeniggeboren Zoon, onzen Heer; die ontvangen is van den heiligen Geest, geboren uit de Maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus; die gekruist is, gestorven en begraven; die is nedergedaald ter helle, ten derden dage verrezen van de dooden; die is opgeklommen ten Hemel en zit aan de regterhand van God, den almachtigen Vader; van waar Hij zal komen oordeelen de levenden en de dooden. Ik geloof in den heiligen Geest, de heilige katholieke Kerk, de gemeenschap der Heiligen, de vergiffenis der zonden, de verrijzenis des vleesches, en het eeuwige leven. Amen.

Niceesche Geloofsbelijdenis.

Ik geloof in een eenigen God, den almagtigen Vader, Schepper des hemels en der aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen. En in eenen Heer, Jesus Christus, den eeniggeboren Zoon Gods, uit den Vader voortkomstig van eeuwigheid, God van God, licht van licht, waarachtig God van den waarachtigen God, geboren en niet gemaakt, zelfstandig met den Vader, door wien alle dingen gemaakt zijn; die, om ons menschen en om onzer zaligheid wille, uit den hemel is nedergedaald en, door den heiligen Geest, uit de Maagd Maria, het vleesch heeft aangenomen, en mensch geworden is. Ook is Hij voor ons gekruist onder Pontius Pilatus; Hij heeft geleden en is begraven en is ten derden dage, volgens de Schrift, opgestaan. En Hij is opgeklommen ten hemel, zit aan de regterhand des Vaders, en zal wederkomen in heerlijkheid, om te oordeelen de levenden en de dooden; wiens rijk geen einde zal hebben.

Ik geloof in den heiligen Geest, den Heer en levendmaker; die uit den Vader en den Zoon voortkomt, die met den Vader en den Zoon te zamen aangebeden en verheerlijkt wordt; die door de Profeten gesproken heeft.

Ik geloof in Ééne, Heilige, Katholieke en Apostolische Kerk.

Ik belijd één doopsel ter vergeving der zonden, en verwacht de opstanding der dooden en het eeuwige leven. Amen.

2.

DE GEBODEN

onderhouden, die ons God zelf, of door zijne heilige Kerk gegeven heeft.

Hoofdgebod van Jesus Christus.

Gij zult den Heer uwen God beminnen, uit geheel uw hart, uit geheel uwe ziel, uit geheel uw gemoed en uit al uwe krachten.

Gij zult uwe naasten beminnen, gelijk u zelve*n*. *Marc.* — 12, 30. — 31.

De tien Geboden Gods.

1. Ik ben de Heer, uw God; gij zult geene vreemde goden voor mijn aangezicht hebben, noch u een gesneden beeld of gelijkenis maken, om dat te aanbidden.
2. Gij zult den naam van den Heer, uwen God, niet ijdelijk aanroepen.
3. Den Sabbathdag zult gij vieren.
4. Gij zult vader en moeder eeren, opdat gij lang moogt leven op aarde.
5. Gij zult niet doodslaan.
6. Gij zult geen overspel plegen.
7. Gij zult niet stelen.
8. Gij zult geene valsche getuigenis geven.
9. Gij zult uws naasten huisvrouw niet begeeren;
10. Noch zijn huis, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets van alles wat hem toebehoort.

De vijf Geboden der heilige Kerk.

1. De gebodene heilige dagen zult gij vieren.

2. Dan ook Mis hooren met goede manieren.
 3. Geen gebodene vastendagen zult gij breken.
 4. Gij zult den priester ten minste eens 's jaars uwe biecht spreken.
 5. En nuttigen omtrent Paschen het lichaam des Heeren.
- Dit gebiedt onze moeder de heilige Kerk te eeren.

3.

DE GENADEMIDDELEN

gebruiken, welke God heeft voorgeschreven.

De zeven heilige Sakramenten.

1. *Het Doopsel*, waarin de mensch, door het water en het woord, van alle zonden gereinigd en in Christus, als een nieuw schepsel, ten eeuwigen leven herboren wordt.

2. *Het Vormsel*, waarin de mensch, na het doopsel, door de oplegging der handen

20 DE GENADEMIDDELEN GEBRUIKEN.

van den bisschop en de zalving met *chrisma*, door den heiligen Geest gesterkt wordt, om zijn geloof standvastig te belijden en hetzelfde getrouw na te volgen.

3. *Het allerheiligste Sakrament des altaars*: waarin het ware ligchaam en bloed van onzen Heer Jesus Christus, onder de gedaanten van brood en wijn, ter voeding onzer zielen, wezenlijk tegenwoordig is.

4. *De Biecht*, waarin de priester, de plaats van God bekleedende, vergiffenis der zonden verleent, wanneer de zondaar een waar berouw gevoelt, zijne zonden met opregtheid belijdt en den ernstigen wil koestert zijn leven te beteren.

5. *Het heilig Oliesel*, waarin de zieke, door het heilig Oliesel, en het gebed des priesters, de genade Gods ontvangt, als reisgeld voor zijne ziel, op den weg der eeuwigheid, en dikwijls ook de gezondheid des ligchaams, zoo die hem zalig is, terug erlangt.

6. *Het Priesterschap*, waardoor zij, die gewijd worden, van God de noodige magt en genade bekomen, om hun geestelijk ambt uit te oefenen.

7. *Het Huwelijk*, waarin man en vrouw elkander trouw beloven, en van God de genade bekomen, om de pligten van hunnen staat, tot in den dood, getrouw te vervullen.

H E T G E B E D.

Het gebed is eene verheffing des gemoeds tot God, hetzij om God te prijzen en te loven, hetzij om Hem te danken voor verkregene weldaden of om nieuwe genade van Hem te verzoeken.

G E B E D E N,

die in de geheele Katholieke
Christene wereld gebeden
worden.

Het gebed des Heeren.

Onze Vader, die in de Hemelen zijt.
Geheiligd zij uw naam. Laat ons toekomen
uw Rijk. Uw wil geschiede op aarde als
in den Hemel. Geef ons heden ons dage-
lijksch brood. Vergeef ons onze schulden,

gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. En leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van den kwade. Amen.

De Groetenis des Engels.

Wees gegroet, Maria, vol van genade; de Heer is met u; gezegend zijt gij onder alle vrouwen, en gezegend is de vrucht uws ligchaams, Jesus.

Heilige Maria, Moeder Gods! bid voor ons zondaars, nu en in de uur van onzen dood. Amen.

OEFENING DER DRIE GODDELIJKE DEUGDEN. (*)

G E L O O F.

Ik geloof vastelijk, wijl God, de onfeilbare waarheid, aan de heilige katholieke

(*) Overwegende, hoezeer eene gestadige oefening der drie goddelijke deugden: — Geloof, Hoop en Liefde — den geloovigen nuttig, ja noodzakelijk is, en om hen op te wekken deze oefening dikwijls te herhalen, verleent Benedictus XIV, bij besluit van de heilige Congregatie der aflaten van den 28. Januarij 1756, terwijl hij de door Benedictus XIII, tot hetzelfde doel verleende aflaten bevestigt, een vollen aflaat, eenmaal in de maand, toepasselijk op de zielen in het

Kerk, en door deze aan ons, heeft geopenbaard : dat er één God is, in drie Personen : Vader, Zoon en heilige Geest; dat God de Zoon voor ons is mensch geworden : dat hij, door de medewerking van den heiligen Geest, in het maagdelijke ligchaam van Maria, de menschelijke natuur heeft aangenomen; dat hij voor ons gekruist is, gestorven en begraven; dat hij verrezen is van den dood, opgeklommen ten hemel en zit aan de regterhand des

(*) vagevuur, aan hem, die dagelijks aandachtig de bovengenoemde oefening verrigt, mits hij gebiecht, gecommuniceerd en gebeden zal hebben voor onze Moeder de heilige Kerk.

Daarenboven verleent hij, in het uur des doods, een vollen aflaat en een aflaat van 7 jaren en 7 quaden, insgelijks toepasselijk op de zielen in het vagevuur, zoo dikwijls men met aandacht deze drie goddelijke deugden verwekt.

De hier aangegevene zijn de gewone formules. Overigens is, volgens genoemd besluit van Benedictus XIV, om den aflaat te verdienen, geene bijzondere formule noodig; ieder mag die uitdrukkingen en bevoordingen gebruiken, welke hij verkiest, zoo hij slechts in dezelve de bijzondere beweeggronden van ieder der drie goddelijke deugden uitdrukt. —

Vaders, van waar hij zal komen oordeelen de levenden en de dooden. Ik geloof, om dezelfde beweeggronden, alles wat de heilige Kerk voorschrijft om te gelooven.

H O O P.

Mijn God! wijl Gij almachtig, oneindig goed en barmhartig zijt, hoop ik, dat Gij mij, door de verdiensten, het lijden en sterven van Jesus Christus, onzen Verlosser, hier beneden uwe genade en de vergiffenis mijner zonden, en hiernamaals het eeuwige leven schenken zult, hetgeen Gij beloofd hebt, hem te geven, die de pligten eens waren Christen vervult, gelijk ik, met uwe genade, mij vast voorneem dezelve te vervullen.

L I E F D E.

Mijn God! wijl Gij het hoogste en volmaaktste goed zijt, bemin ik U uit geheel mijn hart en boven alles, en ben ik bereid, liever alles te verliezen, alles te lijden, dan U te vergrammen. Ik bemin mijne naasten, gelijk mij zelven om U.

BEROUW.

ô Mijn God en Heer! alle bekende en onbekende zonden van mijn geheele leven zijn mij leed, en berouwen mij uit den grond mijns harten. Ik haat en verafschuw de zonde, wijl ik U, mijn Schepper en strenge Regter, daardoor vergramd en uwe straffen verdiend heb; vooral echter zijn mij al mijne zonden leed, omdat ik U, het hoogste, het schoonste, het volmaakte goed, dat ik boven alles bemin, daardoor beleedigd heb. O, had ik nooit gezondigd! Ware het mij gegeven, door mijn leven en bloed, mijne zonden uit te wischen! Laat mij, o mijn God, mijn barmhartige Vader, bij U genade en vergiffenis vinden, die ik, door de oneindige verdiensten van Jesus Christus, hoop te erlangen. — Onder uwen bijstand neem ik mij ernstig en krachtdadig voor, mijn leven te beteren, alle gevaren en gelegenheden tot zonden zorgvuldig te schuwen, en liever duizendmaal te sterven, dan U, mijn liefderijke God, door eene zonde te vergrammen. Om deze genade bid ik U, door Jesus Christus,

uwen veelbeminden Zoon, onzen Heer, en door de voorspraak zijner maagdelijke en zonder zonden ontvangene moeder Maria. Amen.

De Engel des Heeren.

1. De Engel des Heeren heeft Maria geboodschapt, en zij heeft ontvangen van den heiligen Geest. Wees gegroet, enz.

2. Zie, ik ben de Dienstmaagd des Heeren; mij geschiede naar uw woord. Wees gegroet, enz.

3. En het Woord is vleesch geworden en heeft onder ons gewoond. Wees gegroet, enz.

G E B E D.

Wij bidden U, o Heer, stort uwe genade in onze harten; opdat wij, die door de boodschap des Engels, de menschwording van Christus gekend hebben, door zijn lijden en kruis, tot het eeuwige leven geleid worden: door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

C O N F I T E O R.

Ik belijde voor den Almagtigen God, de allerheiligste Maagd Maria, den heiligen aartsengel Michaël, den heiligen Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle Heiligen en voor U, mijn Vader, dat ik gezondigd heb, door gedachten, woorden en werken; door mijne schuld, door mijne schuld, door mijne grootste schuld. Daarom bid ik de allerheiligste Maagd Maria, den heiligen aartsengel Michaël, den heiligen Joannes den Dooper, de heilige Apostelen Petrus en Paulus, alle Heiligen en U, mijn Vader, dat Gij mij, bij God onzen Heer, uwe voorspraak verleent.

De almachtige God erbarme zich onzer, vergeve ons onze zonden en voere ons ten eeuwigen leven. Amen.

De almachtige en barmhartige God verleene ons zijne genade en de vergiffenis en kwijtschelding van al onze zonden. Amen.

bi
Sa
en

Gebeden

onder de H. Mis

bij het ontvangen der heilige
Sakramenten, voor alle tijden
en dagen des jaars, en in
alle aangelegenheden en
beproevingen.

Mon

In
en d
In
land
mij,
mij

Ec
heili
ginn

Al
van c
hede
in g
geda
houd
wand
der,
tus,

MORGENGEBEDEN.

Morgengebeden op Zon- en Feest-
dagen.

BIJ HET ONTWAKEN.

In den naam des Vaders, en des Zoons
en des heiligen Geestes. Amen.

In den naam van mijn gekruisten Hei-
land, Jesus Christus, sta ik op. Hij zegene
mij, bestiere en bescherm mij en voere
mij ten eeuwigen leven. Amen.

Eerezij den Vader † en den Zoon † en den
heiligen Geest; † gelijk het was in den be-
ginne, nu en altijd, en in alle eeuwigheid.

Almagtige God, die ons tot het begin
van dezen dag bewaard hebt: bescherm ons
heden en geef ons uwe genade, opdat wij
in geene zonde vallen, maar steeds, onze
gedachten, woorden en werken op U gerigt
houdende, den weg der gerechtigheid be-
wandelen. Wij bidden U, hemelsche Va-
der, door de verdiensten van Jesus Chris-
tus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

MORGENGEBED.

(Naar den heiligen Augustinus.)

Almagtige Heer en God, hooggeprezen door alle eeuwigheden! U breng ik heden en ten allen tijde mijne ziel, mijn ligchaam, mijne gedachten, mijne gevoelens, mijn willen en verlangen ten offer: mijne denkbeelden, mijne gewaarwordingen, mijne woorden en handelingen; mijn inwendig en uitwendig wezen; mijne zinnen, mijn verstand, mijn geheugen, mijn geloof en mijne volharding zijn uwer almacht en goedheid aanbevolen. Bewaar dezelve iederen dag, iederen nacht, ieder uur, ieder oogenblik. Heilige Drieëenheid! behoed mij voor alle kwaad, voor alle ergernis, voor alle zonden, voor alle vervolgingen en valstrikken des boozen geestes, der zichtbare en onzichtbare vijanden. Verhoor mij, door het gebed der Pariarchen, door de verdiensten der Profeten, door de voorspraak der Apostelen, door de standvastige getrouwheid der Martelaars, door het geloof der Belijders, door de zuiverheid der Maagden en door de

voorspraak der Heiligen, waarin Gij, sedert de schepping der wereld, uw welbehagen genomen hebt.

Verwijder alle verwaandheid van mijnen geest; vermeerder in mijn hart het berouw over mijne zonden; onderdruk mijnen hoogmoed, en voltrek in mij het gebouw eener ware ootmoedigheid; vermurw mijn versteend hart en ontsluit het voor tranen. O Heer! bevrijd mij van alle listen des vijands, en maak dat ik steeds uwen goddelijken wil getrouw blijve. Leer mij, o Vader, al datgene doen, wat U welgevallig is, alleen daarom, wijl Gij mijn God zijt. Verlicht, o God, mijn geest en mijn verstand, opdat ik uwe onmetelijke liefde beseffe. Laat mij alleen om datgene bidden, wat Gij mij gaarne geeft en wat tot heil mijner ziel strekt. Geef mij tranen uit het diepste mijns harten, die vermogend zijn de banden mijner zonden te slaken.

Verdrijf verre van mij alles wat U mishaagt; druk den geest der onthouding en kuischheid diep in mijn hart, en maak dat ik, terwijl ik U bid, door den inhoud mijner gebeden U niet beleedige. Weiger

mij al wat mij schadelijk zijn kan; verleen mij daartegen al wat mij nuttig is. Geef mij, o Heer, eene kinderlijke vreeze, een vermurwd hart, een ootmoedigen geest en een zuiver geweten. Laat mij steeds met broederlijke liefde mijne naasten beminnen, mijne eigene gebreken indachtig zijn en de fouten van anderen niet navorschen.

Wees mijner ziel genadig, heb erbarming met mijne zonden, erbarming met mijne misdaden! Zie, o Heer, ik ben zwak, sta mij bij; ik ben krank, genees mij; ik ben magteloos, geef mij sterkte; ik ben dood, wek mij op ten leven. Erbarm U mijner, o Heer, erbarm U mijner! zie van den heiligen troon uwer majesteit op mij neder, en verlicht met eenen straal uwer heerlijkheid de duisternis mijner ziel.

Sterk mij met kracht, om het goede van het kwade te onderscheiden, en laat mij waakzaam zijn. Ik bid U, o Heer, om vergiffenis mijner zonden. Wees mij genadig, in het uur van beproeving en benaauwdheid.

Heilige en onbevleete Maagd, Moeder Gods Maria, Moeder van onzen Heer Jesus Christus! gewaardig u voor mij te bidden

bij Hem, dien gij waardig bevonden zijt te dragen. Heilige Michaël, heilige Gabriël, heilige kooren der Engelen en Aartsengelen, der Patriarchen en Profeten, der Apostelen en Evangelisten, der Martelaren en Belijders, der Priesters en Levieten, der Kloosterlingen en Maagden, en van alle regtvaardigen! ook u waag ik te bidden, door Hem, die u uitverkoren heeft, en in wiens aanschijn gij nu eeuwig zalig zijt: dat gij bij God, door uwe voorspraak moogt verkrijgen, dat ik aan de woede van satan en aan den eeuwigen dood mag ontrukkt worden.

Schenk mij, o Heer, het eeuwige leven, naar de volheid uwer liefde en eindelooze erbarming.

GOED VOORNEMEN.

In alles mijnen God vereeren,
Hetzij ik werk, hetzij ik rust,
De eer van God, zijn roem vermeêren,
Zij steeds mijn wensch, zij steeds mijn lust.
Aan Hem, aan Hem alleen te geven,
Ligchaam en ziel, mijn gansche leven,
Geef, Jesus, geef mij kracht daarvoor.

Den naam van God wil ik steeds prijzen;
Getrouw volbrengen zijn gebod,
En dank en eerbied Hem bewijzen;
Ik wil, uit liefde voor mijn God,
De zonde vlugten, alles lijden,
En nooit van mijnen Heiland scheiden.
Geef, Jesus, geef mij kracht daarvoor.

Vernieuwing der Doopbeloften.

Ik geloofaan God den Vader, aan God den Zoon, aan God den heiligen Geest. Ik geloof alles, wat de heilige katholieke Kerk mij voorhoudt om te gelooven. In dit alleen zaligmakend geloof wil ik leven en ster-ven. Ik verzaak, gelijk ik in het heilig Doopsel verzaakt heb, satan, de zonde en alle verleiding en gelegenheid tot zonde. Ik vernieuw mijne belofte, o mijn God, dat ik alle geboden, die Gij-zelf, of door uwe heilige Kerk, ons gegeven hebt, getrouw zal nakomen; dat ik U immer en boven alles zal beminnen, en mijnen evenmensch gelijk mij zelven om U. — Bewaar mij, o mijn God, van alle kwaad; versterk mij in het goede tot aan het einde, opdat ik het kleed der

genade, hetwelk ik in den heiligen Doop ontvangen heb, eens onbevlekt voor uwen regterstoel brengen en het eeuwige leven erlangen mag. Amen.

MORGENGEBEDEN OP WERKDAGEN.

BIJ HET ONTWAKEN.

(Zie bladz. 31.)

Morgengebed.

(Naar de H. Mechtildis.)

Liefderijkste en zoetste hart van mijn goddelijken Heiland Jesus Christus! voor U ontwaak ik; ik prijs U, ik aanbid U, ik groet U; ik dank U, dat Gij mij gedurende mijn slaap beschermd hebt, dat Gij mijner gedachtig geweest zijt, terwijl ik uwer niet kon gedenken. U offer ik mij op, als een levendig offer, en, in mijn eigen niet verzonken, aanbid ik U met diepen eerbied.

Allerbeste hart mijns Heeren! versmaad niet dit morgenoffer, hetwelk ik U in de ootmoedigheid mijns harten aanbied; maar geef mij uwe genade, en zegen dezen dag

met de stralen uwer liefde, opdat alles, wat ik heden verrigt, tot uwe meerdere eer en tot heil mijner ziele mag strekken. Vorm mijn hart naar uw goddelijk welgevallen; dat het wandele op het spoor uwer zachtmoedigheid; dat het, steeds bezield met uwen Geest, het kwade verachte en onophoudelijk streve naar den Hemel, waar Gij, mijn God en Heer, zetelt in uwe heerlijkheid, waar al uwe Heiligen en uitverkorenen door U voor eeuwig gelukkig zijn.

Hemelen aarde prijzen U! Alle schepselen huldigen uwe eeuwige Majesteit! Alle heilige Engelen, alle scharen der zalige Geesten aanbidden U! Dat alle harten der menschenkinderen U beminnen! Dat al het geschapene zich aan U onderwerpe en U verheerlijke! Want U komt toe alle eer, alle lof, alle verheerlijking in alle eeuwigheid. Amen.

Ter vereering der allerh. Maagd Maria.

Salve Regina. — Gebed der Kerk. (1.)

Wees gegroet, o Koningin, Moeder der

(1) Bij besluit *Urbis et orbis* van de heilige Congregatie der aflaten, van 5 April 1786, verleent Pius II een

barmhartigheid; wees gegroet, gij, ons leven, onze wellust en onze hoop. Tot u schreijen wij, ballingen, Eva's kroost; tot u zuchten wij, treurig weenenden in dit dal van tranen. O wend uwe medelijdende oogen op ons, gij, onze voorsprekeres, en toon ons, na dit aardsche ballingschap, Jesus, de gezegende vrucht van uwen schoot, o barmhartige, o liefdevolle, o beminnelijke Maagd Maria!

v. Bid voor ons, o heilige Maagd-Moeder Gods.

r. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

Almagtige, eeuwige God! Gij, die het ligchaam en de ziel der glorierijke Moeder-Maagd Maria, door de medewerking des heiligen Geestes, tot eene waardige woning

aflaat van 100 dagen, op iederen dag, en een aflaat van 7 jaren en Quadragenen, op Zondagen, aan den regtgeloovigen Christen, die, des morgens, in geest en met waren eerbied, dit gebed en, des avonds van denzelfden dag, het gebed, *Onder uwe bescherming enz.*” bidt, met intentie om eenigermate het onregt, der eer van Maria en van alle Heiligen aangedaan, te herstellen en de vereering harer beelden te beschermen en te vermeederen.

uws Zoons hebt voorbereid: geef, dat wij die ons in hare gedachtenis verblijden, door hare milde voorspraak, van alle dreigend kwaad en van den eeuwigen dood bevrijd worden. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

v. Laat ons zegenen den Vader, den Zoon en den heiligen Geest!

R. Laat ons Hem loven en verheerlijken, in alle eeuwigheid.

Almagtige, eeuwige God, die uwen dienaren de genade verleend hebt, in de belijdenis des waren geloofs, de glorie der eeuwige Drievuldigheid te erkennen, en de Eenheid in de magt der heerlijk- te aanbidden: wij smeeken U, dat wij, door de standvastigheid van dit geloof, voortdurend tegen alle wederwaardigheid mogen beschermd blijven. Door onzen Heer Jesus Christus.

R. Amen.

v. Maak mij waardig u te verheerlijken, geheiligde Maagd!

R. Geef mij kracht tegen uwe vijanden.

v. Geloofd zij God in zijne Heiligen.

R. Amen.

GEBED TOT DEN HEILIGEN BEWAARENGEL.

(Naar den H. Carolus Borromeus.)

Snel mij te hulp, gij, mijn trouwe Beschermgeest, vooral in het uur, wanneer zich mijne ziel van het ligchaam zal scheiden, opdat ik in Jesus een genadig regter vinde, door de verdiensten dier vurige liefde, waarmede zijn vaderlijk hart, aan het kruis, voor het heil der zondaars, doordrongen was.

U, mijn heilige Schutsengel, zij mijne ziel aanbevolen; stel baar, als zij den kerker dezes ligchaams verlaten heeft, aan mijnen Verlosser voor, opdat ik hem met u en alle Heiligen in den hemel, aanschouwen, volmaakt beminnen en in eeuwigheid genieten mag. Hem zij lof, eer en glorie, in alle eeuwigheid! Amen.

Beknopte Morgengebeden op Werkdagen.—
GEBED BIJ HET ONTWAKEN.

Heilig, heilig, heilig zijt Gij, Heer,
God der Heerscharen! Hemel en aarde

zijn vol van uwe glorie. Alles wat ik heden denk, wat ik spreek, wat ik lijd of wat ik verrigt, zij U, mijn God, toegewijd ter uwer meerdere eer en verheerlijking. Am.

Morgengebed.

(Naar den godvruchtigen Thomas à Kempis.)

Heer! uwe zorg voor mij is grooter, dan alle zorgen, die ik zelf voor mij dragen kan. Ja, hij staat zeer wankelbaar, die niet al zijne zorgen aan U heeft toevertrouwd. Heer! handel met mij naar uw welgevallen, zoo slechts mijn wil standvastig op U gerigt blijft; dan, alles wat Gij met mij doet, is immers wel gedaan. Wilt Gij dat ik in vergetelheid leve? zijt geprezen; wilt Gij, dat ik in het licht wandele? zijt nogtans geprezen. Verleent Gij mij uwen troost, zijt geprezen; zendt Gij mij droefheid over, zijt nogmaals en ten allen tijde geprezen.

Gaarne wil ik alles om uwentwil lijden, wat Gij mij ook moogt toezenden. Goed en kwaad, voor- en tegenspoed, vreugde en verdriet wil ik, met een gelaten gemoed,

uit uwe hand aannemen, en U dank zeggen voor alles, wat mij mag overkomen. Bewaar mij van alle zonden, en ik zal noch dood, noch hel vreezen. Indien Gij mij niet voor eeuwig van U verwerpt of uit het boek des levens wischt, kan mij niets schaden, welke rampen mij ook treffen.

GEBED TOT DE ALLERHEILIGSTE MAAGD.

(Naar den H. Thomas Villanova.)

O heilige Maria, getrouwe navolgstster van Jesus! u wil ik in alles ten voorbeeld nemen, vooral echter hierin, dat ik mij heden geheel aan den wil van God overgeef, gelijk gij steeds in alles Godes wil betracht hebt. O, mogt ik u daarin ter zijde streven! Amen.

GEBED TOT DEN HEILIGEN BEWAARENGEL.

(Naar de H. Gertrudis.)

Ik zegen de stonde, waarop gij mij in uwe bescherming aannaamt; ik breng u mijne hulde voor de gestadige zorg, waarmee gij mijn heil tracht te bevorderen. Ik beloof, dat ik uwe inspraken getrouw

44 GEBEDEN GEDURENDE DEN DAG.

opvolgen en u steeds mijn opregten dank betuigen zal. Vergeef mij, dat ik naar uwe stem niet luisterde, dat ik dezelve misachtte, toen ik gezondigd heb. Ik beveel mij op nieuw in uwe trouwe zorgen, in uwe bescherming, in uwen bijstand aan. Ik bid u, behoed mij tegen de arglistigheid van den boozen vijand en geleid mijne ziel, na mijnen dood, de eeuwige vreugde binnen. Amen.

GEBEDEN GEDURENDE DEN DAG.

GEBED BIJ HET BEGIN VAN DEN ARBEID.

Kom, o Heer, al ons streven met uwe genade ter hulpe en ondersteun ons in onzen arbeid. Moge ons dit gebed, ons werken, ons zwoegen, met U begonnen en met U voltrokken worden : die leeft en heerscht, in alle eeuwigheid. Amen.

Sla, o Heer, uw welgevallig oog op het werk, wat ik ga verrigten. Zie, ik begin het in uwen naam en uit liefde tot U : Gij hebt mij mijn maatschappelijken stand aangewezen en mij de daaraan verbondene pligten opgelegd; daarom, o Heer, offer

ik U op alle moeilijkheden, alle wederwaardigheden, welke ik, in de uitoefening van mijn beroep, mag ondervinden, tot voldoening en boete voor mijne zonden. Amen.

GEBED NA VOLBRAGTEN ARBEID.

Mijn God! ik dank U voor de hulp en den bijstand, welke Gij mij gedurende mijnen arbeid verleend hebt. Aanvaard nu het werk, dat ik, met den bijstand uwer genade, verrigt heb, als een offer mijner liefde tot U, en wisch daarvoor de straffen uit, die ik, door mijne veelvuldige overtredingen van uwen heiligen wil, verdiend heb.

v. De naam des Heeren zij gezegend.

r. Van nu tot in eeuwigheid.

GEBED VÓÓR HET ETEN.

Aller oogen zijn op U gevestigd, o Heer! Gij opent uwe milde hand en vervult alles wat leeft met uwen vaderlijken zegen. — Glorie zij den Vader, den Zoon en den heiligen Geest, van alle eeuwigheid tot in alle eeuwigheid. Amen. Heer, erbarm U onzer. Christus, erbarm U onzer. Onze Vader, enz.

46 GEBEDEN GEDURENDE DEN DAG.

Heer! zegen ons en deze uwe gaven,
die wij van uwe goedheid ontvangen : door
Christus, onzen Heer. Amen.

GEBED NA HET ETEN.

Wij danken U, almachtige God, voor
alle uwe weldaden : die leeft en heerscht,
in alle eeuwigheid. Amen.

Heer, erbarm U onzer! Christus, er-
barm U onzer! Heer, erbarm U onzer!
Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.
v. De naam des Heeren zij gezegend.
r. Van nu tot in de eeuwigheid.

Geef, o Heer, aan alle onze weldoe-
ners, om uwen heiligen naam, het eeu-
wige leven. Amen.

Dat de zielen der afgestorvene geloov-
vigen, door de barmhartigheid Gods, in
vrede rusten. Amen.

GEBED BIJ HET SLAAN DER KLOK.

Geef, o God, dat wij geene stonde van
ons leven door de zonde ontheiligen, en
verleen ons eenmaal een zalig uur des
doods. Amen.

Schietgebeden.

GEDURENDE DEN DAG.

O Jesus! voor U leve ik; Jesus! voor U sterve ik; Jesus! U behoore ik in leven en dood. Amen.

IN DE VERZOEKING TOT ZONDE.

Jesus, Maria, Josef! staat mij genadig bij. Eer sterven, dan zondigen. Amen.

AVONDGEBEDEN.

Avondgebeden op Zon- en Feest-
dagen.

(Naar Pater Martinus van Cochem.)

AVONDGEBED.

Voor U buig ik mijn ligchaam en mijne ziel, o heilige Drievuldigheid! tot U verhef ik mijn gemoed op het einde van dezen dag. U zij eeuwig dank voor alle weldaden, die ik van uwe goddelijke goedheid

ontving : U breng ik mijne hulde voor de vaderlijke zorg , waarmede Gij mij van zoo-vele zonden , van zooveel onheil bewaard hebt. Dat alle kooren der Engelen U zegenen , wjl ik U niet op eene waardige wijze zegenen kan : dat alle scharen der uitverkorenen U , in mijne plaats , eeuwig dank zeggen ! Ik offer U op al het goede , wat ik heden heb gedaan , of heb willen doen ; ik wensch van harte , dat alles wat ik verrigt , alles wat ik geleden heb , tot uwe meerdere eer verstrekken mag. Ik beveel mij op nieuw in uwe vaderlijke zorg , in uwe goddelijke bescherming , opdat satan gedurende dezen nacht niets over mij vermoge , en ik onder uwe vaderlijke bescherming , eene wel-doende rust geniete.

(Hier onderzoekt men zijn geweten.)

Belijdenis der zonden en Berouw.

O mijn gekruiste Jesus ! in de bitterheid mijns harten , val ik voor uw heilig kruis neder en klaag mij , met een vermurwd hart aan , dat ik U heden zoo nalatig ge-diend , dat ik U door zoo vele zonden be-leedigd heb. Ik had mij ernstig voorgeno-

men alle zonden te vermijden; ik ben echter mijn voornemen niet getrouw gebleven; ik heb het zoo dikwijls moedwillig overtreden en U, mijn liefste Jesus, zoo dikwijls door mijne zonden vergramd. Schenk mij, o Jesus! ach, schenk mij vergiffenis, en wasch, door uw allerheiligste bloed, de vlekken af, waarmede ik mijne ziel bezoedeld heb. Ik bid U, door de pijn en smart, die Gij in uw bitter lijden, bezonder aan het heilig kruis doorstaan hebt, den gerechten toorn uws vaders jegens mij te bedaren, Hem voor mijne welverdiende straffen voldoening te geven, en voor mij de genade te verwerven, dat ik Hem morgen beter dienen en in zijn goddelijke liefde meer en meer mag toenemen. Amen.

GEBED TOT DE H. MOEDER GODS.

Liefderijke Maagd Maria! gedenk den droevigen nacht, dien gij, na den Gouden-vrijdag, zonder uwen beminden Zoon hebt moeten doorbrengen. Door alle tranen, die gij toen gestort, door alle zuchten, die gij geslaakt hebt, bid ik u, verkrijg voor mij, dat ik dezen nacht door-

brenge ter uwer eere, en dat ik nooit het bitter lijden van uwen geliefden Zoon vergete. Vereenig iedere ademhaling mijner borst met uwe zuchten, iedere klopping mijns harten met de knellende smarten van uw moederhart, tot een gezamenlijk offer voor uw gekruisten Zoon, tot eer van zijn bitter lijden, en tot dankbetuiging voor het heil, dat Hij ons door hetzelfde verworven heeft. Amen.

GEBED TOT DER H. BEWAARENGEL.

Ik bid U, mijn lieve Schutsengel, door het bitter lijden onzes Heeren Jesus Christus, vergeef mij, dat ik u zoo dikwijls beleedigd heb, door uwe zalige inspraken niet op te volgen, en verkrijg voor mij de genade, mijn zondig leven te beteren. Bescherm mij dezen nacht tegen alle aanvalen van satan, en bewaar mij van een haastigen, onvoorzienen dood. Ontvang iedere ademhaling, iedere klopping van mijn hart, en om dezelve aan mijn gekruisten Jesus op te offeren, tot eer van zijn bitter lijden en dood. Amen.

AVONDGEBEDEN OP WERKDAGEN.

AVONDGEBED.

(Naar Thomas à Kempis.)

O mijn God en Heer! weder is een dag mijns levens vervlogen. Tijdelijk gewin was mijn streven; alle tijdelijk verlies heb ik betreurd, en, helaas! aan mijne ziel heb ik weinig gedacht. Wat weinig of geene waarde heeft, heb ik gezocht, en ik heb verwaarloosd wat dringend noodzakelijk is.

In U, mijn God en Heer, in U stel ik voortaan al mijne hoop; Gij alleen zijt mijn troost en toevlucht; U offer ik al mijne droefheid, al mijn lijden; want alles, wat ik buiten U beschouw, is wankelbaar en onstandvastig. Vrienden kunnen mij niet baten; magtige beschermers geen bijstand leenen; schrandere raadgevers geen heil aanbrengen; geene boeken der geleerden kunnen mij troosten; geene schatten der wereld mij redden; geene plaats mij zekerheid aanbieden, wanneer Gij mij niet bijstaat, niet helpt, niet versterkt, niet troost, niet onderrigt en beschermt.

Alles wat vrede en geluk schijnt aan te brengen, is zonder U niets; buiten U is geen waarachtig heil. Gij zijt de vol-einding van alle goed, de hoogte des levens, de diepte aller uitdrukkingen; op U boven alles hopen, is de magtigste troost uws dienaars. Tot U wend ik mijne oogen; op U vertrouw ik, o mijn God, Gij, Vader aller erbarming! Zegen en heilig mijne ziel met uwen hemelschen zegen, opdat zij uwe heilige woning en de zetel uwer eeuwige glorie worde; opdat in dezen levenden tempel niets gevonden worde, wat de oogen uwer Majesteit zou kunnen kwetsen! Zie neder op mij, o Heer, naardegrootte uwer goedheid en naar de menigvuldigheid uwer erbarmingen! Verhoor het smeeken van uwen armen dienaar, die als een balling, verre van U, in de schaduw des doods is neergezeten. Bescherm en bewaar de ziel van uwen nederigen dienaar, te midden der gevaren van dit vergankelijk leven, en voer mij, onder het geleide uwer genade, op den weg des vredes naar het vaderland der eeuwige glorie! Amen.

GEBED TOT DE ALLERHEILIGSTE MAAGD.

Aflaatgebed.

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlugt, o heilige Moeder Gods, Maria! Versmaad onze gebeden niet in onzen nood; maar verlos ons ten allen tijde van alle gevaren. O gij, glorierijke en gezegende Maagd, onze Koninginne, onze middelares, onze voorspraak! Beveel ons aan uwen Zoon, verzoen ons met uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

Bid voor ons, heilige Moeder Gods, Maria!

Opdat wij waardig worden der beloften van uwen Zoon Jesus Christus.

v. Maak mij waardig u te verheerlijken, gezegende Maagd.

R. Geef mij kracht tegen uwe vijanden.

v. Verheerlijkt zij God in zijne Heiligen.

R. Amen.

MISGEBEDEN.

GEBEDEN GEDURENDE EENE HOOGMIS.

(Uit de schriften der Heiligen en Gelukzaligen.)

VOORBEREIDINGSGEBED.

(Naar den heiligen Franciscus van Sales.)

De heilige offerande der Mis is de zon aller geestelijke oefeningen, het middenpunt der christelijke godsdienst, het hart, de ziel des gebeds, het onuitsprekelijke, den afgrond der goddelijke liefde omvattend geheim, door welks kracht, God, zich in werkelijkheid met ons vereenigende, ons zijne verhevenste gaven en genaden mededeelt.

Aan het gebed, met dit goddelijk offer vereenigd, verleent Gij, o God, onuitsprekelijke kracht; want de ziel, als steunende op haren Beminde, ontvangt van hem de volheid zijner hemelsche genaden; Hij vervult haar met zooveel zalige vreugde, met

M. Daniel

Place d'Orléans 76, Paris

LA BONNE MORT.

Le juste par excellence s'éteint dans les bras de Jésus et Marie.
son âme chaste monte aux pieds de Dieu.

zooveel geestelijke opgetogenheid, dat zij, als eene wolkzuil van welriekende geuren, in eene Gode welgevallige stemming, ten hemel stijgt.

Ik wildan ook trachten, dagelijks de heilige Mis bij te wonen, en met den priester het offer des Verlossers aan God, zijnen hemelschen Vader, op te dragen. — De Engelen, zegt de H. Chrysostomus, scharen zich in aanbidding rondom het altaar des Heeren, bij dit verheven geheim; zoo wij ons met hen vereenigen, is het onmogelijk, dat wij niet rijkelijk met hemelsche genaden bedceld worden. De kooren der zegepralende en strijdende Kerk vereenigen zich in deze offerande, met Christus den Heer, om met Hem, in Hem en door Hem, den hemelschen Vader te bewegen om zijne barmhartigheid op ons te doen nederdalen.

Bij het zegenen met wijwater.

(Uit de Liturgie van den heiligen Jacobus.)

ô God, Heer, zegen mij! wees mij en allen menschen barmhartig; bewaar mij en allen in uwe genade! Zend uwen vrede over ons

neder ; red mijne ziel en de zielen van alle mijne evenmensen ; daarom bid ik U in de diepste ootmoedigheid mijns harten. Amen.

Bij den zegen met het Allerheiligste.

I. O Heer Jesus, wees mij genadig ;
O Heer Jesus, wees mij barmhartig ;
Allergoedertierenste Jesus,
Vergeef mij mijne zonden !
O Jesus, ik geloof in U ;
O Jesus, ik hoop in U ;
Jesus ! Jesus !

Van harte bemin ik U.

II. Jesus, voor ons mensch geworden ,
Jesus, die voor ons geleden heeft ,
Allerbeminnelijkste Jesus,
Voor ons aan het kruis gestorven ;
O Jesus, voor U leve ik ;
O Jesus, voor U sterve ik ;
Jesus ! Jesus !

Voor U zij ik in eeuwigheid.

Bij het Introïtus.

(Naar den heiligen Ambrosius.)

Hoogste en ware Opperpriester Jesus
Christus ! Gij hebt U aan God, uwen

Vader, op het outer des kruises, als een rein en onbevlekt offer, voor onze zonden opgedragen; Gij hebt ons uw vleesch tot spijs, uw bloed tot drank nagelaten; Gij hebt dit goddelijk geheim ingesteld met de woorden: „doet dit ter mijner gedachtenis!” Ik bid U ootmoedigst, leer mij dit verheven geheim bijwonen, met allen verschuldigden eerbied, hoogachting en godsvrucht. Verleen mij de genade, U deze feestelijke offerande d heilige Mis, met een zuiver hart en een reinen geest op te dragen. Amen.

Bij het Confiteor.

(Naar Pater J. Pinamonti.)

Wie zou het kunnen gelooven, dat ik, verachtelijke worm der aarde, mij durf vermeten, een almachtigen God te beleedigen? En toch heb ik U zoo dikwijls door mijne zonden beleedigd, o mijn God! en met zulke vermetelheid, als kondet of wildet Gij mij niet straffen. Ik belijd mijne zonden voor uw goddelijk aanschijn; ik belijd ze in tegenwoordigheid van al uwe Heiligen, die U zoo trouw waren; in tegenwoordigheid der

heilige Maagd, wier Zoon ik door mijne zonden op nieuw gekruist heb; in tegenwoordigheid der voornaamste vorsten van uw hemelsch hof, van den H. Michaël, van den H. Joannes den Dooper, van de heiligen Petrus en Paulus, die mij zoovele voorbeelden hebben nagelaten, om uwen heiligen wil te volbrengen. Ik belijd dat ik gebukt ga onder den last, den zwaren last mijner zonden; ik verafschuw dezelve meer dan alle kwaad, omdat zij U vergrammen; ik betuig den wensch, dezelve niet begaan te hebben, omdat zij U beleedigen. Gij vermoogt alles, o God! toon thans de kracht van uwen arm, door de volkomene vernietiging mijner zonden, en door de redding van mij, ellendigen zondaar; schenk mij de genade, dat ik U niet meer beleedige en U zoo zeer beminne, als ik U vergramd heb. Heilige Maagd, alle Heiligen des Hemels! bidt voor mij, ter verkrijging dezer genade, opdat ik, Godes heilig gebod trouw opvolgend, eenmaal waardig worde, uw gezelschap en in eeuwigheid met u gelukkig te zijn. Amen.

Bij het Kyrie Eleison.

(Naar den godvruchtigen Thomas à Kempis.)

Wat kan ik doen voor mijne zonden, dan dezelve belijden en beweenen, en U onophoudelijk om erbarming smeeken? Ik bid U, verhoor mij genadig, o God, daar ik voor U verschijn. Alle mijne zonden mishagen mijten hoogste; ik wil ze nimmer meer begaan, maar beweene ze en zal ze beweenen, zoo lang ik leef, bereid boete te doen en naar mijne krachten voldoening te geven. Vergeef mij, o God, vergeef mij mijne zonden, ter wille van uwen heiligen naam; red mijne ziel, welke Gij met uw kostbaar bloed hebt vrijgekocht. Zie, ik laat mij over aan uwe barmhartigheid, ik geef mij in uwe handen; handel met mij naar uwe goedheid, niet naar mijne zonden en ongerechtigheden

Bij de Collecte.

(Naar den H. Alphonsus van Liguori.)

Almagtige Schepper der ziel des menschen! erbarm U, in mij, over het werk

uwer hand. O Vader der barmhartigheid! wees mij, uw kind, een goedertieren vader. O God mijns heils! o mijn Jesus, die U hebt opgeofferd, om ons te verheffen tot de waardigheid van kinderen Gods, om ons zalig te maken: laat mij deelachtig worden aan de verdiensten van het kostbaar bloed, door U voor ons vergoten, en van uwen dood aan het kruis. Ach! liefderijkste Verlosser, minnelijkste Jesus! heb medelijden met mijne ellende en vergeef mij al mijne zonden. Amen.

Bij den Epistel.

(Naar den H. Alphonsus van Liguori.)

O mijn God! hoe goed zijt Gij jegens mij geweest; Gij hebt mij tot de kennis van het ware geloof geroepen, terwijl ontelbare menschen buiten hetzelve gestorven of nog in de duisternissen der dwaling gedompeld zijn. Moge de naleving uwer heilige wet de vreugde mijns harten zijn, en uwe geboden steeds in hetzelve gegriffeld blijven! Met eerbied en aandacht wil ik aanhooren en mij ten nutte maken, wat

Gij ons door den mond uwer leeraars mededeelt. O mijn God! hoezeer berouwt het mij, dat ik tot nu toe zoo onverschillig voor uw heilig woord geweest ben. Geef mij de genade, dat ik voortaan, even als uwe Patriarchen, Profeten en Apostelen, bezield van uwe heilige leer, door drongen van uw heilig woord, voor U en voor U alleen leve.

Bij het Evangelie.

(Naar den heiligen Ephraëm.)

ô God! deel mij mede den rijkdom uwer leer. Gij stroomende bron der erbarmingen! stort uwe genade over mij uit. Verrijk mij met een schat van christelijke deugden. Uw juk is zoet, o Heer! geef dat ik hetzelfde met vreugde drage, en dat uwe liefde in mijn hart nooit door eene andere worde verdrongen. Sta mij bij, o Heer, tegen de hinderlagen van den vijand mijner ziel, en geef dat ik nooit onder zijne verzoe kingen bezwijk. Laat mij wonen onder de schaduw van uw heilig kruis, het onverwinnelijk bolwerk tegen de aanvallen mijns vijands. Amen.

Bij het Credo.

(Naar den heiligen Augustinus.)

Ik geloof in U, eenige, levendige, ware God: Vader, Zoon en heilige Geest, drie-voudig in personen, één in wezen: ik be-lijd en zegen U, ik aanbid U uit den grond mijns harten, als den waren, eenigen, heiligen, onsterfelijken, onzigtbaren en on-veranderlijken God, welken geen mensch bevatten kan. O eenig licht, eenige klaar-heid, eenig leven, eenig goed, eenig begin, eenig einde, eenige Schepper des hemels en der aarde, door wien alles geleid, be-stierd en onderhouden wordt, wat in den hemel, op de aarde en onder de aarde is, en buiten wien er geen God is in den hemel noch op de aarde: U aanbid ik, U zal ik loven en prijzen in alle eeuwigheid.

Zoo erken ik U, mijn Heer en God, door het geloof, hetwelk uwe gave is, o licht mijner oogen, en hoop aller volken der aarde; bemoedigende vreugde mijner jeugd, zegenrijke steun mijns ouderdoms! In U, o Heer, verheugt zich mijn geheele wezen en roept uit: „*Heer! wie is aan U*

gelijk ! " U, o God, die den hemel en de aarde uit het niet getrokken hebt, U verheerlijke de hemel, U zegene de aarde !

Bij de Offerande.

(Naar den Pater J. Pinamonti.)

ô Mijn God, Gij Bron van alle goed ! wie kan de uitgestrektheid uwer goddelijke weldaden bevatten ? De geringste uwer gaven kunnen wij niet naar waarde schatten, en Gij omringt ons van alle zijden met uwe genade. Ik verheug mij, dat Gij, bij al deze weldaden, ons in de heilige Mis een offer van vrede en dankbetuiging verleend hebt. Met de verdiensten mijns goddelijken Verlossers, met de schatten van zijn kostbaar bloed verschijn ik voor U, en draag U dezelve op, door de hand des priesters, als een offer van dankzegging voor al de weldaden, welke Gij mij bewezen en voor de eeuwigheid beloofd hebt.

Voor al dank ik U, o God, voor de oneindigeschatten, welke Gij voor ons in de menschwording van uwen eengeboren Zoon hebt weggelegd, en dat Gij ons in Hem

een Verlosser, een leeraar, een toonbeeld, een voorspraak geschonken hebt.

Ik dank U voor de tallooze genaden, waarmede Gij de heilige Maagd verrijkt hebt, en dat Gij haar tot Gods Moeder verheven en ook ons tot moeder gegeven hebt; ik dank U voor alle gaven, welke Gij den Engelen en Heiligen des hemels, bijzonder mijnen Engelbewaarder en mijnen Patroon, geschonken hebt.

Ik dank U voor uwe onmetelijke goedheid jegens mij : Gij hebt mij geschapen, bewaard en beschermd; Gij hebt mij tot het ware geloof geroepen; als ik gezondigd had, hebt Gij met zooveel geduld gewacht, dat ik tot U terugkeerde; Gij hebt mij geheiligt door de Sakramenten, en bij deze weldaden hebt Gij het kostbaarste van allen gevoegd, namelijk uwe liefde. Voor deze en ontelbare andere genaden, welke ik niet ken en niet weet te schatten, draag ik U dit hoogwaardige dankoffer op. Ieder oogenblik, van eeuwigheid tot eeuwigheid, zijn wij U dank verschuldigd. O God ! van eeuwigheid tot eeuwigheid blijve uwe barmhartigheid over ons. Amen.

Bij den Canon.

(Naar den heiligen Cajetanus.)

Vader ! sla uwe oogen neder van uit uw heiligdom, van den verheven troon des hemels. Zie aan het heilig offer, hetwelk U onze hooge priester, uw Zoon Jesus Christus, voor de zonden zijner broeders opdraagt, en erbarm U over deze zondige wereld. Zie, het bloed van onzen broeder Jesus roept van het kruis met luide stemme tot U ! Verhoor ons, o Heer, en wees ons genadig. Haast U, o Heer, ons te helpen, want uw naam wordt door uw volk aangeroepen. Handel met ons naar de volheid uwer erbarmingen. Bescherm ons en maak ons eendragtig met elkander. Bewaar ons en maak ons zalig. Wij bidden U, verhoor ons. Amen.

Bij de opheffing der heilige Hostie.

(Naar Pater J. Pinamonti.)

Gij zijt de levendige Zoon Gods, verborgen onder de gedaante van brood : Gij zijt Christus, de Zoon des levendigen Gods. Ik aanbid U, met allen die U aanbidden ; ik

aanbid U voor hen die U niet kennen; verleen mij door uwe oneindige verdiensten de genade, U eenmaal in den hemel van aanschijn tot aanschijn, voor alle eeuwigheid, te mogen aanschouwen. Amen.

Bij de opheffing van den heiligen Kelk.

(Naar denzelfden.)

ô Goddelijk Bloed, prijs onzer verlossing, balsem onzer wonden, vreugde onzer zielen! ik aanbid U uit geheel mijn hart, en offer U op voor mijn heil en dat der geheele wereld, waarvoor Gij met zooveel liefde zijt vergoten. O Heer Jesus! kom uwe dienaren ter hulpe, welke Gij met uw kostbaar bloed hebt vrijgekocht. Amen.

Na de Consecratie.

(Naar den eerwaardigen Ludovicus van Granada.)

ô Vader! wees het offer indachtig, hetwelk uw eengeboren Zoon aan het altaar des kruises heeft opgedragen, en hier op eene onbloedige wijze vernieuwt. Gedenk niet de ongeregtigheden uws dienaars: leg in de schaal uwer gerechtigheid, tegenover mijne zonden, de verdiensten mijns Verlossers,

want deze overtreffen oneindig de zonden der geheele wereld. — Welke zonde zou zoo groot kunnen zijn, dat zijn kostbaar bloed dezelve niet kan uitwissen?

ô Zegenrijke Vader! ik offer U op uwen beminden Zoon, mijn Heiland en Verlosser. Ik offer U op zijne heilige menschheid, zijne onzeggelijkesmartten, zijn onbeschrijflijken doodsangst, tot voldoening voor alle mijne zonden en de straffen die ik door dezelve verdiend heb. Ik offer U op zijn bloedig zweet — als tranen, waarmede ik mijne ongerechtigheid moest beweenen. Ik offer U op zijn ootmoedig en innig gebed — voor mijne onverschilligheid in uwe heilige dienst. Ik offer U eindelijk op zijne deugden, zijne werken, zijn gestreng leven en alles wat hij hier op aarde gedaan en geleden heeft. Dit alles draag ik U op, in vereeniging met de verdiensten van alle Heiligen des hemels, en als een waardig offer voor alle zonden, waardoor ik U ooit beledigd heb, en ter verkrijging van alle genaden, welke ik tot mijne zaligmaking noodig heb. Ik draag U dit offer tevens op voor alle levenden en afgestorvenen, waarvoor

ik verplicht ben te bidden, opdat hun hulpe geworde van U, die leeft en heerscht in eeuwigheid. Amen.

Bij het Pater Noster.

(Naar den heiligen Paus Pius VI.)

Onze Vader, die in de hemelen zijt!

Groote God! voor wiens oneindige Majesteit al het geschapene van eerbied moet beven: hoe groot is de genade, dat ik, elendige zondaar, U Vader durf noemen, ik, die niet waardig ben uw geringste dienaar te zijn. Gij zijt voorwaar een Vader, en wel een almachtige Vader, die mij in alles helpen kan; een alwijze Vader, die mij in alles te helpen weet; een liefdevolle Vader, die mij in alles helpen wil.

Doch Gij zijt niet alleen mijn Vader, Gij zijt de Vader van zoovele kinderen, als er menschen op aarde zijn; want geen van allen is zoo verachtelijk, dat hij niet tot U mag roepen: Onze Vader.

Waar zal ik U aantreffen, liefderijke

Vader? O, Gij zijt overal tegenwoordig, Gij vervult alles met uwe oneindigheid: in U leef ik, in U besta ik en alles wat ooit geschapen is; nogtans verlangt Gij, dat ik zegge: die in de hemelen zijt, opdat mijn hart, losgerukt van de aarde, dat oord van ellenden, zich tot den hemel, mijn vaderland verheffe.

Geheiligd zij uw naam.

Dit is het verhevene doel, waarvoor Gij, almachtige Vader, mij geschapen hebt; edoch, hoe weinig heb ik aan het doel beantwoord, hoe weinig hetzelve betracht? Niet de glorie van uw naam, maar de voldoening mijner eerezucht heb ik gezocht: niet uwe verheerlijking, maar mijn hoogmoed was de drijfveer mijner handelingen. Helaas! ik had ter uwer verheerlijking mij geheel moeten opofferen; intusschen heb ik alles gedaan, om den ijdel en lof der wereld te verwerven. Voortaan, aanbiddingswaardige Vader, wil ik steeds en overal uwe eer betrachten; mijn eerste en voornaamste streven zal zijn, „dat geheiligd worde uw naam.” O, mogt ik door de opoffering mijns levens kunnen verkrij-

gen, dat alle volkeren U kennen, vereeren en beminnen; wijl dit echter niet in mijne magt is, bid ik U door Uzelven, verleen allen verkondigers van uw woord, in alle deelen der wereld, uwen bijstand, opdat, door hun ijver meer en meer uw naam geheiligd worde.

Laat ons toekomen uw Rijk.

Deze woorden leeren mij dat ik voor een eeuwig rijk bestemd ben. Dit Rijk hebt Gij, o goedertierene Vader, mij beloofd als erfgoed en belooning te schenken, wanneer ik U getrouw dienen zal. Kondet Gij iets gemakkelijker van mij vorderen, of mij iets grooter beloven? En toch ben ik U ontrouw geworden: in mijne dwaasheid heb ik mij meer moeite getroost, om dit eeuwige Rijk te verliezen, dan om hetzelfde te winnen. Voortaan zal ik zoo blind niet meer zijn: immers uw Rijk overtreft alles, en dat Rijk wil ik met uwe genade veroveren. Daarom zal ik in alle wederwaardigheden, in alle beproevingen en verzoekingën, mij tot geduld opwekken en mij wapenen met de woorden: laat ons toekomen uw Rijk! Intus-

schen, dat die gelukkige dag aanbreekt, waarop Gij mij in het Rijk uwer glorie zult opnemen, maak, o barmhartige Vader, van mijn hart een rijk uwer genade. Heersch in hetzelve als een magtig Koning; onderwerp mijne booze neigingen; bestier de zintuigen mijns ligchaams en de krachten mijner ziel; maak mij tot een getrouwen en onvermoeiden dienaar, opdat ik niets anders zoek, dan, door werken en voorbeelden, nog vele anderen na tot het Rijk uwer genade en eenmaal tot het Rijk uwer glorie te geleiden.

Uw wil geschiede op de aarde als in den hemel.

Deze woorden, o mijn God, heb ik reeds honderdmaal uitgesproken; doch hoe weinig heb ik mij beijverd dezelve na te komen. Ik wist wel dat uw heilige wil het eenige rigtsnoer mijns levens zijn moest; dat in de stipte opvolging van uwen wil alle ware deugd en gelukzaligheid haren grondslag hebben: niettegenstaande dat heb ik zoo dikwijls niet uwen, maar mijnen blinden, tot alle kwaad geneigden wil opgevolgd. Ja, hoe dikwijls

heeft niet uw heilige wil, uwe wijze verordening, uwe regtvaardige wet, voor een ijdel menschelijk opzigt, voor een valsch oordeel der wereld, voor eene ongeregelde drift moeten terug treden.

Doch zie, altoode Vader, ik leg thans mijn verkeerden eigen wil af en breng hem als een trouweloozen opstandeling voor den troon uwer goddelijke majesteit; met de ootmoedige bede, denzelven door uwe genade te bedwingen en aan uwen goddelijken wil en aan uwe wetten te onderwerpen; uw heilige wil zij voortaan de regel mijns levens; aan uwe wijze verordeningen onderwerp ik mij in alles; mijn eenige verlangen zij voortaan, dat uw wil geschiede op de aarde, gelijk hij werkelijk geschiedt in den hemel.

Geef ons heden ons dagelijksch brood.

Zorgzame Vader! Gij hebt mij tot nu toe met zooveel goedheid onderhouden en gevoed; ik kom heden weder met een kinderlijk vertrouwen tot U, en bid U: geef ons heden ons dagelijksch brood. Ik vraag geen overvloed, altoode Vader, maar

bid ootmoedig voor datgene, wat voor mijn stand en onderhoud noodig is. — Daar echter de mensch niet alleen van stoffelijk brood leeft, geef mij ook het brood der ziele, namelijk uw woord; geef mij goede, met een heilig doel geschrevene boeken; geef mij ijverige priesters en zielzorgers, die mij in de ware leer der katholieke Kerk onderrigten en de eeuwige waarheden voor oogen houden. Vooral bid ik U voor dat brood, waarvan uw goddelijke Zoon gezegd heeft: „Het brood, dat ik u zal geven, is mijn Vleesch.” Verleen mij de genade, dat ik dat hemelsche brood, in de heilige Communie, gedurende mijn leven en op mijn sterfbed, met een levendig geloof, met eene vaste hoop, met innige liefde, met brandend verlangen, met diepen ootmoed en met een zuiver hart moge ontvangen.

En vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren.

Geregtige God! ik beken rouwmoedig, dat ik mij jegens U aan menigvuldige zonden heb schuldig gemaakt; ik verdien noch

uwe vergiffenis, noch uwe genade; doch, wijl uwe goedheid en barmhartigheid on-eindig zijn, wijl Gij zelf den zondaar tot boete uitnoodigt, zoo roep ik tot U, met een vermurwd hart: „Vergeef ons onze schulden!” Gedenk, dat uw geliefde Zoon alle onze zonden op zich heeft genomen, den schuldbrief aan zijn kruis gehecht en met zijn heilig bloed heeft uitgewischt. De tranen mijner boetvaardigheid vereenig ik met dit kostbaar bloed, tot voldoening voor mijne zonden, die ik voortaan wil vermijden en haten meer dan alle kwaad.

Opdat Gij echter, o Vader der barmhartigheid! ingeolge uwe belofte, mij des te eer vergeven zult, zoo vergeef ik ook van ganscher harte, uit liefde tot U, naar het voorbeeld en het gebod van mijn Verlosser, aan allen die mij ooit beleedigd hebben.

En leid ons niet in bekoring.

Ik verlang niet, o mijn God, dat Gij mij geene beproeving toezendt; doch, wijl ik zwak ben, en mijn vijand listig, sterk en talrijk is, zoo bid en smee ik U, wend van mij af die verzoeken, waarin Gij

mijn val voorziet. Sterk mij in alle bekoringen en gevaren, welke Gij toelaat, met uwe magtige hulp, opdat dezelve niet tot valstrikken der zonde, tot oorzaak mijns verderfs, maar tot beproeving mijner getrouwheid, boetoefening der ware deugd, tot vermeerdering mijner verdiensten en vooral tot uwe eer mogen strekken.

Op het einde mijns levens, wanneer de laatste strijd gestreden wordt, sta mij dan bij. In de betrachting van den bittersten doodsangst, welken Jesus, uw veelgeliefde Zoon, voor mij heeft doorstaan, help mij mijne vijanden bekampen: wanneer Gij mij bijstaat, o Heer, heb ik niets te vreezen; dan is de zege verworven, dan is de hemel veroverd.

Maar verlos ons van den kwade.

Ik beken, groote God, dat ik door mijne zonden alle kwaad verdien; wijl Gij echter verlangt, dat ik tot U roepe: Verlos ons van den kwade," zoo verhoor mijne ootmoedige bede; bewaar mij, mijne vrienden en bloedverwanten, de plaats welke ik bewoon, mijn vaderland, de geheele christenheid van alle tijdelijke kwaad.

Mogt Gij echter, als een vertoornd Vader, besloten hebben, mij en anderen te tuch-
tigen, zookus ik met eerbied uwe straffende
hand, en onderwerp mij aan uwe roede, ter-
wijl ik U tevens bid, dat Gij van ons moget
afwenden alle geestelijke kwaad, de zonde,
de ergernis, de verleiding en het ongeloof.
Verlos mij en alle andere menschen, die
Gij voor den hemel geschapen hebt, en die
uw goddelijke Zoon, door zijn smaadvollen
kruisdood heeft vrijgekocht, van het eeu-
wige kwaad, van den eeuwigen dood.

A m e n.

Zoo zij het, mijn God en Vader! Ver-
hoor dit gebed, door de verdiensten van
uwen geliefden Zoon, van wien ik hetzelfde
geleerd heb. Amen, zoo geschiede het,
doch alleen naar uw goddelijken wil, gelijk
Gij in uwe vaderlijke zorg weet dat het voor
het heil mijner ziel nuttig is Amen.

Bij het Agnus Dei.

ô Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, erbarm U onzer.

ô Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, erbarm U onzer.

ô Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons den vrede. Amen.

Bij de heilige Communie.

(Gebed van den heiligen Ambrosius.)

Wie kan dit heilig Sakrament waardig ontvangen, dien Gij, almachtige God, niet waardig maakt? Ik weet, o Heer, ik gevoel het maar al te zeer en beken het voor uwe barmhartigheid, dat ik, door mijne menigvuldige zonden en tallooze overtredingen uwer heilige wet, niet waardig ben tot dit verheven Sakrament te naderen. Doch ik weet ook, ik geloof in waarheid en beken het openlijk, dat Gij mij kunt waardig maken, Gij, die alleen den zondaar tot de gerechtigheid en heiligheid leiden kunt. O mijn God! ik bid U, door deze uwe almacht, laat mij, arme zondaar, dat goddelijk Sakrament met eene heilige vrees, met zuiverheid des harten, met geestelijke vreugde, met een hemelsch welbehagen — op eene geestelijke wijze — ontvangen. Mijne ziel gevoele uwe zoete, uwe zaligmakende tegenwoordigheid en ondervinde

de waakzame bescherming uwer heilige liefde. Amen.

Bij de Oratie.

(Naar den heiligen Bernardus.)

ô Mijn Jesus ! ik wil U beminnen met innige dankbaarheid, naarmate Gij mij de genade verleent om U te beminnen. Des te meer wil ik U beminnen, als Gij de maat mijner liefde tot U vermeedert. Laat mij U ten minste beminnen uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit alle mijne krachten, terwijl ik niet vermag U te beminnen gelijk Gij verdient bemind te worden.

DANKGEBED.

(Naar den H. Franciscus van Sales.)

Mijn God en Verlosser Jesus Christus ! ik aanbid U uit geheel mijn hart, en bied U voor de mij bewezene genade mijnen onbegrensden dank aan. Daar Gij alle liefde waardig zijt, bemin ik U boven alles, en smart het mij, dat ik U tot nu toe niet bemind heb en ook thans niet bemin, zooals Gij verdient bemind te worden. Daarom

offer ik U op alle gebeden en dankzeggingen, alle oefeningen van liefde en godsvrucht, welke uwe heilige Moeder, alle uwe Heiligen en getrouwe dienaars, in het Rijk des hemels en in de Kerk, uwe bruid, U hebben opgedragen en thans nog opdragen. ô Heer Jesus! ik beweene uit den grond mijns harten, en nooit zal ik iets meer beweenen, dat ik U zoo dikwerf en zoo veelvuldig beleedigd heb. Het berouwt mij, dat ik niet zulke smarte gevoel, gelijk uwe oneindige goedheid en majesteit vorderen. Daarom bid ik, in diepen ootmoed, door de verdiensten van uw heilig lijden, om vergiffenis, en offer U op, met uw gezegend lijden, mij zelven en alles wat ik in mijn geheelen levensloop tot boete voor mijne zonden doen of lijden zal. Ik vertrouw op U, o Heer, dat Gij mijne zonden zult vergeven, en dit vertrouwen steunt op uwe eindelooze goedheid en barmhartigheid. Door deze goedheid en barmhartigheid bid ik U, verleen mij uwe genade, opdat ik meer en meer de deugd betrachte, mij betere en tot aan het einde volharde. Amen.

Bij den Zegen.

(Naar de heilige Mechtildis.)

Glorierijke Jesus! Gij die in dit heilige misoffer het brood en den wijn zoo gezegend hebt, dat het brood in uw waarachtig ligchaam en de wijn in uw waarachtig bloed veranderd is : zegen mij ook, zoodanig dat het teeken uwer hemelsche zegening in mijne ziel geprent blijve, en zij daardoor tegen de aanvallen des boozen vijands beschermd zij. Amen.

EVANGELIE VAN DEN H. JOANNES.

In den beginne was het Woord en het Woord was bij God, en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alles is er door gemaakt, en zonder dat is er niets gemaakt van hetgeen gemaakt is. Daarin was het leven, en het leven was het licht der menschen, en het licht schijnt in de duisternissen en de duisternissen hebben het niet begrepen. Er werd een mensch van God gezonden, wiens naam was Joannes. Deze kwam als getuige, om getuigenis te geven van het licht, opdat

allen door hem gelooven mogten. Hij-zelf was het licht niet; maar hij zou getuigenis geven van het licht. Dit was het waarachtige licht, hetgeen alle menschen, komende in deze wereld, verlicht. Hij was in de wereld en de wereld is door hem gemaakt; en de wereld heeft hem niet gekend. Hij kwam in zijn eigen, en de zijnen hebben hem niet ontvangen. Maar allen die hem ontvangen hebben, heeft hij magt gegeven om kinderen Gods te worden; dengenen, die in zijnen naam gelooven, die niet uit den bloede, noch uit den wil des vleesch, noch uit den wil eens mans, maar uit God geboren zijn. En het Woord is vleesch geworden en heeft onder ons gewoond; en wij hebben zijne heerlijkheid gezien, eene heerlijkheid als van den Eeniggeboren des Vaders, vol van genade en waarheid.

Bij den Zegen met het Hoogwaardige.

Wij aanbidden U, verborgen Brood der engelen, Oneindige, Verzoener, Mensch en God! Zegen ons, Heer, zegen uwe

82 GEBEDEN GEDURENDE EENE HOOGMIS.

kudde! Uwe barmhartigheid en uwe genade
blijven eeuwig over ons!

Na de heilige Communie.

(Naar den heiligen Bonaventura.)

ô Goedertierene Maagd Maria! Hemel
en aarde zijn vervuld met uwe weldaden.
Even als wij een barmhartigen Heer aan
Jesus hebben, zoo zijt ook gij, zijne hei-
lige Moeder, de Moeder der barmhartig-
heid. Ja, gij zijt vol van genade voor allen
die u aanroepen; daarom wend ik mij vol
vertrouwen tot u, verheugd over uwe groote
barmhartigheid. Alle geslachten zegenen u,
omdat alle geslachten door u gezegend
worden. Sta ons bij, gezegende Maagd,
opdat wij door u de vrucht des eeuwigen
levens verwerven. Help ons, allerheiligste
Maagd, dat de eeuwige Vader ons ver-
leene, in eeuwigheid te mogen genieten
de vrucht uws lichaams, Jesus, die met
den Vader en den heiligen Geest leeft en
heerscht, in eeuwigheid. Amen.

GEBEDEN

GEDURENDE EENE STILLE MIS.

(Uit de schriften van verschillende Heiligen.)

INTROÏTUS.

In den naam des Vaders † en des Zoons †
endes heiligen Geestes † woon ik de verhe-
vene offerande van het nieuwe verbond bij,
waarin Christus, onze Heer, onder de ge-
daanten van brood en wijn, zich, op eene
onbloedige wijze, zijnen hemelschen Vader
door de handen des priesters opoffert, gelijk
Hij zich eenmaal aan het kruis, op eene bloe-
dige wijze, voor ons ten offer heeft gebragt.

KYRIE ELEISON.

(Naar den H. Cyprianus.)

Jesus Christus! ware, almachtige God!
Uw troon is omringd van Cherubijnen en
Serafijnen; Gij doorschouwt de afgronden,
Gij zijt Heer en Beheerscher aller Wezens.
Hoe komt het, dat Gij U gewaardigt ons,
wormen der stof, op te zoeken; dat Gij U,
onder de gedaanten van brood en wijn,

op het altaar, voor ons tegenwoordig stelt en voor onze zonden opoffert? O, hoe goed-zijt Gij, mijn Jesus! Ik zegen U, ik verheerlijk en bemin U: mijn gansche wezen prijze uwen heiligen naam! Verhoor mij in deze stonde, waarop ik mijn nederig gebed tot U verhef; sla uwe barmhartige oogen op mij, erbarm U mijner; vergeef mij mijne zonden en reinig mij van alle vlekken. Zie, o Heer, de last mijner zonden drukt zwaar op mij, en aan mijn geheele wezen is niets gezond. Wee mij! wegens mijne zonden: wee mij! wegens mijne boosheid. Ach, Heer! wanneer Gij, als regter, de aarde komt oordeelen, waarkan ik mij voor uwe almacht verbergen? Welken berg zal ik toeroepen: stort op mij neder? Tot welken heuvel zal ik zeggen: bedek mij voor het aanschijn van mijn vreeselijken Regter? Heer! ik bid U, help mij! Oordeel mij niet naar mijne daden; want ik heb niets goeds gedaan voor uw aangezicht; ik ben uwer geboden niet getrouw gebleven. Verhoor mijn smeeken, o Heer! Gelijk Gij den Profeet Jonas uit den walvisch gered hebt, red mij ook zoo, o Heer, en voer mij van den dood tot het

leven. Gelijk de bewoners van Ninive, in asch en zak boete gedaan hebben, zoo belijd en beweën ik alle mijne zonden. Erbarm U mijner, o God! immers Gij bemint den boetvaardige en vergeeft hem zijne zonden. Verhoor mijn gebed, Gij, die Daniël uit den leeuwenkuil bevrijd hebt. Verlicht mij en zend mij uwen Engel, die mij van mijne vijanden bevrijde. Bewaar mij van het besmettende bederf dezer wereld; immers Gij bemint een rein geweten. Geef mij sterkte, Heer, tegen de zwakheid mijns vleesch, en vermeerder in mij uwe genade. Jesus, liefdevolle Verlosser! die den blinden de oogen geopend, den dooven het gehoor hebt weêrgegeven; U bid ik, Zoon van den levendigen God, wien Engelen en Aartsengelen dienen en toeroepen: heilig, heilig, heilig is de Heer, God Sabaoth, wees Gij mijne hulp, mijne bescherming tegen mijne vijanden. Bescherm mij tegen de listen van hem, die mijne ziel bespiedt; red mij, door uwen heiligen naam, uit de magt van satan; help mij den boozen vijand bestrijden; immers Gij zijt de almachtige Heiland onzer zielen. Bewaar mij einde-

lijk voor de eeuwige vlammen en straffen der hel; want Gij zijt mijn God, en U alleen wil ik dienen alle dagen mijns levens. U zij lof, aanbidding en glorie in alle eeuwigheid. Am.

GLORIA IN EXCELSIS.

(Naar den heiligen Ephrem.)

ô Mijn God, Gij, paradijs van wellust voor alle geloovigen! vervul mijn hart met uwe genade, opdat ik U ten allen tijde zegene en verheerlijke, gelijk het uwer majesteit en glorie toekomt. O, laat den dauw uwer genade diep in mijn hart nederdalen, opdat ik U in waarheid leere zegenen en verheerlijken. Amen.

EVANGELIE.

(Naar den heiligen Anselmus.)

Gij, o God, zijt het leven, de wijsheid, de waarheid, de goedheid, de zaligheid, de eeuwigheid, het eenige ware goed. O mijn God en Heer! Gij zijt de hoop en de vreugde mijns harten. Ik beken, o Heer, met dankbaarheid, dat Gij mij naar uw evenbeeld geschapen hebt, opdat ik uwer steeds gedachtig zij, mijne gedach-

ten op U gerigt houde en U beminne. Maak dat ik U meer en meer leere kennen, opdat ik U meer en meer beminnen en mij in uwe liefde verheugen mag. Is het den mensch niet gegeven, in dit aardsehe leven, dat geluk volkomen te smaken, laat mij toch van dag tot dag in uwe kennis aangroeijen, om eenmaal tot de volmaakt-heid te geraken. Moge hier de kennis van mijn God steeds vermeerderen, om eenmaal daarboven volmaakt te worden; moge mijne liefde tot U, mijn God, immer aan-groeijen, om eenmaal daarboven tot rijp-heid te geraken; zoo zal mijn geluk hier beneden groot in de hoop, daarboven volmaakt zijn, in het werkelijk bezit. Ik bid U, o Heer, door hem die onze raad, die ons licht is, handel met mij naar uwe beloften, opdat mijn heil voltrok-ken worde: mogen intusschen mijne zinnen hetzelfde betrachten, mijn mond er van spre-ken, mijn hart hetzelfde beminnen, mijne ziel er naar reikhalzen, mijn geheele wezen er naar haken, tot dat ik inga in uwe eeu-wige vreugde, die de Drievuldige en Eenige God zijt, gezegend in eeuwigheid. Amen.

C R E D O.

(De apostolische geloofsbelijdenis.)

Zie bl. 15.

O F F E R A N D E.

(Naar den heiligen Ambrosius.)

Hoogepriester en opperste Herder onzer zielen, Jesus Christus! Gij hebt voor uwe geliefde bruid, de Kerk, eene zoo groote liefde gekoesterd, dat gij U voor haar op het altaar des Kruises hebt opgeofferd, opdat zij in uw bloed geheiligd, afgewaschen en gereinigd van alle vlekken, U zou worden voorgesteld, schoon, onbevlekt, aanminnig en glorierijk. Door deze uwe eindelooze liefde bid ik U voor alle standen der Kerk, bijzonder voor de geestelijke Overheid, voor de Bisschoppen en Zielzorgers, opdat zij, door woorden en voorbeelden, het hun toevertrouwde volk tot het hemelsche vaderland geleiden. Ik bid U voor de Koningen, Vorsten en allen die eenig gezag bekleeden, dat zij zich de vaders der weezen, de verdedigers der weduwen betoonen; dat zij medelijden hebben

met de ellende der behoeftigen en met de zuchten der armen; dat zij, in hunne regtschapenheid, alleen het regtvaardige beoogen en, door het bestuur der aardse goederen, het eeuwige goed niet verliezen. Ik bid U voor de Maagden, die der wereld hebben vaarwel gezegd, om U te dienen, dat zij het tegenwoordige verachten, om alleen te streven naar het toekomstige; dat zij zich niet mengen in aardse zaken, en U, wiens dienst zij zich gewijd hebben, mogen welgevallig zijn. Ik bid U voor de gehuwden, dat zij elkander met die ware genegenheid beminnen, welke het verlangen naar het hemelsche vaderland in hunne harten niet uitdooft. Ik bid U voor de geheele Kerk en voor allen die in U gelooven, dat zij de gave der volharding in het goede erlangen mogen. Verleen, o Heer, der maagden de zuiverheid, den God-gewijde personen de onthouding, den gehuwden een heiligen wandel, den weduwen en weezen het levensonderhoud, den armen uwe bescherming. Voor de reizigers in hun huisselijken haard, de zeevarenden in veilige haven terug. Troost de bedroefden,

schenk den boetvaardigen vergiffenis. Geef den geregtigen, dat zij in de deugd volhardden; den onverschilligen, dat zij zich beteren, en hun die den weg der zonde hebben ingeslagen, dat zij onverwijld tot inkeer komen. Ook smeek ik tot uwe barmhartigheid, sla een genadig oog op ons, uwe dienaren, die dit heilig Misoffer bijwonen, en ontsteek in onze harten eene vurige liefde tot uw goddelijk Sakrament. Amen.

S A N C T U S.

Heilig, heilig, heilig is de Heer, God Sabaoth! Hemel en aarde zijn vervuld met zijne glorie! Hosannah in den hoogste! Gezegend zij hij, die komt in den naam des Heeren! Hosannah in den hoogste!

C A N O N.

(Naar den H. Ambrosius.)

Zie genadig neder, o Heer, op uw volk, hetwelk Gij door uw heilig bloed hebt vrijgekocht, en ofschoon ik, wegens mijne zonden, onwaardig ben tot U te smee-ken, zoo versmaad toch mijne bede niet. Aanschouw met uwe genadige oogen het

lijden der geloovigen, de rampen der volken, de gevaren der staten, de zuchten der gevangenen, de ellende der weezen, de vermoeijenissen der bedevaarders, de verlatenheid der kranken, de mistroostigheid der bedroefden en alle aangelegenheden der geheele christene wereld. Immers, Gij erbarmt U over allen, o Heer, en haat geen enkel uwer schepselen. Gedenk, o Heer, dat wij zwak zijn; Gij zijt toch onze Vader, onze God; vertoorn U niet, maar ontsluit voor ons de overvloedige bron uwer erbarmingen: het is niet, steunende op onze eigene gerechtigheid, dat wij onze bede voor uw heilig aangezigt brengen, maar in het vertrouwen op uwe onuitputbare barmhartigheid. Neem weg van ons alle misdaden en ontsteek in ons het vuur van uwen heiligen Geest! Verwijder van ons alle verstoktheid des gemoeds, en geef ons een zachtaardig en lijdzaam hart, dat liefde en hoogachting jegens U koestert, geluk in U vindt en, in uwe navolging en in uw bezit, zalig is. Wij smeecken U, o Heer, barmhartige God! sla uwe genadige oogen neder op deze gemeente, die

in eerbiedvolle afwachting is van het offer, uwen heiligen naam gewijd; en opdat niemand zijne wenschen verijldeld, niemand zijne bede vruchteloos vinde, ontsteek Gij-zelf in onze harten het verlangen naar datgene, waarom wij U moeten bidden, en verhoor ons naar uwe eindelooze barmhartigheid. Amen.

BIJ DE PRÆFATIE.

(Naar de heilige Margaretha.)

Jesus Christus, liefde mijns harten! erbarm U mijner.

Jesus Christus, reinste waarheid! leer mij U kennen.

Jesus Christus, zoete liefde! leer mij U beminnen.

Jesus Christus, eindelooze barmhartigheid! snel mij ter hulpe.

NA DE CONSECRATIE.

(Naar den heiligen Cajetanus.)

Zie neder, o Heer, van uit uw heilighdom, van uw verheven troon, op deze heilige Hostie, welke onze Hoogepriester, uw Zoon, onze Heer Jesus, voor de zonden

zijne broeders, U ten offer brengt. Neem dezelve aan, ter voldoening voor onze tallooze zonden. Zie, de stemme des bloeds van Jesus, onzen broeder, roept tot U van het kruis: Heer! verhoor ons, wees ons genadig, wend uwe oogen niet van ons. Talm niet, o Heer, snel ons ter hulpe; want uw naam wordt aangeroepen over deze stad, over uw volk; en handel met ons naar uwe barmhartigheid. Amen.

BIJ HET PATER NOSTER.

(Naar den H. Franciscus van Assisen.)

Onze Vader, — Allerzalgste! Allerheiligste! onze Schepper! onze Verlosser! onze Troost! die in de hemelen zijt, omringd van de Engelen en Heiligen, welke Gij verlicht met uwe kennis, omdat Gij het licht zelve zijt; welke Gij ontvlamt in uwe goddelijke liefde, omdat Gij, o Heer, de liefde zijt. Gij woont in hen, o Heer, en vervult hen met zaligheid, omdat Gij het hoogste, het eeuwige goed zijt, waaruit alle goed voortvloeit en zonder hetwelk geen goed denkbaar is.

Gezegend zij uw naam! — Moge de kennis van U steeds in ons toenemen, opdat wij inzien, hoe eindeloos uwe weldaden, hoe groot uwe beloften, hoe verheven uwe glorie, hoe diep uwe oordeelen zijn.

Laat ons toekomen uw rijk; — heersch in ons door uwe genade, opdat wij eens uw rijk mogen binnentreden en daar, in de aanschouwing uwer tegenwoordigheid, in de volmaaktheid uwer liefde, in de zaligende gemeenschap met U, in het genot uws wezens eeuwig gelukkig zijn.

Uw wil geschiede op de aarde, gelijk in den hemel; — dat wij U altijd, uit geheel ons hart beminnen; ten allen tijde met uwe gedachten bij U zijn; uit geheel onze ziel steeds naar U haken; uit geheel ons gemoed al ons streven naar U rigten; dat wij in alles uwe eer betrachten en, zooveel wij vermogen, de krachten onzer ziel, de zintuigen onzes ligchaams aan uwe dienst, aan uwe liefde uitsluitend toewijden; dat wij onzen evenmensch gelijk ons zelven beminnen, en allen naar onze zwakke krachten tot uwe liefde voeren; dat wij ons over het welzijn van

anderen, gelijk over onse eigene, verheugen, met de ongelukkigen medelijden hebben en niemand kwaad berokkenen of toewenschen.

Geef ons heden ons dagelijksch brood, — namelijk uwen geliefden Zoon, Jesus Christus. Geef ons een vurig verlangen om hem in het heilig Sakrament te ontvangen. Druk zijn beeld levendig in onzen geest en in ons hart, opdat wij Hem steeds vereeren wegens de liefde, die hij ons heeft toegedragen, en Hem onophoudelijk bedanken voor alles, wat hij om onzentwille heeft gesproken, gedaan en geleden.

Vergeef ons onze schulden, — door uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, door de verdiensten des lijdens van uwen geliefden Zoon, onzen Heer Jesus Christus, en door de voorspraak der allerheiligste Maagd Maria en van alle uwe uitverkorenen; gelijk wij vergeven onzen schuldenaren; — en mogten wij hun niet volkomen vergeven hebben, zoo als wij moesten, volmaak Gij, o God, die vergeving, opdat wij onze vijanden, om U, opregt beminnen, en ons hunner in onze gebeden bij U gedenken. Geef dat wij nim-

merk kwaad met kwaad vergelden, maar ons steeds bemoeijen, allen, in U, te beminnen en ter liefde van U nuttig te zijn.

En leid ons niet in bekoring; — in geheime of openlijke, in onverwachte of overmagtige verzoeking.

Maar verlos ons van den kwaden, den verledenen, den tegenwoordigen, den toekomstigen. Amen.

BIJ HET AGNUS DEI.

(Naar de H. Mechtildis.)

ô Lam Gods! erbarm U onzer en offer U voor ons aan uwen hemelschen Vader op, met al uwen ootmoed en uwe lijdzaamheid, ter voldoening voor onze zonden.

ô Lam Gods! erbarm U onzer en offer U voor ons aan uwen hemelschen Vader op, met al de bitterheid uws lijdens, ter volkomene verzoening voor onze zonden.

ô Lam Gods! erbarm U onzer en offer U voor ons aan uwen hemelschen Vader op, met al de liefde van uw goddelijk hart, ter aanvulling van alle goede werken, die ons ontbreken. Amen.

BIJ DE HEILIGE COMMUNIE.

(Naar den heiligen Augustinus.)

O Jesus! hoe gaarne wenschte ik U in dit oogenblik te mogen ontvangen; ik reikhals van verlangen, om aan uw heilige Tafel deel te nemen. Doch mijne tallooze zonden maken mij onwaardig; daarom bid ik U, o Jesus, bereid mij, in uwe almachtige wijsheid, in de overvloedige liefde uws harten, dat ik U op eene geestelijke wijze waardig moge ontvangen.

Versmaad mij arme zondaar niet, die met den Tollenaar van verre staan blijf en, uit de diepte mijns harten, tot U zucht; maar verkwik en versterk mijne ziel door deze geestelijke Communie, opdat ik dezen dag in uwe genade mag doorbrengen, vlijtig de deugd beoefene en den bekorigen weêrstand biede. Verleen mij deze genade, o minnelijkste Jesus, door uwe eindelooze liefde en barmhartigheid. Amen.

De ziel van Christus heilige mij; het ligchaam van Christus make mij zalig; het bloed van Christus lave mij; het water

der zijde van Christus was sche mij; het lijden van Christus sterke mij. O allerbeminlijkste Jesus! verhoor mij; verberg mij in uwe heilige wonden; laat mij nimmer van U scheiden. Bescherm mij tegen den boozen vijand; roep mij, in het uur des doods, roep mij tot U, opdat ik U eeuwig met uwe uitverkorenen zegene. Amen.

DANKGEBED

(Naar den heiligen Augustinus.)

U breng ik mijn dank, voor uwe liefde; U, o God, mijne hulde, uit den grond mijns harten, omdat Gij, uit onzeggelijke liefde voor ons, arme onwaardige menschenkinderen, uwen eengeboren Zoon, tot heil der geheele wereld, uit uwen vaderschoot hebt afgezonden, om ons zondaars, weleer kinderen des doods, te redden. Dank zij U, voor zijne menschwording, voor zijne geboorte; dank zij U, voor zijn kruis en lijden, voor zijnen dood en zijne opstanding, voor zijne hemelvaart, en zijne glorieijke verheffing aan uwe regterhand. Dank zij U, voor de allerheiligste vergieting van zijn

kostbaar bloed, het onderpand onzer verlossing; dank zij U, voor het allerheiligste en levendmakend geheim van zijn ligchaam en bloed, hetwelk dagelijks, in uwe Kerk, onze spijs, onze drank, onze reiniging en heiliging wordt, en waardoor wij aan zijne almachtige Godheid deelachtig worden. Dank zij U, voor uwe wondervolle onuitsprekelijke liefde jegens ons, dat Gij ons door uwen eengeboren en geliefden Zoon verlost hebt. Uwe liefde jegens den mensch is zoogroot, dat Gij uwen eenigen Zoon gegeven hebt, opdat ieder, die in Hem gelooft, niet te gronde ga, maar in eeuwigheid leve; en dit is het eeuwige leven, dat wij U, den waren God, erkennen, en Hem, dien Gij gezonden hebt, Jesus Christus — door een waarachtig geloof en door werken, die dit geloof beantwoorden. Amen.

BIJ DEN ZEGEN.

(Gebed der Kerk.)

Moge, o heiligste Drieëenheid, deze hulde mijner onderwerping U welgevallig zijn, en verleen, dat deze offerande,

100 GEBEDEN ONDER EENE STILLE MIS.

welke ik, ofschoon onwaardig, voor het
aanschijn uwer goddelijke Majesteit heb
opgedragen, U aangenaam zij, en mij en
allen, voor wien dezelve is opgeofferd,
door uwe barmhartigheid, tot voldoening
voor onze zonden en ons eeuwig heil
strekke; door Christus, onzen Heer.
Zegen ons, almachtige God, Vader, Zoon,
en heilige Geest! Amen.

HET EVANGELIE VAN DEN HEILIGEN JOANNES.

(Zie bladz. 80.)

ANDERE GEBEDEN

GEDURENDE EENE LEZENDE MIS.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

VOORBEREIDING.

Vader der barmhartigheid, God van allen troost! Gij hebt de wereld zoo zeer bemind, dat Gij uwen eengeboren Zoon niet gespaard, maar, ter onzer verlossing, aan het bitterste lijden en den dood hebt overgegeven. Gij hebt gewild, dat zijn U welgevallig offer alle dagen in de Kerk vernieuwd werd, om ons aan deszelfs vruchten te doen deelachtig worden. Ik bid U, geef mij de genade, dat ik dit wondervolle en heilzame geheim uwer goddelijke almacht, wijsheid en liefde zoo bijwone, dat ik waardig worde, door dit onbloedig offer, aan de verdiensten van zijn bloedig offer deelachtig te worden.

O, hoe zuchtten, hoe reikhalsden alle volkeren naar uwen eeuwigen Zoon! Ein-

delijk hebt Gij Hem gezonden : hij nam de sterfelijkheid aan , als een kleed over de glorie zijner Godheid en , als met een omhulsel , bedekte hij deze met het vleesch. Zoo gehoorzaamde hij U tot den smaadvollen dood des kruises , en , door zijn sterven , verloste hij ons van den eeuwigen dood.

Deze onmetelijke liefde wordt herdacht in onze heilige offerande der Mis : mogt ik dezelve bijwonen met die aandacht , die ingetogenheid , dien eerbied , welken de tegenwoordigheid uwer goddelijke Majesteit en van zoovele scharen Engelen , en de grootheid der geheimen die hier plaats grijpen , vorderen !

Heer ! ik bid U , neem bezit van mijn hart en bestier hetzelve met uwe genade , opdat U deze mijne hulde aangenaam zij en mijner ziele heilzaam worde. Het berouwt mij uit den grond mijns harten , dat ik U ooit beleedigd heb , U , die mij zoo zeer bemint. Ik geloof aan U , o eeuwige Waarheid ! met een levendig geloof. Ik hoop op U , o ware heil mijner ziel ! met een vast betrouwen. Ik bemin U , o allerhoogste goed ! uit geheel mijn hart. O , mogt ik zoo zeer van uwe

liefde doordrongen zijn, dat nooit iets mij van de liefde mijns Heilands vermag te scheiden! Uit overmaat van liefde gaf hij voor ons zijn vleesch en bloed, en, om steeds in ons midden te zijn, verbergt hij zich, op eene wondervolle wijze, onder de gedaanten van brood en wijn. Met Hem en den heiligen Geest leeft en heerscht Gij, God, in alle eeuwen. Amen.

OPDRAGT.

Allerheiligste Drieëenheid, eenige God! neem met welgevallen aan deze offerande van het ligchaam en bloed onzes Heeren Jesus Christus, welke ik, door de handen des priesters, aan uwe goddelijke Majesteit opoffer, gelijk mede alle offeranden, welke U ooit gebragt zijn of zullen worden. Ik vereenig dezelve met de allerheiligste offerande, welke onze goddelijke Verlosser U, bij het laatste Avondmaal en aan het kruis, heeft daargebragt, met allen mogelijken eerbied. Ik offer U dit heilig Sacrificie op, uit zuivere liefde tot uwe eindelooze goedheid, in den geest van mijn goddelijken Verlosser en van de heilige Kerk, tot de

allerhoogste en eeuwige eer uwer goddelijke majesteit; tot getuigenis uwer opperheerschappij en van onze onderdanigheid; tot eeuwig aandenken aan het lijden en den dood van onzen goddelijken Verlosser; tot eer en glorie der allerheiligste Maagd en van de geheele zegenrijke schare des hemels; tot dankzegging voor alle weldaden, welke Gij aan de menschheid onzes Heeren, aan de allerheiligste Maagd, zijne moeder, aan alle Heiligen en gelukzaligen, aan alle schepselen en aan mij onwaardigen verleend hebt en zult verleenen: tot voldoening voor mijne zonden en voor de zonden aller geloovigen, levenden en afgestorvenen; tot erlanging uwer genade voor het tijdelijke en eeuwige leven, voor mij en alle mijne medemenschen. Bijzonder offer ik U deze heilige Mis op, tot verkrijging dezer genade..... en voor allen, voor welken ik verplicht ben te bidden; opdat U allen kennen, beminnen en verheerlijken. Amen.

BIJ HET CONFITEOR.

Ik heb gezondigd, o mijn God! voor uw aanschijn heb ik kwaad gedaan. Vader! ik

heb gezondigd voor U en den hemel, en ben niet waardig uw kind genoemd te worden. Met den verloren en rouwmoe-digen zoon keer ik tot U terug. Ik werp mij voor uwe voeten en beken voor U, almag-tige God, voor de allerheiligste Maagd Maria, voor den heiligen aartsengel Mi-chaël, den heiligen Joannes den doo-per, de heilige Apostelen Petrus en Pau-lus, voor alle Heiligen, dat ik zeer ge-zondigd heb : door gedachten, woorden en werken ; door mijne schuld, door mijne schuld, door mijne allergrootste schuld. Daarom bid ik U, allerheiligste Maagd Maria, heilige Michaël, Joannes, Petrus, Paulus en alle Heiligen : bidt bij God, den Heer, voor mij ; dat hij zich mijner erbarme, mijne zonden vergeve en mij voere tot het eeuwige leven. Ja, almag-tige, barmhartige God ! geef mij vergif-fenis en kwijtschelding van al mijne zonden. In eeuwigheid wil ik U niet meer vergrammen. Vader ! verhoor mij, door uwen geliefden Zoon, onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Als de Priester het altaar kust.

U, alle Gods lieve Heiligen, vereer ik met diepen eerbied. Ik bid u, zijt ter liefde voor Jesus Christus onze onvermoeide voorsprekers bij God.

BIJ HET BEGIN DER HEILIGE MIS.

Eer, glorie, hulde en aanbidding zij U, drieëenige God, van alle uwe Heiligen, van alle schepselen! Eer zij den Vader; eer den Zoon; eer den heiligen Geest. Gelijk Hij was in het begin zoo is hij nu, en van alle eeuwen tot alle eeuwen. Amen.

BIJ HET KYRIE ELEISON.

Heer, God, Vader! Erbarm U onzer. — Heer, God, Zoon des Vaders! erbarm U onzer. — Heer, God, heilige Geest! erbarm U onzer.

BIJ HET GLORIA.

Eer zij God in het hoogste der hemelen, en vrede op aarde den menschen, die van goeden wil zijn. Wij zegenen en loven U; wij aanbidden en verheerlijken U;

wij danken U, omdat Gij ons uwe glorie getoond hebt. Heer, God, Koning des hemels! almachtige Vader! Heer Jesus! Eengeborene! Heer, God! Lam Gods, Zoon des eeuwigen Vaders, die de zonden der wereld wegneemt! erbarm U onzer. Ja, Gij neemt de zonden der wereld weg; verhoor ons gebed. Gij, die zit aan de regterhand des Vaders, erbarm U onzer; want Gij alleen zijt heilig, Gij alleen zijt de Heer, Gij alleen de Allerehoogste, Jesus Christus; met den heiligen Geest, in de glorie des Vaders, Amen.

BIJ HET DOMINUS VOBISCUM.

Ik bid U, Heer, mijn God! door Jesus Christus: geef allen priesters, biechtvaders en zielzorgers, uwe genade en uwen zegen; opdat zij de pligten hunner verhevene bediening jegens mij en alle geloovigen getrouw vervullen. Vader! zend goede arbeiders in uwen heiligen wijnberg. Amen.

BIJ DE COLLECTE.

Almachtig eeuwige God! Gij hebt ons, uwe dienaren, de genade des waren geloofs

geschonken; bewaar, vermeerder, versterk ons geloof; verlevendig hetzelve, opdat wij in den geest van dat geloof wandelen, U welgevallig zijn en door hetzelve tot U mogen geleid worden. Verneder, verzwak en ontzenuw alle vijanden der godsdienst; bekeer hen en vervul de troostrijke voorzegging van Jesus : „er zal één herder en ééne kudde zijn.

ô God! Gij sterkte van allen die op U vertrouwen: verhoor genadig ons gebed. Zonder U vermogen wij, arme menschen, niets ter zaligheid; daarom schenk ons den bijstand uwer genade, opdat wij alle bekoringen, gevaren en aanvallen des duivels mogen overwinnen, en uwe geboden getrouw volbrengen; opdat wij in alle onze gedachten, woorden en werken U mogen welgevallig zijn: door onzen Heer Jesus Christus, uwen Eeniggeboren, die met U en den heiligen Geest eeuwig God is.

BIJ HET EPISTEL.

Open, almachtige God, mijn oor en mijn hart, en spreek tot mij, want uw dienaar hoort. Laat mij uw stem vernemen, o Heer,

en uwen wil kennen. Ontsteek in mijn hart een heiligen ijver, opdat ik in alles uwen heiligen wil betrachte en naar de volmaakteit streve; opdat ik steeds mijnen wandel naar het heilig Evangelie en het voorbeeld van Jesus Christus inrigte. Amen.

BIJ HET EVANGELIE.

Ik geloof aan het heilig Evangelie; ik teeken met het teeken des heiligen kruises voorhoofd † mond † en hart † en zal mij nooit schamen, U, mijn goddelijken Verlosser, voor de menschen openlijk en in het geheim te erkennen. Ontken ook mij niet voor uwen hemelschen Vader; schaam U niet over mij, o Zoon Gods, op den grooten dag des oordeels! Laat uw heilig Evangelie door de geheele wereld aan alle menschen verkondigd worden; geef aan alle leeraars en predikers uwen heiligen Geest, opdat allen mogen bekeerd worden, en ongeloof, dwaling en scheuring ophouden. Dan zullen wij allen uit een mond, uit een hart, met alle engelen en uitverkorenen, uwen lof zingen en zeggen: glorie zij onzen Heer Jesus Christus.

BIJ HET CREDO.

Ik geloof in éénen God, almachtigen Vader, Schepper van hemel en van aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen.

En in éénen Heer Jesus Christus, God, ééngelboren Zoon, uit den Vader, voor alle eeuwen geboren; God van God, licht van licht, waarachtig God, van den waarachtigen God; geboren en niet gemaakt, van ééne zelfstandigheid met den Vader, door wien alles gemaakt is. Die om ons menschen en om onze zaligheid is nedergedaald van den hemel, en het vleesch heeft aangenomen doorden heiligen Geest, uit de Maagd Maria, en is mensch geworden. Ook is hij voor ons gekruist, onder Pontius Pilatus. Hij heeft geleden, en is begraven, en hij is ten derden dage van den dood, volgens de Schriften, weder opgestaan; en hij is opgeklommen ten hemel, zit aan de regterhand des Vaders, en zal wederkomen in heerlijkheid, om te oordeelen de levenden en de dooden; wiens rijk geen einde zal hebben.

Ik geloof in den heiligen Geest, den

Heer en levendmaker; die uit den Vader en den Zoon voortkomt; die met den Vader en den Zoon te zamen aanbeden en verheerlijkt wordt; die door de Profeten gesproken heeft.

Ik geloof Ééne, Heilige, Katholijke en Apostolische Kerk.

Ik belijd één doopsel ter vergeving der zonden.

Ik verwacht de opstanding der dooden en het toekomstig eeuwig leven. Amen.

BIJ DE OFFERANDE.

Heilige Drievuldigheid, eenige God! ik offer U onderdanigst met den priester, op het leven, het lijden en den dood van mijn goddelijken Verlosser, uwen geliefden Zoon, zijne eindelooze verdiensten en de verdiensten zijner gezegende Moeder en van alle Heiligen. Neem dezelve genadig aan voor het algemeen welzijn uwer Kerk, voor de bekeering der ongeloovigen en zondaars; voor het heil der regtvaardigen en onschuldigen, der geestelijke en wereldlijke overheden en van alle bedienaren der Kerk: voor alle standen, voor de tegenwoordigen

en afwezig, voor de gezonden en zieken , voor de levendigen en afgestorvenen , in één woord , voor het heil der geheele wereld. Ik smeeek U , laat geene enkele ziel verloren gaan ; red ze allen van den eeuwig dood. De zondaar bekeere zich , de regtvaardige streve naar de volmaaktheid , de heilige worde meer en meer geheiligd. Geef dat allen U met een opregt hart dienen en zalig worden.

Ik offer U op, o God , mij zelven , mijn ligchaam en mijne ziel , mijne gedachten , neigingen , wenschen , begeerten , woorden , werken , vreugden en smarten : ik vereenig dezelve met de offerande , welke uw goddelijke Zoon voor ons aan het kruis heeft opgedragen.

BIJ DE PRÆFATIE.

Ik dank U , oneindig goede God ! voor alle genaden en weldaden , welke Gij mij en alle menschen ooit bewezen of voor de toekomst weggelegd hebt : ik dank U bijzonder voor die genaden , welke wij , ondankbare menschen , helaas niet waardeeren , ja , dikwijls misbruiken. Kon ik U

toch altijd en overal dankzeggen, heiligste Vader! Ik breng U uwen geliefden Zoon tot dankzegging ten offer. Zie neder op uwen gezalfde, en, door uwe vaderlijke barmhartigheid, door de verdiensten van uwen Eengeboren, door zijne menschwording, zijne geboorte, zijne besnijdenis, door zijne tranen, zijn lijden en dood, door zijne onbegrijpelijke liefde, waarom Hij zooveel voor mij gedaan, gearbeid en geleden heeft, door de heiligheid der Maagd en Moeder Gods, door alles wat uwe Heiligen voor U geleden en gedaan hebben, bid ik U, onttrek ons ondankbaren uwe weldaden niet.

Erbarm U over uwe heilige Kerk, de bruid van uwen geliefden Zoon, welke Hij zich door zijn bloed gekocht heeft; bestier en heilig haar; verspreid haar over de geheele aarde; opdat Gij, door haar en in haar, door allen moogt aangebeden en verheerlijkt worden.

Erbarm U over den Opperpriester der Kerk, over alle Bisschoppen, zielzorgers en verkondigers van uw woord; over alle Koningen en Vorsten, en allen die het meest

uwe eer en het heil der zielen kunnen bevorderen. Maak hen tot mannen naar uw hart, ontsteek in hen den ijver voor uwe eer en het heil der zielen; opdat zij met een opregt hart uwe geboden volbrengen, en hunne onderdanen, door raad en daad, door bevelen en aanmoediging daartoe opwekken.

Erbarm U over allen, voor welken ik bijzonder verpligt ben te bidden, mijne ouders, broeders, zusters, bloedverwanten, weldoeners en vrienden; over allen, die zich in mijne gebeden hebben aanbevolen: over hen, welken ik ooit ergernis gegeven, welken ik bedroefd, beleedigd of niet naar mijn vermogen geholpen heb; over hen, welken Gij wilt dat ik diene, ondersteune of op den weg der zaligheid behulpzaam zij.

Erbarm U over alle regtvaardigen, over alle zieken en stervenden, over allen die, in droefheid gedompeld, hunne stemme tot U verheffen. Snel hun ter hulpe, vervul hunne wenschen, open hun den schat uwer barmhartigheid; opdat zij, van hunne zonden bevrijd, rijk worden aan goede

werken en steeds uwen heiligen wil betrachten.

Sla ook de oogen uwer barmhartigheid op de rampzalige zondaars, die in eene kwade gewoonte leven of zich in gevaar van zonde bevinden; op de onboetvaardigen en versteenden van harte; op hen die in de duisternis der onwetendheid en des ongeloofs rond dwalen, en den afgrond huns ongeloofs te gemoet snellen. Onttrek hen uit satans klauwen; voer hen in den schoot der heilige Kerk terug, opdat zij U, en Hem dien Gij gezonden hebt, Jesus Christus, erkennen en beminnen.

Erbarm U eindelijk over alle afgestorvene geloovigen: lenig hunne smarten met den daauw uwer goedheid; neem hen op in het land van vrede en zaligheid, opdat zij U in den hemel verheerlijken en aanbidden.

Erbarm U ook over mij, den ondankbaarsten der zondaars; verleen mij de genade, dat ik, van mijne zonden gereinigd, op den weg der volmaaktheid voortstreve en nimmermeer van U gescheiden worde. Amen.

BIJ DE CONSECRATIE.

Ikaanbid U, Jesus Christus, die voor ons aan het kruis gehecht zijt geweest: hecht mij aan U met de banden uwer liefde. Ik ben de uwe en wil eeuwig de uwe zijn. Neem bezit van mij en handel met mij naar uw welgevallen. Koning des hemels, Jesus Christus, eeuwige Zoon des Vaders! om den mensch te verlossen, hebt Gij U gewaardigd in den maagdelijken schoot van Maria neder te dalen; Gij hebt den pijl des doods verbroken, en voor allen, die gelooven, de poorten des hemels ontsloten. Nu zetelt Gij aan de regterhand des Vaders, van waar Gij eenmaal als regter zult komen oordeelen.

Ik bid U, kom uwen dienaren ter hulpe, die Gij met uw kostbaar bloed verlost hebt. Geef dat wij onder het getal uwer heiligen worden opgenomen. Heer! maak zalig uw volk; zegen ons allen, die Gij zoo duur hebt vrijgekocht. Wij aanbidden U iederen dag, wij verheerlijken uwen heiligen naam in eeuwigheid. Bewaar ons dezen dag zonder zonde: erbarm U onzer, o Heer, er-

barm U onzer. Uwe barmhartigheid zij over ons, gelijk wij op U vertrouwd hebben. In U hebben wij gehoopt, o Heer, in eeuwigheid zullen wij niet beschaamd worden.

NA DE CONSECRATIE.

Sta mij genadigst toe, mijn God, dat ik met dit goddelijk offer, hetwelk nu op den outer ligt, mijn nederig offer vereenige. Wat kan ik U echter ten offer brengen? Ach! gering is het, en toch draag ik U op, met mijnen goddelijken Verlosser, mijnen zwakken eerbied, mijne flauwe gods-vrucht, mijne voornemens om in eeuwigheid niet meer te zondigen. Alle wederwaardigheid, die mij mogt overkomen, wil ik gelaten en met vreugde verdragen. Steeds wil ik op den weg der volmaaktheid voortstreven en anderen tot de deugd aansporen. Deze is mijne nederige offerande, o Heer! versmaad ze niet, dan zij is een geschenk van U; immers Gij geeft mij de kracht en de genade om het goede te doen. Schenk mij nu ook nog de volharding.

GEBED VOOR DE LEVENDEN.

Ik beveel voor allen in uwe barmhartigheid, o Heer, hen, die mij vijandig zijn, die mij verachten, bespotten, kwaad berokkend hebben of kwaad toewenschen. De zinnelijke mensch, die in mij woont, wil het niet inzien, en toch is het niet anders: zij die mij haten, zijn mijne ware en grootste weldoeners; want zij geven mij de gelegenheid, de deugd, in den verhevensten, echt christelijken zin te beoefenen en een schat van verdiensten bij U in te zamelen. Zuiver hunne harten van allen haat en wrok, waardoor zij bij U in ongenade zouden kunnen vallen. Neem ons te samen in uwe genade en vriendschap op, en geef dat wij eenmaal onder uwe uitverkorenen geteld worden.

BIJ HET PATER NOSTER.

Onze Vader, die in de Hemelen zijt, enz. Heer! ik bid U, sla uwe genadige oogen neder op deze vereeniging van geloovigen, voor welke uw Zoon, onze Heer Jesus Christus, zich in de handen der

zondaars heeft overgeleverd en den marteldood der kruises doorstaan heeft; die met U en den Heiligen Geest leeft en heerscht, in alle eeuwigheid. Amen.

BIJ HET AGNUS DEI.

Mijn Heer en mijn God! ik beken voor U, voor alle Engelen en Heiligen, dat ik een armzalige zondaar ben, vol gebreken en ongeregtigheden. Doch heil mij! Gij daaldet uit den hemel neder, niet voor de regtvaardigen, maar voor de zondaars. Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld! erbarm U mijner en wend een blik van genade op mij. — Ik bid U, Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, erbarm U mijner, en neem ook mijne zonden weg: ik haat, verfoei en verafschuw dezelve uit liefde tot U. — Ik houd niet op te roepen: Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef mij vrede met God, met mijne medemenschen en met mij-zelven! Schenk mij den eeuwigen vrede, welken de wereld niet kent en niet geven kan.

BIJ DE HEILIGE COMMUNIE.

Goddelijke Vorst des vredes! Gij kwaamt zelf op deze aarde, niet alleen om ons den vrede aan te kondigen, maar om ons den vrede te brengen. Hoe zal ik mij echter vrede kunnen belooven, wanneer Gij-zelf mij den kus des vredes niet geeft? Ik beken het, ik ben niet waardig dat Gij komt onder mijn dak; doch spreek maar één woord — *vrede zij met u!* — en mijne ziel zal gezond zijn. — Ik herhaal het, o Heer! ik ben niet waardig dat Gij komt onder mijn dak: maar één woord — *vrees niet!* — en mijne ziel wordt gezond. — Als ik mij zelven betracht, moet ik steeds uitroepen: Heer! ik ben niet waardig dat Gij komt onder mijn dak; spreek slechts één woord, en mijne ziel is gezond!

Neem weg van mij, Gij, die den in zonden ontvangen mensch met uw kostbaar bloed hebt afgewasschen, neem weg van mij de afschuwelijkheid mijner zonden, en alles wat U in mij mishagen kan. Reinig mij geheel van mijne zonden; versier mijn hart, luister mijne ziel op, als eene ge-

liefde bruid, met heiligheid en deugd, en maak dezelve tot uwe woonplaats. Kom en vereenig U met mij, blijf bij mij en laat mij in eeuwigheid niet van U gescheiden worden. Niet ik, maar Christus leve voortaan in mij! Christus zij mijn leven; sterven is mij dan gewin.

Nu ik U gezien heb, o Heer, verlang ik niets meer en sterf ik in vrede. — Laat, o Heer, volgens uw woord, uwen dienaar heengaan in vrede; want mijne oogen hebben gezien het heil, wat Gij den volken bereid hebt; het licht, wat de heidenen moet verlichten en uw volk verheerlijken.

U behoor ik, en U alleen, in leven en dood. Handel met mij naar uw welgevallen: ik leef niet meer voor mij, maar voor Hem, die voor mij gestorven is. Laat mij in eeuwigheid niet van U gescheiden worden. Almagtige God! laat mij nooit meer aan U onttrokken worden, en vervul in mij uw belofte. Gij hebt immers gezegd: die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem. Ik en de Vader zullen tot hem komen, en bij hem blijven.

O blijf bij mij, opdat ik eeuwig bij U blijve en uw dienaar zij.

BIJ DEN ZEGEN.

Zegen ons, Heer, God Vader † Zoon † en heilige Geest. † Amen. Uw zegen zij en blijve eeuwig met ons. Amen.

BIJ HET EVANGELIE VAN DEN H. JOANNES.

Eeuwig Woord des Vaders! hoe kan ik genoeg uwe wijsheid, liefde en ootmoedigheid zegenen? Gij hebt U gewaardigd, voor ons zondaars mensch te worden en onder ons te wonen; Gij hebt ons de magt gegeven, kinderen Gods te worden. Geef dat wij waardig zijn, kinderen Gods genoemd te worden, en dat wij steeds de liefde tot God, onzen Vader, diep in het harte dragen. Geef dat wij steeds naar de volmaaktheid streven, wijl onze Vader in den hemel de volmaaktheid zelve is. Wees Gij, goddelijke Verlosser, die tot uwen en onzen Vader zijt teruggekeerd, bij den Vader onze eeuwige voorpraak, en zend ons van daar uit den

heiligen Geest, den Trooster, die ons verlichte, in onze harten zijne liefde uitstorte en aan onzen geest de getuigenis geve, dat wij kinderen Gods en erfgenamen des hemels zijn.

Na de heilige Misse.

Allerheiligste Drievuldigheid, Vader, Zoon en heilige Geest! Ik werp mij voor uw goddelijk aanschijn in het stof neder. en dank U voor het goddelijk offer, hetwelk mijn Verlosser in het laatste Avondmaal ingesteld, aan het kruis volbragt heeft, en door de heilige Mis tot aan het einde der wereld voortzet. Ook dank ik U voor de groote genade, dat Gij mij, onwaardigen, aan dit heilig Misoffer hebt laten deelnemen. Vergeef uit liefde voor uw' goddelijken Zoon, mij en allen menschen, alle onze zonden en schulden. Ik heb, wel is waar, deze heilige offerande niet met den verschuldigden eerbied, met de vereischte godsvrucht bijgewoond, onttrek echter daarom mij en mijnen evenmensch de vruchten derzelve niet. Sta ons bij in al onze lichamelijke

en geestelijke behoeften. Schenk aan al mijne vijanden, en aan allen die mij beleedigd hebben of kwaad toewenschen uwe heilrijke genaden.

Heer! Gij kent onze behoeften, Gij weet, dat ik deze dat mijne medemenschengene genade noodig hebben. Kom ons ter hulpe in onzen nood, o Heer, en wij zullen uwen naam zegenen. Geef ons allen uwen zegen, opdat wij allen dezen dag tot uwe eer en tot het welzijn onzer zielen doorbrengen. Zegen ons allen, door Christus, onzen Heer, uwen Zoon, die met U en den heiligen Geest eeuwig leeft en heerscht. Amen.

MISGEBEDEN

ALS VOORBEREIDING TOT HET ONTVANGEN
DER HEILIGE COMMUNIE,

BENEVENS DANK- EN SMEEKGEBEDEN

na het ontvangen van het allerheiligste Sakrament.

(Uit de Schriften van Heiligen.)

VOORBEREIDINGSGEBED.

Geloofsbelijdenis

(Naar den heiligen Augustinus.)

ô Vader, ô Zoon, ô heilige Geest, die één zijt en in eene eenige en geheel eenvoudige natuur leeft! Door het licht des geloofs heb ik U leeren kennen, o eenige God, in drie personen! Ik aanbid U met den diepsten eerbied mijns harten; ik loof U, ik verheerlijk U uit de geheele magt mijner inwendige stem; terwijl ik beken dat Gij alleen de ware God zijt, een on-eindig heilige en onsterfelijke, onzigtbare, onveranderlijke, ongenaakbare en voor alle

geschapene geesten onbegrijpelijke God ; dat Gij U zelven en allen zaligen geesten een eeuwig licht, het brood des levens, een kostbaar voedsel, de grond der hoogste zaligheid en het doel zijt, dat alle gedachten in zich besluit, alle wenschen vervult en de harten volkomen bevredigt ; dat Gij het heelal geschapen, alle wezens voortgebracht, alle leven bezielde en alle geesten verlicht hebt ; dat Gij al deze groote werken door uwe magt onderhoudt, door uwe goedheid bezielt en door de wijsheid uwer voorzienigheid bestiert ; dat Gij eindelijk alleen de oorsprong, de bewaarder, de Koning, de God en het doeleinde van alles zijt. Deze, o mijn God, zijn de gedachten en gevoelens, welke mij het geloof aan U inboezemt. U kome daarvan de eer toe ! Immers, dit geloof is eene gave, welke ik van U bekomen heb, een glans van uw woord, een straal van uwen heiligen Geest. O licht mijner ziel ! o hoop aller uitverkorenen ! o troost in onze ballingschap ! o gelukzaligheid ! o hoogste goed des heiligen vaderlands, waarnaar wij streven ! Al mijne beenderen, alle krachten mijner

ziel, welke Gij zooveel heerlijkheid voorbereidt, gevoelen zich bewogen, wanneer zij van uwe glorie hooren spreken, en roepen in de verrukking der vreugde : Heer ! wie is aan U gelijk, in den hemel en op de aarde ! Gij, o mijn God, zijt geheel geest, geheel deugd, geheel schoonheid. Gij, o Heer, zijt de Schepper en de bestierder des hemels : Gij zijt onze God. De hemel en de aarde, de engelen en de menschen zullen U loven en zegenen door de geheele eeuwigheid, als hun hoogsten Heer en hun gelukzalig einde.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Wie verleent mij, o Jesus, uw aangezicht te mogen aanschouwen, hetwelk Gij, in het heilig Sakrament, als onder een sluijer, onder de gedaanten van brood en wijn verbergt, en hetwelk ook de engelen zoo zeer verlangen te aanschouwen ? Wie opent mij de heilzame bronnen uwer heilige wonden, die ik slechts met de oogen des geloofs aan uw ligchaam zie, deze bronnen des eeuwigen waters, terafwassching mijner zondige ziel ?

ô Gij brouwen, die ontspringt, om ons

het eeuwige leven te bezorgen! stort oyer mij uit het water der genade, hetwelk mijn dorst lescht; opdat ik vol vreugde en geloof met den Apostel uitroepe: mijn God en mijn Heer!

Ik geloof, dat Gij in het allerheiligste Sakrament waarachtig tegenwoordig zijt, mijn God en Heer! voor dit geloof ben ik bereid duizendmaal te sterven.

Ik geloof, dat in dit geheimnisvolle Sakrament uw glorierijk ligchaam tegenwoordig is, schitterender dan de zon, uitverkoren voor duizenden, zoo schoon, zoo vol majesteit, als hetzelfde in den hemel is. Hier is het bloed, dat eenmaal voor mijn heil en dat van alle menschen vergoten werd; hier is de ziel, vol genade en wijsheid, waarin alle schatten van Godes kracht en wijsheid bevat zijn; hier ligt met uwe menschheid, uwe godheid verborgen, het almachtige Woord, waardoor de Vader alles spreekt.

Wijl Gij inden Vader zijt, en de Vader in U is, zoo ook is de Vader hier tevenwoordig, die U, zijn Woord, heeft voortgebragt; ook de heilige Geest, de band der liefde van

beiden, is hier tegenwoordig. Dit geheim is het grootste uwer wonderen, en overtreft het verstand van alle schepselen; dit is de onfeilbare waarheid, welke ik, met uwen bijstand, uit alle kracht mijner ziel zal belijden.

Bij het Introitus.

Aanbidding.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Eeuwige, almachtige God! Koning des hemels en der aarde! Oorsprong aller dingen! Ik, uw onwaardigste schepsel, werp mij demoedig voor uwe Majesteit ter aarde; ik kniel neder in het stof, waaruit ik gemaakt ben en waartoe ik zal terugkeeren, en aanbid U, met alle mogelijke godsvrucht, aandacht en eerbied. Veel ontbreekt mij hierin, o Heer, wijl ik U niet genoegzaam ken en mijne krachten te nietig zijn; doch ik vertrouw op uwe barmhartigheid. Was mijne kennis van U meer volmaakt, kon ik maar ten deele de diepte peilen van den rijkdom uwer wijsheid en wetenschap, dan zou ik U volmaakter aanbidden en met het geheele heil des hemels voor uwe glorie een loflied aanheffen.

Doch mijne ziel verkwijnt in mij, omdat de wereld mij dag aan dag van U aftrekt. Mijn geest wordt afkeerig van dit leven, omdat ik mij dagelijks moet toeroepen : wie is mijn God? wie ben ik, worm der aarde, onwaardigste der menschen, dat ik mijn aangezicht tot U verheffen en den hemel aanschouwen durf? En toch bezielt het mij met vreugde, dat ik zonder U niets kan, niets vermag; ja, ik zou niet wenschen, iets te zijn of te vermogen, dan door U en onder uwe magt. Gaarne wenschte ik, alle oogenblikken mijns levens, in de diepste ootmoedigheid mijner ziel en mijns lichaams, U te mogen aanbidden. Wijn mijne aanbidding zoo onwaardig en onvolmaakt is, offer ik U op de aanbidding van onzen Heer Jesus Christus, van de allerheiligste Maagd, van alle Engelen en Heiligen. Moge, door hunne vereering en hunnen eerbied, mijne aanbidding U welgevallig zijn!

U zij lof, U zij dankzegging, mijn God en Heer! Gij hebt mij voor alle eeuwen, zonder mijne verdiensten, bestemd om naar uw evenbeeld geschapen te worden en de eeuwige zaligheid te erlangen, waar-

toe Gij, in uwe wijsheid en goedheid, mij de noodige middelen gegeven hebt. Ik hoop, door de verdiensten van Jesus Christus, mij uwe oneindige goedheid en barmhartigheid waardig te maken.

Ik aanbid U, Vader, Heer des hemels en der aarde! Gij hebt alles uit den niet geschapen en uwe almacht geopenbaard; Gij hebt mij doen geboren worden uit christelijke ouders, door wier zorgen en moeiten ik in het ware geloof en in goede zeden ben opgevoed. Gij hebt mij een uwer engelen als beschermgeest gegeven, die mij op al mijne wegen bewaart en tegen talloze gevaren beschut. Gij onderhoudt alles, wat Gij gemaakt hebt, door eene onophoudelijke schepping; want even als het licht, wanneer de zon ondergaat, verdwijnt, zoo ook zou het heelal vergaan, wanneer Gij hetzelfde uwen bijstand onttrekt.

Als door de zonde onzer eerste ouders het geheele menschengeslacht verloren was, hebt Gij, in uwe eindelooze barmhartigheid, om den diep gevallen mensch van den eeuwigen dood te redden, uwen eenigen Zoon ten offer gebracht. — Hoevele, hoe

groote weldaden heeft uw geliefde voor ons menschgeworden Zoon bewezen! Hij stelde de heilige Sakramenten in, waardoor wij gezuiverd, gesterkt, gevoed en tot het eeuwige leven worden voorbereid. Hij leerde ons, door zijn voorbeeld en zijne goddelijke vermaningen, hoe wij den weg der regtvaardigheid kunnen bewandelen. Terwijl duizenden in ongeloof leven en niets weten van het Evangelie uws Zoons, hebt Gij mij in uwe Kerk laten geboren worden, buiten welke geene zaligheid, geen heil te hopen is. Hoe dikwijls, als ik gevallen was, hebt Gij mij opgebeurd! Van hoevele gevaren hebt Gij mij bevrijd! Hoe kan ik alle weldaden opsommen, welke Gij mij bewezen hebt en nog dagelijks bewijst, tot ik de volheid aller weldaden, de eeuwige zaligheid, bereik, welke Gij hun beloofd hebt, die U beminnen!

Bij het Confiteor.

Berouw.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Wee mij ellendige! voor al uwe weldaden ben ik ondankbaar geweest en heb

niet opgehouden te zondigen en U te beleedigen. Ik heb uwen wil niet volbragt, uwe vermaningen met voeten getreden en uwe geboden niet bewaard. In mijne zondige lichtzinnigheid heb ik mij van U afgekeerd en den schepselen overgegeven, wierschijnschoon mij bedrogen had.

In de bitterheid mijner ziel overdenk ik de wegen mijner boosheid, en belijde mijne schande voor het aanschijn uwer Majesteit. Het berouwt mij uit den grond mijns harten, dat ik U beleedigd heb, dien ik boven alles moest beminnen. Ik heb vast besloten, voortaan niet meer te zondigen en liever alles te lijden, dan iets te doen, wat U zou kunnen mishagen. Heer! sterk dit voorneemen in mij; geef dat ik de zonden met een opregt hart haat en verafschuw; dat ik eene ware droefheid over dezelve gevoele, en genees alzoo de krankheid mijner ziel door de artsensij der boete.

Doch nooit kan mijne boetvaardigheid toereikend zijn, om vergiffenis mijner zonden te verkrijgen; want U heb ik beleedigd, o God, en uwe Majesteit is oneindig. Daarom offer ik U op het bittere lijden uws Zoons,

de verdiensten der allerheiligste Maagd en van alle Heiligen, en smee U, o Heer, vergeef mij mijne zonden en schenk mij de genade om mijn levenswandel te beteren, en tot het einde getrouw te volharden.

Bij het Kyrie.

Ootmoedigheid.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Angst en vrees bevangen mijn gemoed, als ik de dagen bedenk, toen ik zoo roekeloos geleefd heb, toen ik Egypte's waterdronk, hetwelk den dorst niet lescht, en in mijne ligtzinnigheid mijn hart van U afkeerde. Ofschoon stof en asch, durf ik mijne stem tot U verheffen en voor uw aanschijn mijne klagten uitstorten. Aanzie dezelve, als de tolken van een bedroefd hart, als de getuigen van het vurig verlangen, waarmede ik tot U wensch terug te keeren en mij aan U op te offeren, in vereeniging met het offer, hetwelk voor mij aan het kruis is opgedragen. Dit goddelijk offer is de hoop waarop ik steun, en waarom ik mij niet zal schamen uit het stof op te staan,

het juk der wereld af te schudden en tot U te roepen : Heer! op U heb ik gehoopt, en in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden!

Wel is waar, groot zijn de boosheden, waardoor ik uwen toorn verdiend heb; doch uwe barmhartigheid is oneindig grooter. Ik ben wel is waar uwe genade niet waardig; doch zie op uw Gezalfde, die voor mij dan het kruis geleden, die voor mij gebeden en zijn bloed vergoten heeft. Moge het vuur zijner liefde mijne ongeregtigheden verteeren, en mijne ziel, in zijn bloed, van alle zonden gereinigd worden!

Met de verdiensten van mijn goddelijken Verlosser offer ik U op het weinige goede, wat in mij is en in waarheid U toekomt : immers Gij gaaft mij den wil, Gij schonkt mij de kracht der volbrenging, en alle goed heeft in U zijn oorsprong. Ik offer U op mijne ziel, mijn hart, mijne zinnen; neem geheel bezit van mij en vervul mij met de vreugde van uw aanschijn. Ik offer U op al mijne woorden, mijne werken, mijne gevoelens en gewaarwordingen, in vereeniging met de offerande, waarbij uw geliefde Zoon zich aan U heeft opgedragen.

Ik draag U alles op, o Heer, wat in mij en buiten mij is; ik vernieuw mijne gelofte, dat ik geheel aan U toebehooren en mij aan geen schepsel meer hechten wil. Immers, Gij hebt mijne ziel opgenomen en in dezelve een merkteeken gedrukt, dat zij de uwe, en alleen de uwe is; daarom ook geschiede met mij uw wil, in armoede of rijkdom, in eer of vernedering, in tijd en eeuwigheid.

Heer Jesus, mijn hoogste goed, mijne eeuwige gelukzaligheid! Gij hebt mij tot uw avondmaal uitgenoodigd: hoe gaarne zoude ik aan de uitnoodiging voldoen, en U met liefde en aandacht ontvangen! Doch ik sidder, wanneer ik mijne ongeregtigheden beschouw en aan het woord van uw Apostel denk: „wie dit brood of dezen kelk des Heeren onwaardig geniet, maakt zich schuldig aan het ligchaam en bloed des Heeren.”

Oneindige, geduchte, magtige, onbegrijpelijke God! wie zijt Gij. en wie ben ik, dat Gij U gewaardigt tot mij te komen, mij te voeden en in mij te verblijven? Hoe groot is uwe liefde, en hoe groot mijne armoede en mijne ondankbaarheid! Gij zijt de Koning der koningen en de Heer der

heerscharen : Gij blikte op de aarde neder, en zij siddert : Gij zijt de bron van alle heiligheid, bij welke engelen zelve niet rein zijn : Gij zijt de zon der eeuwige klaarheid. Ik ben een onzuiver schepsel, zoo dikwijls de speelbal mijner dierlijke driften, onderworpen aan de wereldsche ijdelheid, een kind des toorns en der duisternis.

Hoe zal ik mij durven vermeten tot U te naderen, ik worm der aarde? Met welk vertrouwen zal ik voor U durven verschijnen, regtvaardige Regter, voor wiens aanschijn de zuilen des hemels sidderen? Ik heb mij van U afgekeerd en mijne ziel, die Gij in het heilig doopsel hadt aangenomen, heeft haren Schepper en Verlosser verlaten en zich door het schijnbedrog der schepselen laten verleiden. Van mijne geboorte af hebt Gij mij door uwe genade geroepen, om, door het licht van uwe leer en door het goede voorbeeld, de menschen voor te lichten; doch ik heb voortgeleefd in de duisternissen en niet getracht naar uwe kennis, doch naar die der wereld. Gij hadt mij een kostbaar gastmaal toe bereid, en ik reikhalsde naar Egypte's

vleesch : Gij laafdet mij met uw bloed, en ik verlangde naar Babylon's goudbeker.

Ofschoon slechts stof en asch , durf ik tot U mijne stem verheffen , o Heer ! Zie neder op uwen dienaar , welken Gij zoo liefderijk hebt uitgenoodigd. Ik weet het , zonder U ben ik niets , en buiten U is geen leven noch zaligheid. Gedenk mijne ongeregtigheden niet , o Heer ! neem mij in uwe armen op , ofschoon ik uwer genade geheel onwaardig ben : want zie , ik keer tot U terug , en Gij hebt door uwe Profeten gezegd : een ootmoedige geest is een offer voor God ; een vermurwd en demoedig hart , zult Gij , o God , niet versmaden.

Bij het Evangelie.

Hoop.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Jesus ! op U alleen vestig ik mijne hoop , want Gij zijt mijn heil en mijne kracht ; Gij zijt mijne toevlugt en mijn steun , de bron van alle goed.

Hoe zou ik het durven wagen , deze verhevene offerande aan God den Vader op

te dragen en in dezelve U te ontvangen, wanneer ik niet mijn vertrouwen stelde in U, die mij door uw bloed verlost hebt! Vol vertrouwen op uwe goedheid kom ik tot U, als een zieke tot den geneesheer, als een ter dood veroordeelde tot zijn voor spreker, opdat Gij mij in uwe bescherming zoudt nemen, beschermen en genezen.

De afgrond van mijn niet roept de af grond uwer goedheid aan. Menigvuldig, wel is waar, zijn mijne zonden en groot; doch waren zij nog grooter, nog menigvuldiger, dan zouden zij toch niets zijn, in vergelijking met uwe barmhartigheid en de waarde van uw bloed. Hierop stel ik mijn geheel vertrouwen, en ik verheug mij, dat ik van mij zelven niets bezit, waarop ik zou kunnen hopen en vertrouwen. Erbarm U mijner, o Heer, en maak mij zalig: nooit immers verlaat Gij hen, die op U hopen.

Bij de Offerande.

Liefde.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Welke oneindige liefde heeft uw hart ont stoken, allerminnelijkste Jesus! dat Gij,

alvorens van deze aarde tot uw hemelschen Vader terug te keeren, ons een maal bereid hebt, dat alle geneugten in zich verenigt!

Het is een groot en wonderbaar werk uwer liefde, dat Gij U gewaardigd hebt, onze natuur aan te nemen; doch grooter en wonderbarer is het, dat Gij ons uw ligchaam tot spijs en uw bloed tot drank hebt nagelaten; want bij het eerste naamt Gij onze menschheid aan, en bij het andere deeldet Gij ons uwe godheid mede.

Zoo hebt Gij den geheelen schat uwer genade over ons uitgestort en ons, door nwe onmetelijke liefde, aangespoord, om uit al onze krachten U wederliefde te bewijzen.

Ik bemin U ook, als mijn eenigen troost in deze ballingschap, als de eenige hoop mijner ziel, als mijneenige gelukzaligheid en het hoogste goed, wat ik op aarde en in den hemel genieten kan. Ik bemin U uit geheel mijn hart en uit alle mijne krachten. Mogtik U toch steeds meer en meer beminnen! Dit is mijn innigste verlangen; dit is mijn streven; daarheen zijn de verzuchtin-

gen mijns harten gerigt. Immers, Gij trekt tot U al de krachten mijner ziel : daar Gij U zelve in mij uitstort : daar Gij mij zoo veel mogelijk aan U gelijk maakt : daar Gij mijne hongerende ziel niet met aard-sche spijs, maar met uw kostbaar ligchaam en bloed spijs en verzadigt. Voor deze onuitsprekelijke milddadigheid bemin ik U, mijn God! en opdat ik nooit ophoude U te beminnen, ontsteek zelf in mij het vuur uwer liefde, Gij, die het voedsel en het onderhoud der liefde zijt. Ontsteek mijn hart, dat het meer en meer van liefde brande, want nooit zal ik U kunnen beminnen, zooals Gij waardig zijt bemind te worden.

**Van de Consecratie tot de Communie des
Priesters.**

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Verlangen.

Gelijk een hert dorst naar de waterbron, zoo dorst mijne ziel naar U, Jesus, mijn Verlosser! Ja, mijne ziel verlangt tot U te naderen, U den hemelschen Vader op

te offeren, en uit de bron des heils den wijnder zaligheid met vreugde te drinken. Want ik ben dorstig, o Heer! wijl ik op den weg der boosheid ben afgemat. Ik dorst naar U, bron des levens! naar uw bloed, hetwelk Gij mij zoo wonderbaar tot drank gegeven hebt.

Ik kom tot U, ik roep tot U, mijn Verlosser, hongerend en dorstend: erbarm U mijner, Zoon van David! geef mij uw brood; geef mij den wijn, welchen Gij gezegend hebt, opdat mijne ziel verkwikt worde! O, mogt ik het vurige verlangen der Heiligen bezitten en immer naar U dorsten, bron des levens! bron van wijsheid en eeuwig licht! stroom van geneugten! Mocht mijn hart steeds naar U dorsten, o brood der engelen! spijs der zielen!

Mijne ziel is troosteloos, tot dat ik U, o Jesus, mijn eenigste goed, ontvangen heb. Wees Gij alleen mijne vreugde, mijne spijs, mijne geneugte, mijn schat, waarin mijn hart ruste vindt. Laat mij buiten U niets verlangen, alles buiten U versmaden, o mijn God, het eenige middenpunt mijns harten!

**Van de heilige Communie tot den Zegen des
Priesters.**

Vernieuwing der christelijke Deugden.

Geloof. O mijn Jesus! ik geloof vastelijk al hetgeen Gij geopenbaard hebt; bijzonderlijk geloof ik, dat Gij waarlijk tegenwoordig zijt in het allerheiligste Sakrament des Altaars, omdat Gij, de eeuwige en onfeilbare Waarheid, zulks gezegd hebt.

Aanbidding. O mijn Jesus! in vereeniging met alle Engelen en Heiligen aanbid ik U in het allerheiligste Sakrament, waarin Gij uit liefde voor mij verborgen zijt; ik aanbid U, als mijnen Heer en God, mijnen Schepper en Verlosser.

Berouw. O mijn Jesus! al mijne zonden berouwen mij uit den grond mijns harten, wijl ik door dezelve U, mijn God, dien ik boven alles bemin, vergramd en beleedigd heb.

Vernedering. Mijn Heer en Heiland! hoe durf ik tot U naderen na zoo vele beleedigingen? Waarlijk, ik ben niet waardig U in mijn hart te ontvangen; doch spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond zijn.

Hoop. Ja, liefdevolle Jesus! uwe barmhartigheid kent geene grenzen; Gij komt tot mij, om in mijn hart te wonen; Gij zult het dan ook, hoop ik, heiligen en met uwe genade vervullen.

Liefde. ô Mijn Jesus! Gij hebt mij bemind tot den dood des kruises, en uit liefde voor mij wilt Gij U nog tot voedsel geven voor mijne ziel. Hoe zal ik uwe liefde vergelden? Uit liefde voor U wil ik leven en sterven.

Verlangen. Kom, o Jesus! kom en neem bezit van mijn hart: het behoore U geheel toe; kom, o Jesus, en sterk mij met uwe genade.

NA DE HEILIGE MIS.

Na het ontvangen der heilige Communie.

Ootmoed en Aanbidding.

(Naar den heiligen Franciscus van Sales.)

ô Mijn God en Heiland, Jesus Christus! hoe zal ik U genoegzaam verheerlijken, die in uwe eindeloze glorie, met uwe godheid en menschheid, met ligchaam en ziel,

met vleesch en bloed, de nederige woonstede mijns harten op dit oogenblik zijt binnengetreden. U, mijn God, mijn Verlosser en Zaligmaker! U, mijn eenig doel en bestemming! U, mijn eenigen troost, mijne zalige rust, ja, U, mijn alles! herberg ik in mijn hart. Wees duizend en duizendmaal gegroet, liefderijke Jesus, goede Herder mijner ziele! Doordrongen van uwe glorie en majesteit, bezielde van de mildheid uwer erbarmingen, kniel ik neder in den afgrond van mijn niet, en aanbid U in de diepste ootmoedigheid des harten. Ik aanbid uw heilig vleesch en bloed, welke Gij mij als spijs des levens en als onderpand mijner eeuwige vereeniging met U hebt aangeboden. Ik aanbid uw heilig hoofd, hetwelk voor mij met doornen gekroond is. Ik aanbid uwe heilige oogen, welke voor mij zoo vele tranen vergoten hebben; uwen heiligen mond, welke mij in de eeuwige waarheid onderwezen heeft; uw heiligaangezigt, hetwelk men zoo gruwelijk mishandeld heeft; uwe heilige voeten, welke men zoo wreed-aardig aan het kruis heeft genageld; uwe heilige armen, welke uwe liefde, om mij

tot U te roepen, hebben uitgestrekt; uwe heilige zijde, welke de vijandelijke lans doorboord heeft, opdat bloed en water, getuigen mijner verlossing, uitdezelvezouden stroomen, en uw liefderijkste hart, hetwelk mij bemind heeft tot in den smaad des kruises en tot in den dood! Ja, mijn God en Heiland, Jesus Christus! ik aanbid uw heilig ligchaam, aan hetwelk Gij voor mij tallooze wonden ontvangen en onuitsprekelijke smarten geleden hebt; ik aanbid uwe heiligste ziel, welke, om mij tot het ware leven te geleiden, op den Olijfberg bedroefd was tot den dood. Om mijn Jesus! met kinderlijken eerbied aanbid ik U en houd U in aanbidding en liefde omhelsd, gedurende mijn geheele leven, tot in de uur mijns doods. — Zegen met uwe genade deze opregte voornemens, opdat geen storm der bekoringen iets tegen dezelven vermoge. Amen.

Dankzegging en Opoffering.

(Naar den heiligen Franciscus van Sales.)

Ik dank U, Heer, Jesus Christus! dat Gij mij, verachtelijken zondaar, tot uwen

levendmakenden disch hebt toegelaten. Zie niet op mijne onwaardigheid en maak mij een mensch naar uw hart.

Eeuwige Vader! zie op mij neder; want uw eengeborene Zoon roept uit mijn binnenste tot U. Uwe liefde, o Jesus, door-dringe mijne ziel en verdrijve alle andere liefde. Verander mij geheel in U; dat mijn wezen zich geheel in U verlieze, en ik mij nergens vinde, dan in U.

Mijn God, mijn troost en mijn eenigste goed! laat mij steeds in U leven en onaf-scheidbaar met U vereenigd zijn.

Mijn Heer en mijn God! ik ben uw die-naar. Tot teeken mijner dankbaarheid zoude ik U gaarne iets opofferen wat uwer Majesteit waardig en aangenaam is. Doch mijne schuld overtreft mijn vermogen, want ik ben U zoo veel schuldig, als Gij zelf waard zijt, en Gij zijt oneindig. Door mij kan ik en ben ik niets; doch door uwe genade bezit ik een kostbaar geschenk, hetwelk Gij onmogelijk kunt versmaden. Ik bezit uw beminnelijksten Zoon, mijnen Heer, Jesus Christus: deze heeft zich aan mij medegedeeld, zoodat ik in Hem ben, en

Hij in mij is. Daarom verheerlijk den Heer, mijne ziel! en alles wat in nrij is, prijze zijn heiligen naam. Vader! uw Zoon zal in mijne plaats uwen naam waardig verheerlijken; want hij is door het heilig Sakrament een met mij, en ik ben een met hem.

Dezen uwen Zoon offer ik U op, als de kostbaarste offerande, tot uw meerdere eer en glorie, tot dankzegging voor al uwe weldaden, tot voldoening voor mijne zonden en die der geheele wereld, tot verkrijging van uwen bijstand in alle tijdelijke en eeuwige aangelegenheden, zoowel voor mij, als voor allen, voor welken ik gebeden heb en bidden moet, en voor de zielen der afgestorvenen.

Neem, o Heer! met dit allerheiligste offer ook mijne ziel, mijn ligchaam, al mijne krachten, al mijn streven aan, opdat ik voor uwe Majesteit een eeuwig brandend offer zij. Geef dat voortaan mijne ledematen en zintuigen slechts kracht en leven hebben, om U te beminnen en U te dienen. Gij zijt mijne wijsheid, mijn licht, mijne sterkte, mijne magt; leer mij, verlicht mij, sterk mij, opdat ik uwen wil kenne en volbreng.

Ik offer mij aan U op, als een eeuwigen dienaar, en geef mij geheel aan uw welgevallen over : alle zorgen , allen kommer stel ik ter zijde. Alles , wat Gij mij ooit zult verzenden , neem ik met vreugde uit uwe hand aan. Voor tijd en eeuwigheid wil ik slechts datgene , wat Gij van eeuwigheid voor mij bestemd hebt , het mag geluk of rampspoed zijn. Uw heilige wil heersche steeds over mij : bij ieder woord , bij ieder werk , bij iedere gedachte , bij de geringste handeling , zij het steeds mijn verlangen , denzelven te vervullen.

Heer ! mijn verlangen en mijne zuchten zijn voor U niet verborgen. De woorden ontbreken mij , om mijne gewaarwordingen uit te drukken ; doch ik werp mij in de armen uwer liefde , die U heeft aangespoord , om tot mij te komen en in mij te wonen. Heer ! ontsteek in mij het vuur uwer liefde ; opdat ik U beminne , in U leve en in U sterve. Am.

Liefde.

(Naar den H. Franciscus van Sales.)

Jesus , mijne eenige vreugde en mijne rust ! ik bemin U , mijn hoogste , mijn eenigste

goed, uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel en uit al mijne krachten. Is mijne liefde tot U nog zoo zwak, o Jesus! ik verlang ten minste U meer en meer te beminnen: is mijn verlangen naar uwe liefde niet innig genoeg, zoo wil dit verlangen uit al mijne magt in mij opwekken.

Ontsteek, o Heer, mijn hart met het vuur uwer liefde. En wijl Gij van mij niets verlangt, dan liefde, zoo schenk mij wat Gij beveelt, en beveel wat Gij verlangt. Zoo Gij mij niet bijstaat in de uitvoering en volbrenging, ga ik in mijne zwakheid ten gronde.

Laat uwe stem in mijne ooren weêrgalmen, die liefelijke, heilzame stem: *Ik wil!* Immers, wanneer Gij wilt, kunt Gij mij reinigen en verlichten, kunt Gij mij tot den hoogsten graad van liefde verheffen. Gelijk Gij voor mij hebt willen lijden en sterven, zoo verlang ik ook, dat in mij de vrucht van uw lijden en dood geopenbaard worde.

Denk aan het woord, hetwelk Gij tot uwen knecht gesproken, en waardoor Gij mij hoop hebt ingeboezemd. Gij hebt gezegd: *wie mijn vleesch eet en mijn bloed*

drinkt, die blijft in mij en ik in hem. O zalig woord : *Gij in mij en ik in U!* Welke liefde ! Gij in mij, den armsten der zondaars ; ik in U , mijn God , wiens majesteit oneindig is !

Eene zaak is mij noodzakelijk , en deze alleen zoek ik , namelijk in U te leven , in U mijne rust te vinden en nooit van U gescheiden te worden. Zalig hij , die U zoekt ; zaliger hij , die U bezit ; de gelukkigste hij , die in uw bezit volhardt en sterft.

Rampzalige dagen , toen ik verre van U , in schande leefde en de ijdelheid der wereld najaagde !

ô Heer ! die op deze wereld gekomen zijt , om de zondaars zalig te maken : verlos mijne ziel , die al hare hoop op uwe barmhartigheid gesteld heeft. Verre zij van mij alle aardsche vreugde ; niets zal mij meer aangenaam zijn , niets bevallen , dan Gij. Leef en heersch steeds in mij , getrouwste minnaar mijner ziel ! In U is alles goed. Ik ben bereid , voortaan liever alles te lijden , dan op te houden U te beminnen.

ô Liefde mijns harten ! o leven mijner ziel ! gelijk Gij in den Vader zijt en de Vader

in U is, zoo laat mij, door uwe genade, een zijn met U in liefde en verlangen : de wereld zij voortaan dood voor mij, en ik voor de wereld. Amen.

G E B E D.

(Naar den H. Franciscus van Sales.)

Gezalfde God! Jesus, Bruidegom mijner ziel! Gij hebt mij met uw onbevlekt lichaam en met uw kostbaar bloed verkwikt. Ik bid U, geef geen acht op mijne onwaardigheid, vergeef mij genadig de fouten, welke ik bij het nuttigen van dit goddelijk avondmaal mogt begaan hebben. Ik belijd en beken mijne vermetelheid, dat ik tot dit verheven geheim heb durven naderen, zonder de schuldige voorbereiding, eerbied, ootmoed en liefde. Sla de oogen uwer barmhartigheid op mij neder, en vervang door de overmaat uwer verdiensten mijne zoo groote onvolmaaktheid.

Helaas! hoe dikwijls kwaamt Gij tot mij, om mijne verarmde ziel met uwe gaven te verrijken, wanneer ik U veracht, mij van U afgekeerd en de kwade lusten mijns harten had opgevolgd. Als ik mijn geheel erf-

goed verzvolgen had , keerde ik tot U terug , naakt en uitgeteerd van honger , en Gij naamt mij weder op en hebt alle mijne zonden vergeven.

Heil mij ! dat Gij mij bemind hebt met eene eeuwige , met eene eindelooze liefde ; ware uwe goedheid niet oneindig , zoo zou ik nooit genade bij U hebben gevonden. Laat alzoo uwe goedheid over mijne boosheid zegevieren ; bevochtig mij met de tranen , welke Gij voor mij vergoten hebt ; zalf mij met den balsem uwer smarte ; bind mij met uwe banden ; wasch mij met uw bloed ; verhef mij door het kruis en schenk mij het leven door den dood. Uwe liefde doordringe mijn hart en drijve alle andere liefde uit hetzelfde. Weg met alle phantastische droombeelden dezer wereld ! Verander mij geheel in U ; dat mijn wezen zich geheel in U verlieze en ik mijzelven niet meer dan in U terugvinde.

Druk in mijn hart de liefde tot beproeving en vernedering , Gij , die om mij te verlossen , geen oogenblik zonder beproeving hebt willen leven. Laat mij niet zonder vrucht van U weggaan , maar werk ook

in mij uwe wonderen uit, die Gij in uwe Heiligen volbragt hebt. Laat mij in de kracht dezer spijs den berg der volmaakt-
heid beklimmen. Ontsteek mij met het vuur uwer liefde, opdat ik, met U vereenigd, geheel van mij zelven en alle schepselen afgetrokken en bevrijd worde.

Geef allen uwen dienaren, voor welken ik verplicht ben te bidden, uwen vrede, heil en zegen. Bekeer tot U de zondaars; verlicht de heidenen; sta allen bij, die zich in nood, ellende of eenige beproeving bevinden. Wees mijnen vrienden en wel-
doeners genadig. Erbarm U over mijne vijanden en over allen, die mij ooit be-
leedigd hebben. Snel hun ter hulpe, die zich in mijn gebed hebben aanbevolen. Schenk den levenden vergiffenis hunner zonden en uwe genade, den afgestorvenen het eeuwige licht en de eeuwige rust. Amen.

PASSIEMIS OF MISGEBEDEN

TER EERE VAN HET BITTER LIJDEN EN STERVEN
VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS.

(Naar den heiligen Alphonsus van Liguori.)

VOORBEREIDINGSGEBED.

Oneindig heilige God! ik arme zondaar, verschijn voor uw altaar, op hetwelk Jesus, mijn Verlosser, uwer Majesteit zich als een offer opdraagt. Zijn kostbaar bloed roept hier om vergiffenis voor mijne groote en veelvuldige zonden. Wisch mijne schuld uit door de verdiensten van uwen goddelijken Zoon, opdat ik met een rein hart dit heilig offer mag bijwonen.

In vereeniging met den priester offer ik deze heilige Mis op, ter aanbidding en verheerlijking van uwen allerheiligsten naam, ter herinnering aan, en tot dankzegging voor het bittere lijden en sterven van Jesus Christus; ter voldoening voor al mijne zonden. Laat mij door dit kostbaar offer ook de genade ten deel worden, dat ik alles uit liefde voor mijnen Ver-

in mij uwe wonderen uit, die Gij in uwe Heiligen volbragt hebt. Laat mij in de kracht dezer spijs den berg der volmaakt-
heid beklimmen. Ontsteek mij met het vuur uwer liefde, opdat ik, met U vereenigd, geheel van mij zelven en alle schepselen afgetrokken en bevrijd worde.

Geef allen uwen dienaren, voor welken ik verplicht ben te bidden, uwen vrede, heil en zegen. Bekeer tot U de zondaars; verlicht de heidenen; sta allen bij, die zich in nood, ellende of eenige beproeving bevinden. Wees mijnen vrienden en wel-
doeners genadig. Erbarm U over mijne vijanden en over allen, die mij ooit be-
leedigd hebben. Snel hun ter hulpe, die zich in mijn gebed hebben aanbevolen. Schenk den levenden vergiffenis hunner zonden en uwe genade, den afgestorve-
nen het eeuwige licht en de eeuwige rust. Amen.

PASSIEMIS OF MISGEBEDEN

TER EERE VAN HET BITTER LIJDEN EN STERVEN
VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS.

(Naar den heiligen Alphonsus van Liguori.)

VOORBEREIDINGSGEBED.

Oneindig heilige God! ik arme zondaar, verschijn voor uw altaar, op hetwelk Jesus, mijn Verlosser, uwer Majesteit zich als een offer opdraagt. Zijn kostbaar bloed roept hier om vergiffenis voor mijne groote en veelvuldige zonden. Wisch mijne schuld uit door de verdiensten van uwen goddelijken Zoon, opdat ik met een rein hart dit heilig offer mag bijwonen.

In vereeniging met den priester offer ik deze heilige Mis op, ter aanbidding en verheerlijking van uwen allerheiligsten naam, ter herinnering aan, en tot dankzegging voor het bittere lijden en sterven van Jesus Christus; ter voldoening voor al mijne zonden. Laat mij door dit kostbaar offer ook de genade ten deel worden, dat ik alles uit liefde voor mijnen Ver-

losser doe en lijde, en door de kracht van zijn lijden gesterkt, eenmaal een zaligen dood sterven mag.

ô Moeder der smarten! die onder het kruis van uwen Zoon gestaan hebt, en met Hem het bloedige offer aan den hemelschen Vader hebt opgedragen: verkrijg mij de genade, dat ik het lijden van Jesus Christus aandachtig overwege, en aan de verdiensten van dit onbloedig offer deelachtig worde. Amen.

Van het begin der heilige Mis tot den Kyrie.

Droefheid van den Verlosser, zijn gebed en bloedig
zweet op den Olijfberg.

ô Pijnlijk lijdende Jesus! in welke smarten hebben U mijne zonden gedompeld! Helaas! om de verdiensten der lijdensvolle uren, welke Gij op den Olijfberg hebt doorgebracht, verleen mij een waar berouw over mijne zonden en een haat tegen dezelve, welke mij alle zonde doet vermijden.

ô Jesus! mijne zonden hebben U ter aarde geworpen: helaas, het berouwt mij, dat ik U ooit beleedigd heb! Offer uwen

hemelschen Vader ter verzoening voor mijne zonden uw gebed en uw bloedig zweet op; reinig mijne ziel in uw kostbaar bloed, opdat ik waardig voor uw aangezicht verschijne; geef mij de genade dat ik onvermoeid bidde, en nooit vergete wat Gij voor mij geleden hebt.

ô Goddelijke Verlosser! schenk mij volkomen overgiving in uwen heiligen wil bij alle lijden en droefheid; geef dat ik alle beproevingen met een gelaten gemoed aanneme, en in vereeniging met uw lijden geduldig verdrage. Ik verlang niet, dat Gij mij voor uw lijden zoudt bewaren; want ik weet welke straffen ik door mijne zonden verdiend heb: ja, ik bid U, o Heer, kastijd mij hier, opdat Gij mij in eeuwigheid sparen kunt. Niet mijn, maar uw wil geschiede.

Van het Kyrie tot aan het Evangelie.

Mishandelingen welke onzen Verlosser bij zijne gevangenneming en bij Caïphas worden aangedaan.

Eer en aanbidding zij U, zachtmoedigste Jesus! Gij hebt U der goddelijke gerechtigheid als een zoenoffer voor mijne

zonden aangeboden; daarom ook hebt Gij alle pijnen, alle versmading veracht. Ik aanbid U, ik zegen U, ik dank U voor uw smartvol lijden. ô Lam Gods! dat wegneemt de zonden der wereld, erbarm U mijner; neem mijn gebed genadig aan, en verlos mijne ziel van alle banden der booze lusten, opdat ik U door mijne zonden niet op nieuw mishandele.

Denk, o Jesus, aan de smarten en de versmading, welke Gij verdragen hebt, toen uwe vijanden, als bloeddorstige leeuwen U omringden, U met banden knevelden en met vuistslagen verwondden. Door deze kwalen en martelingen, waarmede uwe vijanden U overlaadden, verlos mij, Heer Jesus, van al mijne zichtbare en onzichtbare vijanden, en laat mij onder uwe bescherming tot de eeuwige zaligheid geraken.

ô God, die uwen eengeboren Zoon tot Verlosser der wereld gegeven, door hem den dood overwonnen en ons daardoor tot het leven teruggeroepen hebt: verleen dat wij, deze weldaden indachtig, U met volhardende liede beminnen en de vrucht dezer verlossing mogen waardig worden.

Van het Evangelie tot de Offerande.

Jesus wordt veracht wegens het Evangelie, hetwelk hij gepredikt heeft; hij wordt voor de regterstoelen van Herodes en Pilatus met bespottingen overladen.

ô Jesus, eeuwige waarheid! Gij hebt de eer van uwen hemelschen Vader tot den dood opgehouden; geef ook mij de kracht, dat ik der eer uws Vaders nooit te kort doe, maar dezelve door woorden en daden steeds bevordere.

Mijne ziel, o Heer, verlangt den weg uwergeboden te volgen, bestier mijne schreden naar uwe woorden en leer mij uwen wil volbrengen, die mij door uw heilig Evangelie veropenbaard is. Gij zijt in de wereld gekomen om getuigenis der waarheid te geven: verleen mij, dat ik deze waarheid geloovig aanneme en mij nooit schame, dezelve voor de wereld te bekennen.

Vergeef mij, dat ik mij van uwe wijsheid heb afgekeerd en tot de wijsheid der wereld gewend, welke voor U dwaasheid is. Straf mij daarvoor niet door mij uwe waarheid te onttrekken; houd niet op tot mijn hart te spreken; ik ben bereid alles voor U te

doen en verlang geene andere wijsheid,
dan U, mijn Verlosser, te kennen en te
beminnen.

Van het Evangelie tot den Sanctus.

Geeseling, krooning met doornen en veroordeeling
van Jesus tot den dood.

Liefderijkste Verlosser! gedenk de tal-
looze wonden, welke uw reinste ligchaam
bedekten en hetzelfde met uw heilig bloed
overgoten, toen Gij van het hoofd tot de
voeten geeseld werdt: door de verdien-
sten dezer wonden, red mij van alle gevaren
en verzoekingén tot zonden, en laat niet
toe dat mijn hart ooit door eene onzuiver-
heid bevlekt worde. — U, o Koning der
glorie, komt ook de kroon der glorie toe,
en helaas! hoe vreeselijk werd uw hoofd
met doornen verwond. Prent diep in mijn
geheugen al wat Gij voor de zonden van
mijne bedorvenheid en mijn hoogmoed ge-
leden hebt, opdat ik in liefde en dankbaar-
heid jegens U tot aan het einde volharde.

O! kon ik thans, met de offerande
welke de priester zegent, U een zuiver en
getrouw hart ten offer brengen. Helaas! hoe

diep beschaamd ben ik, dat ik mij, onder een met doornen gekroond hoofd, als een verwijfd en hoogmoedig lidmaat erkennen moet. Doch in vertrouwen op uwe barmhertigheid, offer ik U een rouwmoedig en vermurwd hart op, met het vaste besluit, voortaan niet meer te zondigen en in alles uwen wil te betrachten. Laat mij door het offer, hetwelk Gij op het altaar uwen hemelschen Vader opdraagt, vergiffenis mijner zonden geworden. Ik bid U, met wonden overdekte Jesus, mijn toekomstige Regter! ik bid U, door het doodvonnis hetwelk door onregtvaardige regters over U is uitgesproken, erbarm U mijner in mijn laatste levensuur, wanneer mijn gemoed beklemd en mijn geest zal zijn ter neêr gedrukt. Geef mijne ziel kracht in haren laatsten strijd, en laat haar, van alle zonden rein, tot de glorie uwer aanschouwing geraken.

Van het Sanctus tot de Consecratie.

Kruisdraging en kruisiging des Verlossers.

ô Kruis, rijk aan genade, wees veelmaals gegroet! Gij hebt uwe waarde en

uwen glans van het bloed mijns Verlossers ontvangen; ik vereer u, ik omhels u en neem u met vreugde op mijne schouders. Door uwe genade, o Jesus, hoop ik ieder kruis, hetwelk mij uwe barmhartigheid toezendt, volgaarne en gewillig te dragen.

O liefelijk kruis! wees mij een beschermend wapen tegen alle zichtbare en onzichtbare vijanden; tot u wil ik in iedere beproeving mijne toevlucht nemen, als tot den boom des levens; onder uwe schaduw wil ik mijn gefolterd hart verkwikken, met uwe vruchten mijne afgematte ziel versterken.

O gezegend kruis! aan u heeft de goddelijke Verlosser de gerechtigheid Gods met ons arme zondaars verzoend en ons de deur des hemels ontsloten. Gelijk gij den rouwmoedigen moordenaar eene ladder ten hemel geworden zijt, zoo laat ook mij in leven en dood uwe bloedige sporen vasthouden, om over dezelve tot de vreugde des paradijzes te geraken.

Gekruiste Jesus! trek mijn hart tot U, opdat het U beminne; ontsteek in hetzelfde het vuur der liefde, waarvan Gij wilt, dat

alle harten branden : hecht hetzelfde aan het kruis met de nagelen der heilige vreeze, der gehoorzaamheid en der goddelijke liefde. Plaats uw kruis als een spiegel in mijne ziel; plaats het te midden mijns harten, opdat ik, uw lijden steeds indachtig, in liefde en lijden mijn leven doorbrenge. Amen.

Bij de Consecratie.

De Verlosser wordt aan het kruis opgericht.

Bij de opheffing der heilige Hostie.

Ik aanbid U, mijn Heiland en Verlosser! o Jesus! mijne hoop, mijn toevlugt, die U aan het kruis uwen hemelschen Vader hebt opgedragen : maak mij deelachtig aan uw lijden, aan uw Ligchaam en Bloed, nu en in de uur mijns doods. Amen.

Bij de opheffing van den heiligen Kelk.

Ik aanbid U, waarachtig en levendig Bloed, hetwelk uit de wonden mijns Verlossers gevloeid is, en smeeke U, reinig mij van al mijne zonden; genees en versterk mijne ziel ten eeuwigen leven. Amen.

Na de Consecratie tot aan het Pater Noster.

GEBED TOT GOD DEN VADER.

(Naar den heiligen Augustinus.)

Aanzie, heiligste Vader! uwen liefdevollen Zoon, die voor mij zoo veel geleden heeft. Aanzie, o Koning der barmhartigheid! den lijdende en gedenk in uwe liefde ook hem, voor wien Hij lijdt. Hij is immers, o Heer, uw onschuldige Zoon, welken Gij gezonden hebt, om uwen dienaar te verlossen; Hij is de gever des levens, die zich als een lam ter slagtbank laat voeren, die U tot in den dood gehoorzaam was en niet weigerde de gruwzaamste folteringen te doorstaan. Gedenk, o uitdeeler van alle goed! dat Hij dezelfde is, welken Gij, ofschoon uit U geboren, onze menschelijke zwakheid hebt willen doen deelen. In waarheid, het is uw eeniggeboren Zoon, welke mijne natuur aannam, het kruishout beklom, en in het aangenomen vleesch den gruwelijksten dood stierf.

O mijn God en Heer! werp den blik uwer majesteit op dit gedenkteeken van

onuitsprekelijke liefde; zie uwen geliefden Zoon aan het kruis uitgestrekt; zie zijne onschuldige handen, — schuldeloos bloed vloeit uit dezelve; — laat U daardoor verzoend zijn en vergeef mij alle zonden, welke mijne handen gepleegd hebben. Betrachht zijne ontbloote zijde, met lansen doorstoken, en herschep mij, door de heilige bron welke uit dezelve vloeit, in eenen nieuwen mensch. Zie, hoe zijne voeten, die nooit den weg der zonde, maar immer dien der gerechtigheid bewandelden, met harde nagelen doorboord zijn: geef dat ik ook het pad der deugd betrede en de voetstappen der zondaars niet volge; verwijder mij van den weg der zonde, en geleid mij met uwe genade op den weg der waarheid.

Koning der heiligen! ik bid U, door dezen Heiligste der heiligen: laat mij den weg uwer geboden bewandelen, opdat ik verdiene met den geest van Hem vereenigd te worden, die niet versmaad heeft, zich met mijn vleesch te bekleeden. Ziet Gij niet, heiligste Vader, hoe het dierbaartste hoofd van uwen geliefden Zoon zich tot sterven buigt? Erbar-

mingvolle Schepper! aanzie de menschheid van uwen beminden Eengeborene, en erbarm U over mij, uw schepsel vol gebreken.

O, hoe schittert zijne ontbloote zijde! Gelijk purper is zijne bloedende wonde. Zijne liefderijke oogen staan gebroken; zijn koninklijke mond is verbleekt; zijne slanke armen zijn ontzield; ontzenuwd hangen zijne doorboorde voeten aan het kruis, en stroomen van het heiligste bloed vloeijen langs hetzelfde af. Aanzie, hemelsche Vader, de verscheurde ledematen van uwen Zoon, en gedenk U mijner met liefde. Aanschouw het lijden van uwen Zoon, en verligt de ellende van uw schepsel. Zie neder op de smarten van uwen Eengeborene, en vergeef den verlostte zijne zonde. Het is immers uw eeuwige Zoon, o Heer, welke Gij voor de zonden uws volks hebt opgeofferd; Hij is de geliefde, in wien Gij uw welbehagen genomen hebt; Hij is de onschuldige, in wien geen bedrog gevonden en die nogtans onder de misdadigers gerekend werd.

Tot Christus den Verlosser.

Lijden des Verlossers gedurende drie uren aan
het kruis.

O mijn Jesus! die voor mij aan het kruis drie uren lang den pijnlijksten doodstrijd gestreden hebt: zie op mij neder met die liefde, waarmede Gij in de smarten des doods mijner gedachtig waart. Vergeef mij mijne ondankbaarheid, dat ik zoo zeldzaam uw bitter lijden herdacht heb. Ik dank U voor uwe groote en onuitputbare liefde, welke uwe wonden en uw heilig bloed mij getuigen.

Door de smarten welke Gij in de afgrijselijke duisternis aan het kruis voor mij doorstaan hebt, verlos mij van de kwalen der eeuwige duisternissen. Erbarm U over mij en allen, die met zonden beladen zijn; verleen allen geloovigen zielen, den levendigen....., den afgestorvenen....., uwe genade, vergiffenis der zonden en het eeuwige leven.

Gekruiste Jesus! uw lijden is mijne hoop; ik wanhoop niet meer wegens de menigvuldigheid mijner zonden, wanneer ik aan

uwen doodsangst denk; want Gij hebt alleen deze pijnen geleden, om mij van den eeuwig en uw bloed verzekeren mij, dat Gij mij vergeeft, wanneer ik U slechts bemin. O liefde mijns harten, ik bemin U!

Van het Pater Noster tot de heilige Communie.

De zeven woorden des Verlossers aan het kruis.

Goddelijke Verlosser! die aan het kruis geroepen hebt: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet, wat zij doen! vergeef ook mij mijne zonden, en schenk mij een liefdevol hart, opdat ik om uwe liefde ook gaarne aan mijne vijanden vergeve.

Goddelijke Verlosser! die aan het kruis tot uwe bedroefde Moeder gezegd hebt: heden zult gij met mij zijn in het paradijs! laat ook mij deze troostvolle woorden in het uur mijns doods vernemen.

Goddelijke Verlosser! die aan het kruis tot uwe bedroefde Moeder gezegd hebt: Vrouw, ziedaar uw zoon; en tot Joannes: ziedaar, uwe moeder! ik bid U om kinderlijk vertrouwen en eerbied tot uwe

Moeder, welke Gij aan het kruis mij ook tot moeder gegeven hebt.

Goddelijke Verlosser! die aan het kruis geroepen hebt : mijn God! mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten? sta mij bij in allen nood, in alle gevaren der ziel, vooral wanneer mij alles verlaat — in het uur des doods.

Goddelijke Verlosser! die aan het kruis geroepen hebt : ik heb dorst! ontsteek in mij het verlangen naar U, de levendige bron aller genade. Verleen, dat mijne laatste teerspijs uw ligchaam en bloed zij in het allerheiligste Sakrament.

Goddelijke Verlosser! die aan het kruis hebt geroepen : het is volbragt! help mij alles naar uwen heiligen wil volbrengen, opdat ik aan het einde van mijne aardsche loopbaan getroost uit dit leven scheide.

Goddelijke Verlosser! die aan het kruis met stervende lippen gesproken hebt : Vader, in uwe handen beveel ik mijnen geest! geef mij de genade, dat mijne laatste woorden zijn : Jesus, Maria, Josef! mijne laatste zuchten : Jesus! voor U leef

ik; o Jesus! voor U sterf ik; o Jesus! in uwe handen beveel ik mijnen geest. Amen.

Van de Communie tot het einde der Mis.

Begraffenis des Verlossers.

Maak mijn hart, o Jesus, tot een waardig graf voor uw verheerlijkt ligchaam, hetwelk hier op het altaar waarlijk en levendig tegenwoordig is. Reinig het van alle aardse neigingen, opdat het zuiver zij gelijk uw graf, waarin nog niemand gelegd werd.

Gij daalt ter herinnering uwer begraffenis, in het hart des priesters neder; kom met uwe genade, liefderijke Verlosser! ook in mijn hart, aan welke deur gij zoo dikwijls geklopt hebt. Laat mijn hart uwe rustplaats zijn; dat het, met U vereenigd, niet voor zich zelve of voor de wereld, maar voor U alleen leve, die voor hetzelve het ware leven verworven hebt.

Deel mijn hart de volheid uwer genade mede, opdat het, bevrijd van al het aardse, alleen streve naar datgene, wat daarboven is, waar God zetelt aan de regterhand van uwen hemelschen Vader.

Helaas! hoe aardsch, hoe ijdel is toch al mijn handelen; hoe verre beneden de onmetelijke waarde uwer goedheid voor mij! Vertoon U niet op mij, maar laat mij voortaan dit heilig geheim met meer nederigheid, aandacht en zuiverheid des harten bijwonen, en vervang door uwe oneindige verdiensten, waarin ik heden ben te kort gekomen.

Verleen mij, goddelijke Verlosser! ten allen tijde toegang tot uwe heilige vijf wonden; bewaar mij in deze wonden; voed mij uit deze wonden; heilig mij door deze wonden; laat mij in deze wonden verblijven, tot ik in uwe handen den geest geef.

ô Maria, Moeder mijns Verlossers! gedenk de smarten welke gij doorstaan hebt, toen uw Zoon van het kruis genomen en in uw schoot gelegd werd; door deze smarten smeek ik u, vereenig mijne gebeden en zuchten met uwe tranen en zuchten, en breng dezelve als een aangenam offer voor den troon der heiligste Drievuldigheid.

Bij den Zegen des Priesters.

O mijn Jesus, eeuwig Woord des Vaders! ik aanbid U, ik bemin U en wil voortaan den weg bewandelen, welken Gij ons ten eeuwigen leven hebt aangetoond. Ware licht des levens! zegen † mij, opdat ik niet meer in de duisternis van dit leven afdwale, maar onder uw heilig kruis deugdzaam leve en zalig sterve. Amen.

TER

Bij

G
Chri
verl
God
alles
zegg
rijke

F
ook
u, e
bij
Zoo
u a
en

MISGEBEDEN

TER EERE, EN OP DE FEESTDAGEN VAN DE
ALLERHEILIGSTE MAAGD MARIA.

Bij het nemen van Wijwater en bij den Zegen.

(Naar de H. Elisabeth van Schönaau.)

God de Vader zegene † mij! Jesus Christus bescherm † mij! De heilige Geest verlichte † mij! Sta mij bij, o Heer, mijn God! door uwe genade ben ik immers alles, wat ik ben! U zij lof en eer en dankzegging, o gezegende en eeuwig glorierijke, heilige Drievuldigheid! Amen.

Tot Maria.

(Naar den heiligen Fidelis van Sigmaringen.)

Heilige Maagd Maria, Moeder Gods! zie ook ik nader heden, op uwen feestdag, tot u, en bid u om uwe welwillende voorspraak bij den lieven God. Verkrijg mij van uwen Zoon eene bijzondere liefde tot u: dat ik u als mijne moeder en koningin verkieze, en gij mij als uw kind en uwen onderdaan

aannemen wilt. — Verkrijg mij, door uwe magtige voorspraak, de erbarming uws geliefden Zoons; dat hij mij mijne zonden vergeve, en ik waardige vruchten van boetvaardigheid voortbrenge, door een opregt en onafgebroken berouw. — Verkrijg mij, door uwe moederlijke voorspraak, den waren geest der versterving, der gehoorzaamheid, der orde in mijn inwendig en uitwendig leven, der vreeze Gods, der geringschatting van mijzelven, der loshechting van mijn geest en mijn hart van al het aardsche, en den zege over alle bekoringen, welke mij de begoochelingen der wereld, vanden boozen vijand en het vleesch voorspiegelen. — Verkrijg mij, door uwe liefdevolle voorspraak, eene ware overgiving in den wil des Allerhoogsten, eene volmaakte liefde, eene onwankelbare hoop, eene vrome opgeruimdheid des gemoeds, eene gestadige dankbaarheid jegens God, voor de vele van hem ontvangene weldaden, een warmen ijver in de dienst des Heeren, en een omzigtig oordeel in alles, waarin ik te spreken, te raden, te handelen of te laten heb.

Heilige Maagd, Moeder Gods! zie, ik open voor u mijn hart met al zijne zwakheden, en bid u verder, verkrijg mij, door uwe liefdevolle voorspraak, de gave van het ware gebed; een onbeperkt vertrouwen in den naam van mijn Jesus; dat ik de tegenwoordigheid Gods steeds voor oogen houde; dat ik mijne oversten met dienstwilligheid en eerbied bejegene en, in den omgang met mijne evenmenschen, steeds zachtmoedigheid en liefde aan den dag legge. — Verkrijg mij evenzoo, door uwe liefdevolle voorspraak, de ware zielskracht in alle aangelegenheden; dat ik met kalmte alle moeilijkheden bestrijde; dat ik geduldig en gelaten zij in rampspoed en ongeluk; dat ik volharde in de uitvoering mijner goede voornemens, hoe moeilijk de volbrenging derzelven ook zij, door de hindernissen der wereld en hare aanhangers. — Verkrijg mij ook, door uwe liefdevolle voorspraak, den geest der ware armoede, de onthouding, de nederigheid en alle deugden, welke uit het kruis van uwen Zoon ontspruiten; zoo ook de inwendige en uitwendige zedigheid en kalmte, en dat ik de

geestelijke gaven, welke mij de genade des Heeren verleend heeft, tot zijne dienst aanwende, opdat zij den lieven God tot eer, en mij en mijnen naasten tot heil verstrekken. Verkrijg mij nog, door uwe liefdevolle voorspraak, dat ik steeds en ook heden het heilig misoffer met ware godsvrucht, met innige aandacht en tot het heil mijner ziel bijwone; dat ik in de wereld, den weg mijns Verlossers bewandelende, van dag tot dag voor de oogen des Heeren aangenamer worde, en dat de goede God mij de kracht schenke, om met ijver en naauwgezetheid de pligten van mijn tijdelijk beroep te vervullen. — Eindelijk bidde ik u nog, o allerheiligste Maagd Maria, Moeder Gods! dat gij door uwe liefdevolle voorspraak, voor mij de gave der volharding verkrijget, opdat ik een goeden en zaligen dood sterven mag, voorzien van de heilige Sakramenten, die heilzame troostmiddelen der ziel, zoodat ik voor Gods geregt niet beschaamd sta. Amen.

Bij den Introitus.

(Naar den heiligen Ambrosius.)

Allerminnelijkste Heiland, Jesus Christus ! ik sidder en beef, uw allerheiligste offer bij te wonen en uw altaar te naderen : nogtans, alhoewel ik geene verdiensten heb bij te brengen, stel ik al mijn vertrouwen op uwe goedheid en liefderijke barmhartigheid. Helaas ! ik behoef zoo zeer uwe erbarming ; want zoo menigmaal heb ik mijn ligchaam en mijne ziel met zonden bezoedeld, en mijn hart, ja mijne tong niet zuiver bewaard ! In dezen nood, o liefderijke en magtige God, vlugt ik tot U, bron aller barmhartigheid ; bij U zoek ik bescherming, redding en genezing. O mijn Jesus ! ik weet hoe groot uwe liefde is jegens den boetvaardige ; daarom toon ik U de wonden mijner ziel, mijne ellende en mijne vrees, wijl ik aan vele en zware zonden pligtig ben. Ik hoop op de grootte uwer barmhartigheid, welke de grootte mijner zonden overtreft. Rigst uwe meêwarige oogen op mij, o Heer en Koning, Jesus Christus, die te gelijk God en mensch zijt

en die, voor het heil der menschen, aan het kruis den bittersten dood doorstaan hebt. Verhoor mij, wijl ik op U mijne hoop gevestigd heb, en wees mij, arme zondaar, genadig; stort over mijden stroom uwer genaden, welke zich overal verspreidt en nimmer uitdroogt! Wees uit het innigste mijns harten gegroet, offer des heils, hetwelk voor de verlossing der menschheid, aan het kruis zijt opgedragen! Wees gegroet, gij edelste en kostbaarste bloed, hetwelk uit de heilige wonden van mijn gekruisten Heer Jesus Christus vloeit en de geheele wereld van hare zonden reinigt! O Jesus! wees uw schepsel indachtig, hetwelk Gij door uw bloed verlost hebt. Herhaaldelijk belijd ik U mijn berouw over mijne zonden, en beloof U betering en opregte boetvaardigheid. Neem van mij weg alle ongerechtigheid, opdat ik, zuiver naar ligchaam en ziel, dit heilig offer waardig kan bijwonen. Geef dat hetzelfde mag strekken tot mijne volkomene reiniging; dat het in mij deugdzame gedachten en gevoelens opwekke; dat het van mij verwijdere alles, wat U mishaagt;

dat het mij tot ijver in de beoefening der deugd aanspore, en mij zegenrijk verde-
dige, naar ligchaam en ziel, tegen al
mijne vijanden. Amen.

Tot Maria.

(Naar de heilige Maria van Egypte.)

Ook tot u wend ik mij, o heilige maagd
Maria, Moeder Gods, Koningin der geloo-
vigen! die het Woord, hetwelk God is,
gebaard hebt. Ik weet, wel is waar, dat
mijne ziel, met zonden bezoedeld, onwaar-
dig is zich tot uwe onbevleete reinheid te
wenden; doch, wijl de God, die in uwen
maagdelijken schoot het vleesch heeft aan-
genomen, gekomen is om de zondaars te
redden, verleen mij heden de moederlijke
hulp uwer voorspraak; want tot wien zal
ik mij anders wenden? O hemelsche Ko-
ningin! neem mij aan in uwe bescherming,
en verzoen mij met uwen Zoon. O liefde-
volle Maagd en Koningin der glorie! ver-
werp mij niet en verkrijg mij toegang tot
uwen en mijnen Jesus: ik roep uzelve tot
getuige, dat ik mij niet meer door de

zonde zal ontheiligen. Met de genade van het heilig kruis, wil ik der wereld en hare verleidingen voor immer vaarwel zeggen en den weg des heils bewandelen, waarop gij zelve den Heiland der wereld, uwen Zoon, hebt nagevolgd. O reinste der maagden! wees gij mijn steun, en versmaad mij niet, opdat al mijne vijanden voor uw aanschijn vlugten en ik gered worde! Snel mij vooral met uwe waakzame zorg ter hulpe, opdat ik onder geene bekoring tot zonde bezwijke en van den eeuwigen dood gered worde. Wees altijd met mij; zweef mij steeds voor oogen; opdat ik, onder de schaduw uwer moederlijke zorg, tegen alle aanvallen mijns vijands beschermd, steeds aan zijne valstrikken ontkome en mijn ligchaam en mijne ziel zuiver bewaren mag.

Allerheiligste maagd Maria, Moeder mijns Verlossers! bid voor mijne zaligheid bij uwen liefderijken Zoon; immers gij zijt onze moeder, onze dierbare moeder, onze voorspraak, onze troost, en gij verlaat hem niet, die met een kinderlijk vertrouwen tot u nadert. Amen.

Bij het Kyrie.

(Naar den heiligen Anselmus.)

O mijn God! erbarm U mijner en wees mij genadig Heilige Maria, liefderijke, dierbare Moeder der geloovigen! bid ook voor mij, voor den dienaar uws Heeren. O liefdevolle en magtige Maagd, uit welke de bron der goddelijke barmhartigheid ontsprongen is! aanzie mijn lijden en verleen mij uwe voorspraak bij God.

Bij het Gloria.

(Naar de heilige Mechtildus.)

Ik zegen en verheerlijk U, o heiligste Drievuldigheid, in vereeniging met de glorie, waarmede God de Vader, in zijne almacht, den Zoon en den heiligen Geest in alle eeuwigheid verheerlijkt.

Ik zegen en verheerlijk U, o heiligste Drievuldigheid, in vereeniging met de glorie, waarmede God de Zoon, door zijne ondoorgrondelijke wijsheid, den Vader en den heiligen Geest in alle eeuwigheid verheerlijkt.

Ik zegen en verheerlijk U, o heiligste Drievuldigheid, in vereeniging met de glorie, waarmede God de heilige Geest, door zijne onveranderlijke goedheid, den Vader en den Zoon in alle eeuwigheid verheerlijkt.

U, o heiligste Drievuldigheid, verheerlijken uwe eeuwige Godheid, uwe ondoorgrondelijke wijsheid, uwe onuitputbare goedheid, uwe grenzenlooze milddadigheid, uwe eindelooze barmhartigheid en uwe onfeilbare regtvaardigheid.

U, o heiligste Drievuldigheid, verheerlijken uwe oneindige majesteit, uwe liefderijke almacht en uwe algoede genade. Alle namen, alle woorden, alle lofzangen welke tot uwe eer kunnen uitgesproken worden, prijzen U, zegenen U, verheerlijken en danken U, voor al het goede, hetwelk Gij mij en allen schepselen bewezen hebt en nog bewijst.

U, o heiligste Drievuldigheid, zegenen en verheerlijken de verhevene menschheid van Jesus Christus, zijn heilig leven, zijn heilige wandel; zijne deugden en gebeden, zijn heilig lijden en sterven, zijn heilig

bloed en zweet, zijne heilige wonden en smarten, die hij tot uwe eer met het grootste geduld verdragen heeft.

U, o heiligste Drievuldigheid, zegene en verheerlijke de heilige Koningin des hemels, de zuiverste Maagd Maria, en met haar verheerlijken en zegenen U in eeuwigheid alle Engelen en zalige Geesten en het geheele heir der tallooze Heiligen.

U, o heiligste Drievuldigheid, mijn Heer en God, verheerlijke de geheele heilige Kerk; U vereeren hare heilige Sakramenten; U zegenen al hare eerbiedwaardige ceremoniën en gebruiken, al hare liederen en gebeden, al hare deugdender heiligheid, al hare begeerten der liefde, welke zij U toedraagt, terwijl zij zonder ophouden tot U zucht en reikhalst in dit dal van tranen.

U zegenen en verheerlijken, God mijns levens, heiligste Drievuldigheid, al uwe genaden en weldaden, welke Gij mij geschonken hebt; U zegenen en verheerlijken al de krachten mijner ziel en mijns ligchaams; U verheerlijken al mijne aderen en ledematen, mijn gebeente en mijn bloed, mijn verlangen en mijn willen, mijn verstand en

mijn geheugen, mijn hart en al zijne neigingen. Dit alles draag ik U op, als een lofzang, door de reinste handen der Maagd Maria, en bid U denzelven, naar uw goddelijk welgevallen, tot uwen eeuwigen lof en glorie aan te nemen. Amen.

TOT MARIA.

(Naar de heilige Mechtildis.)

Duizend en duizendmaal groet ik u, Moeder aller zaligheid, die met God boven alle schepselen het naaste vereenigd zijt! Ik offer u op het alleredelste hart van Jesus Christus, met alle liefde, welk het u op aarde bewezen heeft en thans zonder einde in den hemel bewijst Amen.

Bij het Evangelie.

(Naar de heilige Theresia.)

O Heer, mijn God! in uwe woorden des levens zouden wij stervelingen alles kunnen vinden, wat wij verlangen. Gij zegt: komt tot mij, gij allen die belast en beladen zijt, ik zal u verkwikken. Wat verlangen wij nog meer, o God? Waarom anders geraken zoovelen in het verderf, dan wijl zij

rust en verkwikking zoeken? O, welke blindheid, dezelve daar te zoeken, waar ze onmogelijk te vinden zijn! Deel ons uw licht mede, o Heer, hetwelk ons noodzakelijker is, dan het licht der zon voor den blindgeborene: deze verlangt ten minste het licht te zien, en wij zochten uw licht niet, o God! Naar niets wil ik meer streven, niets meer verlangen, dan U, o God! U wil ik dienen; U wil ik trachten mij welgevallig te maken. Amen.

Bij het Credo.

(Naar de heilige Gertrudis.)

O mijn God! oorsprong en bron van ons heilig geloof! schenk mij een levendig, onwankelbaar, krachtig en volmaakt geloof. Ja, schenk mij een geloof, hetwelk U zelve behaagt en aan uwe genade deelachtig wordt; opdat ik, op alle wegen van mijne aardse loopbaan, naar hetzelfde handeleen mij door hetzelfde laat geleiden. Verwijder van mij alle bedriegelijke meeningen der aardse waanwijsheid, die de overgave van mijn verstand in de dienst van het

geloof, en de ondergeschiktheid van hetzelfde aan uwe oneindige wijsheid, zouden kunnen tegenwerken. Schenk mij ook, door dit heilig geloof, de gave der wetenschap en des oordeels, opdat mijn geloof steeds vaster en rijper worde; verleen mij uwen bijstand, opdat ik voortaan niet meer mijn zwak en bedriegelijk verstand volge, maar in het licht des geloofs wandele. Sterk vooral mijnen wil, opdat ik dit vroom besluit met uwe medewerking volbrengende. Am.

DE HEERLIJKHEID VAN MARIA.

(Naar de H. Gertrudis.)

Heilige Maagd en uitverkorene Moeder van Jesus! met regt wordt het eeuwige Woord des Vaders, de eengeborene Zoon Gods, uw Eerstgeborene genoemd, welken gij door den heiligen Geest ontvangen en gebaad hebt; terwijl gij, na hem en door hem, ons tot zijne broeders en zusters, tot uwe kinderen hebt aangenomen en op geestelijke wijze gebaad.

O onbevleete Maagd, Moeder Gods! bid voor ons. Gij zijt magtig genoeg, door de

oneindige verdiensten van uwen Zoon, om met den mantel der liefde al mijne zonden te bedekken; verberg mij, arme zondaar, onder het kleed uwer barmhartigheid, opdat ik, door uwe voorspraak, de vergiffenis mijner fouten bij de goddelijke gerechtigheid verwerve.

O zalige Moeder en glorierijke Maagd! die in groote heerlijkheid en in hemelschen glans staat bij den Koning aller koningen, bij uwen geliefden Zoon: offer hem op al mijne nederige verdiensten, om dezelve, in vereeniging met zijne oneindige verdiensten en met uwe reinste liefde, te veredelen en te heiligen.

In den geest zie ik, hoe gij, glorierijke Maagd en hemelkoningin, voor God nederknielt, u als middelares tusschen God en ons stelt en demoedig voor ons allen bidt; hoe de eeuwige Zoon Gods u verheft, naast zich op den troon zijner glorie plaatst, en u vrijheid geeft te bevelen wat Gij verlangt. Gelast alzoo, o Koningin der Engelen, den heiligen hemelsbode, ons met eene krachtige hand te beschermen tegen de duizendvoudige verleidingen van

den ouden vijand onzer zielen. Verkrijg voor mij van God, dat ik mij beijvere, om hem boven alles te beminnen, hem ijverig te dienen en nederig en ootmoedig te worden; dat mijn hart standvastig vertrouwde op zijne goddelijke liefde, barmhartigheid, goedheid en milddadigheid.

Bid voor ons, heilige Moeder Gods, dat wij deelachtig worden aan de beloften van Christus. In den geest zie ik, hoe gij, in diepe demoedigheid aan den voet des altaars neêrgeknielt, uwen goddelijken Zoon aanroept voor ons, en hoe het goddelijke kind Jesus zich liefdevol tot U neigt, ten teken dat hij niet alleen uw gebed met welgevallen aanneemt, maar ook uwen wil gaarne vervult.

Bij de Offerande.

(Naar de heilige Gertrudis.)

Eeuwige, oneindige God! ik, uw arm schepsel, beken met dankbaarheid, dat ik ziel en ligchaam en alles wat ik bezit, van uwe milde hand ontvangen heb. Voor deze rijke gaven moet ik U niet alleen uit ge-

heel mijn hart bedanken, maar U naar mogelijkheid dezelve vergelden. Daarom leg ik heden al het goede, wat Gij mij ooit naar ziel of ligchaam bewezen hebt, met al de verdiensten van uw welbeminden Zoon, naast de heilige Hostie op de offer-schaal, en draag U dezelve op, als een volmaakt en U welgevallig dankoffer. Wilt ik echter onder alle gaven, die Gij mij hebt medegedeeld, niets beter bezit dan mijn hart, zoo offer ik U hetzelfde op en leg het neder in den kelk, opdat al de gebeden en zegeningen, welke over dezen gesproken worden, ook gesproken worden over mijn hart. En even als de wijn in dezen kelk, door de woorden der Consecratie, waarlijk in uw heiligste bloed veranderd wordt, zoo wensch ik ook vurig, dat mijn hart geheel veranderd en zoo innig met U vereenigd worde, dat het voortaan niet meer aan mij, maar geheel aan U behoore, en Gij hetzelfde geheel naar uw welgeval- len bestieret. Tevens leg ik ook al het lijden, hetwelk ik ooit doorstaan heb, alle bezwaren, (hier noemt men deze) welke mij op het hart wegen, in dezen

kelk neder, en offer U dezelveu op met dien bitteren kelk, waaruit Gij op den Olijfberg voor onze zaligheid gedronken hebt. Neem genadig deze gaven aan, o hemelsche Vader, welke ik U opdraag in vereeniging met het bloedige offer, hetwelk de hooge priester Jesus Christus aan het kruis heeft opgedragen, en zegen dezelveu met uwe vaderlijke hand, opdat zij U welgevallig en aangenaam zijn.

Eindelijk offer ik U op mij-zelveu en geef ik mij geheel over aan uwen heiligen wil, welken uw eengeboren Zoon eenmaal volbragt heeft, met het eenigste verlangen, dat Gij met mij, in alle omstandigheden, naar uw heilig welbehagen moogt handelen. Daarom offer ik U, Heer en Koning der koningen, mijn ligchaam en mijne ziel; opdat zij dienen tot vermeerdering uwer glorie en heerlijkheid. Amen.

Bij de Præfatie.

(De Lofzang van Maria.)

Mijne ziel verheerlijkt den Heer, en mijn geest verheugt zich in God, mijn Heiland.

Want hij heeft neêrgezien op de nederigheid zijner dienstmaagd; ziet, van nu af zullen mij alle geslachten zalig noemen. Hij heeft groote dingen in mij uitgewerkt, die magtig en wiens naam heilig is. Hij is barmhartig van geslacht tot geslacht den- genen, die hem vreezen. Hij oefent magt uit met zijnen arm, en verspreidt de hoogmoedigen des harten.

De magtigen stort hij van den troon en de nederigen verheft hij. De hongerenden vervult hij met goederen; de rijken zendt hij ledig weg. Zijne barmhartigheid indachtig, heeft hij Israël, zijn dienstknecht, aangenomen. Gelijk hij tot onze vaders gesproken heeft, tot Abraham en zijne nakomelingen in eeuwigheid. Eere zij den Vader, den Zoon en den heiligen Geest, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Bij den Sanctus.

(Naar de heilige Theresia.)

ô Heer! ik gevoel mij reeds verkwikt bij de enkele gedachte aan de zaligheid, welke ik door uwe genade daar boven hoop

te genieten, Helaas! hoe laat ontwaakte mijne liefde tot U, die mij met eeuwige liefde bemindet en reeds zoo vroegtijdig tot U geroepen hebt. Houd mij voortaan door vreeze, bind mij aan U vast door liefde, en geef mij rust door uwen vrede. Mijn hart zij geheel één met U. Ik verlange niets te weten, niets te beminnen, niets te bezitten dan U, o Jesus Christus, en wel den Gekruisten. Amen.

Bij den Canon.

(Naar de heilige Catharina van Genua.)

ô Mijn God! erbarmingsvolle en genaderijke Vader! hoe groot is de liefde, welke U bewogen heeft, om aan de verdiensten van een zoo heilig offer eene ziel deelachtig te maken, die tot nu toe in de duisternis en het slijk der zonde gedompeld lag en vijandig van U was afgekeerd. Helaas! hoe durf ik dit onbloedige offer bijwonen, lichtzinnige mensch, die U zoo lang gevlugt heb; die niet uwe, maar mijne wegen volgde; die slechts geluk zocht in het slijk der zonde; die zelfs niet uit den afgrond wilde gered

worden, noch naar het zekere middel trachtte, hetwelk de redding ten leven in U waarborgt! Onder zuchten en weeklagten zie ik thans, door uwe verlichting, hoe onwaardig, hoe ellendig ik voor U geworden ben! En terwijl ik mij zelf niet meer verdragen kan, duldt Gij mij nog en wilt Gij den smaad van mijne ziel wegnemen, waarmee zij als met een kleed omhuld is. O genaderijke God! schenk mij uwe hulp en maak mij, door deze offerande, deelachtig aan de voldoening van uwen eengeboren Zoon Jesus Christus. Amen.

Voor de Consecratie.

(Naar de heilige Theresia.)

ô Mijn God! meer dan ik vermag uit te spreken, hebben de gaven uwer genade mijne ziel verrijkt! Mijn innigste dank zij daarvoor aan uwe milde hoogheid en goddelijke barmhartigheid bewezen. Daar Gij zelf het hoogste goed zijt, en alle ongerechtigheid verafschuwt, zoo volbreng ik voortaan, wat mijn plicht is te volbrengen, wanneer ik uwen heiligen wil in alles op-

volg, en daardoor den mijnen verzaak. Gij hebt mij echter vrij geschapen, opdat ik, mijnen wil vrijwillig aan U onderwerpen-
de, U aangenaam worde en des te meer verdiensten bij U verwerve. Welaan, ik wil met ijver beoefenen wat Gij beveelt, opdat ik in U leve, naarmate ik in mij zal sterven! Amen.

Zie, o Heer! Gij zijt immers God, de barmhartigheid zelve. Helaas! weiger ook mij dezelve niet, mij worm der aarde, die het durf wagen eene bede tot U te rigten! Aanzie, o God, mijn verlangen en de zuchten, waarmede ik tot U smeeke, en vergeet mijne misdaden om uwen heiligen naam.—
Heb medelijden met zoo vele zielen, die haar verderf te gemoet snellen; toon U genadig jegens uwe Kerk. O Heer! duld niet dat het christendom nog meer rampen lijde, en verlicht eindelijk alle duisternissen. Zie niet neder op onze zonden, maar op de verdiensten van uwen Zoon, van zijne glorie-rijke Moeder en van zoo vele Heiligen en Martelaars, die om zijnen naam den dood doorstaan hebben, en gedenk dat uw heiligste Zoon ons heeft vrijgekocht. Amen.

Bij de Consecratie.

(Naar den heiligen Alphonsus van Liguori.)

(Bij de opheffing der heilige Hostie.)

ô Mijn Jesus! ik aanbid U, die met uwe godheid en menschheid, uit liefde tot uwe geloovigen, hier zetelt. Ik geloof, dat Gij in het allerheiligste Sakrament des Altaars tegenwoordig zijt. Ofschoon Gij den oogen des ligchaams verborgen zijt, erken ik U nogtans, en wel door het licht des geloofs, in deze heilige Hostie, als den Heer des hemels en der aarde, en als den Verlosser der wereld.

(Bij de opheffing van den Kelk.)

ô Mijn Jesus! ik geloof vastelijk, dat in dezen kelk geen wijn meer, maar uw heilig Bloed tegenwoordig is, hetwelk Gij voor ons aan het kruis vergoten hebt, om ons van alle vlekken der zonde te reinigen. Daarom, minnelijkste Jesus, gelijk Gij mijn eenig heil, mijn eenige hoop, mijn ware leven zijt, zoo wil ik ook, dat Gij voortaan mijne eenige liefde, het eenige voor-

werp mijner gedachten, mijner verlangens en mijner neigingen zijt. O mijn Heiland! heersch Gij in mijn hart en over mijn hart; mijn ligchaam en mijne ziel geef ik U als uw eigendom over. Mijn geest, mijn wil, mijne gevoelens, mijne zinnen, mijn zoeken en mijn streven zijn steeds onderworpen aan uwe liefde, aan uwe dienst — tot uwe eer en welbehagen. O mijn Jesus! bewerk toch met uwe genade, dat ik geheel de uwe zij en ook Gij mij geheel toebehoort.

Heilige Maria, Moeder Gods! liefdevolle en goedhartige Moeder van mijn Jesus! die op aarde uw leven tot de eer van God hebt opgeofferd: verkrijg mij door uwe voorspraak, dat ik van heden af zoo deugdzaam leven en arbeide op aarde, gelijk gij deugdzaam geleefd en gearbeid hebt, en dat ik geen ander geluk meer zoeken, dan het allerbeste, namelijk — dat ik mijnen God in liefde geheel toebehoore. Amen.

Na de Consecratie.

(Naar de heilige Gertrudis.)

Ik aanbid U, ik prijs en verheerlijk U, minnelijkste Jesus! ik dank U voor de

liefde, die U bewogen heeft om onze menschheid aan te nemen, drie en dertig jaren honger, dorst en vermoeijenissen te lijden, door de menschen gevangen, gebonden, gegeeseld, bespot, met doornen gekroond en veroordeeld te worden, uw kruis te dragen, ontbloot en in den bittersten dood aan het kruis te sterven en uwe heilige zijdedoor eene lans te laten openen! In vereeniging met deze oneindige liefde, welke uw goddelijk hart opwekte, om dit alles voor het menschelijk geslacht te lijden, draag ik U mijn onwaardig gebed op, en smeeke U, door de oneindige verdiensten van uw lijden en dood, vergeef in uwe barmhartigheid wat de vereeuwigde ziel van N. . . . tegen uwen wil gezondigd had — door gedachten, woorden of werken; ik offer uwen hemelschen Vader alle lijden en smarten van uw verwonde ligchaam op voor de straffen, welke zij nog bij de goddelijke gerechtigheid verschuldigd is. Amen.

Wees liefdelijk gegroet, o smartvolle Jesus! Gij immer groene palm des gedulds, die, ter verlossing der zondige menschheid, U met den grootsten smaad aan het

kruis hebt laten hechten, en daar drie uren lang alle bedenkelijke folteringën naar lichaam en ziel met gelatenheid doorstaan hebt! Wees liefdelijk gegroet, eerbiedwaardig hoofd mijns Heeren Jesus Christus, glorie en heerlijkheid des hemels, dat door de ondankbaarheid des menschen met doornen gekroond zijt! Wees liefdelijk gegroet, aanminnig aangezigt mijns Heeren Jesus Christus, reiner dan het zuiverste goud; gij heldere spiegel der allerheiligste Drieuldigheid, die U zoo hebt laten mishandelen, dat Gij met speeksel en geronnen bloed bedekt, al uwe schoonheid moest verliezen! — Wees liefdelijk gegroet, gij liefdestralende oogen mijns Heeren Jesus Christus, gij helder schitterende diamanten, die door de menigvuldige tranen bijna moest uitgedoofd en door de wonden des hoofds met bloed bedekt worden! Wees liefdelijk gegroet, gij milde wangen mijns Heeren Jesus Christus, zichtbare getuigen der zachtmoedigheid en menschenliefde des Verlossers, die zoo gruwelijk van een gereeten en verscheurd zijt geworden! Wees liefdelijk gegroet, gij honigzoete mond mijns

Heeren Jesus Christus, gij frissche bron van woorden des levens, die door wreed-aardige mishandelingen geheel ontsteld en verbleekt zijt! — Wees liefdelijk gegroet, gij armen mijns Heeren Jesus Christus, gij sterke takken van den boom onzes levens, die aan het kruis zijt uitgerekt en met geweld uit de gewrichten gerukt! Wees liefdelijk gegroet, gij voeten mijns Heeren Jesus Christus, gij zuilen des hemels, die u verwond hebt om de verlorene schapen op te zoeken, en die gruwzaam met nage-len doorboord zijt, zoodat het bloed in stroomen uit uwe wonden vloeyde! Wees gegroet, gij milddadig hart mijns Heeren Jesus Christus, gij schatkamer der zaligheid Gods, gij bron aller genaden, gij veilig toevlugtsoord der boetvaardigen, dat met lijden en bitterheid vervuld, uit liefde voor ons zondige menschen aan het kruis in den dood moest breken! —

Door al deze kwalen, welke Gij aan uw heilig ligchaam geleden hebt, smeek ik U, wees mij in mijn sterfuur genadig.

Bij het Pater Noster.

Onze Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

Bij het Agnus Dei.

(Naar de heilige Mechtildis.)

ô Lam Gods! erbarm U mijner en offer U-zelfen den hemelschen Vader op, met al uw geduld en ootmoedigheid, tot voldoening voor de schuld mijner zonden.

ô Lam Gods! erbarm U mijner en offer U-zelfen den hemelschen Vader op, met al de bitterheid van uw lijden, tot mijne heiliging.

ô Lam Gods! erbarm U mijner en offer U-zelfen den hemelschen Vader op, met de innigste liefde van uw goddelijk hart, tot aanvulling van al het goede, wat mij ontbreekt.

ô Heer! ik ben niet waardig, dat ik voor uw heilig aangezicht verschijne, doch om uws naams wille, zuiver mij van al mijne zonden.

ô Heer! ik ben niet waardig uw kind

genoemd te worden, doch om uws lijdens wille, reinig mijne ziel.

ô Heer! ik ben niet waardig uwen heiligsten naam aan te roepen, doch door de kracht van dit offer, bewaar mij in uwe genade.

Ik zegen u, o magtige liefde! Ik prijs u, o vreugdevolle liefde! Ik verheerlijk u, o milddadige liefde! en wel wegens alle genaden, welke de vereeniging uwer glorierijke Godheid en zalige menschheid, door uw liefdevolle hart, in mij en in alle menschen heeft uitgewerkt en nog zal uitwerken, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Bij de heilige Communie.

(Naar de heilige Mechtildis.)

Minnelijkste Jesus! hoe gaarne wenschte ik thans ook tot uwen disch te kunnen naderen, wanneer ik slechts waardig ware. Ach! hoe gaarne wenschte ik dit zoete geheim uwer liefde te ontvangen, wanneer ik durfde. Wjl ik echter, wegens mijne vele zonden, deze genade onwaardig ben, zoo bid ik U, bereid mij in dit uur met uwe almachtige

wijsheid en met de erbarmende liefde uws harten, om U opeene geestelijke wijze waardig in mijne ziel te mogen ontvangen. Handel met mij in alles, wat Gij van eeuwigheid met mij besloten hebt, naar het welgevallen van uwen heiligen wil.

Ach! versmaad mij arme niet, die met den tollenaar van verre sta en uit ganscher harte tot U zucht; maar geef mij met de vrouw van Canaän slechts eenige luttele korrels van uw heilig maal, waardoor mijne ziel versterkt en verkwikt worde; opdat zij dezen dag in uwe genade volharde, met ijver het goede beoefene en aan de bekoringen krachtig weêrstand biede. Verleen mij dit, allerbeste Jesus, door uwe oneindige liefde en barmhartigheid. Amen.

NA DE COMMUNIE DES PRIESTERS.

(Naar de H. Gertrudis.)

Goede Jesus! in vereeniging met de liefde, waarmede Gij aan het kruis den hemelschen Vader uwen geest hebt aanbevolen, beveel ik U ook mijnen geest en mijne ziel, en sluit dezelve in de heilige wonde van

uw liefderijk hart, opdat zij daarin tegen alle vervolgingen van den boozen vijand beschermd blijven. Gij weet, o goede Jesus, en ik heb het maar al te zeer ondervonden, hoe zwak ik ben; ja, ik zou geene stonde, zonder den bijstand uwer genade, in het goede volharden, noch aan eene bekoring uit eigene kracht kunnen weerstand bieden; daarom bid ik U, dat even als Gij één zijt met den Vader en den heiligen Geest, zoo ook mijn wil vereenigd zij met den uwen, en Gij mij de genade en de kracht schenkt, om mij nooit tegen uwen wil te verzetten. En gelijk in U de godheid en menschheid één zijn, zoo laat ook eenheid zijn in mijn wezen, opdat alle ledematen met al hunne gevoelens, heden, uit liefde tot U, niets anders doen, dan wat tot uwe eer en glorie verstrekken kan. Amen.

Bij de eerste Oratie.

(Naar de H. Veronica Juliana.)

ô Mijn God! uit den grond mijns harten
U aanbiddend, buig ik mij voor U neder
in het stof — mijn geheel leven lang. Ik

ben niets — voor uwe oneindigheid. Ik vermag uit mij-zelfen niets, en mijn wil wordt slechts sterk en krachtig door U. Daarom houd ik mij aan geen anderen wil dan aan den uwen, o God! omdat ik niets door mij zelfen vermag; zelfs niet het geringste, terwijl uw wil almachtig is en blijft. Ik vertrouw dan ook op uwe hand, o Heer, die voor mij tegen de aanvallen des vijands kampt en mij overal beschermt. Ik verheug mij, omdat Gij het heiligste wezen zijt, in den hemel en op de aarde; ik hoop steeds op uwe erbarmingen en geef mij met kinderlijk vertrouwen over in de armen uwer onbegrensde almacht en liefde. Hoe meer mijn geloof mij in den oeverloozen Oceaan uwer Majesteit laat doordringen, des te meer gevoel ik, o God, de magt van uwen bijstand, welke mij met nieuwen moed bezielt, met nieuwe krachten doorstroomt, zoodat ik ze-genrijk tegen alle duisternis der hel kan strijden. Intusschen bewaar ik met ootmoedigheid het bewustzijn van mijn niet; want hoe meer ik deszelfs diepte doorschouw, des te meer wordt ik tot de

betr
wek
vlug
heid
hoe
welc
stee
telij
teni
tigh
gest
zen.

ô
Kon
in u
scho
al d
mijn
ziel
al m
lijde
uwe

betrachting uwer volmaaktheden opgewekt, en des te meer neem ik mijne toevlugt tot den schoot uwer barmhartigheid. Hier erken ik, als in een spiegel, hoe uwe liefde mijne ziel met allerlei weldaden overladen heeft, en mij nog steeds met de zuivere wateren der geestelijke reiniging besproeit. In deze erken-
tenis uwer zegeningen en van mijne nietigheid moet ik U, o mijn God, tot het gestadige voorwerp mijner liefde verkiezen. Amen.

Bij de tweede Oratie.

(Naar den H. Franciscus van Assisen.)

ô Allerheiligste Maagd Maria, mijne Koningin! in uwe zegenrijke getrouwheid, in uwe bijzondere bescherming en in den schoot uwer goedheid beveel ik heden, al de dagen mijns levens, en vooral in mijn sterfunr, mijn ligchaam en mijne ziel. U vertrouw ik toe al mijne hoop, al mijnen troost, mijne droefheid en mijn lijden, mijn leven en sterven; opdat, door uwe heilige voorspraak en verdiensten,

al mijn werken naar den wil van uwen
goddelijken Zoon geleid en volbragt worde.
Amen.

Bij den Zegen des Priesters.

(Naar de H. Meechtildis.)

Gezegende Jesus ! even als Gij in deze
heilige Mis brood en wijn zoo krachtig
gezegend hebt, dat zij daardoor in uw
ligchaam en bloed veranderd zijn ; zegen
ook mij zoo krachtig , dat gedurende de-
zen dag het teeken van uwen heiligen
zegen in mijne ziel geprent, en deze voor
alle gevaren der vijanden bevrijd blijve.
Amen.

(Naar den H. Gregorius van Nazianzen.)

ô Allerzuiverste moeder Maria ! licht
der maagden , die mij , door uwe voor-
spraak, reeds zoo vele genaden van God
verworven, uit zoo menige droefheid ge-
red en tegen mijne vijanden zoo dikwijls
beschermd hebt : wees mijn voorbeeld en
geleidster, opdat ik op mijn pelgrimsweg
steeds rijker worde aan hemelsche deug-

den; blijf steeds mijne goede voorspraak bij uwen Zoon Jesus Christus, opdat ik eenmaal het groote doel, mijne zaligheid, bereike. Amen.

Bij het laatste Evangelie.

(Naar den H. Franciscus van Sales.)

ô Heiligste Maagd en Moeder Gods, die, om uwe verhevene waardigheid, den diepsten eerbied der engelen en der menschen verdient: gij weet dat ik u, van het eerste ontluiken van mijn verstand, als mijne moeder, mijne voorspraak en mijne patrones gekozen heb; ik beken met innige dankbaarheid, dat ik vele der genaden, welke mij God geschonken heeft, aan uwe goede voorspraak verschuldigd ben. Waarom heb ik u niet, o liefderijke Moeder, met even zoo veel trouw gediend, als gij mij met zorgvolle liefde uwe hulp bewezen hebt? Doch voortaan wil ik u vereeren, u dienen, u beminnen, zooveel mijne zwakke krachten toelaten. Neem derhalve genadiglijk de verklaring aan, waardoor ik betuig, dat ik u volkomen toe-

behoor; laat mijn opregt vertrouwen u aangenaam zijn, en verkrijg mij van mijnen Verlosser, uwen geliefden Zoon, een levendig geloof, eene onwankelbare hoop, eene innige en getrouwe liefde. Verkrijg mij eene onbevleete reinheid des harten en des ligchaams, een lijdzaam geduld en volkomene overgiving van mijn wil in de goddelijke Voorzienigheid. Verkrijg ook nog voor mij, o heiligste maagd Maria, dat ik u navolge in de uitoefening van alle deugden, opdat ik ook den bijstand uwer bescherming verdiene in het uur van mijnen dood. Amen.

MISGEBEDEN

GEDURENDE DAGEN VAN ZIEKTE EN LIJDEN.

(Uit de Schriften van Heiligen.)

— 23 —

VOORBEREIDINGSGEBED.

(Naar den heiligen Bonaventura.)

Komt tot mij, gij allen, die belast en beladen zijt; ik zal u verkwikken! Welke genadestem des Heeren! Wie heeft ooit iets dergelijks gezien of gehoord? Zijne vijanden noodigt Hij uit, de schuldigen maant Hij aan, de ondankbaren wekt Hij op tot Hem te komen! — En verder spreekt Hij: komt allen tot mij en leert van mij! Neemt mijn juk op, en gij zult ruste vinden voor uwe zielen! O verhevene, liefelijke woorden Gods!

Tot u wil ik mij dan ook wenden in mijn lijden — in U geloovende, op U hopende, en U beminnde uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit geheel mijn ge-

210 MISGEBEDEN GEDURENDE DAGEN

moed en uit alle mijne krachten; immers buiten U heb ik niets te wenschen, en Gij alleen kunt mij redden; Gij alleen zijt vol goedheid en liefde jegens allen, die op uwen naam vertrouwen, uwe uitnoodiging opvolgen en U getrouw dienen.

Liefdevolle Verlosser! Gij zijt de Heiland der zondaars, de hoop der ballingen, de kracht der lijdenden, de hulp der verdrukten, een zoete troost voor de beklemden gemoederen, de kroon en de hoogste glorie der zegevierende strijders. Gij zijt het eeuwige loon en de vreugde aller hemelburgers, de eeuwige genadebron voor allen, dus ook voor mij: daarom zij U met den Vader en den heiligen Geest alle eer, lof en dank in eeuwigheid. Amen.

Bij het Kyrie Eleison.

(Naar den heiligen Isidorus van Sevilla.)

ô Heer! in mijn lijden vlugt ik tot U, vol vertrouwen op uwe barmhartigheid. Ik weet, dat Gij de uwen niet verstoot, wanneer zij met een kinderlijk vertrouwen

tot U naderen, met eene geloofsvolle ootmoedigheid kunnen nood klagen en uwe genadige hulp afsmeeken. Sla uwe meêwarige oogen op mij, en aanhoor de zuchten van mijn jammerend hart.

Zie, gelijk de hagel den oogst des velds verplettert, gelijk de wormen het vermolmende hout afknagen, zoo ook verpletteren mij, zoo ook knagen aan mij de veelvuldige smarten van mijne ziekte en mijn lijden. Ach, erbarm U mijner, wend uwe geesels van mij af en wees mij genadig! Gedenk U mijner, o Heer, en geef mij niet den ondergang prijs!

Schenk mij uwe goedheid en bevrijd mij van het heirleger van kwalen, waaraan mijn gebeente als met ketenen gebonden is. Mijn vleesch is met wonden overdekt, door allerlei smarten uitgeput en als het ware met de duisternissen des doods omtoegen. Erbarm U mijner, o Heer! Erbarm U mijner! Erbarm U mijner! Amen.

BIJ DE ORATIE.

Gebed om lijdzaamheid.

(Naar den H. Alphonsus van Liguori.)

ô Mijn God ! ik weet , uit uwe heilige openbaringen , dat zij voor den hemel uitverkoren zijn , die in dit aardsche ballingschap veel lijden en hun lijden met geduld verdragen. Schenk mij , o God , deze deugd van geduld , en te midden mijner smarten , zal ik met den koning David uitroepen : „ het geduld werd mij door den Heer gegeven ! ”

Wel is waar heb ik het vaste voornemen gemaakt , alle smarten lijdzaam te verdragen , doch zoodra dezelve mij overvallen , word ik neerslagtig en moedeloos , en verlies ik alzoo de verdiensten van het lijden , wijl ik niet uit liefde voor mijn God , alles met gelatenheid verdraag.

ô Goedertierenste Jesus ! ik bid U , verleen mij de gelatenheid en het geduld , waarmee Gij hier beneden het bitterste lijden doorstaan hebt ; schenk mij de kracht , om alle smarten en beproevingen , die mij

ooit mogen te beurt vallen, met geduld en overgeving in uwen heiligen wil te doorstaan.

Mijn gekruiste Jesus! ik bemin U; mijn hoogste goed! ik bemin U boven alles; mijn God, mijn rijkdom en mijne liefde! innig berouwt het mij, U door mijne zonden vergramd te hebben. Schenk mij voor het vervolg de kracht der volharding in mijn goed voornemen. Amen.

BIJ HET EPISTEL.

(Uit den brief van den H. Jacobus. v. 13. 16.)

Zoo iemand uwer droevig is, dat hij bidde; zoo iemand opgeruimd is van gemoed, dat hij lofliederen zinge. Is iemand uwer krank, zoo roepe hij de priesters der Kerk tot zich, en deze zullen voor hem bidden en hem met olie zalven in den naam des Heeren. En het gebed des geloofs zal den kranke redden, en de Heer zal hem opbeuren; en zoo hij zonden begaan heeft, zullen hem dezelve vergeven worden. Belijdt elkander uwe zonden, en bidt voor elkander, opdat gij zalig wordt.

BIJ HET EVANGELIE.

(Naar den heiligen Mattheus VIII. 5 — 14.)

Als Jesus in Kapharnaüm was aangekomen, kwam een hoofdman tot hem, riep hem aan en zeide: „Heer! mijn knecht ligt te huis ledelam en lijdt vreeselijk.” En Jesus zeide hem: „Ik zal komen en hem genezen!” En de hoofdman antwoordde hem en zeide: „Heer! ik ben niet waardig, dat Gij komt onder mijn dak; maar spreek slechts één woord en mijn knecht zal gezond worden! Want ik ook ben een mensch, aan overheid onderworpen, en heb krijgslieden onder mijn bevel; en wanneer ik tot eenen zeg: ga! zoo gaat hij; en tot eenen anderen: kom! zoo komt hij; en tot mijnen knecht: doe dit! zoo doet hij het.”

Als Jesus dit hoorde, stond hij verwonderd en zeide tot hen, die hem volgden: „voorwaar, ik zeg u, zulk geloof heb ik in Israël niet gevonden! Doch ik zeg u, dat velen van het Westen en het Oosten zullen komen, en met Abraham, Izaak en

Jacob in het Rijk des hemels zullen nederzitten; maar dat de kinderen der wereld in de uiterste duisternis zullengeworpen worden, waar gehuil zal zijn en geknars der tanden." En Jesus sprak tot den hoofdman: „ga heen, en gelijk gij geloofd hebt, zal u geschieden!" En in hetzelfde uur was zijn knecht gezond.

BIJ DE OFFERANDE.

(Naar den H. Alphonsus van Liguori.)

ô Mijn Jesus! ik zie U — uit liefde voor mij — op het altaar opgeofferd worden! Steeds wil ik ook voor U een offer van liefde zijn! Welaan, mijn Heer en God! ik offer U op mijne ziel, mijnen wil, mijn lijden en mijn leven.

Dit mijn nederig offer vereenig ik, o hemelsche Vader, met het oneindige offer, hetwelk U mijn Heiland, Jesus Christus, eenmaal aan het kruis heeft opgedragen, en hetwelk hij dagelijks, en wel in dit verheven oogenblik, op eene onbloedige wijze vernieuwt.

Laat U dit offer welgevallig zijn, om de

verdiensten van Jesus Christus, en schenk mij de genade, hetzelfde dagelijks te vernieuwen. Geef dat ik mij zelven geheel afsterve, om alleen uw offer te blijven. Ik bid U tevens om de groote genade, welke Gij aan zoovele martelaren geschonken hebt, uit liefde voor U te sterven.

Ben ik echter zulke genade niet waardig, verleen mij dan ten minste, goeder-tierene God, dat ik vol overgeving, met vertrouwen en gelatenheid, dien doodstrijd doorsta, welken uwe eeuwige wijsheid mij bestemd heeft.

ô Mijn God! neem mijn leven en mijn sterven als een offer mijner liefde aan. O mijn Jesus! beziel mij met uwe genade in mijn leven, in mijnen dood en in de eeuwigheid. Amen.

Heilige Maria, Moeder Gods! betoon mij uwe moederliefde, en verwerf mij door uwe voorspraak, de groote genade eener volkomene gelatenheid in al de smarten, en het lijden, welke mij nog te wachten staan. Amen.

BIJ DE PRÆFATIE.

(Naar Lodovicus van Granada.)

ô Mijn God! redelijk en billijk is het, dat ik mijn geheele leven in boetvaardigheid doorbreng; want, als ik terugblik op mijn afgelegden levensloop, dan vind ik redenen genoeg, die mij moeten aansporen tot werken van boetvaardigheid.

Doch niet minder ben ik verplicht, U te loven en te prijzen, zelfs te midden van mijn lijden, hetwelk Gij, als den geesel en de straf voor mijne zonden, over mij afzendt; immers U komt alle glorie en verheerlijking toe, want Gij zijt een Oceaan aller volmaaktheden, een afgrond van wijsheid, magt, glorie, grootheid, rijkdom en majesteit, waarin zich alle volmaaktheden, die in den hemel en op de aarde denkbaar zijn, vereenigen.

Met U vergeleken schijnt alle schoonheid misvormd, alle rijkdom arm, alle sterkte zwak, alle wijsheid onwetend en alle geneugte bitter! Gij zijt de allervolmaaktste! In grootheid zijt Gij oneindig, in kracht

almagtig, in goedheid onuitputbaar, in wijsheid onbegrensd, in uwe vonnissen vreeselijk, in uwe oordeelen regtvaardig, in uwe gedachten verheven, in uwen wil heilig, in uwe werken zegenvol, in het verdragen der zondaars langmoedig, in de opname der boetvaardigen genadig, in het beschermen en troosten der bedroefden eindeloos barmhartig!

Ook mij hebt Gij in mijne ziekte met de volheid uwer barmhartigheid overstroomd; laat mij met de kooren der zalige geesten, welke U huldigen met jubel en aanbidding, uit het diepste mijns harten ook tot U roepen: heilig! heilig! heilig is God, de Heer des heelals! Hemel en aarde zijn vol van zijne heerlijkheid! Amen.

BIJ DEN CANON.

(Uit de Liturgie van den H. Jacobus.)

Almagtige, eeuwige God! Gij God onzer vadersen! ik bid U, verhoor mijn smeeken, hetwelk ik uit mijn lijdensvolle hart, voor mij en alle hulpbehoevenden, tot U verhef; zend uwen vrede in mijne ziel en

in de zielen van allen, die denzelven niet bezitten.

Ik bid U, o Heer, ook voor den vrede der geheele wereld en voor de eendragt in uwe heilige Kerk.

Ik bid U, om hulp en redding voor de geheele Christenheid.

Ik bid U, o Heer, bevrijd mij en uwe dienaren van alle mistroostigheid, van alle gevaren des ligchaams en der ziel, van allen nood en het rampzaligesterven in de zonde.

Ik bid U, o Heer, voor de zaligheid van alle geloovigen, die rond uw altaar geschaard zijn. Heb medelijden met mij en met allen; red, o God, uw erfdeel. Bevorder de uitbreiding uwer heilige Kerk, door de magt van het dierbare en levendmakend kruis.

Ik bid U, o Heer, verleen mij en allen uwen dienaren, alles wat voor onze ziel en ons ligchaam noodig is. Geef ons uwen zegen, o Gij de beste Leidsman, de onvermoeide Beschermmer van onze ziel en ons ligchaam. Verleen mij en allen, dat wij van nu af, al de dagen van ons leven in geene zonde vallen, en uwen

wil met ijver betrachten; schenk ons de gezondheid des ligchaams, opdat wij U met een vrolijk gemoed dienen; verleen ons een christelijk uiteinde en de uitspraak uwer genade, wanneer wij voor uw vreeselijken regterstoel verschijnen. Amen.

BIJ EN NA DE CONSECRATIE.

(Naar den H. Alphonsus van Liguori.)

ô Mijn Jesus, die waarlijk en wezenlijk in het allerheiligste Sakrament tegenwoordig zijt! hoe zeer trekt Gij, door uwe wondervolle liefde, alle harten tot U, zoodat zij innig getroffen door de magt uwer eindeloze goedheid, zonder ophouden, met alle hun mogelijke liefde, voor U kloppen.

ô Mijn Jesus! ook mijn hart, ja, mijn armzalig hart wil U beminnen en zich steeds aan de dienst uwer liefde toewijden, waarin ik hoop te leven en te sterven. Neem mij genadig aan, o mijn Heiland, en handel met mij naar uw welgevallen.

O mijne liefde! laat mij in alles aan U gelijk worden. O mijne liefde! ik wil niet langer meer klagen, al mag mijn lijden

nog grooter, al mogen mijne smarten nog prangender worden; want ik weet, dat al deze schikkingen, welke uw werk zijn, uit uw liefderijk hart voortkomen en eenig en alleen mijne zaligheid ten doel hebben.

ô Goddelijke Voorzienigheid! hoe lief zijt Gij jegens mij. ô God mijner liefde! uw welgevallen zal ook mijn welgevallen, uwe geboden zullen ook mijne verlangens zijn, en uw wil alleen in mij heerschen. Ach, verleen mij slechts, dat, even als Gij uit liefde voor mij aan het kruis verheven werdt, ik ook aan mijn kruis, door geduld en overgiving in uwen wil, tot U verheven en aan uwe genade deelachtig worde. Amen.

BIJ HET AGNUS DEI.

(Naar den heiligen Franciscus van Sales.)

ô Onbevleete Lam, schuldeloos Slag-offer, hetwelk door uw heilig bloed en door uwen dood, de zonden der menschen hebt afgewasschen: wasch ook mijne zonden af, en laat niet toe, dat zoo vele droefheid en smarten voor mij vruchteloos worden.

ô Goede Jesus! van de geheele wereld

verlaten , treurig , bedroefd tot den dood , met bloedig zweet bedekt , en dan nog gelaten in den wil uws Vaders : sta mij bij , opdat ik met gelijke overgeving als Gij alle beproeving aanneme , welke uwe goedheid mij heeft toegezonden en nog zal toezenden .

ô Mijn Jesus ! die valschelijk aangeklaagd en bespot , en met de snoodste verachting zijt mishandeld geworden : leer mij het menschelijk oordeel , en de grootste bespottingen geduldig verdragen .

ô Mijn Jesus ! die door de geeselsroeden gepijnigd , met doornen gekroond en smartelijk verwond zijt geworden : uit liefde voor ons menschen leer mij , uit liefde tot U , alle wederwaardigheden en smarten van dit aardsche leven geduldig verdragen .

ô Mijn Jesus ! die den beulen overgeleverd en tot den smaadvolsten dood zijt veroordeeld geworden : schenk mij de genade , dat ik nooit ongeduldig worde en in gelatenheid mijne dagen doorbreng .

ô Mijn Jesus ! die met den zwaren last van het kruis beladen werd : ik wil in uwe voetstappen treden , en vereenig mijn kruis met het uwe ; verleen mij echter de genade ,

dat ik het met dezelfde zielskracht, met dezelfde gelatenheid drage, gelijk Gij het uwe gedragen hebt.

ô Mijn Jesus! die aan het kruis zijt verheven geworden: trek mij tot U omhoog. Ach! Gij zijt voor mij gestorven; bewerk nu ook genadiglijk, dat ik voortaan niet anders leve, dan voor U, en dat ik, met U gekruist, naar niets anders streve, dan om U te beminnen en in alles U aangenaam te zijn. Amen.

BIJ DE COMMUNIE DES PRIESTERS.

(Naar de H. Brigitta.)

ô Mijn goedertierenste Jesus! wil toch mijn hart opnemen in uw hart, en het met uwe liefde ontvlammen, gelijk een droog en dor voorwerp in het vuur ligtelijk tot vlammen opstijgt; moge mijne ziel geheel met U vervuld worden en Gij in mij verblijven, opdat al het aardsche mij bitter, alle zinnelijke lust mij als gift toeschijne.

Laat mij geheel rusten in uw Godheid, waar geene aardsche lust, maar hemelsche vreugde des geestes heerscht; zoodat de ziel, met uwe genade begunstigd, van za-

ligheid doordrongen, niets anders gevoelt, dan de vreugde welke zij in U smaakt — gelukzalig door alle eeuwen. Amen.

NA DE HEILIGE COMMUNIE.

Gebod voor de genezing des ligchaams.

(Naar den heiligen Augustinus.)

ô Mijn God en Heer! zie genadig neder op uw arm, zwaar beproefd schepsel, hetwelk onder den last van zijn lijden gebukt gaat. Uwe handen, die voor mij met nagelen aan het kruis gehecht zijn, hebben mij immers geschapen en naar uw beeld gevormd. Verlaat daarom niet, o Heer, het werk uwer handen; betracht uwe heilige wonden, waarin uwe genade mij heeft ingeschreven; lees dit schrift der liefde, en geef mij, zoo het tot mijne zaligheid dienstig is, de gezondheid mijns ligchaams terug.

Ik, uw kind, zucht tot U om verkwikking in mijn lijden. Ik, uw schepsel, smeek tot U om verfrissing mijner kwijnende en verdorde krachten. Spaar mij, o Heer, en vergeef mij, dat ik mij durf vermeten, zoo

tot mijn almachtigen God te spreken. Vergeef het mij, want mijne pijnen en smarten. nopen er mij toe. Ik ben krank en roep U, mijn waren Geneesheer, om hulpe aan.

Jesus van Nazareth! erbarm U mijner, wees mijn redder, beur mij weder op. Red mij. Gij mijn leven en zaligheid; want Gij, o Heer en God, kunt mij redden.

SMEEKGEBED TOT MARIA.

(Naar den heiligen Alphonsus van Liguori.)

ô Allerheiligste Maagd Maria! welke verligting en bemoediging vind ik, gedurende mijn lijden, in de gedachte, dat gij een toevlugtsoord voor de bedrukten zijt.

ô Mijne liefderijke Moeder en voorsprekeres! zie hoe armzalig ik thans ben en in welke gevaren ik mij bevind; bid voor mij, en laat niet na voor mij te bidden, tot dat gij mij eenmaal, vrij van alle gevaren, zalig in den hemel ziet. Amen.

BIJ DEN ZEGEN DES PRIESTERS.

(Uit de Liturgie van den heiligen Jacobus.)

Almachtige eeuwige en barmhartige God! die in het hoogste der hemelen troont en

op het nederigste uwe blikken slaat : diep voor U ter nedergebogen bid ik U, zend mij uwegenade totheil en vrede mijner ziel. Zegen † mij met uwen hemelschen zegen, die mij niet kan onttrokken worden. Amen.

EVANGELIE VAN DEN H. JOANNES.

(Zie bl. 80.)

Sluitgebed.

Genadigste Heer Jesus Christus! verleen mij, dat ik altijd met liefde en dankbaarheid het offer uwer eindelooze liefde gedanke, en het geheim van uw ligchaam en bloed op eene waardige wijze vereere; opdat ik altijd — in gezonde en zieke dagen — in de zegenrijke vrucht uwer verlossing troost vinde. Bestier mijne gedachten, woorden en werken tot aan het einde mijns levens. Door de oneindige kracht van uw verzoeningsdood, erbarm U over mijne arme ziel, wanneer zij eenmaal van dit ligchaam zal scheiden, en neem haar in uw eeuwig verblijf op, waar Gij met den Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

MISGEBEDEN

VOOR DE AFGESTORVENEN.

(Naar de Schriften der beide heilige Zusters
Gertrudis en Mechtildis.)

VOORBEREIDINGSGEBED.

Jesus Christus, Verlosser der wereld!
Gij zijt de opstanding en het leven, Gij
zijt onze redder en Zaligmaker, het heil
der wereld, de middelaar tusschen God en
de menschen, de regter der levenden en
der dooden. Zie, wij smeeken tot U, den
Alziende en Alwetende, in ootmoed en met
een vermurwd hart. Wij bidden tot U, ge-
lijk Gij wilt dat wij bidden, voor de af-
gestorvene geloovige zielen: stort uwe ge-
nade thans diep in onze harten, opdat wij
duidelijk inzien, hoe alles ijdel is op deze
wereld, en alleen rust en vrede is in U;
opdat wij, van alle zonden gereinigd, U dit
heilig Misoffer opdragen voor de zielen der
afgestorvenen, vooral voor die, welke wij
heden bijzonder willen gedachtig zijn. Am.

VAN HET BEGIN DER HEILIGEMIS TOT DEN EPISTEL.

ô God! Gij doorgrondt onze harten; Gij weet, dat ons vertrouwen alleen steunt op uwe vaderlijke goedheid, en dat wij ons, in den naam van Jesus Christus, tot U wenden om redding en erbarming, tot U alleen. Erbarm U over de afgestorvene ziel voor welke dit heilig Misoffer wordt opgedragen. God! erbarm U over haar; Jesus Christus, die voor allen gestorven zijt die in U gelooven, erbarm U over haar. Amen.

Gebed naar den Psalm 50. (Miserere.)

Erbarm U, o God, over deze afgestorvene ziel, naar de grootte uwer barmhertigheid, en wisch hare zonden uit, naar de volheid uwer erbarmingen. Wasch haar van hare ongerechtigheid en reinig haar van hare zonden; want hare ongerechtigheid, o God, erkent zij wel, en hare zonden zweven haar immer voor oogen, wanneer Gij U niet erbarmt. Voor U, o God, heeft zij gezondigd en ongerechtigheid voor U gepleegd, toen zij nog wandelde in het vleesch van dit leven. Wees hare zwakheid indachtig,

o Heer, en scheld haar de straffen kwijt, welke zij voor hare zonden nog moet verduren; want zie, in ongerechtigheid zijn wij ontvangen. Doch, o Heer, Gij weet alles en wij willen U niets verbergen. Besproei met den zegen uwer barmhartige genade deze afgestorvene ziel, opdat zij, gereinigd van alle vlekken der zonde, door uwe genade versierd worde met het kleed der onschuldigen. Laat haar de stem van vreugde en troost hooren, en zij zal zich in U verheugen, o Heer, in eeuwigheid. Wend uw aangezicht van hare zonden af en vergeet al hare ongerechtigheid. Reinig haar, o Heer, opdat zij uw heilig aanschijn aanschouwen mag. Verwerp haarniet van uw aangezicht en wend het oog uwer barmhartige liefdeniet van haar af. Schenk haar, o God van liefde en barmhartigheid, de vreugde uwer zaligheid, opdat ook zij, in vereeniging met alle hemelgeesten U aanbeddend, op ons nederzie, die nog, als pelgrims in dit leven, struikelen en hopen.

ô God, onze God en Heiland! bevrijd allen die in U ontslapen zijn en den dag der verlossing reikhalzend te gemoet

zien , van alle schuld der zonde ; dan zullen wij ons verheugen in U , o Heer , en U lofliederen zingen zelfs in onze droefheid. Ja , Heer , op U hopen wij ; verlangt Gij zoenoffers voor onze overtredingen , gaarne zullen wij U die opdragen ; doch een vermurwd en boetvaardig hart is een offer wat U welgevallig is ; een ootmoedig en nederig hart , o God , zult Gij niet verachten. Wees genadig , o Heer , onze God , onze eenige hulp en toevlugt ; wees genadig en handel met ons en alle afgestorvenen , bijzonder met de ziel voor welke U dit heilig offer wordt opgedragen , naar uwe goedheid , opdat wij allen die eeuwige zaligheid mogen verwerven. Amen.

BIJ DEN EPISTEL.

Broeders ! wij willen u niet in onzekerheid laten omtrent de ontslapene zielen , opdat gij niet treurt , zooals de heidenen , die geene hoop hebben ; want , gelijk wij gelooven , dat Jesus Christus gestorven en verrezen is , zoo ook zal God allen , die in Christus ontslapen zijn , met hem ter verrijzenis voeren.

BIJ HET EVANGELIE.

In dien tijd sprak Martha, de zuster van Lazarus, tot Jesus : Heer ! waart Gij hier geweest, mijn broeder zou niet gestorven zijn; doch nu ook weet ik, dat alles wat Gij van God verlangt, God U geven zal. En Jesus zeide tot Martha : uw broeder zal opstaan. En Martha antwoordde, ik weet dat hij zal opstaan bij de opstanding ten jongsten dage. Jesus antwoordde en sprak : ik ben de opstanding en het leven. Wie aan mij gelooft, zal leven, wanneer hij ook gestorven is; en ieder die leeft en aan mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven.

VAN DE OFFERANDE TOT DE CONSECRATIE.

Almagtige, eeuwige God ! op het heilig altaar van het gezegende hart uws eengeboren Zoons Jesus Christus, offer ik U op voor mij, arme zondaar, en voor de ontslapene ziel van..... de wonderbare glorie, waarmede Gij uwe lieve heiligen in den hemel verheerlijkt en zalig maakt; met dezelfde intentie draag ik U op de volheid der hemelsche rijkdommen, waarmede Gij

de heiligste Maagd Maria zoo milddadig bedeed hebt; evenzoo draag ik U op de overmaat van genaden, welke Gij, uit de schatkamer der heiligste Drievuldigheid, over de menschheid van Jesus Christus, onzen Verlosser, hebt uitgestort, die steeds uw goddelijk welgevallen betrachtte en uw rijk overal uitbreidde; en eindelijk offer ik U nog op de grenzelooze en onuitputbare rijkdommen van geluk en zaligheid, welke uw goddelijk wezen in zich bevat. Ach, laat ook de ontslapene ziel van..... aan het zaligmakend genot uwer heerlijkheid deel nemen, door deze mijne ootmoedige opoffering.

Almagtige, eeuwige God! op het heilig altaar van het gezegende hart uws eengeboren Zoons Jesus Christus, wil ik U deze offerande niet alleen voor thans, maar voor al de dagen mijner pelgrimschap opdragen; en wel in vereeniging met alle offeranden, die U ooit zijn of zullen worden opgedragen, en vooral in de innigste vereeniging met het kostbaarste offer, hetwelk uw beminde Zoon, aan het heilig kruis onder de wreedste folteringen, U heeft opgedragen

en in dit oogenblik vernieuwt. Laat de vruchten dezer offerande mij en der ziele van..... heilzaam worden, en geef dat ik in alles slechts uwe eer betrachte. Amen.

BIJ DE CONSECRATIE.

ô Jesus! die hier onder de gedaante van brood, met Godheid en menschheid, tegenwoordig zijt : U aanbid ik; tot U smee ik om barmhartigheid voor de lijdende zielen in het vagevuur.

ô Jesus! die hier onder de gedaante van wijn, met Godheid en menschheid, tegenwoordig zijt: U aanbid ik, tot U smee ik voor de zielen in het vagevuur, dat Gij haar in het genot uwer glorie en in het verblijf der eeuwige zaligheid wilt opnemen.

NA DE CONSECRATIE TOT DE COMMUNIE.

In den geest der liefde zijn wij voor U, o Jesus, alle afgestorvene geloovige zielen indachtig, bijzonder die van onze ouders, broeders en zusters, van onze geestelijke en ligchamelijke weldoeners, en vooral de ziel, waarvoor dit heilig Misoffer wordt opgedragen. Ook zij zijn door U vrijgekocht,

o Heer, erbarm U over haar; reinig haar van de zonden, waarvoor zij, bij haar intreden in de eeuwigheid, niet genoegzaam geboet hebben; voltrek eindelijk hare gelukzaligheid naar uwe alwijze goedheid, en voer ons eenmaal allen, na doorstanen proeftijd, in de woningen der uitverkorenen, in den Hemel, tot uwen en onzen Vader, tot uwen en onzen God, tot wien wij ons in het geloof wenden, terwijl wij het gebed tot hem rigten, hetwelk Gij ons zelf geleerd hebt.

HET ONZE VADER VOOR DE LIJDENDE ZIELEN
IN HET VAGEVUUR.

Onze Vader die in de hemelen zijt. Ik bid U ootmoedig, vergeef den lijdenden zielen, die de zaligheid uws aanschijns moeten derven; vergeef haar, dat zij U, haren heiligen, liefdewaardigen Vader, niet altijd zoo bemind hebben, gelijk zij moesten, maar zich dikwijls aan ondank en ongehoorzaamheid jegens U hebben schuldig gemaakt. Ter voldoening voor hare zonden offer ik U de liefde en vereering op, welke uw dierbare Zoon

U altijd op aarde bewezen heeft, en waardoor Hij voor al onze nalatigheden zoo ruimschoots voldaan heeft.

Geheiligd zij uw naam. Vergeef, o eeuwige, barmhartige Vader, allen afgestorvenen, die van hunne fouten en gebreken, gelijk het goud in de smeltkroes, gereinigd worden; vergeef hun, dat zij uwen naam niet immer waardig geëerd, niet altijd in heilige vreeze voor U gewandeld, en zich zoo dikwijls den naam van christenen hebben onwaardig gemaakt. Tot voldoening voor deze zonden draag ik U op de volmaakte heiligheid uws Zoons, waarmede Hij uwen boven alles geprezen naam, door leer en voorbeeld, zoo zeer verheven en in al zijne handelingen verheerlijkt heeft.

Laat ons toekomen uw Rijk. Vergeef, o God des vredes, allen afgestorvenen die nog niet het zalig verblijf des vredes zijn binnengetreden; vergeef hun, dat zij niet altijd naar U en naar uw Rijk, waarin alleen rust en eeuwige vrede is, met dat verlangen, met dien ijver gestreefd hebben, gelijk het hun plicht was te doen.

Voor al hunne traagheid in het goede, offer ik U op de zuivere wenschen van uw Eengeberene, waarmede Hij zoo liefdevol de harten der menschen trachtte te winnen, opdat zij zijne medeërfgenaamen worden zouden.

Uw wil geschiede op de aarde als in den hemel. Vergeef, o liefdevolle Vader, allen afgestorvenen, die nog verre van U naar uwe vaderlijke tegenwoordigheid reikhalzen; vergeef hun, dat zij niet altijd uwen heiligen wil boven hun eigen wil gesteld hebben; dat zij denzelven niet altijd gehoorzaamd, maar zich dikwijls door hunne lusten hebben laten wegslepen. Tot voldoening voor hunne wederspanningheid, offer ik U op de kinderlijke overgiving van uwen goddelijken Zoon en zijne volkomene gehoorzaamheid, welke Hij in de wreedste beproevingen bewezen heeft, en waarmede Hij uwen wil opvolgde tot in den dood des kruises.

Geef ons heden ons dagelijksch brood. Vergeef, o liefderijke Vader, allen afgestorvenen, die naar den hemelschen maaltijd reikhalzend verlangen; ver-

geef hun, dat zij het genaderijk Geheim des altaars niet altijd met dat geloof, met die liefde en aandacht ontvangen hebben, waarmede zij tot hetzelfde hadden moeten naderen, en alzoo hunnen goddelijken Verlosser menigmaal in een onwaardig hart hebben opgenomen. Voor deze overtredingen offer ik U op de innige liefde, de onuitsprekelijke welwillendheid, waarmede Hij dit allerheiligste Sakrament tot onzen troost en onze zaligheid heeft ingesteld.

Vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren. Ik bid U ootmoedig, o algoede Vader, vergeef allen afgestorvenen de zonden die zij in hun leven begaan en waarvoor zij nog niet genoegzaam geboet hebben: vergeef hun alle gevoelens van haat of afgekeerdheid, welke zij jegens hunne medemenschen in het hart gedragen hebben. Ik offer U daarvoor op het grootmoedige, het goddelijke gebed, hetwelk uw beminde Zoon, aan het kruis, voor zijne vijanden, tot uw liefderijk vaderhart gerigt heeft.

En leid ons niet in bekoring. Ik bid U, o genaderijke Vader, die niemand verzoeking en boven zijne krachten toezendt: vergeef onzen afgestorvenen medechristenen, dat zij aan de verzoeking en de kwade lusten niet altijd weêrstand geboden, maar zich dikwijls hebben laten medeslepen door het schijnschoon der valsche en bedriegelijke vreugde, door den lust der oogen en des vleesches, en door den hoogmoed der wereld, en alzoo hunne onschuld verloren of bevlekt hebben. Voor al deze zonden draag ik U op de glorierijke zege van onzen goddelijken Verlosser, waarmede Hij de wereld en den boozen vijand overwonnen heeft; ik draag U op zijnen heiligen levenswandel, zijne liefde tot armoede, zijne zuiverheid, zijnen ootmoed, zijne vermoeijenissen en zijnen arbeid, zijn leven en sterven.

Maar verlos ons van den kwade. Amen.

ô Eeuwige Liefde, die niet den dood des zondaars wilt, maar dat hij zich bekeere en leve: verlos alle ledematen der lijdende en strijdende Kerk van alle kwaad

en alle straffen , door de verdiensten van uwen Eengeborene, en voer ons het rijk uwer eeuwige heerlijkheid en zaligheid binnen.

BIJ DE COMMUNIE.

ô, Kon ik U thans, beminde Jesus, in het heilig Sakrament met den priester, ontvangen! Ik offer U de werkelijke Communie des priesters en deze mijne geestelijke Communie op, voor de zielen in het vagevuur, bijzonder ter voldoening voor alle nalatigheid en laauwheid in het ontvangen van het allerheiligste Sakrament des altaars, waaraan zij zich mogen hebben schuldig gemaakt.

ô Jesus! blijf in mij, opdat ik door U al mijn gebed, al mijne goede werken, al mijn geduld en lijden, op eene des te werkzaamere wijze, dagelijks voor de zielen in het vagevuur kan opofferen.

GEBED NA DE COMMUNIE.

Hemelsche Vader! schenk ons de genade, dat wij ons de vermaningen uws Zoons ten nutte maken : „ zoo lang gij het licht

240 MISGEBEDEN VOOR DE AFGESTORVENEN.

hebt, wandelt in het licht, opdat gij kinderen des lichts zijt." En laat de gebeden, die wij gedurende dit heilig misoffer voor uwe Majesteit hebben uitgestort, voor de zielen in het vagevuur heilzaam worden. Zij waren op aarde kinderen des lichts; o laat haar omhoog zweven ter aanschouwing van het eeuwige licht, hetwelk Gij zijt. Wij bidden U, door uwen Zoon, Jesus Christus, die met U leeft en heerscht, in eenheid met den heiligen Geest, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

ONDER HET LAATSTE EVANGELIE.

Hoe verheugen zich nu reeds de zielen in het vagevuur, dat zij op aarde aan U geloofd hebben, o Jesus, die zijt het licht van het licht, de ware God van den waren God! Hoe verheugen zij zich, dat zij U, het licht van hemel en aarde, onfeilbaar in eeuwigheid zullen aanschouwen. O voltrek weldra hare vreugde, door haar uw aanschijn te doen genieten, die zijt het ware licht van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

GEBEDEN

OP DE VERSCHILLENDE FEESTDAGEN VAN HET KERKELIJK JAAR.

OP IEDER ZON- EN FEESTDAG.

Laat niet toe, o Heer, dat deze dag voor mij rampzalig worde, dat ik valle, uwe genade verachte en eeuwig verloren ga! Laat, o Vader des lichts, mij heden door uw licht bestralen, opdat ik niets onderneeme, denke, spreke of doe, wat U mishaaft, mijnen evenmensch beleedigt of mij zelve ontheiligt; maar verleen dat ik met den verdwenen nacht alle werken der duisternis aflegge. Laat mij heden in alles aan uw heiligsten wil beantwoorden; behoed mij voor alle booze menschen en gevaarlijke plaatsen, opdat ik in alle gezelschap vermijde, wat tot mijn verderf strekken kan; — opdat ik nergens kome, waar mij een ongeluk zou kunnen treffen. — Neem van mij weg alles wat U mishaaft; en zou deze mijn laatste dag zijn, zoo bewaar mij toch voor een rampzalig uiteinde. Amen.

OP DEN FEESTDAG

DER ALLERHEILIGSTE DRIEVULDIGHEID.

Lofzang der heiligen Ambrosius en Augustinus.

(*Te Deum Laudamus.*)

U, o God, loven wij; U, o Heer, prijzen wij.

U, eeuwige Vader, vereert de gansche aarde.

U loven alle Engelen, alle Hemelen, alle magten.

U roepen de Cherubs en Serafs onophoudelijk toe:

Heilig, heilig, heilig is de Heer, de God der Heerscharen.

Hemel en aarde zijn vol van de Heerlijkheid uws naams.

U loofthetschitterend koord der Apostelen;

U prijst de lofwaardige schaar der Profeten!

U roemt het luisterrijk heer der Martelaren.

U erkent de heilige Kerk over de geheele aarde:

U, Vader der oneindige Heerlijkheid,
En uwen waren, eenigen, aanbidde-
waardigen Zoon,

Alsmede den heiligen Geest, den
Trooster.

Christus, Gij zijt de Koning der Heer-
lijkheid,

Gij zijt de eeuwige Zoon des Vaders.

Gij hebt, toen Gij, om den mensch te
verlossen, de menschheid zoudt aannemen,
den schoot eener maagd niet beneden U
geacht.

Gij hebt den prikkel des doods over-
wonnen, en den geloovigen het Hemelrijk
geopend.

Gij zit ter regterhand Gods, in de
heerlijkheid des Vaders.

Wij gelooven, dat Gij als Regter eens
zult wederkomen.

Daarom bidden wij U: kom uwen die-
naren te hulp, welke Gij met uw dierbaar
bloed hebt verlost.

Laat hen allen in uwe eeuwige heerlijk-
heid onder uwe Heiligen geteld worden.

Heer! behoud uw volk, en zegen uw
erfdeel.

- Heersch over hen, en verhef ze tot in eeuwigheid.

Dagelijks loven wij U.

En prijzen wij uwen naam, in eeuwigheid, en in eeuwigheid der eeuwigheden.

Wil ons, o Heer, heden van alle zonden bewaren.

Ontferm U onzer, o Heer, ontferm U onzer.

Laat ons, o Heer, uwe barmhartigheid ontwaren, gelijk wij op U vertrouwd hebben.

Op U, o Heer, heb ik vertrouwd, en in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden.

LITANIE

TOT DE ALLERHEILIGSTE DRIEVULDIGHEID.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Vader, in wien alles is, ontferm U onzer.

Zoon, door wien alles is, ontferm U onzer.

Heilige Geest, uit wien alles is, ontferm U onzer.

Heilige en onverdeelde Drievuldigheid,
een éénig God, ontferm U onzer.

Onbegrijpelijke Majesteit, ontferm U onzer.
Onveranderlijke magt,
Oneindige wijsheid,
Onuitputtelijke goedheid,
Allesbeheerschende kracht,
Wetgevende Godheid,
Eeuwige waarheid,
Koning, almachtige God,
Gij, die eenig en alleen God zijt,
In wien wij leven, ons bewegen en zijn,
Wiens majesteit geheel de aarde vervult,
Wien alleen roem en eere toekomt,
Gij, die ons troost in onzen tegenspoed,
Gij, die wonderbaar zijt in uwe werken,
Gij, die zijt, waart en wezen zult,
Regtvaardig en vreeselijk in 't gerigt,
Glorievol en wondervol in de heerschappij,
Ongeboren Vader,
Eengeboren Zoon,
Heilige Geest, van den Vader en den Zoon uitgaande,
O allerheiligste Drievuldigheid, één ééinig God,

Ontferm U onzer.

Wees ons genadig, spaar ons, Heer.
Wees ons genadig, verhoor ons, Heer.
Van alle kwaad, verlos ons, Heer.
Van alle zonde,
Van alle trouwloosheid,
Van de overtreding uwer geboden,
Van de veronachtzaming uwer heilige
dienst,
Van den eeuwigen dood,
Door de sterkte uwer almagt,
Door uwe eeuwige wijsheid,
Door uwe oneindige goedheid,
Door uwe groote barmhartigheid,
Door uw geduld en langmoedigheid,
Wij, zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
Dat wij U, den waarachtigen God,
steeds en op alle plaatsen belijden
mogen,
Dat wij U, den éénen God in de Drie-
vuldigheid vereeren, en de Drievul-
digheid in de eenheid, aanbidden
mogen,
Dat wij U van ganscher harte mogen
beminnen,
Dat Gij het uwen heiligen naam gewijde
volk behouden en zalig maken moogt,

Verlos ons, Heer.

Wij bidd. U, verhoor ons.

Dat Gij den dwalenden , om op het pad der gerechtigheid terug te keeren , licht verleenen wilt , wij bidden U , verhoor ons.

Dat Gij aan de geloovige zielen de eeuwige rust gelieft te schenken , wij bidden U , verhoor ons.

Dat Gij ons moogt verhooren , wij bidden U , verhoor ons.

ô Allerheiligste Drievuldigheid , verlos ons.

ô Allerheiligste Drievuldigheid , red ons.

ô Allerheiligste Drievuldigheid , beziel ons.

Heer , ontferm U onzer.

Christus , ontferm U onzer.

Heer , ontferm U onzer.

Onze Vader , enz.

Laat ons zegenen den Vader , en den Zoon , te zamen met den heiligen Geest.

Laat ons hem loven en hoog verheffen in eeuwigheid.

Gezegend zijt Gij in het uitspansel der hemelen.

Lofwaardig , luistervol en hoog verheven in eeuwigheid.

God zegene ons , onze God , God zegene ons.

En dat al de grenzen des aardrijks
hem vreezen.

GEBED.

Almagtige, eeuwige God! die uwen dienaren verleend hebt, de genade van in de belijdenis des waarachtigen Geloofs de glorie der eeuwige Drievuldigheid te erkennen, en de Eenheid in de magt der heerlijkheid te aanbidden: wij smeeken U, dat wij door het onwankelbare van dit geloof, voortdurend tegen alle wederwaardigheden mogen beschermd worden. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en regeert, in de eenheid des heiligen Geestes, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Heer! verhoor mijn gebed.

En mijne roepstem dringe tot U door.

Laat ons den Heer loven,

En Gode dank zeggen.

De zielen der geloovigen mogen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

Ons zegene de goddelijke Majesteit en eenige Godheid: de Vader, en de Zoon, en de heilige Geest.

Aanbidding der allerheiligste Drievuldigheid.

(Naar den heiligen Augustinus.)

O hoogste Drievuldigheid, o eenige Almagt, o ondeelbare Majesteit, o alvermogen-
gende God! ik verheerlijk U, alhoewel ik
slechts de minste uwer dienaren en het
onvolmaaktste lid uwer Kerk ben. Ik bewijs
U, door het offer mijner aanbidding, alle
glorie, alle eer, welke ik bij magte ben U
te bewijzen, als dankzegging voor de ken-
nis en de magt, welke Gij mij genadiglijk
genschonken hebt, ofschoon ik de ellendig-
ste en onwaardigste aller menschen ben. Ik
ben zoo zeer van alles ontbloot, ik ben
zoo arm, dat ik niets in mij, noch buiten
mij bezit, wat waardig is om aan uwe
verhevene Majesteit te worden opgedragen;
zoodat ik U slechts wenschen en lofzangen
kan opofferen, welke ook nog gaven zijn
van uwe barmhartigheid. Deze draag ik U
op met een rein hart en een opregt geloof.

Ik geloof alzoo uit geheel mijn hart,
dat Gij, Heer, het hoogste Wezen, de
Schepper en de Koning van hemel en aarde
zijt; als zoodanig aanbid ik U: Vader,

Zoon en heilige Geest, die in de Drievuldigheid van personen en in Eenheid van natuur bestaat, onligchamelijk; onverdeeld en grenzeloos zijt; die niets boven noch onder U hebt, wat grooter is dan Gij.

Ik verheerlijk U, o eenige en ware God, in wien geene gebreken, maar alle volmaaktheden in den hoogsten graad zijn; Gij zijt groot zonder grenzen, goed zonder maat, eeuwig zonder afhankelijkheid van tijd; Gij zijt het leven, en niet aan den dood onderworpen; magtig, zonder eene zwakheid te gevoelen; waar, zonder feilbaar te zijn; Gij zijt overal tegenwoordig, zonder dat U iets kan insluiten; Gij vervult alle dingen, zonder eene grens te hebben; Gij doordringt hemel en aarde, zonder dat U iets wederstaat; Gij beweegt alle dingen, zonder U zelven te bewegen; Gij verblijft in alle dingen, zonder aan iets gebonden te zijn; Gij hebt alle dingen geschapen, zonder iets noodig te hebben; Gij bestiert alles, zonder moede te worden; Gij geeft alles een begin, en hebt zelf nooit een begin gehad; Gij zijt de grond van alles wat veranderlijk is, en zelf onveran-

GEBED

*tot herstelling der oneer die den goeden
God wordt aangedaan door de gods-
lastering en de ontheiliging van
den Zondag.*

O oneindig beminnelijke God, die alle liefde en aanbidding waardig zijt, ik kniel voor uwe voeten neder, het hart vol van droefheid en leedwezen om den smaad die U, o groote God, wordt aangedaan door de godslasteraars en door degenen, die de aan U toegewijde dagen onteeren.

De vloek, o goede God, is de verguizing van al wat in U grootsch, heilig en oneindig is; eene beleediging uwer oneindige majesteit rechtstreeks aangedaan, een hel-sche hoon, een nieuwe kaakslag het heilig Aangezicht van Uwen Goddelijken Zoon Jesus toegebracht; eene misdaad zonder versooning, die slechts haar oorzaak vindt in de zucht der schuldige ziel om te zondigen, en de blijken geeft van den haat die zij U, allerliefde waardige God, toedraagt. Vergeving, o mijn God, vergeving voor de

ongelukkigen die uwen oneindig beminne-
lijken naam vloeken; vergeving, o mijn God,
vergeving voor de godslasteringen. Och kon ik
die voorkomen, ware het slechts *éene*! Ik ware
bereid U daartoe op te offeren, o mijn God,
al wat ik bezit, al wat mij aangaat; heel
mijn leven! Edoch wijl mij zulks onmogelijk
is, om U dan, o goede God, van mijnen
goeden wil en mijne liefde te doen blijken,
wil ik alles aanwenden wat ik kan, om de
godslasteringen te voorkomen en neem mij
voor telkens wanneer ik, helaas! eene gods-
lastering ondanks mij moet hooren, U ter
vergelding en eerherstel onmiddellijk aan te
bieden de oneindige verdiensten van Uwen
beminden Zoon, O. H. J. C.; voor al wat
Hij uit liefde tot ons en tot Uwe onein-
dige eer heeft geleden in Zijn H. Aangezicht
dat bespuwd en bevuild door Zijne wreede
beulen, onkenbaar werd onder hunne ruwe
kaakslagen en onder het bloed, dat van zijn
zoo pijnlijk met doornen gekroond hoofd
over zijne heilige wangen vloeide.

En mijne droefheid en smart voel ik ten
hoogste stijgen, o mijn God, bij het aan-
schouwen, dat naarmate de godslasteringen
toenemen, de eer U verschuldigd, door het
vieren van de U toegewijde dagen in akten
van aanbidding en liefde, vermindert He-
laas! de menschen worden zoo aan het stof
gehecht, dat zij thans, meer nog dan ten

tijde van den profeet Ezechiël uwe heilige dagen verwaarloozen en ontheiligen en slechts tijd vinden voor het najagen van aardſche goederen en de genoegens van deze wereld. Uwe tempels worden verlaten, Uw heilig woord niet meer aanhoord, de H. Sacramenten gevluſt, Uwe genaden verſmaad en de dag die U moet worden toegewijd, gebruikt tot verboden werkzaamheden en tot zondige vermaken.

O mijn oneindig beminnelijke God, ſchenk mij toch de genade U door mijne liefdebewijzen en door mijnen ijver om U te aanbidden, zooveel in mij is eerherſtel te geven voor zooveel ſmaad en zooveel hoon. Zegen het genootſchap dat opgericht is met het deel om de volkeren tot het heiligen van den Zondag terug te brengen, en U daartoe aanbiedt het verdienſtvolle lijden van Uwen Goddelijken Zoon J. C., vooral wat Hij heeft geleden in zijn heilig Aangezicht. Aanvaard, o goede God! mijn verlangen en mijn onwrikbaar beſluit, om nooit Uw geëerbiedigd gebod tot het heiligen van den Zondag te overtreden of door anderen, zooverre het van mij afhangt, te laten overtreden, maar integendeel U die dagen te eeren en te doen eeren, en U al den U verſchuldigten eerbied, liefde en onderwerping te bewijzen en te doen bewijzen.

Uw hoogſt beminnelijke en liefdevol-

le naam, Vader, Zoon en heilige Geest, zij nu en in alle eeuwen door alle volkeren geloofd, gezegend en geprezen.

En dat de dag des Heeren door allen worde geheiligd en geëerbiedigd.

Dat bidden wij; dat wenschen wij. Amen.

Heilige Aartsengel Michaël, bid voor ons.

Heilige Martinus, bid voor ons.

H. Lodewijk, bid voor ons.

O duizendmaal gezegende God, aanschouw het gelaat van Uwen beminden Zoon JESUS; aanschouw Zijn lijden en Zijne verdiensten en Gij zult ons redden. Amen.

IMPRIMATUR.

BUSCODUCI 5 Jan. 1886.

J. J. VERSTERREN, Rector

ad hoc delegatus.

derlijk; Gij zijt oneindig in uwe grootheid, almachtig in uwe magt, onmetelijk in uwe goedheid, onbegrijpelijk in uwe wijsheid, vreeselijk in uwe raadsbesluiten, regtvaardig in uwe oordeelen, ondoordringbaar in uwe gedachten, waar in uwe woorden, heilig in uwe werken, rijk aan erbarmingen, geduldig jegens de zondaars, barmhartig jegens de boetvaardigen.

Ik aanbid U, die immer dezelfde zijt, welke Gij van eeuwigheid waart; die onsterfelijk, onveranderlijk en oneindig zijt; die in de grenzelooze ruimten zonder uitgestrektheid, in de engste plaatsen zonder grenzen tegenwoordig zijt, en door geen ligchaam zijt ingesloten. Ik aanbid U, heilige Drievuldigheid, God van mijne ziel en van mijn hart, die een wil hebt, welke niet verandert, die zonder driften zijt, welke uwe rust verstoren, en noch door droefheid ter neêrgeslagen of door vreugde wordt opgewekt; wien de vergetenheid niets onttrekt, wiens geheugen niets terugvindt, wat het verloren had; voor wien alles wat geweest is en wat zijn zal, tegenwoordig is, zonder dat het eene voorbijgaat

en het andere daarop volgt; die noch oorsprong, noch begin hebt, van eeuwigheid tot eeuwigheid leeft, en eene onvergankelijke heerlijkheid, eene oneindige magt, de grootste eer, eene eindelooze zaligheid en een eeuwig rijk bezit.

GEDURENDE DEN ADVENT.

G e b e d.

(Naar den eerwaarden Pater Martinus van Cochem.)

Almagtige, eeuwige God! wij vieren thans den genaderijken tijd van den heiligen advent, waarnaar de Patriarchen en Profeten zoo reikhalzend verlangd hebben. Wij herdenken thans het liefderijk geheim der menschwording van uwen Zoon Jesus Christus, hetwelk zoo vele Koningen en Profeten verlangden te zien en toch niet gezien hebben. Wij herdenken thans de troostvolle aankomst van den zoo lang gewenschten Messias, die der geheele wereld en allen deugdzamen zoo veel vreugde heeft aangebragt. Verleen mij de genade dit goddelijke werk naar waarde te betrachten, en uwen lieven Zoon voor deze groote wel-

daad den verschuldigten dank te betuigen. O hoogwaardig geheim der menschwording mijns Heeren Jesus Christus! wie vermag u te verstaan en naar waarde te betrachten, daar de negen kooren der Engelen en alle bewoners des hemels, in alle eeuwigheid, u niet volmaakt kennen en genoegzaam prijzen kunnen! O oneindige God! hoe groot is uwe liefde voor het menschelijk geslacht, dat Gij, om hetzelve te verlossen, uwe verhevene godheid hebt willen vernederen en onze armzalige menscheid aannemen! O hoogste Koning van hemel en aarde! uwe majesteit is zoo verheven, dat alle koningen en keizers der aarde, bij U vergeleken, minder zijn dan de armste bedelaars. O ondoorgrondelijke God, wiens majesteit oneindig, wiens wijsheid onbesefbaar, wiens goedheid onmetelijk, wiens rijkdom onuitputbaar, wiens glorie onbegrijpelijk is! wie heeft U toch bewogen, dat Gij een zwak en magteloos kind hebt willen worden? O God, hoe groot is uwe goedheid! hoe verre heeft U de liefde gebragt, welke U uit den schoot uws Vaders in het ligchaam eener Maagd heeft

doen nederdalen! Waarom anders hebt Gij, dit groote werk volbragt, dan om ons, opdat wij niet eeuwig zouden verloren gaan! Gij hadt ons niet noodig, wijl Gij zonder ons oneindig gelukzalig waart; doch uwe goedheid was zoo groot, dat Gij U liever aan de uiterste ellende hebt willen prijs geven, dan ons rampzalig te zien. O minnelijke Jesus! hoe zal ik U deze weldaad vergelden, wijl ik niets heb, dan ellende en armoede? Zie, ik offer U op ligchaam en ziel, met alle krachten en zintuigen, en wil dezelve, gedurende dezen heiligen tijd van den advent, geheel aan uwe dienst wijden. O mijn lang gewenschte Messias, allerliefelijkste kind Jesus! ik verlang met vreugde U op te nemen en U in mijn hart eene waardige woonplaats te bereiden. Gezegend zij uwe liefde, welke U van den hemel heeft doen nederdalen; gezegend zij uwe barmhartigheid, welke U tot een zwak kind gemaakt heeft. Wijl ik U niet genoeg loven en zegenen kan, zoo bid ik alle Engelen en Heiligen, dat zij U met mij willen prijzen en verheerlijken, en U voor deze onbegrijpelijke liefde dankzeggen.

ô Genadigste Jesus! die ter mijner liefde uit den hemel zijt nedergedaald en de menschelijke natuur hebt aangenomen: ach, laat niet toe, dat de verdiensten uwer heilige menschwording aan mij verloren gaan, maar geef dat zij mij tot de eeuwige zaligheid mogen helpen. Amen.

OP DEN FEESTDAG DER ONBEVLEKTE ONTVANGENIS VAN MARIA.

G e b e d .

(Naar den eerwaarden Pater Martinus van Cochem.)

ô Eerbiedwaardige en in eeuwigheid gezegende dag der Onbevleete Ontvangenis van Maria! wees gegroet uit geheel mijn hart, en in naam aller menschen vereerd en verheerlijkt. O, hoe verheug ik mij, dat ik u weder beleefd en van God de genade bekomen heb, mijne beminde voorsprekeres Maria aandachtig te mogen vereeren! O genaderijke dag! hoe zal ik u waardig prijzen, daar God u zoo zeer verheven heeft. Liefelijke, aangename dag! ik groet en verheerlijk u nogmaals en verlang u alle uren, alle oogenblikken op nieuw te

256 FEESTDAG DER ONBEVL. ONTVANGENIS.

begroeten en te vereeren. Immers gij zijt alle eer waardig, want met u is ons heil begonnen en als het ware de steen onzer verlossing gelegd geworden. O gij Cherubijnen en Seraphijnen, die in den hemel een loflied ter eere van de Onbevleete Ontvangenis van Maria zingt! helpt mij dezen dag de zonder vlek ontvangene Maagd waardig prijzen en uitroepen: de Moeder des Heeren, Maria is ontvangen. Alleluja! Het heil der wereld is aangebroken. Alleluja! Het gulden uur dergenade is geslagen. Alleluja! Laat ons jubelen en den genaderijken God lofzingen! Laat ons de zonder erfzonde ontvangene Maagd begroeten en verheerlijken! O Heer, Jesus Christus! ik bid U, door de liefde van Maria, verleen mij dat ik dezen dag eerbiedig doorbreng, opdat ik uwe genade verwerven en behouden mag. Ik draag U op alle goede werken, welke heden gedaan worden, en beveel mij in dezelve zoo krachtig als mogelijk is. O allerzaligste, zonder zonden ontvangene maagd Maria! op dezen genadevollen dag kom ik tot u en bid u, door uwe Onbevleete Ontvangenis: verkrijg voor mij, dat

ik den geest der genade ontvang en van nu af uwen Zoon met meerder trouw diene. Amen.

GEDURENDE DE KERSDAGEN.

G e b e d .

(Naar den eerwaarden Thomas à Jesu.)

Wees geprezen, o Gij die komt in den naam des Heeren, en die zelf de Heer des hemels en der aarde zijt! Kom, mijn heil, kom, mijne glorie, de wensch en het geluk mijner arme ziel! Ik aanbid U, mijn God, geboren in mijn vleesch; ik aanbid dit heilig ligchaam, deze ziel, deze Godheid, deze liefde en oneindige barmhartigheid, waarmede Gij tot ons gekomen zijt. Gij verschijnt op deze dorre, van alle goed beroofde, van alle kwaad vervulde aarde; Gij bevindt U te midden van zondaars, en arme herders onderhouden zich met U. Uit de aarde hebt Gij een hemel gemaakt, en uit een stal een paradijs. De Engelen dalen uit den hemel, om U op aarde te aanbidden. Ons oord van ballingschap is thans een oord van glorie. De zangen der hemel-

sche geesten weêrgalmen in dit dal van tranen. Het paradijs is overal, waar Gij zijt; want voor de zielen, die U beminnen, zijt Gij een paradijs van geestelijke wel lusten. Bij U, o Heer, is alles rein, alles heilig, alles rustig, alles zoet, alles liefelijk, alles gelukkig.

Wanneer Gij, o mijn God, ons opzoekt, zonder van ons gezocht te worden, en wanneer Gij in ons ellendig verblijf komt, zonder te zijn uitgenoodigd, o wat zult Gij dan voor de ziel brengen, die naar U reikhalst, die U uitnoodigt, die U roept! Ik roep tot U, o goddelijke Jesus, uit al mijne krachten: kom Heer, treed binnen in mijne ziel en vervul ze met uw licht! Doe mij het goede kennen en verlangen, en help mij hetzelfde verrigten; want wij zijn zoo arm, dat wij uit ons zelven, zonder uwe genade, niets kunnen denken, niets begeeren, niets doen, wat ons helpe ter zaligheid.

ô Goddelijk Kind! hoe verschillend zijt Gij van hetgeen Gij schijnt. De mensche lijke oogen kunnen in U slechts zien een klein, zwak kind, rillend van koude, ge-

leggen tusschen dieren, als een verworping der aarde; en toch zijt Gij de Zoon des eeuwigen Vaders, zijn glans en glorie, de oneindige God, de vreugde der zalige geesten, de wellust van hen die U beminnen, de rust van hen die U bezitten. Hoe groot en hoe klein zijt Gij te gelijk, goddelijk Kind! Gij verbergt den glans uwer Majesteit, God van glorie, opdat wij menschen zonder vrees tot U zouden naderen en vertrouwelijk met U kunnen omgaan. Want wie zou het wagen voor U te verschijnen, wanneer uwe goedheid zich niet toegankelijk maakte? Kom in mijne ziel, goddelijk Kind, en bevredig haar verlangen naar U. Blijf bij mij, rust in mij, toon mij de schoonheid van uw gelaat, vermurw door uwe zachtaardigheid mijn versteend hart, en verander het geheel in liefde tot U. Mogt ik mij nimmer van U scheiden; mogt mijn hart krachten winnen, om uit liefde tot U in alles uwen heiligen wil te volbrengen!

ô Licht mijner ziel, eeuwige Wijsheid, ware Leven! laat dezelfde liefde, welke U tot zulk lijden heeft aangespoord, in mij

een geheel nieuwen geest scheppen; die mij leert mijn vleesch te haten, gelijk ik het tot nu toe bemind heb.

ô Moeder en heiligste maagd Maria! heb medelijden met mijne ellende; help mij de versteendheid mijns harten breken, de wederspanningheid mijns lichaams be-teugelen, opdat in mij alles aan uw god-delijken Zoon onderworpen zij, en ik aan de vruchten van zijn lijden deelachtig worde. Verkrijg mij de genade mij te beheerschen, Hem te dienen, mij te haten, Hem te be-minnen. — O gij, Engelen des hemels, reinste zielen! zegt hem dank voor al het goede, wat Hij mij bewezen heeft, opdat de last des vleesch es mij niet ter neêr drukke, maar immer aan den geest Gods onderworpen zij. Amen.

OP DEN FEESTDAG VAN DEN HEILIGEN
STEPHANUS.

G e b e d .

(Naar den heiligen Chrysostomus.)

ô Heilige Stephanus, belijder van den Godmensch Jesus Christus! Gij hebt uw

geloof met uw bloed, en uwe liefde met het gebed voor uwe vijanden bezegeld; gij zijt de roemrijke eersteling der strijders voor Jesus Christus, de aanvoerder der Martelaren; gij waart beschut door het ondoordringbaarste schild, verdedigd door een onverwinnelijk bolwerk, wijl gij vervuld waart door het geloof en de kracht van God. Deze hielpen u ten zege; met deze werktet gij wonderen uit, overwont gij den boozen vijand en boezemdet uwen vervolgers schrik en verwondering in. Als zij met woorden uwe standvastigheid niet konden doen wankelen, beproefden zij het met steenen: zij doodden wel uwen uiterlijken mensch, maar niet uwe ziel, die den hemel geopend zag, en de heerlijkheid Gods en den Zoon des menschen aan de rechterhand des Vaders aanschouwde; — zij vermogten niets tegen uwe liefde; want gij smeektet tot God omhoog: „o Heer, reken hun deze zonde niet aan!” Zoo stierft gij hier den dood des ligchaams, maar uwe ziel ontving daarboven den krans der overwinning, en met dezen het leven der eeuwige zaligheid. — O heilige Stephanus!

zoo wil ik u dan ook navolgen in het bewaren van het heilig geloof, in den kamp voor het geloof aan Jesus Christus; ik wil mij beijveren aan U gelijk te worden, mijnen vijanden vergeven en hen beminnen. Mogt ik, even als gij, den goeden nooit aanleiding geven tot oneenigheid met mij, en wanneer mij kwaadwilligen bestrijden, voor hen bidden en hen beminnen, naar uw voorbeeld, eerste martelaar des geloofs en der christelijke liefde! O zaligheid, wanneer ik op deze wijze den strijd strijde, wanneer ik alzoo de christelijke liefde beoefen, en eenmaal zalig in den Heer ontslapen mag, om eeuwig bij hem zalig te zijn. Amen.

OP DEN FEESTDAG VAN DEN HEILIGEN
EVANGELIST JOANNES.

G e b e d .

(Naar de heilige Gertrudis.)

Heilige Joannes, liefderijke Apostel en Evangelist, lieveling mijns Verlossers! door de liefde en hulderijke genade, welke u uw allerheiligste Meester voor alle andere

Apostelen betoond heeft; door de hemelsche vreugde, welke uw liefdevolle hart door-gloeide, toen gij, bij het laatste Avondmaal, aan het hart mijns Verlossers rustet, — bid ik u, verkrijg mij van Jesus Christus de genade, dat ik meer en meer in liefde voor hem aangroeije; dat ik voortaan, noch door gedachten, noch door woorden, noch door werken, de blanke lelie der zuiverheid en maagdelijke kuischheid bezoedele; dat ik mijn erbarmingsvollen Verlosser tot aan het einde mijns levens met volharding mag dienen, en dat gij mij in het uur mijns doods getrouw moogt bijstaan en mijne ziel de eeuwige vreugde binnenleiden. Amen.

OP DEN FEESTDAG DER ONNOOZELE
KINDEREN.

Gebed.

(Naar den H. Gregorius van Nissa.)

ô Mijn God! hoe wonderbaar straalt mij uwe goddelijke Voorzienigheid in den dood en de glorie dezer schuldellooze kinderen tegen! Die kleinen werden om uwen eengeboren Zoon vermoord; zijne geboorte

bragt hunnen dood voort, en hunne onschuld stierf voor zijne gerechtigheid! Deze gelukzalige kinderen vermogten den zoeten Naam Jesus nog niet uit te spreken, en reeds verkregen zij de genade, voor den Heiland te sterven. Hoe gelukkig zijn zij, deze kinderen! op den drempel van hun bestaan op deze aarde, komt hun reeds het leven der eeuwigheid in den hemel te gemoet. Naauwelijks begonnen zij hunne loopbaan hier beneden, als zij reeds, na een bespoedigd einde, het doel hunner eeuwige zaligheid bereikten. Naauwelijks is hun bestaan op deze armzalige aarde begonnen, of zij snellen de glorierijke toekomst van een ander leven te gemoet. Nog hebben zij hunne wegen niet verlaten, als zij reeds de kroon der overwinning verwerven; den armen hunner moeders worden zij ontrukkt, om in de armen der jubelende engelscharen hemelwaarts te stijgen.

ô Mijn Heiland, Jesus Christus! laat mij niet vergeten, dat Gij alle kleinen voor uw Rijk der glorie bestemd hebt; dat Gij ons deze verhevene en krachtige woorden toeroept: „wie een van deze kleinen, die aan

mij gelooven, verergert, dien ware het beter, dat hij met een molensteen om den hals gebonden in het diepste der zee geworpen wierd. Wee der wereld, om der ergernis wille! Wee den mensch, door wien verergernis komt!”

ô Mijn Jesus! bewaar mij voor deze schrikkelijke zonde. Laat mij de kleinen, beminnen, gelijk Gij ze bemint, en altijd er aan denken, dat zij allen tot U zullen komen. o Jesus! geefdat ik niet uitgesloten worde uit het getal der gelukzalige kinderen, die U in uwe glorie omringen.

OP DEN LAATSTEN DAG DES JAARS.

G e b e d .

(Naar den H. Franciscus van Sales.)

Laat mij, o God, de onophoudelijke vlugt des tijds en de welligt spoedige aankomst der eeuwigheid indachtig zijn; opdat ik mij uit de zonde verheffe, U diene en mij met uwe hulp betere, zoo lang het voor mij hier beneden nog dag zal zijn. Ja, zij vliegen snel daarheen, de vergankelijke jaren; hunne

maanden lossen zich op in weken, de weken in dagen, de dagen in uren, de uren in oogenblikken, welke als rook verdwijnen; en naarmate zij den tijd afwinden, winden zij ook mijn sterfelijk leven af en voeren alzoo het einde mijner aardsche dagen aan, wanneer de eeuwigheid begint, wier zwart of helder lot uw oordeel, o God, naar mijne werken zal bepalen; want hier beneden, o God, omgeeft Gij mij met uwe barmhartigheid, doch daarboven zult Gij mij naar uwe gerechtigheid vergelden. Waarlijk, ik kan de groote eeuwigheid niet zonder verrukking betrachten, wanneer ik het geluk der zaligen overweeg, hetwelk ook eeuwig is en nooit meer kan verstoord worden; doch ik kan ook niet zonder een ijzingwekkenden angst de groote eeuwigheid betrachten, wanneer ik de vreeselijke straffen der verdoemden overdenk, welke ook eeuwig zijn en door alle eeuwen zullen voortduren. Nogtans, niet uit vrees voor deze eeuwige straffen zal mijne ziel tot U terugkeeren, o God! niet uit dezen grond zal zij zich met doornen der boetvaardigheid omvlechten, maar uit pligtmatige

liefde en dankbaarheid tot U, mijn Heer, en mijn God, die de eeuwige liefde en in deze liefde mijne erbarmingsvolle weldoener zijt. Hoe bedroefd mij het bewustzijn maakt, dat ik zoo vele zonden jegens U beging, zoo verheugt mij ook de gedachte, dat Gij mij niet zult verwerpen, wanneer ik door eene opregte boetvaardigheid weder uw welgevallig kind geworden ben.

OP NIEUWJAARSDAG.

G e b e d .

(Naar den eerw. Pater Martinus van Cochem.)

ô Glorierijke, magtige, heilige Drieëenheid : Vader, Zoon, en heilige Geest ! ik aanbid U ; ik verheerlijk en bewonder U ; ik dank U uit den grond mijns harten, dat Gij mij dezen dag hebt laten beleven en weder een nieuw jaar geschonken hebt, opdat ik U nog langer dienen en voor de zaligheid mijner ziel zou kunnen werken. Daarom dank ik U nogmaals, en bid alle hemelsche en aardsche schepselen, dat zij U met mij loven, prijzen en verheerlijken. O heiligste Drievuldigheid ! bij het aanbreken vandezen

dag verhef ik mijn hart tot U, en wensch, dat alles naar uw goddelijk welgevallen verrigt worde, en uw heiligste wil geschiede op de aarde, als in den hemel. Ik wensch van ganscher harte, dat gedurende dit jaar niemand tegen U zondige, maar dat allen U dienen en U uit geheel hunne ziel, uit geheel hun gemoed en boven alles beminnen. Ach! mogt ik de genade verkrijgen, dat ik zelf, gedurende dit jaar, U door geene zonden beleedigen, maar uit geheel mijn hart mogte dienen, van dag tot dag meer beminnen, loven en verheerlijken; niets liefelijker, niets aangenaamer zou ik kunnen wenschen. Mijn God! Gij weet dat dit mijn voornemen zoo ernstig is, als mijn verlangen naar den hemel.

Daarom draag ik U op mijn zondig hart, bezielt met dit verlangen, in vereeniging met het goddelijk hart van uwen Zoon Jesus, als een geschenk ten nieuw jaar. Tevens bid ik U, dat Gij hetzelfde met genadige oogen aanschouwen en welgevallig wilt aannemen; opdat gedurende het geheele jaar mijn hart, met hemelsche verlangens bezielt, U meer en meer mag aangenaam worden, terwijl ik wensch, dat deze mijne verlangens

dagelijks vernieuwd en grooter mogen worden. ô Heiligste Drievuldigheid! ik bid U, dat Gij mij door uwe oneindige magt moogt bewaren, opdat ik U, gedurende dit jaar, door geene zonde vergramme. Wanneer mij het gevaardreigt, om doorgedachten, woorden of werken, in eene doodzonde te vallen, vervul mijn hart alsdan met zulken schrik, dat ik begin te sidderen en te beven, opdat ik des te meer vreeze mij te bezondigen. Ik beloof U, dat ik het geheele jaar willens en wetens geene doodzonde zal begaan, maar mij met allen ijver voor dezelve zal hoeden. Zou ik echter door zwakheid vallen, laat mij dan toch niet in mijne zonden sterven en ten gronde gaan. Amen.

OP DEN FEESTDAG VAN DRIEKONINGEN.

G e b e d .

(Naar den heiligen Bonaventura.)

ô Eerbiedwaardige Wijzen! gij zult mijne geleiders zijn en met u wil ik mijn Jesus opzoeken. Gij hebt hem gezocht als een koning die u zou verheerlijken door zijne grootheid, als een leeraar die u zou verlichten

door zijne wijsheid, en als een trooster die u door zijne genade zou verkwikken. — Zoo zegt mij dan, vrome dienaars van God, waar is Hij, welke mijne ziel bemint? O mijne ziel! zie, de koningen zochten Jesus op, om hem in diepen ootmoed te aanbidden; zoo zoek hem dan ook op, om hem te aanbidden, want hij is uw Schep- per, uw Verlosser, uw Regter. Aanbid Hem, den almachtigen Koning, met eerbied; aanbid Hem, met aanerkenning zijner waarde; want Hij is de hoogste Leeraar der wijsheid. Aanbid Hem met liefde en met opgeruimdheid des harten; want hij is de milddadigste Heer. Aanbid Hem met vreugde; want hij is de vorst der gerechtigheid. Aanbid Hem in zijne verhevenheid; want hij is het licht der waarheid. Aanbid Hem met liefde; want hij is de vlam der liefde. Doch gij moet Hem ook een offer brengen, mijne ziel: een offer in goud der reinste liefde, een offer in wierook der innigste aandacht; een offer in myrrhe van een opregt en hartelijk berouw; — het goud der liefde voor de ontvangene weldaden; den wierook der aandacht en des gebeds voor de

LITANIE VAN DEN ZOETEN NAAM JESUS. 271

beloofde genaden; de myrrhe des berouws voor uwe bedrevene zonden. Het offer in goud komt zijne goedheid toe, het offer in wierook zijne heilige menschheid; het offer in myrrhe is voor uw doorstane lijden. Zoek hem, o ziel, met al uwe krachten, en laat den moed niet zinken, tot gij Jesus, het goddelijk Kind gevonden hebt.

OP DEN FEESTDAG VAN DEN ZOETEN NAAM JESUS.

LITANIE

VAN DEN ZOETEN NAAM JESUS.

—

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Jesus, hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

God hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.

Jesus, Zoon van den levenden God, ontferm U onzer.

Jesus, glans des Vaders,

Jesus, luister van het eeuwige licht,

Jesus, koning der glorie,

Jesus, zon der gerechtigheid,

Jesus, Zoon van de Maagd Maria,

Beminnelijke Jesus,

Wonderlijke Jesus,

Jesus, sterke God,

Jesus, vader van het toekomstig leven,

Jesus, verkondiger van Gods raadsbesluiten,

Allermagtigste Jesus,

Allerverduldigste Jesus,

Allergehoorzaamste Jesus,

Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van harte,

Jesus, beminnaar der zuiverheid,

Jesus, onze beminnaar,

Jesus, God des vredes,

Jesus, bron des levens,

Jesus, voorbeeld van alle deugden,

Jesus, ijveraar voor de zielen,

Jesus, onze God,

Ontferm U onzer.

Jesus, onze toevlugt, ontferm U onzer.
 Jesus, vader der armen,
 Jesus, schat der geloovigen,
 Jesus, goede herder,
 Jesus, waarachtig licht,
 Jesus, eeuwige wijsheid,
 Jesus, oneindige goedheid,
 Jesus, onze weg en ons leven,
 Jesus, vreugd der Engelen,
 Jesus, koning der Aartsvaders,
 Jesus, meester der Apostelen,
 Jesus, leeraar der Evangelisten,
 Jesus, sterkte der Martelaren,
 Jesus, licht der Belijders,
 Jesus, zuiverheid der Maagden,
 Jesus, kroon van alle Heiligen,
 Wees genadig, spaar ons, Jesus.
 Wees genadig, verhoor ons, Jesus.
 Van alle kwaad, verlos ons, Jesus.
 Van alle zonden, verlos ons, Jesus.
 Van uwen toorn, verlos ons, Jesus.
 Van de lagen des duivels, verlos ons,
 Jesus.
 Van den geest der onkuischheid, verlos
 ons, Jesus.
 Vanden eeuwigen dood, verlos ons, Jesus.

Van het verwaarloozen uwer ingevingen ,
verlos ons, Jesus.

Door het geheim uwer heilige mensch-
wording,

Door uwe geboorte,

Door uwe kindschheid,

Door uw allergoddelijkst leven ,

Door uwen arbeid,

Door uwen doodstrijd en uw lijden,

Door uw kruis en uwe verlatenheid,

Door uwe smarten ,

Door uwen dood en uwe begrafenis ,

Door uwe verrijzenis ,

Door uwe hemelvaart,

Door uwe vreugden ,

Door uwe glorie,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld , spaar ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld , verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld , ontferm U onzer.

Jesus, hoor ons.

Jesus, verhoor ons.

Verlos ons, Jesus.

LAAT ONS BIDDEN.

ô Heere Jesus, die gezegd hebt : vraagt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal geopend worden; stort, wij bidden er U om, uwe allergoddelijkste liefde in ons gemoed, opdat wij U steeds, van ganscher harte, met woord en daad beminnen en nooit ophouden U te loven.

Geef, o Heer, dat wij altijd uwen heiligen Naam vreezen en beminnen, want Gij verlaat dengene niet, dien Gij bevestigt in uwe liefde.

en ,

Verlos ons, Jesus.

der

der

der

OP DEN FEESTDAG VAN MARIA LICHTMIS.

Gebed.

(Naar den heiligen Eligius.)

Heilige Maria, Moeder Gods! hoe ootmoedig en gehoorzaam bewijst zich heden uw goddelijk Kind en gij, door de vervulling der wet, waaraan noch Jesus, noch gij, zijne onbevleete Moeder, onderworpen waart! O verhevene deugden, welke alle geloovigen moesten navolgen, om in deze heilige vernedering voor de oogen van God verheven te worden! Heilige Maria! door u wil ik nu Jesus Christus, den hemelschen Vader voor mij ten offer laten brengen; ik wil voor hem en voor uwe oogen, met gebed en lofzangen, met eene reine ziel, in het licht der goede werken, mijn levenspad bewandelen. Om dit heil waardig te worden, verkrijg mij, door uwe voorspraak, o allerheiligste Maagd Maria, bij uwen Zoon Jesus Christus, zijne goddelijke genade, en blijf gij mijne voorspraak bij Godes troon. Amen.

GEDURENDE DE VASTE.

Boetgebed.

(Naar den heiligen Bruno.)

Almagtige, eeuwige God! Gij veropenbaart uwe almacht vooral door vergeven en erbarmen; Gij schept geen behagen in den ondergang der stervelingen; Gij wilt niet den dood des zondaars, maar dat hij zich bekeere en leve. Verhoor het gebed van uwen dienaar : verwerp ons niet om de menigvuldigheid onzer zonden, en onthoud ons, in uwen toorn, uwe barmhartigheid niet. Wij hebben gezondigd, wij hebben kwaad gedaan en teregt uwe ongenade verdiend; doch Gij zijt genadig en barmhartig, en al waren onze zonden nog talrijker, nog grooter, zoo overtreft uwe barmhartigheid dezelve toch, want deze is oneindig. Wees daarom niet eeuwig op ons vertoornd, maar stort uwe barmhartigheid over ons uit; handel met ons naar de volheid uwer erbarmingen en vergeef onze zonden. O Heer en God! wanneer onze zonden zoo groot, zoo zwaar zijn, dat zij

tusschen U en ons een scheidsmuur daargestellen, en ons gebed niet tot den troon nwer genade kan doordringen; zoo verhoor tenminste onzen Middelaar, welken wij bij U hebben, uwen Zoon, onzen Heer Jesus Christus. Hij is de verzoening voor onze zonden, en niet alleen voor onze zonden, maar voor die der geheele wereld. Aanzie, o Vader, zijne wonden, die Hij voor ons aan het kruis ontvangen heeft. In zijnen schoot vindt Gij de waarde onzer verlossing, in zijne hand het losgeld, hetwelk Hij voor onze vrijmaking heeft ten beste gegeven. Verhoor ons om des heiligen Geestes wille, die onze zwakheid ondersteunt.

Heer, God! bevrijd ons van onze zonden, en vergeef ons in uwe barmhartigheid de straffen, die wij door dezelve verdiend hebben. Gij hebt immers gezegd, dat wanneer de zondaar zich tot U zal keeren, Gij zijne zonden niet meer zult gedenken. Logenstraf uw woord niet in ons, maar wend uw aangezicht af, niet van ons, maar van onze zonden. Gedenk niet meer onze oude misdaden, maar vergeef ons alle

zonden om uwen heiligen naam; uwe barmhartigheid kome ons te hulp, want wij zijn zeer ellendig geworden. Help ons, God, onze Redder; Heer, red ons om de eer van uwen naam! Stort uwe genade over ons uit, opdat ons deze overal begeleide, en wij onder uwe leiding en met uwen bijstand overal en in alles waardige vruchten van boetvaardigheid voortbrengen, het geluk der wereld verachten en haar lijden met geduld verdragen. Geef ons een waar geloof, eene onwankelbare hoop, eene volmaakte liefde, en geleid al onze gevoelens en handelingen op den weg uwer geboden, opdat wij eenmaal tot U mogen geraken, die leeft en heerscht van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

OPWEKKING TOT VASTEN.

(Naar den heiligen Leo.)

Zalig hij, die den weg zijner pelgrimschap hier beneden in matigheid en zuiverheid bewandelt; die zich op denzelfven niet t'huis gevoelt, maar zich beschouwt als een reiziger, die den hem opgedragen

last op zijneschouderen neemt, en den blik steeds vrij op het beloofde vaderland gevestigd houdt. Niets helpt meer ter verkrijging van dit geluk, dan het vasten, gelijk het ons, op het gezag van God, door de heilige Kerk is voorgeschreven, en gelijk onze Heiland, de God-mensch Jesus Christus, ons door zijn voorbeeld geleerd heeft. Door eene gewetensvolle nakoming der vasten-voorschriften worden wij meer aan onzen Verlosser gelijk, en leeren wij, even als Hij, den boozen vijand met zijne bekoringen en de begoochelingen der wereld methare wellusten overwinnen. Deze onthouding van spijs, drank en andere aardsche geneugten, is een waar voedsel voor alle christelijke deugden; want dezelve wekt vrome besluiten in het hart op, dwingt den wil tot de uitoefening der deugd, en bewaart de zuiverheid en kuischheid. Ja, door deze tuchtiging des vleeschens worden de booze lusten uitgedoofd; de geest wordt meer vatbaar voor al wat heilig is, en uit zijn binnenste wordt iedere plant, welke niet door Jesus Christus in denzelven is aangekweekt, met de wortels

uitgeroeid. Daar echter het vasten alleen niet voldoende is, om de zaligheid onzer ziel te verwerven, zullen wij ook de behoeftigen medelijdend met aalmoezen bijstaan; ons vasten zal alzoo den armen tot verkwikking doen strekken, en wij zullen aan de deugd schenken, wat wij onzer zinnelijkheid onttrokken hebben. Amen.

Passiemis. (Zie bladz. 155.)

LITANIE

TER EERE VAN HET LIJDEN EN STERVEN
VAN JESUS CHRISTUS.

Onze Heer en Zaligmaker Jesus Christus heeft zich zelven verootmoedigd, en is gehoorzaam geworden tot den dood, ja, tot den dood des kruises; en daarom ook heeft God hem verheven, en hem eenen Naam gegeven, die boven alle namen is, opdat in den Name Jesus zich buigen zouden de kniën van allen, die in den hemel, op en onder de aarde zijn, en alle tongen zouden belijden, dat onze Heer Jesus Christus in de heerlijkheid is van God den Vader.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God, heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één God,
Jesus, die ons menschen tot den einde
toe hebt lief gehad,
Jesus, die tot teeken uwer liefde en
tot gedachtenis van uw bitter lijden
ons uw vleesch en bloed tot spijs
en drank gegeven hebt,
Jesus, die U voor de voeten uwer leer-
lingen hebt neêrgebogen,
Jesus, die in uwen doodsangst, met
bloedig zweet overdekt, door een
Engel versterkt werdt,
Jesus, die door den trouweloozen Judas
met een kus werdt verraden,
Jesus, die door eene bende huurlingen
gebonden werdt,
Jesus, die door uwe leerlingen werdt
verlaten,

Ontferm U onzer.

Jesus, die als een misdadiger voor Annas
en Caïphas gebragt werdt, ontferm U
onzer.

Jesus, die door een dienaar des Hooge-
priesters in 't aangezigt werdt ge-
slagen,

Jesus, die door valsche getuigen werdt
aangeklaagd,

Jesus, die des doods schuldig werdt
verklaard,

Jesus, die bespot werdt, bespuwd, ge-
smaad en gehoond,

Jesus, die door Petrus driemaal werdt
verloochend,

Jesus, die gebonden aan Pilatus werdt
overgeleverd,

Jesus, die in een wit kleet door He-
rodes bespot werdt,

Jesus, die achter Barrabas den moor-
denaar gesteld werdt,

Jesus, die wreedaardig gegeeseld werdt,

Jesus, die ter bespotting met een pur-
peren mantel werdt omhangen,

Jesus, die tot smaad met doornen
werdt gekroond,

Jesus, wien men verguizend een riet

Ontferm U onzer.

tot scepter in de hand gaf, ontferm U
onzer.

Jesus, wiens kruisdood onder een ra-
zend geschreeuw door de Joden ge-
eischt werd,

Jesus, tot den smaadvollen kruisdood
veroordeeld,

Jesus, onder den zwaren last des krui-
ses gebukt,

Jesus, als een lam ter slagbank geleid,

Jesus, die meermalen onder de kruis-
vracht bezweken zijt,

Jesus, met nagelen aan het kruis ge-
klonken,

Jesus, die van uwe kleederen ontbloot
werdt,

Jesus, die nog aan het kruis door de
Joden werdt gelasterd en bespot,

Jesus, die uwen Vader voor uwe vij-
anden hebt gebeden,

Jesus, die den goeden moordenaar het
Paradijs hebt beloofd,

Jesus, die uwe Moeder den heiligen
Joannes hebt aanbevolen,

Jesus, die, aan het kruis hangende, in
de bitterste droefheid geroepen hebt :

Ontferm U onzer.

*mijn God! mijn God! waarom hebt Gij
mij verlaten!* — ontferm U onzer.

Jesus, die in uwen dorst met gal en
edik gedrenkt werdt,

Jesus, die betuigd hebt, *het is volbragt!*

Jesus, die, stervende, uwen geest in
de handen uws hemelschen Vaders
hebt aanbevolen,

Jesus, die tot den dood des kruises
gehoorzaam zijt geweest,

Jesus, wiens zijde met eene speer door-
stoken werdt,

Jesus, die onze verzoening zijt gewor-
den,

Jesus, door wiens dood ons de poor-
ten des eeuwigen levens geopend zijn,

Wees genadig, spaar ons, Jesus.

Wees genadig, verhoor ons, Jesus.

Van alle kwaad, verhoor ons, Jesus.

Van alle zonden, verlos ons, Jesus.

Van toorn, haat en allen kwaden wil, ver-
los ons, Jesus.

Van pest, hongersnood en oorlog, verlos
ons, Jesus.

Van alle ziels- en ligchaamsgevaaren,
verlos ons, Jesus.

Ontferm U onzer.

Van den eeuwigen dood, verlos ons, Jesus.
Van de listen des duivels,
Door uwen doodstrijd en bloedig zweet,
Door uwe gevangenneming en het ver-
laten uwer leerlingen,
Door uwe gruwelijke geeseling,
Door uwe smaadvolle en smartelijke
doorne-krooning,
Door uwe verplettende kruistorsching,
Door uwe zielverseurende kruisiging,
Door uwe vijf heilige wonden,
Door uw overvloedig vergoten heilig
bloed,
Door uwen dorst, door uwe tranen en
naaktheid,
Door uwen bitteren dood,
In de ure van ons verscheiden,
Op den dag des oordeels,
Wij arme zondaars, wij bidden U, verhoor
ons.
Dat Gij ons door uw bitter lijden en
sterven wilt verschoonen, wij bidden
U, verhoor ons.
Dat wij, in de overweging van uwe smarten
en folteringen, alle leed en pijnen geduldig
dragen mogen, wij bidden U, verhoor ons.

Verlos ons, Jesus.

Dat wij in treurigheid, angst en nood
niet bezwijken of U vergrammen, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat wij alle smaad, bespotting, ar-
moede en wederwaardigheden uit
uwe hand gelaten aannemen,

Dat wij valsche beschuldigingen en on-
regtvaardige oordeelvellingen naar uw
voorbeeld stilzwijgend verdragen,

Dat Gij ons tot ware en bestendige
voorstanders des kruises gelieft te
maken,

Dat Gij ons deel moogt geven aan de
vruchten van uw bitter lijden en dood,

Dat Gij, hoog aan het kruis verheven,
ons van de aarde tot U gelieft op te
heffen,

Dat wij, door de kracht van uw kruis,
den duivel, de wereld en het vleesch
overwinnen mogen,

Dat wij in uw heilig bloed van alle
zonden gezuiverd worden,

Dat Gij ons krachten schenkt, om ons
kruis dagelijks op te nemen en U
bereidwillig na te dragen,

Dat wij, te uwer liefde, der wereld en

Wij bidden U, verhoor ons.

Jesus.

Verlos ons, Jesus.

oor

en
en

en
lig
ns.

de wereld onzer gekruist moge zijn,
wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons vleesch, onze driften en be-
geerlijkheden gelieft te kruisigen, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons, door uw kruis en door
uwen bitteren dood, in ons sterfuur
wilt versterken en beschutten, wij bid-
den U, verhoor ons.

Dat Gij ons door uw kruis en uwe
heerlijkheid moogt binnen leiden, wij
bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, spaar ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, verhoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, ontferm U onzer, Jesus.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Zij hebben mijne handen en voeten
doorboord.

Zij hebben al mijne beenderen geteld.
Ik ben als water uitgestort.

En mijn gebeente is geheel geschokt,
Mijn hart is geworden als gesmolten was,
Te midden van mijn binnenste.

Mijne kracht is verdord als een potscherf.

Mijne tong kleeft aan mijn verhemelte.

Allen, die mij zagen, hebben mij bespot.

Zij hebben mij met open mond aanschouwd en het hoofd geschud.

Wees, o Heer, mijner in barmhartigheid gedachtig.

En gedenk uwer ontferming, die van den beginne af dagteekent.

Aanschouw mijne zelfvernedering en mijne bekommernis.

En vergeef mij al mijne misdaden.

Wij aanbidden U, o Christus, en zegenen U.

Want door uw heilig kruis hebt Gij de wereld verlost.

Heer! verhoor mijn gebed.

En mijne roepstem dringe tot U door.

G E B E D.

ô Heere Jesus Christus, die uit uws Vaders schoot van den hemel op aarde zijt neêrgedaald, en uw kostbaar bloed tot

vergeving onzer zonden vergoten hebt :
wij bidden U ootmoedig, wil ons ten
dage des oordeels ter uwer regter zijde
de woorden laten hooren : komt gij ge-
zegenden ! Die leeft en regeert, met God
den Vader, in eeuwigheid. Amen.

LITANIE

TER EERE DER SMARTVOLLE MOEDER MARIA.

—

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm
U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ont-
ferm U onzer.
Diep-bedroefde Moeder, bid voor ons.
Die te Bethlehem in de herberg geene
plaats hebt gevonden, bid voor ons.
Die in een stal uw verblijf hebt moeten
nemen, bid voor ons.

Die uwen eerstgeboren Zoon in eene kribbe
 hebt neêrgelegd, bid voor ons.
 Die de besnijdenis uws Zoons met
 medelijden hebt aangezien,
 Die gehoord hebt, dat uw Zoon tot
 een teeken gesteld was, wat velen
 zouden tegenspreken,
 Die van den grijzen Simeon vernomen
 hebt, dat uw hart met een zwaard
 zou doorgriefd worden,
 Die met uwen Zoon behoeftig naar
 Egypte zijt gevlugt,
 Die den moord der onschuldige kin-
 deren hebt beweend,
 Die uwen verloren Zoon drie dagen
 gezocht, en in den tempel weêr-
 gevonden hebt,
 Die treurdet over den haat en nijd der
 Joden tegen uwen Zoon,
 Die na het laatste Avondmaal, van
 uwen Zoon een droevig afscheid hebt
 genomen,
 Die uwen Zoon door Judas verraden,
 en door de Joden gevangen geno-
 men zaagt,
 Die vernomen hebt, dat uw Zoon als

Bid voor ons.

een misdadiger aan den Hoogepriester
overgeleverd was, bid voor ons.

Die gehoord hebt, dat uw Zoon vals-
schelijk was aangeklaagd,

Die uwen Zoon door de Joden hebt
hooren ter dood eischen,

Die het gezegend aangezigt uws Zoons
met vreeselijke vuistslagen hebt zien
schenden,

Die uwen Zoon door de Joden en krijgs-
knechten wreedelijk zaagt teisteren,

Die Barrabas voor uwen Zoon zaagt
kiezen,

Die uwen Zoon gegeeseld en met door-
nen gekroond hebt aanschouwd,

Die het onregtvaardigst vonnis tegen
uwen Zoon hebt hooren uitspreken,

Die uwen met het kruis beladen Zoon
te gemoet zijt gegaan,

Die de gezegende handen en voeten
van uwen lieven Zoon met folterende
nagelen hebt zien doorboren,

Die de laatste woorden uws Zoons van
het kruis hebt opgevangen,

Die uwen Zoon in den doodstrijd zijt
bijgebleven,

Bid voor ons.

Die het lijk van uwen Zoon in uwen
moederlijken schoot ontvangen hebt,
bid voor ons.

Die van het graf uws Zoons, diep be-
droefd, naar huis zijt weêrgekeerd, Bid voor ons.
O, spiegel aller bedroefden,
O, bijstand der kranken,
O, steun der kleinmoedigen,
O, toevlugt der zondaren,

O, Koningin der Martelaren,
Door het bitter lijden en den dood van
uwen Zoon, help ons, Koningin der
Martelaren.

Door de foltering en uw hart, help
ons, Koningin der Martelaren.

Door uwe overgroote droefenis en ziele-
smart, help ons, Koningin der Martelaren.

Door uw oneindig boezemlijden, help
ons, Koningin der Martelaren.

Door uw zuchten en geweën, help ons,
Koningin der Martelaren.

Die uwe moederlijke meêwarigheid, help
ons, Koningin der Martelaren.

Door uwe vermogende bescherming, help
ons, Koningin der Martelaren.

Van overmatige droefheid, bevrijd ons,
Koningin der Martelaren.

Van kleinmoedigheid, bevrijd ons, Koningin der Martelaren.

Van alle gelegenheid en gevaar om te zondigen, bevrijd ons, Koningin der Martelaren.

Van de listen des duivels, bevrijd ons, Koningin der Martelaren.

Van versteendheid des harten, bevrijd ons, Koningin der Martelaren.

Van onboetvaardigheid, bevrijd ons, Koningin der Martelaren.

Van een onvoorziene dood, bevrijd ons, Koningin der Martelaren.

Van de eeuwige verdoemenis, bevrijd ons, Koningin der Martelaren.

Wij zondaren, bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons in het ware geloof, in eene vaste hoop en in eene brandende liefde, door uwe voorbede, wilt bewaren, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons bij uwen Zoon eene volmaakte droefenis en een opregt berouw over onze zonden wilt verwerven, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons, die u aanroepen, steeds troost en hulpe wilt verleen, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons in het uur des doods wilt bijstaan, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons een gelukkig levenseinde wilt verwerven, wij bidden u, verhoor ons.

Moeder Gods, wij bidden u, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

In alle bekommernis, angst en nood,

Kom gij ons ter hulpe, allerheiligste

Maagd en Moeder Gods, Maria.

G E B E D.

Verleen ons, genadig, o Heer Jesus

Christus, dat de heilige Maagd en Moeder Gods Maria, bij uwe goddelijke Majesteit, in het uur onzes doods, eene vriendelijke voorspreekster moge wezen; zij, wier allerheiligste ziel, in het uur uws lijdens, met het zwaard der droefheid is door-griefd; door U, Jesus Christus, Verlosser der wereld, die met den Vader en den heiligen Geest leeft en regeert, in alle eenwigheden. Amen.

G e b e d .

(Naar de heilige Catharina van Genua.)

ô Mijn God! zoo zeer ben ik aan deze wereld en hare goederen gehecht, dat ik mij bijna niet van dezelve kan losrukken, om tot U, mijn hoogste goed, terug te keeren. Mijne eigenliefde houdt mij zoo gevangen, dat ik bijna geheel voor U en voor het eeuwige levengestorven ben. Alle hoogere liefde is in mij uitgedoofd en heeft zich in aardsehe lusten opgelost. Thans wenschte ik uit mijne dwaling tot mijn Schepper en Zaligmaker terug te keeren. Ik zie nu duidelijk in, dat alle schatten der aarde mij niet zouden bevredigen.

Geef, o Heer, dat uw geest mij verlichte. Ach, zie genadig op mij neder, en verhef mij uit het slijk der zonde, waarin ik begraven lig. Ik wil U niet meer beledigen, noch iets doen, wat U kan mishagen. — Sterk mij door uwe genade. Amen.

BETRACHTINGEN OVER DE VIER UITERSTEN
DES MENSCHEN.

(Naar den heiligen Franciscus van Sales.)

Over den dood.

Hoe onzeker is de dag van mijnen dood! O mijn ziel, hij komt dien dag, wanneer gij van dit ligchaam moet scheiden! Wanneer, waar zal het uur van scheiden slaan? In den zomer of in den winter, in de stad of op het land, bij dag of bij nacht? Zal de dood mij plotseling overvallen, of voorteekenen zijner nadering zenden? Zal hij het gevolg van ziekte of van een ongelukkig toeval zijn? Zal ik nog mijne biecht kunnen spreken of niet? Ach! van dit alles weet ik niets; dit alleen is zeker, dat ik sterven moet, en welligt eer dan ik denk.

Alsdan is het einde der wereld, voor mij ten minste aangebroken; want voor mij bestaat zij dan niet meer, en voor mijne oogen zal zij als in puin storten. Dan zullen mij hare genoegens, hare ijdelheid, hare rijkdommen, hare eer en zinnelijke vermaken als lucht- en nevelbeelden toeschijnen. Ellendige! voor deze nietigheden, voor dit schijnschoone heb ik mijnen God beleedigd! Alsdan zal ik eerst regt inzien, dat ik God voor een niet verlaten heb. Hoe zeer zullen daarentegen de deugd en goede werken mij alsdan als wenschenswaardige en liefelijke goederen toeschijnen. O, waarom heb ik niet altijd het schoone en liefelijke pad der deugd bewandeld! In die vreeselijke oogenblikken zullen de zonden, die mij thans gering toeschijnen, als bergen tegen mij opstaan; en daarentegen zullen mijne goede werken zoo onbeduidend schijnen.

Plegtig en droevig zal het afscheid zijn, hetwelk mijne ziel van deze wereld nemen zal; zij zal scheiden van derzelver rijkdommen, geneugten en ijdelheden, vrienden en naburen, van ouders, broeders,

zusters en echtgenoot of gade, kortom van al het aardse; en eindelijk van haar ligchaam, hetwelk zij verbleekt, misvormd, akelig en tot ontbinding overgaande op aarde zal terug laten.

Met welken spoed wordt aldan dit lijk weggeruimd en in den schoot der aarde verborgen! En is dit geschied, dan denkt men niet meer aan mij, even zoo min als ik aan andere overledenen denk. De Heer geve hem de eeuwige rust, roept men mij na, en daarmede is alles afgedaan. O dood! hoe onverbiddelijk, hoe geweldig zijt gij.

Wanneer de ziel van het ligchaam scheidt, slaat zij den regter of den linker weg in. En welken weg zal mijne ziel volgen? Welk pad zal zij inslaan? Geen ander, dan hetwelk zij reeds in deze wereld heeft begonnen te bewandelen. O God! neem mij op in uwen schoot, in deze vreeselijke stonde. Al mogen ook alle uren mijns levens vol droefheid en ellende zijn; geef ten minste, dat deze stonde voor mij gelukkig en heilzaam zij!

Wijl mij het oogenblik niet bekend is, wanneer ik u, o wereld, verlaten moet,

wil ik mij niet aan u overgeven. Mijne lieve vrienden en verwanten! laat mij u niet anders beminnen, dan met eene heilige vriendschap, welke eeuwig kan duren; want waarom zoude ik met u een band sluiten, die toch eenmaal opgelost en verbroken moet worden?

Ik wil mij dan voor deze plegtige stonde voorbereiden, en de noodige zorgen nemen, dat deze algewigtige schrede voor mij mag gelukkig zijn; ik wil den toestand van mijn geweten, zoo goed ik kan, in zekerheid brengen, en alles wat mij ontbreekt, trachten aan te vullen en te regelen.

Ik dank U, o God, dat Gij mij den tijd gegeven hebt, om aandachtig den dood te overdenken; ik offer U deze overwegingen op, tegelijk met mijne goede voornemens. ô God! ik bid U, verleen mij, door de verdiensten van uwen goddelijken Zoon een zaligen dood. O allerheiligste Maagd, en Gij lieve Heiligen! ik roep u om uwe voorspraak aan.

Onze Vader. Wees gegroet, enz.

Het laatste Oordeel.

Is eenmaal de tijd afgeloopen, welken God voor den duur der wereld bestemd heeft, en zijn de vreeselijke voorteekenen, waarbij de menschen van angst en schrik zullen vergaan, voorbij, dan zal het vuur in gloeiende golven de aarde overstroomen en alles in asch leggen, en niets van alles wat ik op dezelve zie, zal verschoond blijven.

Is deze oceaen van vuur en vlam uitgedoofd, dan zullen alle menschen uit het graf der aarde opstaan, en op de stem des Aartsengels in het dal van Jozaphat verschijnen. Doch met welk een onderscheid! De ligchamen der eenen zullen schitteren en van glorie stralen, de ligchamen der anderen zullen afschuwelijk zijn en walgend.

Met welke heerlijkheid zal alsdan de alwetende Regter verschijnen, omringd van alle Engelen en Heiligen, met zijn kruis, schitterender dan de zon, het teeken van genade voor de goeden en van schrik voor de boozen!

Dan zal de almachtige Regter, door zijn vreeselijk vonnis, hetwelk onmiddellijk wordt voltrokken, de boozen van de goeden scheiden, en dezen aan zijnen regter, genen aan zijne linkerhand plaatsen. Dit is de eeuwige scheiding; en is zij volbragt, dan zien wij beide rijen in eeuwigheid niet meer te zamen.

Na deze scheiding zal het boek des regts geopend worden. Alsdan zal alles aan het licht komen en niets verborgen blijven: de misdaden der zondaars en hunne verachting van Gods wet, en de boetvaardigheid en goede werken der regtvaardigen. ô God, welke schande voor de eenen, welke vreugde voor de anderen!

Vreeselijk is het eindvonnis over de ongelukkige, ten eeuwigen vuur gedoemde zielen, hetwelk voor den duivel en zijn aanhang bereid is. „Weg van mij!” roept de eeuwige Regter; en als hij dit woord der verdoeming voor deze rampzaligen uitspreekt, verstoot hij hen van zijn heilig aangezicht. Hij noemt hen „vervloekten.” ô Mijne ziel, welk een vloek! Het is de algemeene vloek, die alle boozen treft; een

vloek die tot het eeuwige vuur veroordeelt, een vloek voortijd en eeuwigheid. Betrach, o mijne ziel, deze vreeselijke eeuwigheid. ô Eeuwigheid van lijden, hoe verschrikkelijk zijt gij!

Doch hoe liefelijk klinkt van den anderen kant het woord der zaligheid den rechtvaardigen tegen. „Komt,” roept de Regter; en met dit woord noodigt God de rechtvaardigen tot zich en neemt hen op in den schoot zijner glorie. „Komt, gezegenden mijns Vaders! zal hij roepen: komt, en bezit het Rijk, hetwelk u van het begin der wereld bereid is!” ô God, welke zegen, welke genade! En dit rijk zal nooit een einde nemen.

Sidder, o mijne ziel, bij de gedachte aan dit vreeselijk oordeel. ô God! wie kan mij voor dien dag gerust stellen, wanneer zelfs de grondvesten des hemels van schrik zullen sidderen?

Ik wil mij nu reeds zelf oordeelen, opdat ik niet veroordeeld worde; ik wil mijn geweten onderzoeken, mij veroordeelen, mij aanklagen en mij beteren, opdat de Regter mij, op dien vreeselijken dag, niet veroordeele.

ô God! ik dank U, dat Gij mij een middel gegeven hebt, om mij voor dien grooten dag in zekerheid te stellen, en dat Gij mij tijd schenkt om boete te doen. Ik offer U mijn hart op, als een onderpand van mijn voornemen, om boetvaardigheid te doen; geef Gij, o God, bestierder der menschelijke harten, de genade, in deze boetvaardigheid te volharden.

Onze Vader. Wees gegroet.

De Hel.

De verdoemden lijden, in dezen afgrijselijken afgrond, onuitsprekelijke kwalen in al hunne zintuigen, in al hunne ledematen. Want even als zij al hunne zintuigen en ledematen tot zondigen misbruikt hebben, zoo ook worden zij nu, in al hunne zintuigen en ledematen, door die pijnen gefolterd, welke zij door hunne zonden verdiend hebben. Als straffen voor hunne snoode blikken, moeten hunne oogen thans den afschuwelijken aanblik der booze geesten en der hel verdragen. Als straffen voor de zinnelijkheid van hun gehoor, hetwelk zij zoo dikwijls door zondige, wulpsche

gesprekken bezoedelden, hooren zij in eeuwigheid niets meer, dan gehuil en wanhopende weêklagten. En zoo worden de overige zintuigen gemarteld.

Doch de grievendste pijniging is het verlies der heerlijkheid Gods, van welker aanschouwing zij voor eeuwig verstooten zijn. Indien Absalon de verbanning van uit het aangezigt zijns vaders pijnlijker vond, dan de verbanning uit zijn vaderland; God, o welke pijnen moeten het dan zijn, uw glorierijk en liefdevolle aangezigt voor eeuwig te moeten derven!

Alleen de gedachte, dat deze pijnen eeuwig duren, maakt de hel onverdragelijk. Wanneer eene kleine ontsteking de pijn eener wonde zoo smartelijk en den korten nacht zoo ondragelijk lang maakt, hoe verschrikkelijk lang zal dan die eeuwige nacht met al zijne folteringen zijn. En deze eeuwigheid wekt slechts eeuwige wanhoop, godslastering en eindelooze woede op.

ô Mijne ziel! zoudt gij wel in dezen eeuwigen gloed, te midden van dit helseche vuur kunnen leven? Zoudt gij uwen God voor eeuwig kunnen derven?

Helaas! ik beken dat ik dit vuur verdiend en zeer dikwijls verdiend heb. Van nu af wil ik voor goed den weg der zonde verlaten, die onvermijdelijk tot dit rampzalig einde leidt. Om voortaan de zonde te vermijden, die mij alleen dezen eeuwig en dood berokkenen kan, wil ik alle mogelijke pogingen aanwenden.

U, ô God, bedank ik voor de buitengewone langmoedigheid, waarmede Gij mij tot nu toe van deze verschrikkelijke pijnen bewaard hebt. Ik wil voor mijne zonden boete doen en smeeke U, verleen mij de genade, om nooit meer den weg der eeuwige verdoeming te bewandelen.

Onze Vader. Wees gegroet.

De Hemel.

Een liefelijke heldere Meinacht; een heerlijke hemel met zijne duizenden verschillende gestarnten; eene prachtvolle natuur, wanneer het licht der maan en der starren door den glans der zon niet wordt verdonkerd; zulke verrukkende natuurschoonheid is niets, vergeleken bij den Inister en de heerlijkheid van het eeuwige paradijs.

Hoe glorievol is de adel, hoe verrukkend de schoonheid der burgers van dit gelukkig land! Millioenen en millioenen Engelen, Cherubijnen en Serafijnen, tallooze scharen van Apostelen, Martelaars, Belijders, Maagden en heilige Vrouwen, zijn de gelukkige bewoners van dit land van belofte.

ô Schoon gezelschap! De geringste van u overtreft aan heerlijkheid en glans de geheele wereld; wat zal het dan zijn, als medeburger onder u eeuwig te leven! ô mijn God, hoe gelukkig zijn uwe uitverkorenen! Onophoudelijk zingen zij het zoete lied der eeuwige liefde; terwijl de een den ander wederzijds onuitsprekelijke vreugde bereidt en allen eeuwig gelukkig zijn, in eene zalige, onoplosbare vereeniging.

Welk geluk genieten zij in het bezit van God, die hen door zijn liefdevollen aanblik eeuwig beloont, en in hunne harten een oceaan van vreugde uitstort! Welk gelukkig leven, eeuwig met zijn God vereenigd te zijn! Zij zweven en zingen, als het ware, in eene hemelsche lucht, welke hen van alle zijden met onzeggelijke geneugten omsluit. Ieder hunner zingt wedijverend, doch

zonder nijd, den lof des Scheppers : wees geprezen in eeuwigheid, ô Gij, onze dierbare, onze magtige Schepper en Verlosser, die jegens ons zoo liefderijk zijt en ons zoo grootmoedig uwe heerlijkheid mededeelt! En dan zegent God hen weder met zijn eeuwigen zegen. Zijt eeuwig gezegend, spreekt Hij tot hen, gij mijne beminde schepselen, die mij zoo ijverig dient en met zooveel liefde onophoudelijk looft.

O hoe schoon zijt gij, dierbaar Jeruzalem, en hoe gelukkig uwe bewoners!

Waarom heb ik mij van mijn alleen waarlijk geluk zoo verre verwijderd? Helaas, om ellendige, armzalige vermaken na te jagen, heb ik mij duizend en duizendmaal van deze eeuwige oneindige vreugde afgekeerd! Welke dwaasheid, dat ik voor zoo ijdele, bedriegelijke goederen, het zoo benijdenswaardige geluk veracht heb.

Daar Gij in uwe genade, ô God, mij op uwe wegen hebt terug geleid, wil ik ook voortaan geene schrede meer rugwaarts doen. Welaan, mijne dierbare ziel, den pelgrimstaf opgenomen en op weg naar het beloofde land. Waarom zouden wij nog

langer in het zondige Egypte verwijlen? Laten wij ons van alles ontdoen, wat ons van dezen weg kan aftrekken of onze schreden op denzelfen belemmeren.

Ik dank U, o hemelsche Vader, dat Gij mij weder op het pad der gerechtigheid hebt terug gevoerd. U offer ik op alle goede voornemens en besluiten tot een beter leven. Schenk mij de kracht der volharding, en voer mij immer verder en verder op den weg der volmaaktheid.

Onze Vader. Wees gegroet.

OP PALMZONDAG.

(Gebet van den heiligen Ephraëm.)

Welaan, laat ons allen, die der Kerk toebehooren, den Koning der koningen te ontmoet snellen, en ons verheugen in de eer van zijn intogt in Jeruzalem! Dat alle stemmen zich vereenigen in het koor der huldiging: „Hosanna den Zoon van David; — gezegend zij hij, die komt in den naam des Heeren!” Sneltbij, gij grijsaards, mannen en jongelingen; sneltbij, gij maagden en gij moeders met uwe kinderen; volkeren der aarde, aanbidt Hem, die u

verzoening brengt met uwen Schepper, met den Heer des heelals. Alles moet den Koning der koningen te gemoet snellen en hem een koninklijk onthaal bereiden. Alles moet den Heer loven, allen moeten den waren God aanbidden, den God der gerechtigheid, der liefde en der erbarming. Glorie zij den Vader, enz.

GEDURENDE DE GOEDE WEEK.

Overweging van het bitter lijden van Jesus Christus.

(Naar den heiligen Gregorius.)

Ik aanbid U, o mijn gekruiste en met doornen gekroonde Heiland! Verleen mij de genade, dat uw heilig kruis en lijden mij van de magt des boozengeestes bevrijde.

Ik aanbid, o mijn Heiland, de wonden, welke Gij aan het kruis ontvangen hebt; laat dezelve een geneesmiddel zijn voor de wonden mijner ziel.

Toon mij uwe barmhartigheid, o mijn Heiland! ik bid U, door de droefheid en smarten, welke Gij aan het kruis doorstaan hebt, als uwe gezegende ziel van het lig-

chaam scheidde, geleid mijne ziel, als zij het ligchaam verlaat, ten eeuwigen leven.

Ik aanbid U, mijn goddelijke Heiland, die in het graf gelegd zijt; verleen mij de genade, dat uw dood mijn leven zij.

Ik aanbid U, o mijn Heiland, die in het voorgeborgte der helle zijt nederge-daald, om de geregtigen van het oude ver-bond te bevrijden; verleen mij de genade dat mijne ziel niet verloren ga.

Ik aanbid U, o mijn Heiland, die uit het graf zijt opgestaan en ten hemel geklommen, en die zit aan de regterhand des Vaders; verleen mij de genade, U daarheen te mogen volgen.

ô Heer Jesus Christus! bewaar de regtvaardigen in uwe genade, bekeer de zondaars, erbarm U over alle geloovigen, en wees mij, arme zondaar, genadig.

ô Jesus! onuitputbare bron van goedheid, die aan het kruis geroepen hebt: „Ik heb dorst” naar het heil der zielen; ontsteek in onze harten een opregt verlangen naar de deugd; bevrijd ons van den dorst naar vleeschelijke wellusten, en vernietig in ons alle begeerte naar 's werelds vermaken.

Gedenk, mijn Heiland, het lijden wat Gij doorstaan hebt, toen de smarten des doods, vereenigd met de bespottingen der Joden, U met luider stemme deden roepen : „ mijn God, mijn God ! waarom hebt Gij mij verlaten ? ” Ik bid U , o mijn God, verlaat mij niet in mijne verzoe-kingen en in mijn lijden.

ô Mijn Jesus ! van de zolen der voeten tot aan de kruin des hoofds in de bittere wateren des lijdens gedompeld : wees mij armzalige zondaar, genadig en barmhartig.

ô Mijn God, die zoo diepe wonden in uw ligchaam hebt willen ontvangen : verberg mij in deze openingen voor het geweld van uwen toorn, tot dat Gij door boetvaardigheid zijt verzoend.

Gedenk, mijn Heiland, de uitputting van alle krachten uws ligchaams, als Gij uw hoofd nederbuigend zeidet : „ het is volbragt ! ” Erbarm U mijner, wanneer ik mijn einde nader; wanneer mijne ziel in doodsangst verkeert.

Mijn Heiland ! die stervende uwen geest in de handen uws hemelschen Vaders hebt aanbevolen : geef mij sterkte om aan den

satan en het vleesch krachtig weêrstand te bieden, om te sterven voor de wereld en alleen voor U te leven; en is mijne laatste stonde aangebroken, neem dan mijne ziel in uwe handen op, en voer haar, wanneer zij dit oord van ballingschap verlaat, in het hemelse vaderland binnen.

Mijn God! die gelijk een onschuldig lam zoovele smarten stilzwijgend aan het kruis doorstaan hebt: bevrijd mij van de pijnen der hel en geleid mij naar het zalige oord, waarheen Gij den boetvaardigen moordenaar, die naast U aan het kruis hing, geleid hebt. Amen.

OP WITTEN DONDERDAG.

(Naar den eerwaarden Pater Martinus van Cochem.)

Allergenadigste Heer Jesus Christus! hoe groot is de liefde, hoe onmetelijk de goedheid, welke U bewogen heeft om het allerheiligste Sakrament in te stellen en ons, ellendige schepsels, het brood der engelen te schenken. Ootmoedigste Jesus, hoe verre heeft U uwe liefde gebragt! Gij hebt niet alleen de gedaante van een dienstknecht aangenomen en uwen leerlingen de voeten

gewasschen, maar Gij geeft hun ook nog, onder de gedaanten van brood en wijn, U zelve tot voedsel. Een ondoorgrondelijk geheim is het, dat het Woord is vleesch geworden, maar nog een ondoorgrondelijker wonder, dat het Woord de gedaante van brood heeft aangenomen.

Eindeloze Liefde! hoe zeer bemint Gij den mensch, en hoe milddadig schenkt Gij hem de kostbaarste gaven! Hoe zullen wij deze weldaad vergelden, daar reeds het kleinste gedeelte van dit Brood meer waard is, dan al het goud, dan al de edelgesteenten dezer wereld, ja, meer dan alle schatten van hemel en aarde. Dezen onmetelijken schat hebt Gij ons menschen geschonken, opdat ieder daarvan kan nemen en daarmee den hemelschen Vader zijne schulden voldoen. Genaderijke Jesus! hoe kunnen wij U genoeg danken, dat Gij dit allerheiligste Sakrament hebt ingesteld! O aangename, krachtige en kostbare Spijs! hoe versterkt en verheugt gij de ziel! Die u waardig geniet, weet en kan zeggen, hoe zoet gij zijt. O liefderijke Jesus! hoe zullen wij U genoeg danken en zegenen, omdat Gij

U niet alleen in dit Sakrament tot spijs gegeven hebt, maar ook in hetzelfde bij ons wilt blijven, tot aan het einde der wereld. Hoe gelukkig zijn wij, dat wij steeds onzen God persoonlijk bij ons hebben en ieder oogenblik tot hem kunnen naderen! Hoe zullen wij U, algoede Jesus, deze genade vergelden? Ik loof en verheerlijk U uit geheel mijne ziel, uit geheel mijn gemoed, uit al mijne krachten; ik dank U, in den naam van alle menschen, die dit allerheiligste Sakrament ooit ontvangen hebben of nog ontvangen zullen. Ik vereenig deze dankzegging met die, welke Gij zelf hebt uitgesproken, toen Gij dit allerheiligste Sakrament insteldet. Ik bid ook alle Engelen en Heiligen, dat zij U met mij danken, loven en verheerlijken. Amen.

JESUS OP DEN OLIJFBERG.

(Naar den heiligen Bonaventura.)

Ach, mijn Jesus! hoe bedroefd en met doodsangst omtogen, wandelt Gij op den weg naarden Olijfberg! Gij, de Allerhoogste, gaat onder de diepste smarten gebukt! — Zijt Gij dan niet boven alle konin-

gen der aarde verheven? Waar zijn, o Heer, uwe vorsten, uwe krijgers en heirlegers? Waar zijn, o Heer, uwe dienaars en uw talloos gevolg? Waar is uwe lijfwacht, die U moet beschermen, gelijk men zulks bij de koningen en gezagvoerders der aarde pleegt te zien? — Hoort men geene jubelkreten voor U weêrgalmen? — Ziet men geene koninklijke vanen wapperen? — Waar zijn de boden, die vooruit snellen om alles voor uwe komst te bereiden? Waar is al die vertooning van pracht en eer, welke ons, armzalige wormen der aarde, zoo verblindt? — Zijn dan niet, o Heer, hemel en aarde vol van uwe heerlijkheid; en waarom treedt Gij zoo nederig daarheen? Zijt Gij dan niet dezelfde, wien duizendmaal duizenden dienen, en voor wien tienduizendmaal duizenden van eerbied sidderen? Waarom gaat Gij dan zoo verlaten, zoo armoedig daarheen? — Ach, ik ken de reden hiervan. Gij zijt thans niet in uw Rijk, want uw Rijk is niet van deze wereld! Gij hebt U zelve vernederd en de gedaante van een dienstknecht aangenomen, niet die van een koning. Gij zijt gelijk geworden

aan den minste van ons; Gij hebt U willen vernederen tot een dienstknecht, om ons tot koningen te verheffen. Gij zijt gekomen om ons in uw Rijk binnen te leiden; Gij hebt ons den weg aangewezen, langs welken wij hetzelfde kunnen bereiken.

Waarom versmaden wij dezen weg? Waarom volgen wij U niet na? Waarom verlangen wij zoo begeerig naar eer en pracht? Waarom hechten wij ons zoozeer aan al het ijdele der aarde? Wijl ons rijk nog immer van deze wereld is, en wij ons hier niet als vreemdelingen beschouwen. O dwaze menschenkinderen! waarom geven wij de voorkeur aan het valsche boven het ware, aan het tijdelijke boven het eeuwige? Voorzeker zouden wij, zoo wij steeds aandachtig beschouwden dat wij slechts pelgrims zijn hier beneden, voorzeker, zeg ik, zouden wij U dan ijverig navolgen, van het aardse alleen het noodige genieten, en volmoed, zonder talmen voorwaarts streven op den weg, die naar U leidt en naar uwe eeuwige genade. Alsdan zouden geene lasten ons drukken, en wij zouden de wereld als nietig beschouwen en verachten. —

ô Mijn Heer en God ! eene oneindige liefde heeft U tot ons doen nederdalen en alles trotseren , om het verloren schaap , op uwe eigene schouders , naar de hemelsche weide terug te voeren. O Koning der koningen , eeuwige God ! die in alle behoeften uwer schepseelen voorziet , die allen rijkelijk bedeeft met uwe gaven ; schenk mij uwe hulp , opdat ik U in het verachten der wereld getrouw navolge. Amen.

L I T A N I E

VAN HET ALLERHEILIGSTE SAKRAMENT
DES ALTAARS.

Heer , ontferm U onzer.
Christus , ontferm U onzer.
Heer , ontferm U onzer.
Christus , hoor ons.
Christus , verhoor ons.
God , hemelsche Vader , ontferm U onzer.
God Zoon , Verlosser der wereld , ontferm
U onzer.
God , heilige Geest , ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid , één God , ontferm U onzer.

Levend brood, dat uit den hemel gedaald
zijt, ontferm U onzer.
Verborgen God en Zaligmaker,
Tarwe der uitverkorenen,
Wijn die maagden kweekt,
Voedzaam brood en lust der koningen,
Altijddurende offerande,
Zuivere opdracht,
Lam zonder vlekken,
Allerzuiverste maaltijd,
Spijs der Engelen,
Verborgen hemelsch brood,
Gedachtenis van Gods wonderheden,
Bovennatuurlijk brood,
Woord dat, vleesch geworden, onder
ons woont,
Gezegende drinkbeker,
Geheim des geloofs,
Verheven en hoogwaardig Sakrament,
Allerheiligste offerande,
Zoenoffer voor levenden en dooden,
Hemelsch behoedmiddel tegen de zonden,
Wonder boven alle anderen,
Allerheiligste gedachtenis van het lij-
den des Heeren,
Gave, die alle volheid te boven gaat,

Ontferm U onzer.

Voortreffelijk gedenkteeken der goddelijke
liefde, ontferm U onzer.

Overvloeijende bron van Gods mild-
dadigheid,

Overheilig en wonderbaar geheim,
Geneesmiddel ter onsterfelijkheid,
Aanbiddelijk en levendmakend Sakra-
ment,

Brood, dat door de almogendheid des
woords vleesch zijt geworden,

Onbloedige offerande,

Spijs en medegast,

Allerzoetste maaltijd, waarbij de Enge-
len tegenwoordig zijn en dienen,

Merkteeken van genade,

Band van liefde,

Offeraar en offerande,

Geestelijke zoetheid, die in haren eigen
oorsprong gesmaakt wordt,

Verkwikking der heilige zielen,

Versterking dergenen, die in den Heere
sterven,

Pand der toekomstige glorie,

Wees genadig, spaar ons, Heer.

Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Van het onwaardig nuttigen van uw lig-

Ontferm U onzer.

chaam en bloed, verlos ons, Heer.
Van de begeerlijkheid des vleeschcs,
Van de begeerlijkheid der oogen,
Van de hoovaardij des levens,
Van alle gevaren der zonde,
Door de groote begeerte, welke Gij
gehad hebt, om dit Paaschlam met
uwe Leerlingen te eten,
Door de diepe ootmoedigheid, waar-
mede Gij de voeten uwer Leerlin-
gen gewasschen hebt,
Door de onschatbare liefde, waarmede
Gij dit heilig Sakrament hebt in-
gesteld,
Door uw dierbaar bloed, hetwelk Gij
ons op het altaar hebt nagelaten,
Door de vijf wonden, welke Gij in uw
allerheiligst ligchaam voor ons ont-
vangen hebt,
Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
Dat het U behage het geloof, den eerbied
en de begeerte tot dit wonderbaar Sa-
krament in ons te vermeerderen en te
bewaren, wij bidden U, verhoor ons.
Dat het U behage, ons door eene ware
belijdenis onzer zonden tot het dik-

Verlos ons, Heer.

wijls nuttigen dezer geestelijke spijs voor
te bereiden, wij bidden U, verhoor ons.
Dat Gij ons van alle ketterij, ongeloo-
vigheid en verblindheid des harten wilt
bevrijden, wij bidden U, verhoor ons.
Dat het U behage, ons aan de kostelijke
en hemelsche vruchten van dit heilig
Sakrament deelachtig te maken, wij
bidden U, verhoor ons.
Dat het U behage, ons in de ure des
doods met deze hemelsche spijs te ver-
sterken en te beschermen, wij bidden
U, verhoor ons.
Zoon Gods, wij bidden U, verhoor ons.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, spaar ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, verhoor ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, ontferm U onzer.
Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor ons.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.
De genadige en barmhartige Heer heeft

eene gedachtenis zijner wonderen gewrocht.

Hij heeft hun, die hem vreezen, spijs gegeven.

ô Heer! Gij hebt hun brood van den hemel toebedeeld,

Dat alle liefelijkheid in zich bevat.

Op uw altaar, o Heer, ontvangen wij Christus,

Waarin zich ons hart en ons vleesch verheugt.

Heer! verhoor mijn gebed.

En mijne roepstem dringe tot U door.

G e b e d .

ô God, die ons in het wonderbaar Sakrament de gedachtenis uws lijdens hebt nagelaten: wij bidden U, verleen ons, dat wij de heilige geheimenissen van uw Ligchaam en Bloed zoo vereeren, als noodig is, om de vruchten van uw verlossingswerk voor altijd te smaken. Gij, die leeft en regeert, met God den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

OP GOEDEN VRIJDAG.

DE HEILIGE KRUISWEG. (*)

ô Allerheiligste Drievuldigheid ! neem
dit offer mijner dienstbaarheid genadig aan.

(*) De oefening van den kruisweg is door de heilige Kerk goedgekeurd en met zeer groote aflaten verrijkt, namelijk : door eene breve van Innocentius XI, van den 5n Sept. 1686; verder door eene breve van Innocentius XII, van den 21n Dec. 1692, beginnende met de woorden : *Ad ea per quæ*; en door eene andere van denzelfden Paus : *Sua Nobis*. van den 26n December 1695; verder door twee breven van Benedictus XIII en XIV en eene van Clemens XII, *Exoponi Nobis*, van den 16n Jan. 1731. In het bijzonder zijn alle aflaten, welke door de Pausen verleend werden, aan hen die de heilige plaatsen in Jerusalem bezochten, aan het aandachtig bezoek van iederen kruisweg verbonden; ook kunnen deze aflaten allen aan de zielen in het vagevuur worden toegevoegd.

Om deze aflaten te verdienen wordt gevorderd, dat men, bij het bezoek van den kruisweg, het lijden van onzen goddelijken Verlosser Jesus Christus overdenke, en van de eene statie naar de andere ga, in zoo verre de volksmenigte, welke den kruisweg bezoekt, of de ruimte, waar de 14 statien zijn opgerigt, dit toelaat.

Ik breng het U tot lof en prijs uwer godlijke Majesteit; tot dankzegging voor de

Dit volgt uit de bulle van Benedictus XIII van den 3. Maart 1726: *Inter plurima*; bekrachtigd door eene andere bulle van Paus Clemens XII. van den 16. Jan. 1731: *Exoponi nobis*; alsmede uit eene breve van Benedictus XIV: *Cum Cuncta*, van den 3. Aug. 1741. Hieruit ziet men, dat de bij de 14 statien gevoegde sluitgebeden: *Adoramus te Christi etc.* wij aanbidden U, Christus, enz. met het Onze Vader, het Wees gegroet en het *Miserere nostri Domine etc.* Heer, erbarm U onzer enz., slechts lofwaardige gebruiken zijn, door vrome Christenen ingevoerd, hetgeen ook de heilige Congregatie der aflaten, in hare bemerkingen betreffende de wijze der beoefening van den kruisweg N. VI en IX (uitgegeven op bevel en met bekrachtiging van Paus Clemens XII, den 3 April 1731, en Benedictus XIV, den 10 Mei 1742) bevestigt. Hierin wordt tevens aan predikers, godsdienstonderwijzers enz. verboden, de aflaten, welke men bij het bezoeken van den kruisweg verdienen kan, in het bijzonder op te sommen, terwijl men zich moet houden aan de bovengenoemde bullen en breven, waarin alleen gezegd wordt, dat men, door de oefening van den kruisweg, die aflaten verdient, waaraan zij deelachtig worden, die de heilige plaatsen in Jerusalem bezoeken.

Hier volgt eene korte aanwijzing om den kruisweg te bezoeken; ieder Christen echter kan de formules volgen, welke hij goedvindt; doch de kruisweg moet immer uit 14 Statien bestaan.

onschatbare weldaad onzer verlossing, tot genoegdoening voor mijne zonden, tot heil der levenden en tot troost der afgestorvenen.

En opdat dit geringe offer mijns gebeds U welgevallig worde, zoo vereenig ik het met de oneindige verdiensten van Jesus Christus, en met die der allerheiligste Maagd en van alle Heiligen.

ô Gezegende Moeder mijns Verlossers !
gij, die uwen goddelijken Zoon op zijn bloedigen kruisweg zoo trouw navolgdet, en zijn lijden, als een zwaard u door de ziele voeldet gaan; sta mij toe u te begeleiden, en laat mij deelnemen aan uwe smarten en aan het bitter lijden uws Zoons, mijn Verlosser Jesus Christus, wien, te zamen met den Vader en den heiligen Geest, lof en eer, en prijs zij toegebracht in eeuwigheid. Amen.

EERSTE STATIE.

Christus wordt ter dood veroordeeld.

Overweeg, mijne ziel, hoe Jesus om uwentwille dit onregtvaardig vonnis onderging, om u van het oordeel der eeuwige verdoemenis te verlossen. Hij heeft uitgewischt het handschrift van het vonnis, dat tegen

ons was geslagen : hij heeft het weggenomen en aan het kruis gehecht. En zouden wij hem dan niet wederkeerig liefhebben ?

Ant. De goddeloozen zeiden roekeloos, in hunne harten : laat ons dien Regtvaardige achtervolgen ; hij is afkeerig van onze werken ; hij beroemt zich , God tot Vader te hebben : laat ons dan nu zien , of hij de waarachtige Zone Gods is , en dat die hem dan uit onze handen verlosse. Wij zullen hem tot den allersmadelijksten dood veroordeelen.

Heer , ontferm U onzer.

Christus , ontferm U onzer.

Heer , ontferm U onzer.

Onze Vader , enz.

God heeft zijn eigen Zoon niet gespaard ,
Maar hem voor ons allen overgegeven.

Hij is opgeofferd geworden , dewijl hijzelf het heeft gewild.

En hij heeft zijnen mond niet open gedaan.

Heer ! verhoor mijn gebed ,

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d .

ô God! Gij, die door den ootmoed en de verdueligheid uws onschuldig tot den kruisdood veroordeelden Zoons, de trotschheid en den hoon van onzen aartsvijand vernietigd, en ons van diens slavernij en het oordeel des eeuwigen doods barmhartiglijk bevrijd hebt : wij bidden U , laat zijn lijden ons innig ter harte gaan , en doe ons het onregtvaardig oordeel der menschen en alle wederwaardigheden met geduld verdragen , opdat wij ten jongsten dagen hooren mogen : komt gij gezegenden ! Door denzelfden onzen Heer Jesus Christus , uwen Zoon , die met U leeft en regeert , in de eenheid van den heiligen Geest , God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Heilige God , Gij heilige kracht , Gij heilige Onsterfelijke !

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heere loven.

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen , door Gods barmhartigheid , in vrede rusten. Amen.

Op den weg van de eene Statie tot de andere bidde men :

Heilige Moeder Gods ! laat dit overwegen van het lijden uws Zoons onuitwischbaar in onze harten gegrift zijn.

TWEEDE STATIE.

Christus wordt met het kruis beladen.

Overweeg , mijne ziel , hoe Christus , onder het kruis gebukt , uwe en aller menschen zonden op zich laadt , en onze smarten torscht . En gij zoudt nog weigeren , het zachte juk en den ligten last zijner Leer op u nemen ?

Ant. Wees gegroet , onze Koning ! Gij alleen hebt U over onze zonden ontfermd . Uwen Vader gehoorzamende tot den dood , wordt Gij ter kruisiging heengeleid , gelijk een zachtmoedig lam ter slagbank gaat . U zij de roem , Hosanna ! U zij de glorie en de overwinning ! U zij de kroon der hoogste lofspraak en eere !

Heer , ontferm U onzer .

Christus , ontferm U onzer .

Heer , ontferm U onzer .

Onze Vader , enz .

De straf , die ons den vrede aanbrengt , trof hem .

En door zijne wonden, zijn wij genezen geworden.

De Heer heeft ons aller zonden op hem gelegd;

Hij heeft hem geslagen, om de zonden zijns volks.

Heer! verhoor mijn gebed.

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d .

Almagtige, eeuwige God! Gij die wildet dat uw eengeboren Zoon, tot een toonbeeld van gehoorzaamheid en geduld, ons vleesch aannam, en met den last des kruises als de ware Izaâk voor ons heenging; verleen genadig, dat wij, uit begeerte om hem na te volgen, het zachte juk uwer geboden en het kruis der zelfverloochening gaarne opnemen en standvastig, tot in den dood toe, dragen. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij heilige Onsterfelijke!

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heere loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen
mogen, door Gods barmhartigheid, in
vrede rusten.

DERDE STATIE.

*Jesus stort onder het kruis ten eerstemale
neder.*

Overweeg, mijne ziel, hoe zwaar de last uwer zonden is, daar hij er onder bezwijkt. die alle dingen schraagt door het woord zijner kracht. O Jesus! laat mij den last uws kruises niet door nieuwe zonden vermeerderen.

Ant. Onze Heer Jesus Christus heeft
zich-zelf vernederd tot den dood, ja,
tot den dood des kruises; daarom heeft
God hem ook verhoogd, en hem een naam
gegeven, die boven alle namen verheven is.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op
zich geladen.

En onze smarten heeft Hij zelf gedragen.

Hij is om onze overtredingen gewond.

Heer! verhoor mijn gebed,
En laat mijne roepstem tot U door-
dringen.

G e b e d.

ô God! Gij die, door de onverwinne-
lijke standvastigheid uws, onder den zwa-
ren last des kruises, nedervallenden Zoons,
de wereld van den val hebt verlost; ver-
leen ons de hulp uwer genade, opdat wij,
zonder struikelen, den weg uwer gebo-
den bewandelen, en voor den val des eeu-
wigen doods bewaard blijven. Door den-
zelfde Christus, onzen Heer. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij
heilige Onsterfelijke!

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heere loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen
mogen, door Gods barmhartigheid, in
vrede rusten.

VIERDE STATIE.

*Jesus ontmoet Maria, zijne Moeder ,
en zijnen leerling Joannes.*

Overweeg, mijne ziel, hoe, bij het zien van den met wonden overdeken, met doornen gekroonden, met het kruis beladen Verlosser, een zwaard van smarte het hart van Maria en des beminden Leerlings Joannes doorboorde. Wordt gij niet tot medelijden bewogen? Vermurw, o Jesus, mijn versteend hart en stort een medelijdend gevoel in mijn binnenste. Want een verstokt gemoed zal zich ten laatste in ellende gedompeld vinden.

Ant. ô Gij allen, die daar langs den weg voorbij gaat, merkt op en ziet, of er wel eene smart zij, die mijne smart evenaart. Daarom ween ik en mijne oogen vloeijen ruimschoots van tranen: want verre is van mij de Trooster, die mijne ziel verkwikt. Mijne oogen verteeren in 't schreijen en mijn binnenste is geheel ontsteld.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Groot is uwe ellende, peilloos als de zee.

Wie zou vermogen u te helpen?

Door uwe ziel zal een zwaard gaan,

Opdat veler innigste gedachten openbaar worden.

Heer! verhoor mijn gebed,

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d.

Heere Jesus Christus! Gij, die gewild hebt dat het teedere hart uwer Moeder, bij hare ontmoeting met U op den kruisweg, van het zwaard des mededoogens zou doorboord worden; wij bidden U, geef dat wij ook over de smarten, welke Gij om onzer zonden wil geleden hebt, heete tranen van medelijden storten, en wij bij U en uwe lieve Moeder in alle droefheid troost en hulpe mogen vinden. Gij, die leeft en regeert, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij heilige Onsterfelijke!

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heer loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen, door Gods barmhartigheid, in vrede rusten. Amen.

VIJFDE STATIE.

Simon van Cyrene wordt gedwongen Christus het kruis te helpen dragen.

Overweeg, mijne ziel, hoe Simon gedwongen moest worden, het kruis met Christus te dragen. Welke verdienste zou hij zich niet verworven hebben, wanneer hij dit bereidwillig had gedaan. Zijt gij dan bereid, met verachting der wereld, uw kruis den Verlosser na te dragen?

Ant. Verre zij van mij, dat ik roem, anders dan alleen in het Kruis van onzen Heer Jesus Christus, door wien mij de wereld gekruisigd is, en ik der wereld.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Heer! zie mijne vernedering en bekomernis aan.

En vergeef mij al mijne overtredingen.

Wij aanbidden U, o Christus, en zegenen U.

Want door uw heilig kruis hebt Gij de wereld verlost.

Heer ! verhoor mijn gebed ,

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d .

ô Heere Jesus Christus ! Gij , die alle dingen schraagt door het woord uwer kracht , en nogtans onder het zware kruis zoo mat en krachteloos wildet neêrstorten , dat een ellendig mensch moest worden gedwongen , om het U te helpen dragen ; geef ons , door deze uwe zwakheid , sterkte , om het krnis , dat Gij ons oplegt , met liefde te omhelzen , en U op den moeitevollen weg des kruises , door eer en schande , standvastig na te volgen en den beloofden prijs te erlangen . Gij , die leeft en regeert in eeuwigheid . Amen .

Heilige God , Gij heilige kracht , Gij heilige Onsterfelijke !

Ontferm U onzer .

Laat ons den Heer loven ,

En Gode dankzeggen .

De zielen der geloovig-afgestorvenen

mogen , door Gods barmhartigheid , in vrede rusten. Amen.

ZESDE STATIE.

*De heilige Veronica ontmoet Christus
op den weg.*

Overweeg , mijne ziel , welk eene afspiegeling Christus aan Veronica en ons allen nagelaten heeft. Zie daar altijd heen en leer den omvang uwer zonden erkennen.

Ant. Wij hebben Hem gezien , en aan Hem was noch gedaante , noch schoonheid meer : Hij was veracht en de geringste onder de menschen geworden ; een man van smarten , die zwaar gekrenkt was. Zijn aangezicht was als verborgen en vol smaad ; daarom hebben wij Hem ook niet geacht.

Heer , ontferm U onzer.

Christus , ontferm U onzer.

Heer , ontferm U onzer.

Onze Vader , enz.

Heere , God der sterkte , bekeer ons.

Toon ons uw aangezicht , en wij zullen behouden zijn.

Wend uw aanschijn niet van ons ,

En keer U niet in toorn van uwe dienaren af.

Heer! verhoor mijn gebed,
En laat mijne roepstem tot U komen.

G e b e d .

ô Jesus! Gij evenbeeld des eeuwigen Vaders, en afschijnsel zijner heerlijkheid, Gij, die ons in den zweetdoek het bloedige merkteeken uws heiligen aanschijns, hetwelk de Engelen in vreugde aanschouwen, nagelaten hebt; overdoof in ons allen trots en ijdelheid, en laat ons hier voor uw aangezicht alzoo in ootmoed wandelen, dat wij U in den hemel in uwen luister aanschouwen, U eeuwig beminnen en onverdeeld bezitten mogen. Gij, die leeft en regeert in eeuwigheid. Amen.

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heer loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen, door Gods barmhartigheid, in vrede rusten. Amen.

ZEVENDE STATIE.

*Jesus stort neder onder het kruis ten
tweedemale.*

Overweeg, mijne ziel, hoe Jesus ten tweedemale onder den last des kruises bezwijkt. Uwe herhaalde zonden zijn het, die den Verlosser andermaal ter neder werpen. Wilt gij dan niet ophouden met zondigen?

Ant. Zij hebben mij overgegeven in de handen der zondaren, en mij onder de onregtvaardigen meêgeteld; zij hebben mijne ziel niet gespaard; de magtigen hebben tegen mij zamengespannen, en zijn als reuzen tegen mij opgestaan; met schrikwekkende blikken hebben zij mij aangestaard, en mij gruwzaam geslagen en bespot.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Ik echter ben een worm en geen mensch,
Een smaad der menschen, en een spot
der volken.

Allen, die mij zien, beschimpen mij,
Zij mompelen en schudden het hoofd.

Heer ! verhoor mijn gebed,
En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d .

ô God ! Gij, die hebt toegelaten, dat uw onschuldige Zoon onder de misdadigers gerekend en met smaad overladen wierd, om ons van den vloek en de verdoemenis te bevrijden : wij bidden U , laat ons, na van de zonde afstand gedaan te hebben, er niet weder in hervallen , maar standvastig het juk uwer geboden ten einde toe dragen. Gij, die leeft en regeert in eeuwigheid. Am.

Heilige God , Gij heilige kracht, Gij heilige Onsterfelijke !

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heer loven.

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen, door Gods barmhartigheid, in vrede rusten. Amen.

ACHTSTE STATIE.

Jesus vertroost de weenende vrouwen.

Overweeg, mijne ziel, hoe menigmaal gij over vergangelijke dingen schreit, en hoe zelden gij een traan

stort over uwe zonden, on over de wonden, welke wij den lijdenden Verlosser geslagen hebben. Wie zal mijn hoofd water geven en mijnen oogen eene bronwel van tranen, opdat ik weene dag en nacht?

Ant. Gij dochters van Jerusalem, weent niet over mij, maar weent over uzelfven en over uwe kinderen: want ziet, de dagen zullen komen, dat men zeggen zal: zalig zijn de onvruchtbaren, en de schoot die niet heeft gebaard, en de borsten die niet gezoogd hebben. Alsdan zullen zij beginnen tot de bergen te zeggen: valt op ons. Want, zoo dit aan het groene hout geschiedt, wat zal dan wel geschieden aan het dorre?

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

De vreugde onzes harten heeft een einde.

Onze blijdschap heeft zich in treurigheid opgelost.

De kroon is ons van het hoofd gevallen.

Wee ons, dat wij hebben gezondigd.

Heer! verhoor mijn gebed,

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d.

ô Allerliefste Jesus! troost der bedroefden en toevlugt der bedrukten, Gij, die U verwaardigd hebt de dochters van Jerusalem, die op uw bloedigen weg over U weenden, te troosten en ze tot heilzame tranen te vermanen; wij bidden U, geef ons rijke tranenbronnen, waarmede wij de schandvlekken onzer zonden afwasschen, en U in het bitter lijden, ja, al onze bedrukte medemenschen, de innigste meêwarigheid toonen mogen. Gij, die leeft en regeert in eeuwigheid. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij heilige Onsterfelijke!

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heer loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen, door Gods barmhartigheid, in vrede rusten. Amen.

NEGENDE STATIE.

Jesus stort onder het kruis ten derdemale neder.

Overweeg, mijne ziel, hoe, door de ophooping uwer zonden, de last des kruises van Christus vermeerderd wordt; hoor, hoe de Verlosser met den Psalmist klaagt: de zondaars hebben mijnen rug geploegd, zij hebben lang ongerechtigheid bedreven. — O Heer! let niet op mijne zonden, maar op het lijden uws Gezalfden.

Ant. Mijn volk, wat heb ik U gedaan, of waarmee heb ik U bedroefd? antwoord mij. Ik heb u uit Egypteland gevoerd, en gij leidt mij tot het smaadvolle kruishout. Ik heb u veertig jaren lang in de woestijn met manna gespijzigd; en gij hebt mij daarvoor kinnebakslagen en geeselriemen gegeven. Ik heb u den koninklijken scepter geschonken, en gij kroont mijn hoofd met doornen en geeft mij een potstaf in de hand. Mijn volk, wat had ik nog voor u moeten doen, dat ik niet gedaan heb?

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Gelijk een schaap is hij ter dood geleid ;
En hij zweeg als een lam voor die het
scheert.

Hij heeft zijne ziel overgegeven in den
dood.

Opdat hij zijn volk levend zou maken.

Heer! verhoor mijn gebed ,

En laat mijne roepstem tot U door-
dringen.

G e b e d .

Almagtige , eeuwige God ! Gij weet , dat
wij tegen den last van zoovele wederwaar-
digheden en de geheime lagen des boozen
vijands in onze zwakheden niet bestand
zijn ; wij bidden dan uwe goddelijke Ma-
jesteit ootmoedig , verleen ons door den
smartelijken val uws goddelijken Zoons
op den kruisweg , hulp en kracht in alle
nooden en verzoekingën , en laat ons
eens met uwe hulpe , den berg der glorie
gelukkig bestijgen . Doordenzelfden Chris-
tus , onzen Heer . Amen .

Heilige God , Gij heilige kracht , Gij
heilige Ontsterfelijke !

Ontferm U onzer .

Laat ons den Heere loven,
En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen
mogen, door Gods barmhartigheid, in
vrede rusten. Amen.

TIENDE HOOFDSTUK.

*Jesus wordt van zijne kleederen beroofd en
met gal gedrenkt.*

Overweeg, mijne ziel, hoe gruwzaam de gerechts-
dienaren Jesus behandelen. Oefent gij niet somwijlen
gelijke hardvochtigheid jegens de armen, van welke
de Verlosser zegt : wat gij den geringsten mijner
broederen doet, dat doet gij aan mij!

Ant. Mijn volk, wat heb ik u gedaan,
of waarmee heb ik u bedroefd? antwoord
mij. Ik heb u gevoerd uit het land der
slavernij in het land der belofte; en mij,
die uit den schoot des Vaders tot u afge-
daald ben, hebt gij uitgeleid tot den dood
des kruises. Ik heb tot u mijn schoonsten
wijngaard geplant, en gij zijt mij uitermate
bitter geworden. Ik heb U gedrenkt met
genezend water, en gij hebt mij met galle
en edik gelaafd. Mijn volk, wat had ik

nog voor u moeten doen, dat ik niet gedaan heb?

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

G e b e d .

ô Heere Jesus Christus! Gij, die U met gal en edik hebt laten drenken, en wildet gedoogen, dat, door het afrukken uwer kleederen, al uwe wonden weder werden vernieuwd, en dat Gij voor geheel het volk ontbloot werdt; wij bidden U, door uw overkostbaar bloed dat voor ons werd vergoten, o beweeg onze harten tot steeds meerder medelijden met U en tot onzen lijdenden evenmensch, en delg door uwe naaktheid alle onbehoorlijke neiging tot het aardsche geheel en al in ons uit. Gij, die leeft en regeert in eeuwigheid. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij heilige Onsterfelijke!

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heer loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen, door Gods barmhartigheid, in vrede rusten. Amen.

ELFDE STATIE.

Jesus aan het kruis genageld.

Overweeg, mijne ziel, den sterken liefdeband, waarmee Jesus zich aan u verbindt. Wordt dan nog uw stug gemoed niet van wederliefde verwond? zoodat gij met den Apostel kunt uitroepen : ik ben met Christus aan het kruis gehecht!

Ant. Mijn volk, wat heb ik u gedaan, of waarmee heb ik u bedroefd? antwoord mij. Ik heb u verhoogd met groote kracht, en gij hebt mij gehangen aan het smadelijk hout des kruises. Ik heb u verheven boven alle volken, en gij hebt mij met schimpreden en verwenschingen overladen. Ik heb voor u de Roode-zee gebaad, en gij hebt mijne zijde met eene lans door-groefd. Mijn volk, wat had ik nog voor u moeten doen, dat ik niet gedaan heb?

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Welke wonden zijn dat, in het midden uwer handen?

Verwond ben ik in het huis dergenen, die mij lief hadden.

Zij hebben mijne handen en voeten doornageld;

Zij hebben al mijn gebeente geteld.

Heer! verhoor mijn gebed,

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

Gebed.

ô Heere Jesus Christus! Gij Zoon van den levenden God, Gij die U ter verlossing der wereld als een onschuldig lam op het kruishout hebt laten neêrestrekken en gruwzaam aan handen en voeten doornagelen: verleen ons genadiglijk, dat wij ons vleesch door christelijke zelfverloochening kruisigen, en laat ons door de nagelen der liefde met U aan het kruis gehecht worden en eeuwiglijk verbonden blijven. Gij, die leeft en regeert in alle eeuwigheid. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij heilige Onsterfelijke!

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heer loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen
mogen, door Gods barmhartigheid, in
vrede rusten. Amen.

TWAALFDE STATIE.

Jesus sterft aan het kruis.

Overweeg, mijne ziel, hoe Christus, stervende,
zijn geest in de handen zijns hemelschen Vaders
aanbeveelt. O Jesus! wees Gij voortaan mijn leven,
zoo zal het sterven mij gewin zijn.

Ant. Ziet, hoe de regtvaardige sterft, en
niemand neemt het ter harte; de regtvaar-
digen worden gedood, en niemand denkt
er over na; van het aangezicht der boos-
heid is de regtvaardige weggenomen, en
zijne nagedachtenis zal in vrede zijn.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Hij is gehoorzaam geworden, tot den
dood.

Ja, tot den dood des kruises.

Wij aanbidden U, o Christus, en zegenen U.

Want door uw heilig kruis hebt Gij de wereld verlost.

Heer! verhoor mijn gebed,

En laat mijner oepstem tot U doordringen.

G e b e d .

ô Heere! wij bidden U, zie genadig neder op uwe gemeente, voor welke onze Heer Jesus Christus zich in de handen der zondaren overgeleverd en den bitteren kruisdood geleden heeft. Die met U leeft en regeert, in eenheid des heiligen Geestes, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij heilige Onsterfelijke!

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heere loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen, door Gods barmhartigheid, in vrede rusten. Amen.

DERTIENDE STATIE.

Jesus wordt van het kruis genomen en in den schoot zijner Moeder gelegd.

Overweeg, mijne ziel, welk een zwaard van smarte het hart der Moeder Gods doorboorde, toen het heilig lijk haars Zoons van het kruis genomen en haar in den schoot gelegd werd. O Maria, Moeder der smarten! laat mij dag en nacht mijne misdaden beweenen, en als der zonde afgestorven, in uwen schoot vreedzaam rusten.

Ant. Bij wien zal ik u vergelijken, of met wien zal ik u gelijk stellen, gij dochters te Jerusalem? Wien zal ik u toevoegen, om te troosten, o Jonkvrouw, dochter Sions? Want uitgestrekt als de zee is uwe droefenis.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Sion heeft hare handen uitgestrekt,

En er is niemand, die haar troost.

Mijn hart heeft zich in mij omgekeerd.

Want ik ben vervuld met bitter leed.

Heer! verhoor mijn gebed,

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d .

O Maria, gij Moeder vol weemoed ! welk een zwaard van smarte heeft uwe ziel doorboord , toen gij het ontzielde ligchaam uws goddelijken Zoons met uwe liefderijke armen omvattet ! Ach , geef dat ik de zonde , die oorzaak zijns doods en uwer smarten , uit alle krachten moge schuwen en beweenen , en neem , na mijn verscheiden , mijne ziel op in uwen moederlijken schoot . Amen .

Heilige God , Gij heilige kracht , Gij heilige Onsterfelijke !

Ontferm U onzer .

Laat ons den Heere loven ,

En Gode dankzeggen .

De zielen der geloovig-afgestorvenen mogen , door Gods barmhartigheid , in vrede rusten . Amen .

VEERTIENDE STATIE.

Jesus wordt in het graf gelegd.

Overweeg , mijne ziel , het glorieijke graf van uwen Verlosser , en laat uwen ouden mensch tegelijk met hem gekraist zijn , opdat het ligchaam der zonde voorbijga , en gij haar voortaan niet meer dienet .

Ant. Ten zelfden dage zullen de Heidenen Jesse's wortelsprank aanbidden, denzelfden, die ten teeken der volken staat, en zijn graf zal glorieus zijn.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Mijn vleesch zal rusten in hope.

Gij zult niet toelaten, dat uw Heilige de verderving onderga.

O graf, waar is uwe overwinning; o dood, waar is uw prikkel?

De dood is in de zegepraal verslonden.

Heer! verhoor mijn gebed.

En laat mijne roepstem tot U doordringen.

G e b e d .

O Jesus, mijn Verlosser en Zaligmaker! geef dat ik der wereld afgestorven, voor U alleen leve, en als Gij mij eenmaal van het sterfelijk ligchaam verlost, laat mij dan in den hemel de vrucht uws lijdens en van uw smartvol sterven genieten. Amen.

Heilige God, Gij heilige kracht, Gij heilige Ontsterfelijke

Ontferm U onzer.

Laat ons den Heer loven,

En Gode dankzeggen.

De zielen der geloovig-afgestorvenen
mogen, door Gods barmhartigheid, in
vrede rusten. Amen.

SLOTBEDE.

God! Gij, die door het overdierbaar
bloed uws eengeboren Zoons de banier des
levenbrengenden kruises geheiligd hebt :
verleen genadig, dat allen, die in dit
heilig kruis roemen, zich ook bovenal
over uwe bescherming mogen verblijden.
Doordenzelfden Christus, onzen Heer. Am.

Litanie van het lijden en sterven van
Jesus Christus. (Zie bladz. 281.)

Weeklagten van Jeremias.

Ik ben de man, die mijne ellende zag;
mij trof de roede van zijn toorn.

Hij heeft mij gedreigd, en in de duis-
ternis gejaagd, en niet in het licht.

Tegen mij alleen rigt hij ieder dag op
nieuw zijne hand.

Mijne huid en mijn vleesch heeft hij

verouderd; mijne beenderen heeft hij verbrijzeld.

Muren heeft hij tegen mij opgetrokken; en met bitterheid en zorgen heeft hij mij omringd.

Hij heeft mij in de duisternissen geplaatst, gelijk die voor eeuwig dood zijn.

Hij heeft mij met eene muur omsingeld, opdat ik niet ontsnappe; hij heeft mij met boeijen beladen.

Als ik geroepen en gesmeekt heb, heeft hij mijn gebed versmaad.

Al mijne wegen heeft hij met steenen versperd; mijne paden heeft hij vernield.

Jerusalem, Jerusalem! bekeer u tot God, uwen Heer.

Gij, mijn uitverkoren wijngaard, ik heb u geplant; hoe zijt gij ontaard, dat gij mij kruisigt en Barrabas vrij laat?

Ik heb u omheind, van steenen gezuiverd en een wachttoren gebouwd.

Groet aan het heilig Kruis.

(Naar den eerwaarden Pater Thomas à Jesu.)

ô Liefelijk kruis, kostbaarder en schitterender dan alle edelgesteenten! gij waart

het doel van het werken onzes Heeren, het einde zijner ballingschap, het begin zijner glorie en de ingang tot de heerlijkheid van zijn Rijk. Arm stierf Hij aan u, naakt en van alles beroofd. Ik omhels u als den grootsten schat; gij zijt schitterender dan de sterren, sterker dan heirlegers, magtig en onverwinnelijk. De hemel erkent u; de hel beeft voor u; de wereld vreest u; gij zijt mijne kroon, mijn roem, mijn schat, de bron van al mijn goed. Gij zijt een zoet juk, het onderpand der eeuwige zaligheid, de rust en sterkte van allen, die tot u vlugten. Moge ik door u bij hem genade vinden, die mij door u verlost heeft, en aan u, uit liefde voor mij, gestorven is!

Tot Jesus Christus aan het Kruis.

(Naar den heiligen Augustinus.)

Welke misdaad hebt Gij dan gepleegd, liefderijke Jesus, dat Gij tot een zoo gruwelijken dood veroordeeld zijt en ik U aan het kruis gehecht zie? Welke zonde hebt Gij begaan, dat Gij zoo onwaardig behandeld wordt? Wat is de reden uwer veroordeeling? Helaas! ik heb U al die wonden

toegebragt, waarmede Gij overdekt zijt; ik heb U door mijne zonden de pijnen berokkend, welke Gij geleden hebt; ik heb door mijne misdaden uwen dood verdiend; ik ben de oorzaak van den smaad en de verachting, waarmede men U heeft overladen; ik heb U te midden van uw lijden bespot. O ongehoorde handeling! O voorbeeldelooze bestraffing! O onbegrijpelijk geheim! De regtvaardige wordt voor den zondaar gestraft; de onschuldige wordt voor den schuldige veroordeeld; de heilige wordt voor den goddelooze ter dood gebragt; de heer betaalt de schuld van den dienstknecht; de gebieder boet de misdaden van den slaaf; de Schepper ondergaat den dood voor het schepsel!

O aanbiddingswaardige Zoon van mijn God! hoe diep is uwe nederigheid en hoe onmetelijk uwe liefde! ik heb het kwaad bedreven, en Gij ondergaat daarvoor de straf; ik heb de zonde begaan, en Gij wordt daarvoor getuchtigd; ik heb de misdaad gepleegd, en Gij wordt daarvoor gemarteld. Ik heb mij door hoogmoed verheven, en Gij verdraagt de verachting,

welke ik verdiend had; de opgeblazenheid mijns harten maakte mij tot een voorwerp van afschuw in de oogen uwer Majesteit, en Gij hebt U opgeofferd, om mij daarvan te genezen; ik was wederspanning, en Gij waart gehoorzaam tot den dood en onderstondt de straf voor mijne wederspanningheid; ik heb door mijne onmatigheid van mijn ligchaam een god gemaakt, en Gij hebt U, tot voldoening voor deze zonden, aan honger en dorst onderworpen en zoo lang en zoo streng gevestigd. Het genot der verbodene vrucht had in mijn hart het rampzalige vuur der booze lusten ontstoken, en Gij hebt deze verslindende vlammen uitgedoofd door de vlammen der eidelooze liefde, waarmede Gij den smaadvollen dood des kruises ondergaan hebt.

Ik heb de hand gelegd aan den boom des verderfs, die mij den dood zou geven, en Gij hebt uwe handen laten nagelen aan den smaadvollen boom des kruises, om mij het leven weêr te geven. Ik wilde mijne lusten bevredigen en vond mijn weggevalen aan de vrucht, welke mij de helsche slang aanbood, en Gij wildet U verster-

ven, terwijl Gij gal en azijn dronkt, welke uwe beulen U toereikten, toen Gij op het punt waart om den geest te geven; ik heb slechts verlangd naar rust en vermaken, en Gij hebt alle vermoeijenissen en smarten doorstaan.

Zie, Koning der glorie! zoo heb ik mijne boosheid, en zoo hebt Gij uwe barmhartigheid getoond. Wat zal ik U nu geven, o mijn God en mijn Koning! hoe zal ik U voor al uwe weldaden en genaden danken, daar 's menschen hart niets bezit, wat waardig is U te worden aangeboden en waarmede zulke kostbare gaven kunnen worden vergolden? De menschelijke geest is niet scherpzinnig genoeg, om iets uit te denken, wateenigermate met uwe barmhartigheid kan vergeleken worden; als schepsels staan wij zoo diep beneden U, dat het onmogelijk is iets te kunnen bijbrengen, wat, zelfs op verre na, de bescherming vergelden kan, welke wij van uwe oneindige goedheid ontvangen. En toch, aanbiddingswaardige Zoon Gods, in uwe verhouding jegens mij vind ik iets, wat mijn onvermogen en mijne zwakheid ter hulpe

komt; mijne ziel, namelijk, wanneer zij de genade van uw bezoek ontvangt, berouw gevoelt en boetvaardigheid oefent, kruisigt mijn vleesch en mijne booze lusten, en deelt eenigermate in de pijnen en smarten, welke Gij doorstaan hebt, als Gij voor mijne zonden hebt willen sterven. Terwijl zij, o Heer, op deze wijze, door de almachtige kracht uwer genade, over hare driften zegepraalt, durft zij hopen, dat zij ook over hare uitwendige vijanden de zege mag behalen en eenmaal de kroon verwerven, welke Gij hun beloofd hebt, die, volgens de uitdrukking des Apostels, naar de voorschriften van den strijd gestreden hebben. Bewijs mij alzoo uwe barmhartigheid, almachtige Schepper, en vervul mij met uwe gaven, opdat ik in staat worde gesteld, om dezelve te vergelden en een offer aan te bieden, uwer goddelijke Majesteit waardig. In deze oneindige barmhartigheid, aanbiddenswaardige Jesus, die de goedheid en milddadigheid zelve zijt, bestaat de kracht en de werking van het geneesmiddel, hetwelk Gij voor onze krankheden bereid hebt, en van het geheimvolle tegen-

gift, hetwelk uwe liefde ons bereid heeft tegen het gift, waarmede de helsche slang voortdurend onze zielen tracht te verderven. Moge de aanblik van uwe wonden, van mijne kwalen en van het gevaar, waarin ik verkeer, U bewegen, mij dit heilzame geneesmiddel en dit hemelsch tegengift te verleenen. Geef mijne eerste gezondheid en mijne vroegere krachten weer; laat mij de zoetheid uws geestes smaken, opdat ik alle vertroosting en alle valsche geneugten dezer wereld bitter en walgelijk vinde; sterk mij eindelijk zoodanig, dat mij niets meer van U kan scheiden, dat ik alle ijdele vreeze overwinne, waarmede de enkele gedachte aan de ellenden dezes levens mijne ziel vervult, en dat ik slechts aan de hoop van het eindelooze geluk denke, welks genot Gij mij in de eeuwigheid belooft.

Verleen mij, bid ik U, o goddelijke Verlosser, dat mij niets goed en wenschenswaardig toeschijne, dat mij niets roere, niets treffe, dan Gij alleen; dat ik buiten U alles nietig en verachtelijk vinde; dat alles wat niet tot U geleidt, mij hatelijk voorkome; dat alles wat Gij hoogschat en

bemint, ook door mij hooggeschat en beminde worde; dat alle vreugde zonder U voor mij droefheid, en dat alle smart om uwentwil voor mij vreugde zij; dat de gedachte aan uwen naam mij verheffe en sterke; dat de herinnering aan uwe weldaden mij met vreugde en troost vervulle; dat mijne tranen dag en nacht mijn brood en mijn drank worden, terwijl ik, naar het woord van uwen Profeet, uwe gerechtigheid zoek; dat ik uwe wet meer beminne, dan al het goed der aarde; dat ik in de gehoorzaamheid, welke ik U schuldig ben, mijne eer en mijn roem stelle, en dat ik alle ongetrouwheid met schaamte en smart beweene. Ik bid U, door uwe barmhartigheid en door de hoop, waarmede Gij mij vervult, vergeef mij al mijne zonden, open mijne ooren voor uwe geboden, en laat niet toe, dat strafbare woorden over mijne lippen komen, waardoor de zondaars hunne overtredingen zouden willen regtvaardigen. Ik bid U eindelijk, door de bewonderenswaardige ootmoedigheid, welke Gij in de dagen uwer menschheid en van uw lijden getoond hebt, dat de ijdele hoogmoed mij

niet vermeerstere, en de hand des zondaars niets tegen mij vermoge op den weg, langs welken ik tot U moet komen.

Godsvrucht tot de heilige Vijf Wonden.

AFLAATGEBED. (*)

Berouw over de bedrevene zonden.

Beminnelijke Verlosser mijner ziel! ik kniel neder voor het kruis, waaraan uwe

(*) In een rescript van de heilige Congregatie der aflaten, van den 29 September 1807, verleende Pius VII honderd dagen aflaat aan alle geloovige Christenen, die de volgende godvruchtige oefening tot de heilige Vijf Wonden van onzen Heer Jesus Christus zullen verrigten. Zij, die deze gebeden minstens tienmaal in iedere maand opzeggen, verdienen daarenboven een vollen aflaat, tweemaal 's jaars, en wel op de feestdagen der Kruisvinding (3 Mei) en der Kruisverheffing (14 September,) wanneer zij op deze dagen gebiecht en gecommuniceerd hebben. Daarenboven nog verdienen zij, die deze gebeden van Passiezondag tot en met zaterdag in de goede Week verrigten, ieder dag, een aflaat van zeven jaren en zeven Quadragenen, en een vollen aflaat op Paaschzondag, mits zij alsdan gebiecht en gecommuniceerd en gebeden zullen hebben tot intentie onzer moeder de heilige Kerk. Deze aflaten zijn ten eeuwigen dage verleend, en kunnen den zielen in het vagevuur worden toegevoegd.

liefde jegens mij U gehecht heeft; mijn geweten verwijt mij dat ik U gekruist heb, zoo dikwijls ik zondigde en U met snooden ondank beleedigde. Mijn God! volmaaktste hoogste goed! Gij hebt mij altijd met weldaden overladen. Gij zijt al mijne liefde waardig. Ik ongelukkige kan mijne bedrevene zonden niet meer herroepen, doch ik verafschuw dezelve uit geheel mijn hart, wijl ik daardoor U, de oneindige goedheid, beleedigd heb. Ik kniel hier voor uwe voeten neder, om ten minste in medelijdende deelname aan uwe doorstane smarten, U daarvoor te danken, om U te smeeken om vergiffenis en de genade der bekeering. Met hart en mond spreek ik alzoo:

Tot de eerste wonde, aan den linker voet.

Ik vereereer u, heiligste wonde van den linker voet mijns Heeren Jesus Christus! Van harte neem ik een medelijdend aandeel, o mijn Heiland, aan uwe bittere smarten; ik dank U voor de liefde, waarmede Gij mij van den weg des verderfs hebt willen terugvoeren, en als het ware aan de doornen en distels mijner zonden

U bloedig verwond hebt. Ik offer den hemelschen Vader het lijden en de liefde uwer allerheiligste menschheid op, tot voldoening voor mijne zonden, die mij van ganser harte leed zijn, en die ik opregt verafschuw.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.
Eer zij den Vader, enz.

ô Maria, Moeder Gods! verkrijg voor mij dat het kruis en de wonden van uwen Zoon Jesus Christus diep in mijn hart gegrifd blijven.

Tot de tweede wonde, aan den regter voet.

Ik vereer u, heilige wonde van den regter voet mijns Heilands! Van harte neem ik een medelijdend aandeel, o Jesus, aan uwe bittere smarte; ik dank U voor de liefde, welke U onder de vreeselijkste kwalen aan het kruisgenageld heeft, om voor mijne zonden en de bevrediging mijner teugellooze driften te voldoen. Ik offer uwen hemelschen Vader het lijden en de liefde uwer allerheiligste menschheid op, en bid hem om de genade van berouw en van boetvaardigheid over mijne zonden, en van

volharding in het goede, zoodat ik nimmermeer van den weg uwer geboden afwijke.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz. Eer zij den Vader, enz.

ô Maria, Moeder Gods! verkrijg voor mij dat het kruis en de wonden van uwen Zoon Jesus Christus diep in mijn hart gegrift zijn.

Tot de derde wonde, aan de linker hand.

Ik vereer u, o heiligste wonde der linker hand mijns Verlossers! Van harte neem ik een medelijdend aandeel, o mijn Jesus, aan uwe bittere smarte; ik dank U, dat Gij met zooveel liefde de eeuwige verdoe-menis van mij hebt afgewend, die ik door mijne zonden verdiend had; ik offer uwen hemelschen Vader het lijden en de liefde uwer allerheiligste menschheid op, en bid hem om de genade, dat ik mijn overigen levensloop magten nutte maken, om waardige vruchten van boetvaardigheid voort te brengen, en de door mijne zonden be-leedigde gerechtigheid Gods te ontwapenen.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz. Eer zij den Vader, enz.

ô Maria, Moeder Gods! verkrijg voor mij dat het kruis en de wonden van uwen Zoon Jesus Christus diep in mijn hart gegrifd blijven.

Tot de vierde wonde, aan de regter hand.

Ik vereer u, heiligste wonde der regter hand mijns Verlossers! Van harte neem ik een medelijdend aandeel, o Jesus, aan uwe bittere smarte; ik dank U, o mijn Heiland, dat Gij mij steeds zoo groote liefde bewezen hebt, ofschoon ik niet aan dezelve heb beantwoord; ik offer den hemelschen Vader het lijden en de liefde uwer allerheiligste menschheid op, en bid hem mijn hart en mijn geest te vernieuwen, en mij de genade te verleenen, dat ik al mijn werken naar zijn goddelijk welgevallen mag inrigten.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz. Eer zij den Vader, enz.

ô Maria, Moeder Gods! verkrijg voor mij dat het kruis en de wonden van uwen Zoon Jesus Christus diep in mijn hart gegrifd blijven.

Tot de vijfde wonde, in de heilige Zijde.

Ik vereer u, heiligste wonde vande zijde mijns Verlossers! Van harte neem ik een medelijdend aandeel, o mijn Heiland, aan al den smaad en de mishandelingen, welke Gij hebt moeten verduren; ik dank U voor de liefde, waarmede Gij uwe borst en hart liet doorboren en de laatste dropels water en bloed wildet vergieten, om mij verlossing aan te brengen; ik offer uwen hemelschen Vader op de wonden, die Gij voor ons ontvangen hebt, de liefde, die uwe allerheiligste menschheid ons bewezen heeft, opdat mijne ziel de genade ontvange, zich eindelijk in uw liefdevolle hart, dat bereid is zich voor alle zondaars te openen, te mogen verbergen en meer en meer de oneindige liefde van uw hart waardig te worden.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz. Eer zij den Vader, enz.

ô Maria, Moeder Gods! verkrijg voor mij dat de wonden en het kruis van uwen Zoon Jesus Christus diep in mijn hart gegrifd blijven.

Gebed voor een beeld van Maria.

(Naar den eerwaarden Pater Martinus van Cochem.)

ô Dierbaarste Moeder mijns Heeren Jesus Christus! die niemand verstoot, niemand verlaat en niemand, die met een rouwmoedig hart tot u komt, zonder troost wegzendt; zie, ik arme zondaar, nader met diepen eerbied voor uw beeld, en verlang van ganscher harte u mijne vereering aan te bieden. Laat mij door u barmhartigheid verwerven, gelijk reeds zoovele zondaars door u genade verworven hebben. ô Barmhartige moeder Maria! gij weet hoe een bedroefd hart te moede is, wijl gij zelf zoovele droefheid doorstaan hebt, dat alle menschen niet zouden in staat zijn dezelve te dragen. Ik herinner u al de bittere smarten, welke gij doorstaan hebt, toen gij uw goddelijken Zoon aan uw moederlijk hart druktet, met uwe maagdelijke armen omhelsdet, met kussen bedektet en met tranen besproeidet, en bid u, door deze smarten, voor mij vergiffenis mijner zonden te verwerven. ô Maria! bid uwen beminnden Jesus, welken gij in uwen schoot ge-

370 OP ZATURDAG VOOR PASCHEN.

dragen hebt, voor mij arme zondaar. Genadige Jesus! toon uwen hemelschen Vader al de wonden en smarten, welke Gij voor mij geleden hebt. ô Maria! ik bid u, help mij bij God den Vader genade verwerven; neem het verwonde ligchaam van uwen Zoon op uwe moederlijke armen, gelijk gij het eenmaal op uwen schoot gedragen hebt, en offer hetzelfde alzoo den hemelschen Vader op. Offer Hem op zijne en uwe smarten, benevens alles wat gij beide op aarde gedaan en geleden hebt, opdat ik genade en barmhartigheid moge verwerven. Amen.

OP ZATURDAG VOOR PASCHEN.

Bij het graf van den Verlosser.

(Naar den eerwaarden Thomas à Kempis.)

Wondervol graf van Jesus Christus, dat Hem omsluit, die de opstanding en het leven is! Gij leert mij armoede en onthouding, en een geur van hemelsche genade stijgt uit u omhoog. In u woonde zelfverachting en vernedering, en de heerlijkheid der oosterzon straalt uit uwe diepte. In het graf van Jesus Christus werd, na

onzeggelijk lijden, het ligchaam des Heeren zielloos nedergelegd, doch leven en opstanding verhieven zich uit hetzelve; grenzelooze smarte sloot hetzelve, met onmetelijk feestgejubel werd het geopend.

Heilig graf van Jesus Christus! leer mij armoede en onthouding — zelfverloochening en ootmoedigheid — openlijke belijdenis van den Gekruiste en opoffering van alles tot zijne eer, opdat ik het eeuwige leven verwerve. De Heer heeft mij bemind en zich zelven voor mij opgeofferd. Geheel en al heeft Hij zich aan mij geschonken en, zonder voorbehoud, voor mijn heil zich opgeofferd, om ook mij geheel te winnen. Hij stierf en werd begraven, om voor mij den dood te verwinnen en het graf te verheerlijken; en ik zou Hem niet beminnen uit geheel mijne ziel, uit al mijne krachten! Verre zij van mij zulke ondankbaarheid! Hier, bij het graf van Jesus Christus, beloof ik trouw en liefde aan den Heer: onwankelbare trouw in het geloof aan Hem, en liefde, die den dood overleeft, om in de zalige opstanding den Heiligste aller Heiligen te aanschouwen. Amen.

OP HET FEEST VAN PASCHEN.

G e b e d .

(Naar den heiligen Chrysostomus.)

Mijn Heer en mijn God, Jesus Christus! ik geloof aan uwe opstanding van de dooden. Ik geloof aan den zege over den dood en het graf, o Koning aller koningen! Ik geloof alles, wat de heilige Kerk leert, en verheug mij over uwe glorierijke overwinning. Gedurende drie dagen den dood opgeofferd, leeftet Gij toch eeuwig, onafgebroken, gelijkde Vader en de heilige Geest! — Gij gaaft den tempel uws ligchaams aan den dood en het graf over, en wektet hem ten derde dage weder ten leven op, wijl Gij God zelf zijt. Ik belijde in U den eeuwigten God. Gij voerdet, in uwe barmhertigheid, ook mijne ziel, uit de dwaling en het ongeloof, tot het ware en alleen zaligmakende geloof. Gij hebt den dood ook in mijn ligchaam door de verrijzenis van uw ligchaam vernietigd. Uw glorierijke opstanding zal ook het onderpand onzer glorierijke opstanding zijn. Ja, Gij zijt mensch-

geworden, opdat de mensch in U verheven en verheerlijkt worde; daarom belijdt ik U met alle liefde, en jubel en zing voor U mijn geheele leven het alleluja der vreugde, voor U, die van den dood verreezen, die mijn Heer en mijn God zijt! Amen.

(Naar den heiligen Bisschop Maximus.)

De hemel jubele, en de aarde jubele; want beiden viel hetzelfde geluk ten deel, beiden hebben denzelfden Heer, U, die op aarde hebt gezegevierd en die in den hemel regeert. „Deze is de dag, welken de Heer gemaakt heeft.” Gij, o Heer, schept wel is waar iederen dag, doch den dag van heden vooral, wijl deze, eeuwig stralende, nooit meer in den nacht ondergaat. Deze is de dag, waarop Gij den dood, die ons met alle gruwelen van een eeuwigten nacht tegengrijpsde, door den glans uwer majesteit hebt overwonnen. Wij jubelen thans als verlost, om eenmaal het eeuwige jubellied als zaligen aan te heffen. Wij jubelen thans over uwe opstanding, om eenmaal voor eeuwig in het Rijk te jubelen. Dat zullen wij, wanneer het geloof de schuts-

geest van ons leven blijft; wanneer wij leven voor U, die voor ons zijt gestorven : ook deze genade zult Gij ons niet weigeren.

Met uwe terugkomst van de dooden, daagt voor ons stervelingen de hoop der toekomstige verrijzenis op. Bij deze morgenzon moest zich de geheele wereld over uwe zege verheugen! De hemel verheugt zich, wijl hij de zoo lang met zonden bevleete aarde door het bloed zijns Meesters gereinigd ziet. Alle scharen des hemels verheugen zich, wijl in den kamp huns Konings de geheele magt des vijands is overwonnen. Ook de zon verheugt zich, wijl zij de duisternis, welke zij als een rouw, bij den dood haars Scheppers, gedragen heeft, in vreugdestralen en jubelglans ziet veranderen. Doch wij stervelingen, wij hebben de grootste reden om ons te verheugen! Voor ons hebt Gij, Zoon van God en God-zelf, en één met den Vader en den heiligen Geest, de menschelijke natuur aangenomen, om in haar aan het kruis den dood te doorstaan en door den dood ons van de hel te verlossen. Hoe kunnen wij ons genoeg verheugen, wijl

door het geheim van uwen dood, als Middelaar, de zonden zijn weggenomen en ons de hemel is wedergegeven? Amen.

OP DEN FEESTDAG VAN MARIA BOODSCHAP.

(Naar den heiligen Chrysologus.)

Heilige Maria! hoe liefelijk is de boodschap, welke de Engel u heden brengt! Hoe zalig zijt gij, die boven alle vrouwen verdient de Moeder Gods te worden! ô Heilige Maagd! niet de natuur, maar de genade maakt u tot moeder. — Daar gij onbevlekt ontvangen en geboren zijt, bloeit uwe heilige onschuld, uwe kuisheid des te schooner, wordt uwe zuiverheid nog meer verheven, en krijgen al uwe deugden een onwankelbaren grondslag. ô Maagd der maagden! gij ontvangt uwen Schepper, den Oorsprong van uw leven, en alle leven wordt uit u geboren! Noem hem dan ook tot onzen troost — Jesus! En bid Hem, dat Hij ook onze Zaligmaker en Heiland zijn moge, in tijd en eeuwigheid. Amen.

OP DEN FEESTDAG VAN DEN H. JOSEF.

ô Heilige Josef, gij voedstervader van Jesus Christus en bruidegom der Maagd Maria! ik, uw nederig pleegkind, beveel u de kuischheid mijner ziel en mijns lichaams aan, en bid u, door de vaderlijke zorgen, welke gij voor Jesus en Maria gedragen hebt, alsook door uwe zuiverheid, wees mijne voorspraak bij Jesus Christus, het onbevleete Lam, en bij zijne heiligste moeder Maria, de zuiverste aller maagden, en bescherm mij tegen alle zonden. Laat niet toe dat ik ooit in eene zonde van onkuischheid valle, maar verwijder van mij, zoodra gij mij in gevaar van zonde ziet, alle onzuivere gedachten en begeerten; prent, door het aandenken aan de eeuwigheid, aan Jesus den gekruiste en Maria, zijne smartvolle moeder, de vreeze Gods diep in mijn hart, en ontsteek in mij het vuur der goddelijke liefde.

ô Heilige Josef! die onder den bijstand en de bescherming van Jesus en Maria uit het leven gescheiden zijt: kom ook mij ter hulpe, met Jesus en Maria, bijzonder dan,

wanneer de dood mijn leven zal eindigen, opdat ik, onder de bescherming van Jesus en Maria, deze wereld mag verlaten. Levend en stervend beveel ik mijn geest in uwe handen; Jesus, Maria, Josef! Mogen mijne laatste woorden zijn: Jesus, Maria, Josef!

IN DE KRUISWEEK.

LITANIE

TER VERKRIJGING VAN EEN GEZEGENDEN
OOGST.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Jesus Christus, verhoor ons.
God, Vader in den hemel, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm
U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één eenige God,
ontferm U onzer.
God, Schepper des hemels en der aarde,
ontferm U onzer.

378 LITANIE TER VERRIJGING VAN

Almagtige, alwijze, algoede God, ontferm U onzer.

ô God, die de zon tot ons welzijn doet op en ondergaan,

Die de aarde zoo wondervol bekleedt en vruchtbaar maakt,

Die alles ten dienste der menschen geschapen hebt,

Die uwen kinderen het dagelijksch brood geeft,

Die zelfs beproevingen en rampspoed tot ons heil doet strekken,

Die de zon over de goeden en kwaden doet opgaan,

Oneindig groote en barmhartige God en Vader,

Wees ons genadig, verhoor ons, Heer!

Van alle kwaad, verlos ons, Heer!

Van oorlog, duren tijd, miswas en hongersnood,

Van alle besmettelijke ziekten,

Van bliksem, hagelslag en onweder,

Van bovenmatige en zondige zorgen voor het tijdelijke,

Van nijd en afgunst bij het geluk van onze naasten,

Ontferm U onzer.

Verlos ons, Heer!

Van haat en kwaadwilligheid, verlos ons,
Heer!

Van ontucht en oneerbaarheid,

Van onzuiverheid der ziel,

Van het misbruik uwer gaven en wel-
daden,

Van mistrouwen in uwe goddelijke
Voorzienigheid,

Van de magt van booze menschen en
booze geesten,

Wij arme zondaren, wij bidden U, ver-
hoor ons.

Dat Gij ons het dagelijksch brood, en
kracht en lust tot den arbeid geven
wilt,

Dat Gij ons met een' goeden oogst wilt
zegenen,

Dat Gij ons ten regten tijde regen en
zonneshijn wilt verleenen,

Dat Gij de aarde en het uitgestrooide
zaad wilt vruchtbaar maken,

Dat Gij de onweders zonder schade
wilt laten voorbij trekken,

Dat Gij alle schaden van veld- en tuin-
vruchten wilt verwijderen,

Dat Gij ons de vruchten der aarde wilt

Verlos ons, Heer!

Wij bidden U, verhoor ons.

geven, ze zegenen en bewaren, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij van onze woningen, onze have
en goederen, brand en alle onge-
lukken wilt afwenden,

Dat Gij ons voor alle tijdelijk en eeu-
wig verderf wilt bewaren,

Dat Gij uwe heilige Kerk wilt beschermen,

Dat Gij de oversten der Kerk, den
Paus en onzen Bisschop, wilt verlich-
ten, versterken en met wijsheid en
apostolischen ijver bezielen,

Dat Gij aan uwe kudde steeds trouwe
zorgzame herders wilt geven, en
uw heilig woord tot uwe eer wilt
gedijen,

Dat Gij allen geloovigen den geest der
eendragt en der broederlijke liefde
geven wilt,

Dat Gij onze wereldlijke oversten wilt
zegenen en bewaren, en hen de
welvaart hunner onderdanen wilt
doen behartigen,

Dat Gij alle gezagvoerders met uwe
genade wilt ondersteunen,

Dat Gij de ouders in hun gewigtige

Wij bidden U, verhoor ons.

roeping met uwe genade wilt bijstaan,
opdat zij hunne kinderen deugdzaam
en christelijk opvoeden, wij bidden U,
verhoor ons.

Dat Gij de onschuld wilt verdedigen
en de jeugd voor alle gevaren be-
waren,

Dat Gij de zondaars tot boetvaardigheid
wilt opwekken en de afgedwaalden
op den weg der deugd terug voeren,

Dat Gij onder echtelieden liefde, een-
dragt en tevredenheid in den huis-
selijken kring wilt bewaren,

Dat Gij U over de verlatenen wilt
erbarmen en Vader der weduwen
en weezen zijn,

Dat Gij den bedroefden troost en ver-
kwikking, den armen en bedrukten
raad en hulp verleenen wilt,

Dat Gij de zieken wilt verkwikken en
de stervenden zacht ten eeuwigen
leven geleiden,

Dat Gij onze weldoeners met hemel-
sche gaven wilt vergelden,

Dat Gij hun wilt weldoen die ons haten,
en hen zegenen die ons vervolgen,

Wij bidden U, verhoor ons!

382 LITANIE TER VERKRIJGING ENZ.

Dat Gij U genadig en barmhartig wilt toonen aan hen die ons onderdrukken, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij U steeds genadig en barmhartig wilt toonen jegens ons allen, o algoede, alwijze God en Vader! wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, wij bidden U, spaar ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, wij bidd. U, verhoor ons, Heer!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, wij bidd. U, ontferm U onzer!

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

De naam des Heeren zij geprezen;

Van nu tot in de eeuwigheid.

Heer! verhoor mijn gebed.

En laat mijn roepen tot U komen.

LITANIE

OM AFWENDING VAN ONGELUKKEN.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Vader in den hemel, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God, heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één eenige God,
ô Gij, heilige God,
Heilige, magtige God,
Heilige, genadige God,
Almagtige en liefelijke God,
ô God, Schepper en Bestuurder der
wereld,
Heer des hemels en der aarde,
Vader aller menschen,
Belooner van het goede, en Straffer
van het kwade,
Barmhartige God en regtvaardige Regter,
Die altijd liefderijk voor de menschen
gezorgd en hen met voedsel voorzien
hebt,

Ontferm U onzer.

Die van de eene eeuw tot de andere de
aarde vruchten laat voortbrengen, ont-
ferm U onzer.

Die U ieder jaar zoo genadig betoont
jegens ons zondige menschen,
Die de vogelen der lucht voedt en de
bloemen des velds kleedt,
Die de zon over de goeden en kwaden
laat schijnen,
Die regen zendt over de akkers der
regtvaardigen en der zondaars,
Die voor al uwe schepselen zorgt,
Wees ons genadig, spaar ons, Heer.
Wees ons genadig, verhoor ons, Heer.
Wees ons genadig, verlos ons, Heer.

Van alle zonde,
Van duren tijd en hongersnood,
Van bliksem en schadelijke onweders,
Van hagelslag,
Van rijp en honigdaauw,
Van miswas en bedrukte tijden,
Van brand en watersnood,
Van besmettelijke ziekten en pest,
Van aanstekende ziekten onder het vee,
Van gierigheid en woeker,
Van gulzigheid,

Ontferm U onzer.

Verlos ons, Heer.

Van het misbruiken uwer gaven, verlos
ons, Heer.

Van ongeduld en morren,

Van luiheid en ondankbaarheid,

Van nijd en afgunst,

Van vloeken en godslastering,

Van versteendheid des harten,

Van verblindheid des verstands,

Van een schielijken en onvoorzien
dood,

Op den dag des gerechts,

Wij arme zondaars, wij bidd. U, verh. ons.

Dat Gij ons wilt sparen,

Dat Gij onze zonden wilt vergeven,

Dat Gij de vruchten der aarde wilt
geven en bewaren,

Dat Gij de akkers wilt zegenen en
uwen zegen bewaren,

Dat Gij ons regen en zonneshijn, was-
dom en gedijen wilt verleenen,

Dat Gij de moeiten van den landman
en zijn arbeid wilt zegenen,

Dat Gij, om onze zonden, der aarde de
vruchtbaarheid niet wilt onttrekken,

Dat Gij de arbeiders op het veld aan
uwe tegenwoordigheid wilt herinneren,

Verlos ons, Heer.

Wij bidden U, verhoor ons.

en van vloeken, ontuchtige woorden en zondige handelingen wilt terug houden, wij bidden U, verhoor ons.

Dat de akkers geene schouwplaats van goddeloosheid mogen worden, noch de zonden der arbeiders tot U om wraak mogen roepen, wij bidden U, verh. ons.

Dat Gij U onze geheele gemeente tot een geestelijken tempel wilt heiligen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij uwe heilige Kerk in alle deelen der wereld wilt bestieren en beschermen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij den koningen en vorsten, en uw geheele volk, vrede en ware eendragt wilt geven, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons wilt verhooren, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.
De naam des Heeren zij geprezen;
Van nu tot in de eeuwigheid.
Heer! verhoor mijn gebed.
En laat mijne roepstem tot U komen.
Litane van den zoeten Naam Jesus.
(Zie bl. 271.)

OP DEN FEESTDAG DER KRUISVINDING.

Groet aan het heilig Kruis. (Zie bl. 355.)

OP HEMELVAARTSDAG.

(Naar den H. Bernardus.)

Hoe grootsch, hoe glorievol is de huidige feestdag! Immers wij zien U, Jesus Christus, in de grootste heerlijkheid, en deze uwe heerlijkheid vervult ons met hemelsche vreugde. Dit feest is de voltooiing van alle overige feesten en het zalige besluit uwer pelgrimsreis op aarde, want van U geldt de getuigenis des Apostels: „Hij die nederdaalde, is dezelfde, die heden boven alle hemelen opklimt, opdat hij alles zou vervullen!”

De aarde had U als haren Meester

erkend, wijl zij op uwen roep : „Lazarus, sta op!” den doode terug gaf; de zee had U als haren Meester erkend, toen zij uwe heilige voeten gedragen heeft; de hel had U als haren Meester erkend, toen Gij de grendels harer poorten verbrijzeld hebt. — Ja, in waarheid, hij die dooden verwekte, melaatschen reinigde, blinden het gezigt wedergaf en lammen genas, hij moet de Heer aller dingen zijn!

Om echter het kleed uwer majesteit te voltooijen, o Heer Jesus Christus, en ons geloof in U te bevestigen, bleef alleen nog over, dat Gij, in het aanschijn uwer leerlingen, ook als Meester der lucht, ten hemel opklomt. — Nu hebt Gij alles in alles volbragt, en U komt toe, dat alle knieën in uwen naam zich buigen, van hen die in den hemel, op de aarde en onder de aarde zijn; dat alle tongen bekennen, dat Gij thans in de heerlijkheid van God den Vader aan zijne regterhand gezeten zijt.

ô Mijn Jesus! Gij zijt de eersteling in het rijk des hemelschen Vaders opgenomen, en blijft daar onze Middelaar voor het aanschijn Gods. Wanneer Gij in uwe

linkerhand de weegschaal des gerichts houdt, voor hen die U niet vreezen, zoo draagt Gij ook in uwe regterhand den rijkdom uwer genadige erbarming, voor allen die U vreezen, en uwe barmhartigheid is onuitputbaar en duurt van eeuwigheid tot eeuwigheid!

Daarom ook willen wij, nederige kudden uwer weide, ten einde aan den stroom uwer hemelsche genade deelachtig te worden, U navolgen; want Gij alleen zijt de weg ten hemel, de waarheid en het leven; Gij zijt de weg des hemels, door uw voorbeeld; de waarheid, in uwe belofte; en het leven, in het loon der eeuwige zaligheid! — Gij, eeuwige Wijsheid, zijt tot den zetel der wijsheid Gods terug gekeerd; wij dwalen nog in ballingschap op deze aarde, waar zooveel boosheid gevonden wordt; daarom zullen wij onze harten en handen hemelwaarts verheffen, en met godsvrucht, geloof en goede werken onophoudelijk naar U streven, getrouw aan den roep der hemelsche vermaning: „zijt gij nu met Christus verzezen, zoekt dan ook wat daar boven is, waar Christus zetelt aan de regterhand Gods!” Amen.

OP PINKSTERDAG.

(Gebed naar den heiligen Ambrosius.)

ô Gij, liefde der Godheid, heilige gemeenschap des almachtigen Vaders en des zaligsten Zoons: Trooster, heilige Geest! stort uwe genade in het binnenste mijns harten; vervul met uw helderstralend licht alle duistere plekken mijner ziel; verlevendig, door uwe verkwikkende bezoeking, wat sedert lang in mij verdord is; ontsteek met uw heilaanbrengend vuur mijn door aardsehe verlangens in de liefde Gods verkoeld hart. Laat mij aan den stroom uwer hemelsche zaligheid mijn dorst lesschen, opdat ik geen lust, geen smaak meer vinde in het verleidende gift der wereldsche geneugten. Bestier mij, verdedig mij tegen mijne vijanden en leer mij uwen wil volbrengen.

Ik geloof, dat Gij iedere ziel, waarin Gij woont, ook tot verblijf van den Vader en den Zoon inrigt. Zalig hij, die de genade waardig is U als gast te herbergen; want met U nemen ook de Vader en de Zoon hunne intrede bij hem.

Kom dan , kom , genaderijke Trooster der beklemden gemoederen ! Gij zijt onze bescherming in het geluk , onze hulp in het ongeluk ; Gij reinigt ons van de zonden en geneest de wonden onzer zielen. Gij sterkt onze zwakheid , en ondersteunt ons , wanneer wij struikelen. Kom , o leeraar der ootmoedigheid , vader der weezen , hoop der armen ; kom , o heilige Geest , en erbarm U mijner ; maak mijn hart tot uwe woning , stort U in hetzelfde uit , en wees mij genadig ; uwe majesteit vinde aan mijne nederigheid , uwe magt aan mijne zwakheid , naar de volheid uwer erbarmingen , haar welbehagen. Door Jesus Christus , mijn Verlosser , die met den Vader in uwe vereeniging leeft , van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

LITANIE

VAN DEN HEILIGEN GEEST.

Heer , ontferm U onzer.
Christus , ontferm U onzer.
Heer , ontferm U onzer.
Heilige Geest , die van den Vader en den
Zoon voortkomt , ontferm U onzer.

Geest des Heeren, God van Israël, ont-
ferm U onzer.

Heilige Geest, die heerschappij voert
over het menschdom,

H. Geest, die de geheele aarde vervult,
Die alle krachten bezit,

Die alle goeds werkt, en alles voorziet,
Geest der waarheid, die alle waarheid
leert en alle gaven uitdeelt,

Geest van wijsheid en verstand,

Geest van raad, sterkte, wetenschap
en godvruchtigheid,

Geest van de vreeze des Heeren, en
van voorzigtigheid,

H. Geest, door wiens ingeving de hei-
ligemannen Gods gesproken hebben,

Heilige Geest, die de toekomstige din-
gen verkondigt,

Heilige Geest, gawe en belofte des
Vaders,

Heilige Geest, vertrooster, die de we-
reld overtuigt,

Heilige Geest, door wien de duivelen
worden uitgedreven,

Heilige Geest, uit wien wij herboren
worden,

Ontferm U onzer.

Heilige Geest, door wien de liefde Gods in
onze harten is uitgestort, ontf. U onzer.
Geest der aanneming tot kinderen Gods,
Geest van genade en barmhartigheid,
Geest, die ons in onze zwakheid te
hulp komt, en aan onzen geest ge-
tuigt, dat wij kinderen Gods zijn,
Heilige Geest, onderpand onzer erfenis,
die ons op den regten weg leidt,
Oppergeest, die levend maakt en ver-
sterkt,
Geest van zaligheid, oordeel en blijd-
schap,
Geest van geloof, van ijver en vrede,
Geest van ootmoedigheid, liefde en
eerbaarheid,
Geest van goedertierenheid, goedheid
en langmoedigheid,
Geest van zachtmoedigheid, waarheid,
eenheid en vertroosting,
Geest van vermorzeling des harten,
van belofte, van vernieuwing en
heiligmaking.
Geest van leven, geduld, onthouding
en zedigheid,
Geest van alle genade,

Ontferm U onzer.

Wees genadig, spaar ons, heilige Geest.
Wees genadig, verhoor ons, heilige Geest.
Van den geest der dwaling, verlos ons,
heilige Geest,
Van den geest der onkuischheid,
Van den geest der godslastering,
Van alle verhardheid in het kwaad
en van vertwijfeling,
Van alle vermetelheid en tegenspraak
der bekende waarheid,
Van alle boosaardigheid en kwade
gewoonte,
Van het benijden der broederlijke liefde,
Van onboetvaardigheid in ons sterfuur,
Door uwe eeuwige voortkomst van den
Vader en den Zoon,
Door uwe onzichtbare zalving,
Door de volheid der genade, waarmede
Gij de heilige Maagd Maria hebt
begunstigd,
Door dien invloed van heiligheid,
waarmede Gij de Moeder des Hee-
ren, in de ontvangenis des Woords,
als deedt overstroomen,
Door uwe heilige verschijning bij den
Doop van Christus,

Verlos ons, heilige Geest.

Door uwe heilrijke nederdaling over de Apostelen, verlos ons, heilige Geest.

Door de onuitsprekelijke goedheid, waarmede Gij de Kerk bestuurt, de opperhoofden vereenigt, de martelaars versterkt, de leeraars verlicht, en de geestelijke orden instelt, verlos ons, heilige Geest,

Wij zondaars, bidden U, verhoor ons.

Dat wij naar den geest mogen wandelen, en de begeerlijkheden van het vleesch niet involgen,

Dat wij U nimmer bedroeven,

Dat Gij alle kerkelijke overheden in de heilige Godsdienst, en in den waren geest wilt bewaren,

Dat Gij aan alle Christenen maar één hart en ééne ziel wilt geven,

Dat Gij ons standvastigheid en volmaking in de deugd wilt verleenen,

Dat Gij ons gebed wilt verhooren, Geest Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, stort uwen H. Geest over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, zend over ons den beloofden Geest des Vaders.

Wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, geef ons den goeden Geest.

Heilige Geest, hoor ons.

Heilige Geest, Trooster, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

Schep, o God, in mij een zuiver hart,

En vernieuw een opregten geest in
mijn binnenste.

Verstoot mij niet van voor uw aangezicht,

En neem uwen heiligen Geest van mij
niet weg.

Geef mij wederom de vreugde mijn heils,

En bevestig mij met den geest der kracht.

Heer! verhoor mijn gebed.

En mijne roepstem dringe tot U door.

G e b e d.

ô God, Gij die de harten der geloovi-
gen door de verlichting des heiligen Geestes
hebt onderwezen: geef ons, dat wij in dien-
zelfden Geest het regte kennen, en in zijnen
troost ons te allen tijde verheugen mogen.
Door Christus, onzen Heer. Amen.

OP HEILIG SAKRAMENTS DAG.

Gebed naar den godvruchtigen Kardinaal
Joannes Bona. (Zie bladz. 127.)

Litanie van het allerheiligste Sakrament.
(Zie bladz. 318.)

OP DEN FEESTDAG DER HEILIGE APOSTELEN
PETRUS EN PAULUS.

Aflaatgebed. (*)

Heilige Apostelen Petrus en Paulus ! ik
kies u heden tot mijne bestendige bescher-

(*) Pius VI verleende, den 28 Julij 1778, ten eeu-
wigen dage, een aflaat van honderd dagen, aan allen
die, minstens eenmaal daags, ter eere der heilige Apos-
telen Petrus en Paulus, dit gebed, benevens een
Onze Vader, Wees gegroet en Glorie zij
den Vader, zullen gebeden hebben. Daarenboven
kunnen zij deelachtig worden aan een vollen aflaat,
indien zij gedurende de negen dagen, welke denzelven
voorafgaan, of gedurende het Octaaf biechten, com-
municeren en eene kerk of een altaar bezoeken, welke
aan een dezer heiligen of beiden is toegewijd, en
daar volgens de intentie van Zijne Heiligheid bidden.

mers en bijzondere voorsprekers ! Ik verheug mij in demoedigheid mijns harten , zoowel omdat gij, heilige Petrus, de rots zijt, waarop God zijne Kerk gebouwd heeft, als omdat gij, heilige Paulus, door God gekozen zijt, als een uitverkoren vat en als verkondiger der waarheid over de geheele wereld. Verkrijgt mij een levendig geloof, eene onwankelbare hoop, eene volmaakte liefde, eene volkomene verlooehening en verachting van mij zelven en de wereld, geduld in de wederwaardigheden, gelatenheid in het ongeluk, aandacht in het gebed, reinheid des harten, eene goede meening bij al mijne handelingen, ijver in de vervulling der pligten van mijnen staat, standvastigheid in mijne besluiten, overgeving in den wil van God, volharding in de genade tot aan den dood, opdat ik, door uwe voorspraak en uwe glorierijke verdiensten, alle verzoekingën des duivels, der wereld en des vleesches overwinne, en waardig bevonden worde te verschijnen voor den hoogsten herder onzer zielen, Jesus Christus ; die leeft en heerscht, met den Vader en den heiligen Geest, van eeuwig-

heid tot eeuwigheid, en Hem eeuwig te beminnen en in Hem zalig te zijn. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Glorie zij den Vader.

OP DEN FEESTDAG VAN MARIA BEZOEKING.

MAGNIFICAT.

De Lofzang van Maria.

Mijne ziel looft den Heere, en mijn geest verheugt zich in God mijnen Heiland.

Omdat Hij de nederigheid zijner dienstmaagd heeft aangezien; zie, van nu af zullen mij alle geslachten zalig noemen.

Want de Heer heeft groote dingen aan mij gedaan; Hij, die magtig en wiens naam heilig is.

En zijne ontferming strekt zich uit van geslacht tot geslacht, over degenen die Hem vreezen.

Hij deed de magt zijns arms werken; Hij verstrooide, die vol hoogmoed des harten zijn.

Hij stortte de hoogen van de troonen, en verhoogde de nederigen.

Die gebrek hadden vervulde Hij met

400 FEESTDAG VAN MARIA BEZOEKING.

goederen, en de zwelgenden zond Hij ledig heen.

Hij verloste Israël, zijnen zoon, gedachtig zijnde aan zijne barmhartigheid; gelijk Hij beloofd had aan onze vaderen, Abraham en diens zaad, tot in eeuwigheid.

Eere zij den Vader, enz. Alleluja.

G e b e d .

(Naar den heiligen Petrus Damianus.)

ô Heilige Maagd Maria, Moeder Gods ! die met zooveel liefde uwe nicht Elisabeth bezocht hebt : toon ook ons uwe liefde, en bezoek ons met de hulp uwer voorspraak bij God; want allen hebben wij behoefte aan uwen bijstand. Bid slechts voor ons om de genade Gods, en uw gebed wordt verhoord; zij die wanhopen worden opgebeurd en met hemelschen troost bezield. Ach, blijf toch voor ons allen eene bron van zegeningen; zie, hoe meer zielen door uwe voorspraak hare redding vinden, des te meer wordt gij verheerlijkt! Bezoek ons met de gunst uwer magtige voorspraak bij God, die u niets weigert en u daardoor zoo hoog vereert. Amen.

OP DEN FEESTDAG VAN MARIA HEMELVAART.

LITANIE

DER ALLERH. MAAGD EN MOEDER GODS
VAN LORETTO.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.

(*) Deze Litanie wordt genaamd Litanie van Loretto, wijl zij ieder zaterdag in de Kapel van Loretto, met groote plegtigheid gezongen wordt, zooals blijkt uit de verordeningen der volgende Pausen : Sixtus V. 11 Julij 1587, Redditori. — Clemens VIII. 6. September 1601, Sanctissimus. — en Alexander VII. 28 Mei 1664. In Supremo. — Deze Litanie is zeer oud, en men beweert niet zonder grond, dat dezelve in de eerste eeuwen der Kerk reeds in gebruik was. Volgens de oudste overleveringen werd deze Litanie ten allen tijde door de geloovigen in de kerken en huisgezinnen gebeden, en opdat zij in haren oorspronkelijken vorm zou bewaard blijven, verbood Alexander VII, in bovengemelde verordening, eenige verandering in dezelve te maken.

Opdat de geloovigen meer en meer zouden worden aangespoord, om tot de allerheiligste Maagd hunne toevlucht te nemen, verleent Sixtus V, bij boven aan-

402 LITANIE VAN ONZE LIEVE VROUW

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, Vader in den hemel, ontf. U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm
U onzer.

God, heilige Geest, ontferm U onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God, ont-
ferm U onzer.

Heilige Maria, zonder vlek ontvangen,
bid voor ons.

Heilige Moeder Gods, bid voor ons.

Heilige Maagd der maagden, bid voor ons.

gehaalde verordening, tweehonderd dagen aflaat, zoo dikwijls men aandachtig en rouwmoedig deze Litanie bidt. Benedictus XIII bekrachtigde dezen aflaat, bij besluit van de heilige Congregatie der aflaten, 12 Januarij 1728, en Pius VII bevestigde denzelven op nieuw, bij besluit Urbis et Orbis van gezegde Congregatie d. d. 30 September 1817, vermeerderde denzelven tot op 300 dagen, ten eeuwigen tijde, en verleende daarbij een vollen aflaat, ten eeuwigen dage, op de vijf, naar den Roomschen kalender voorgeschrevene feestdagen der allerheiligste Maagd, aan allen die op deze dagen deze Litanie bidden, mits zij gebiecht en gecommuniceerd hebben, eene openbare kerk bezoeken en voor onze moeder de heilige Kerk bidden: deze aflaat is ook toepasselijk op de zielen in het vagevuur.

Moeder van Christus, bid voor ons.
Moeder der goddelijke genade,
Allerzuiverste moeder,
Allerkuischte moeder,
Ongeschondene moeder,
Onbevleete moeder,
Minnelijke moeder,
Wonderbare moeder,
Moeder des Scheppers,
Moeder des Zaligmakers,
Allervoorzigtigste maagd,
Eerwaardige maagd,
Loffelijke maagd,
Magtige maagd,
Goedertierene maagd,
Getrouwe maagd,
Spiegel der regtvaardigheid,
Zetel der wijsheid,
Oorzaak onzer blijdschap,
Geestelijk vat,
Eerbiedwaardig vat,
Uitstekend vat van godvruchtigheid,
Geheimzinnige roos,
Toren van David,
Ivoren toren,
Gulden huis,

Bid voor ons.

Ark des verbonds, bid voor ons.
 Deur des hemels,
 Morgenster,
 Behoudenis der zieken,
 Toevlugt der zondaren,
 Troosteres der bedrukten,
 Bijstand der Christenen,
 Koningin der engelen,
 Koningin der oudvaders,
 Koningin der profeten,
 Koningin der apostelen,
 Koningin der martelaren,
 Koningin der belijders,
 Koningin der maagden,
 Koningin van alle Heiligen,
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
 wereld, spaar ons, Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
 wereld, verhoor ons, Heer.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
 wereld, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer. Onze Vader, enz.

Bid voor ons.

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlugt, heilige Moeder Gods! verstoot onze gebeden niet in onze noodwendigheden, maar bevrijd ons altijd van alle gevaren, o glorierijke en gezegende Maagd, onze vrouwe, onze middelares, onze voorpraak; verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

Bid voor ons, o heilige Moeder Gods!

Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

G e b e d .

Stort, bidden wij, Heer, uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des Engels de Menschwording van Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de glorie der verrijzenis gebragt mogen worden; door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Bid voor ons, o heilige Josef!

Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

G e b e d .

Wij bidden U, o Heer, dat door de verdiensten des Bruidegoms uwer allerheiligste Moeder ondersteund, zijne voorbidding ons moge doen verwerven, wat wij door eigen krachten niet zouden kunnen erlangen. Gij, die leeft en regeert, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

GEBED TOT MARIA.

(Naar de heilige Gertrudis.)

ô Minnelijke Maagd en Moeder Maria! van ganscher harte groet ik u, en herinner u aan de bovennatuurlijke en onuitsprekelijke vertroostingen, welke gij, in afwachting van een vreugdevol afscheid van deze aarde, door uwen geliefden Zoon en alle Heiligen ontvangen hebt.

ô Glorierijke Maagd Maria! uit het binnenste mijner ziel groet ik u, en herinner u aan de hemelsche vreugde, welke uw hart doorstroomde, toen gij, gesteund op uwen Geliefde, in feestelijken triomf zijt ten hemel gevaren. Amen.

ô Gezegende Maagd! uit al mijne krach-

ten groet ik u, en herinner u aan de hoogste, onbesefbare glorie, met welke gij in den hemel door de allerheiligste Drievuldigheid ontvangen, met de kroon der heerlijkheid versierd en boven alle magten des hemels en der aarde verheven zijt. Met deze eer, met deze vreugde wensch ik u heden van ganscher harte geluk, en bid u ootmoedig, dat gij voor Godes troon mijne voorspraak wilt zijn, opdat ik ook eenmaal zalig sterven en bij u, mijne lieve Moeder, in den hemel mag worden opgenomen. Amen.

OP DEN FEESTDAG DER KRUISVERHEFFING.

Groet aan het heilig Kruis. (Zie bl. 355.)

OP DEN FEESTDAG VAN ALLE HEILIGEN.

G e b e d .

(Naar den heiligen Augustinus.)

Hoe zalig zijt gij in het bezit van God, Heiligen des hemels, die, na de stormen van den oceaen des levens doorstaan te hebben, verdiend hebt in de haven der eeuwige rust en des eeuwigen vredes aan

te komen , waar gij , verzekerd tegen alle orkanen en gevaren , eene glorie en een geluk geniet , die nooit een einde zullen hebben . Ik bid u , bij de liefde welke u bezielt , ziet met een welgevallig oog op ons neder van den troon , welken u de Koning der glorie in zijn paleis gegeven heeft , waar gij in volmaakte zekerheid heerscht , wijl gij aan geene verandering meer onderworpen zijt , en de kroon om uwe slapen uit onverwelkbare bloemen gevlochten is . Reikt ons uwe hulpvaardige hand toe van uit uw hemelsch verblijf , en weigert ons uwen bijstand niet in de gevaren , die ons van alle zijden omringen en bestormen .

Ik bid u , bij de oneindige liefde van hem die u heeft uitverkoren , die u verheven heeft tot de glorie welke gij thans bezit , die al uwe wenschen door het aanschouwen zijner verrukkende schoonheid vervult , die u zijne onsterfelijkheid en zijne eeuwige zaligheid mededeelt , gedenkt u onzer ; laat u bewegen door de gevaren , waarmede de stormen en klippen op den oceaen dezer wereld ons bedreigen , en zijt ons een gunstige gestarnte , hetwelk

ons den regten weg aanwijst en ons de haven der eeuwige zaligheid behouden doet binnenzeilen.

Gij zijt de schitterende poorten van het hemelsch Jeruzalem; verleent ons de intrede in deze eeuwige stad. Gij zijt op den berg des Heeren; trekt ons allen tot u, die in dit tranendal zuchten. Uwe voeten rusten, zooals de heilige Schrift zegt, op eene rots, wijl gij in de liefde en in de genade onwankelbaar bevestigd zijt; ondersteunt hen, die nog wandelen op de gevaarvolle wegen dezes levens, en onophoudelijk zijn blootgesteld aan de doodelijke verwondingen der zonde. Met een woord, gij zijt de Heiligen, de lievelingen Gods, en wij zijn arme zondaars, zoo vaak zijne vijanden. Wendt daarom, door uwe verdiensten en door uwe gebeden, zijne straffen en zijn toorn van ons af; verdedigt bij hem onze zaak zoo ijverig, zoo krachtig; bidt hem met zoo veel volharding, dat hij ons eenmaal bij u allen opneemt, waar wij hem in eeuwigheid voor zijne barmhartigheid kunnen dankzeggen.

Wijl gij volmaakt zijt in de liefde, kan

ik niet gelooven, dat gij onze bede zult verwerpen; daarom hoop ik, dat onze nood en ons klagen uwe harten zal roeren, en dat gij ons gaarne den bijstand zult verleenē, waarom wij u smeeken. Bedenkt dat onze zwakheid zoo groot is, dat wij als het ware op den weg des heils voortkruipen, waarop gij eenmaal met reuzenschreden voorwaarts streefdet, en dat wij zoo zeer aan het wereldsche gehecht zijn, dat wij, gelijk de dieren, het hoofd naar de aarde neigen en niet door de magt der deugd hemelwaarts verheffen. Steunende op het geloof in den naam van Jesus Christus, en gedragen op het aanbiddingswaardige hout zijns kruises, dobberen wij op den onmetelijken en peilloozen oceaā des tijds, waarin, volgens de woorden van den koninklijken Profeet, tallooze groote en kleine dieren door elkander leven; waar de gruwelijke draak woont, die altijd bereid is om te verslinden; waar vreeselijke en gestadige stormen heerschen; waar ontelbare klippen dreigen, die zoovele ongelukkigen tot hun verderf doen schipbreuk lijden.

Bidt den Heer, bidt hem, gij vorsten

van Godes huis, gij scharen van Heiligen en gelukzaligen, opdat wij, gesteund door uwe gebeden en verdiensten, met behouden schip in de haven des heils, des vredes en der eeuwige rust mogen binnenloopen. Amen.

LITANIE

VAN ALLE GODS LIEVE HEILIGEN.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
 God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
 God, heilige Geest, ontferm U onzer.
 H. Drievuldigheid, één God, ontf U onzer.
 H. Maria, bid voor ons.
 H. Moeder Gods,
 H. Maagd der Maagden,
 H. Michaël,
 H. Gabriël,
 H. Raphaël,

Bid voor ons.

Alle heilige Engelen en Aartsengelen, bidt
voor ons.

Alle heilige Kooren der zalige Geesten,

H. Joannes de Dooper,

H. Josef,

Alle heilige Patriarchen en Profeten,

H. Petrus,

H. Paulus,

H. Andreas,

H. Jacobus,

H. Joannes,

H. Thomas,

H. Jacobus,

H. Philippus,

H. Bartholomeus,

H. Mattheus,

H. Simon,

H. Thadeus,

H. Matthias,

H. Barnabas,

H. Lucas,

H. Marcus,

Alle heilige Apostelen en Evangelisten,

Alle heilige Discipelen des Heeren,

Alle heilige Onnoozele kinderen,

H. Stephanus,

Bid voor ons.

H. Laurentius, bid voor ons.
H. Vincentius, .
H. Fabianus en Sebastianus,
H. Joannes en Paulus,
H. Cosmas en Damianus,
H. Gervatius en Protasius,
Alle heilige Martelaars,
H. Silvester,
H. Gregorius,
H. Ambrosius,
H. Augustinus,
H. Hieronimus,
H. Martinus,
H. Nicolaas,
Alle heilige Bisschoppen en Belijders,
Alle heilige Leeraars,
H. Antonius,
H. Benedictus,
H. Bernardus,
H. Dominicus,
H. Franciscus,
Alle heilige Priesters en Leviten,
Alle heilige Monniken en Kluizenaars,
H. Maria Magdalena,
H. Agatha,
H. Lucia,

Bid voor ons.

H. Agnes, bid voor ons.

H. Cecilia, bid voor ons.

H. Catharina, bid voor ons.

H. Anastasia, bid voor ons.

Alle heilige Maagden en Weduwen, bidt
voor ons.

Alle lieve Gods Heiligen, bidt voor ons.

Wees genadig, spaar ons, Heer.

Wees genadig, verhoor ons, Heer.

Van alle kwaad, verlos ons, Heer.

Van alle zonden,

Van uwe gramschap,

Vaneen haastigen en onvoorzienend dood,

Van de lagen des duivels,

Van gramschap, haat en allen kwaden
wil,

Van den geest der onkuischheid,

Van bliksem en onweder,

Van den eeuwigen dood,

Door het geheim uwer menschwording,

Door uwe komst,

Door uwe geboorte,

Door uw doopsel en heilig vasten,

Door uw kruis en lijden,

Door uwen dood en uwe begrafenis,

Door uwe heilige verrijzenis,

Verlos ons, Heer.

Door uwe wondervolle hemelvaart, ver-
los ons, Heer.

Door de komst van den heiligen Geest,
den vertrooster, verlos ons, Heer.

In den dag des oordeels, verlos ons, Heer.

Wij zondaars, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons wilt sparen,

Dat Gij onze misdaden wilt kwijt-
schelden,

Dat Gij U gewaardigt, ons tot eene
ware boetvaardigheid te geleiden,

Dat Gij U gewaardigt uwe heilige
Kerk te besturen en te bewaren,

Dat Gij U gewaardigt het kerkelijk
Opperhoofd en alle geestelijke Over-
heden in de heilige Godsdienst te
doen blijven,

Dat Gij gewaardigt de vijanden der
heilige Kerk te vernederen,

Dat Gij U gewaardigt, den Christen-
Koningen en Vorsten vrede en ware
eendragt te verleenen,

Dat Gij U gewaardigt, allen Christen-vol-
keren vrede en eendragt te schenken,

Dat Gij U gewaardigt, ons in uwe heilige
dienst te versterken en te bewaren,

Wij bidden U, verhoor ons.

idit
ns.

Verlos ons Heer.

Dat Gij onze gemoederen tot hemelsche
begeerten wilt opwekken, wij bidden
U, verhoor ons.

Dat Gij U gewaardigt, al onze wel-
doeners met de eeuwige goederen
te vergelden,

Dat Gij U gewaardigt, onze zielen
en de zielen van onze broeders,
vrienden en weldoeners voor de eeu-
wige verdoemenis te behoeden,

Dat Gij U gewaardigt, de vruchten
der aarde te geven en te bewaren,

Dat Gij U gewaardigt, alle geloovige
overledenen de eeuwige rust te geven,

Dat Gij U gewaardigt, ons gebed te
verhooren,

Zoon Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, ontferm U onzer, Heer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Wij bidden U, verhoor ons.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

En leid ons niet in bekoring,

Maar verlos ons van den kwaden.

PSALM 69.

ô God! kom mij te hulpe; Heere,
haast U om mij te helpen.

Dat zij beschaamd en bevreesd worden,
die mijne ziel zoeken.

Dat zij terug wijken en zich schamen,
die mij kwaad willen.

Dat zij allen, die U zoeken, zich in
U verheugen en verblijden; en dat zij,
die uwe zaligheid beminnen, altijd zeggen :
hoog geëerd zij de Heer.

Doch ik ben behoeftig en arm : o God,
help mij.

Gij zijt mijn Helper en mijn Verlosser :
Heer! toef niet.

Eere zij den Vader, enz.

Maak uwe dienaars zalig,

Mijn God! die in U hopen.

Heer! wees ons een sterke toren,

Tegen onzen vijand.

Laat de vijand niets tegen ons vermogen;
En laat de zoon der boosheid zich
niet verstouten ons te schaden.

Heer! handel niet met ons naar onze
zonden;

Noch vergeld ons naar onze boosheden.

Laat ons bidden voor onzen Paus, N...

De Heer spare hem, behoede hem in
het leven, make hem gelukzalig op aarde,
en levere hem niet over aan den wil
zijner vijanden.

Laat ons bidden voor onze weldoeners.

Heer! gewaardig U, allen die ons om
uwen heiligen Naam goed doen, met het
eeuwige leven te vergelden. Amen.

Laat ons bidden voor de geloovigen,
die overleden zijn.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en
het eeuwige licht verlichte hen.

Dat zij rusten in vrede. Amen.

Laat ons bidden voor onze broeders
die afwezig zijn.

Mijn God! maak zalig uwe dienaars,
die op U hopen.

Zend hun hulp uit de heilige plaats,
En bescherm hen uit Sion.

Heer! verhoor mijn gebed,
En mijne roepstem dringe tot U door.

G E B E D.

ô God, wien het eigen is altijd genadig te zijn en te sparen: ontvang ons gebed, opdat uwe goedertierene barmhartigheid ons, en al uwe dienaars, die met de ketenen der zonden beladen zijn, genadiglijk ontbinde.

Wij bidden U, Heer, verhoor de gebeden der ootmoedigen, en spaar degenen, die hunne zonden belijden; opdat wij tevens vergiffenis en vrede van uwe goedertierenheid verwerven.

Toon ons genadiglijk, o Heer, uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, en verlos ons van alle zonden, en te gelijk van de straffen, welke wijer doorverdiend hebben.

ô God, die door de zonden vergramd, en door de boetvaardigheid verzoend wordt: zie genadig neder op de gebeden uws volks, dat zich nederwerpt voor uwe grootheid; en wend de geesels uwer gramschap van ons af, welke wij door onze zonden verdienen.

Almagtige en eeuwige God! ontferm U over uwen dienaar, onzen Paus N..., en bestuur hem volgens uwe goedertierenheid in den weg des eeuwigen levens; opdat hij door uwe gunst begeere wat U behaagt, en het met alle kracht volbreng.

ô God, van wien alle heilige begeerten, goede voornemens en regtvaardige werken voortkomen: geef uwen dienaars den vrede, dien de wereld niet geven kan; opdat onze harten genegen mogen worden tot het volbrengen uwer geboden, en wij, van de vrees des vijands ontslagen, onder uwe bescherming in kalmte mogen leven.

Ontsteek, o Heer, onze nieren en onze harten door het vuur van den heiligen Geest, opdat wij U met een zuiver ligchaam mogen dienen, en met een rein hart behagen.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen! verleen aan de zielen uwer dienaars en dienaressen vergiffenis van alle zonden, opdat zij de kwijschelding van al hunne misdrijven, waarnaar zij steeds zoo vurig verlangd hebben, door onze godvruchtige smeekingen mogen verwerven.

Wij bidden U, o Heer, ga onze werken door den invloed uwer genade vooraf, en voltrek ze door uwe medewerking; opdat al onze gebeden en handelingen immer van U beginnen, en eenmaal door U begonnen zijnde, ook door U voltrokken worden.

Almagtige, eeuwige God, die over levenden en dooden heerscht, en U ontfermt over allen, welke Gij te voren weet, dat door geloof en goede werken de uwen zullen worden: wij bidden U ootmoedig, dat degenen voor wie wij voorgenomen hebben onze gebeden te storten, hetzij ze nog in deze wereld leven of reeds overleden zijn, op de voorspraak van al uwe Heiligen, door uwe genadige barmhartigheid, vergiffenis van al hunne zonden mogen verkrijgen: door onzen Heer Jesus Christus.

Heer! verhoor mijn gebed,

En mijne roepstem dringe tot U door.

De almachtige en barmhartige Heer verhoore ons. Amen.

Dat de geloovige zielen, door Gods barmhartigheid, rusten in vrede. Amen.

OP ALLERZIELENDAG.

Psalm 50. — Miserere.

Erbarm U mijner, ô God, naar uwe groote barmhartigheid.

En wisch mijne ongerechtigheid uit, naar de menigvuldigheid uwer erbarmingen.

Reinig mij meer en meer van mijne ongerechtigheid, en zuiver mij van mijne zonden.

Want ik erken mijne ongerechtigheid, en mijne zonde is steeds voor mij.

Tegen U alleen heb ik gezondigd en voor uw aanschijn kwaad gedaan : opdat Gij geregtvaardigd wordt in uwe woorden en de zege behaalt, wanneer men U beoordeelt.

Want zie, ik ben in ongerechtigheid ontvangen, en in zonden heeft mij mijne moeder ontvangen.

Want zie, Gij hebt de waarheid bemind ; Gij hebt mij de verborgenheden en de geheimen uwer wijsheid veropenbaard.

Besproei mij met hysop, en ik zal gezuiverd worden ; wasch mij, en ik zal witter worden dan de sneeuw.

Laat mij vreugde en blijdschap hooren; en de vernederde gebeenten zullen zich verheugen.

Wend uw aangezicht af van mijne zonden, en delg al mijne ongeregtigheden uit.

Schep in mij een rein hart, ô God; en vernieuw in mijn binnenste een opregten geest.

Verwerp mij niet van uw aanschijn; en neem uwen heiligen Geest niet van mij weg.

Geef mij weder de vreugde uws heils; en ondersteun mij door den sterken Geest.

Ik zal de ongeregtigen uwe wegen leeren; en de goddeloozen zullen zich tot U bekeeren.

Verlos mij, o God, van de bloedschulden, ô God mijns heils; en mijne tong zal uwe regtvaardigheid prijzen.

Heer! open mijne lippen; en mijn mond zal uw lof verkondigen.

Want, zoo Gij de offeranden verlangdet, zou ik U die voorzeker gegeven hebben; in brandoffers schept Gij geen behagen.

Een gebroken geest is eene offerande voor God; een vermurwd en ootmoedig hart zult Gij, ô God, niet versmaden.

Wees genadig, ô Heer, in uwe barmhartigheid, met Sion; opdat de muren van Jeruzalem worden opgebouwd..

Dan zult Gij het offer der regtvaardigheid aannemen, gaven en brandoffers; dan zal men jonge runderen op uw altaar opdragen.

Heer! geef hun de eeuwige rust; en het eeuwige licht beschijne hen.

LITANIE

VOOR DE GELOOVIGE ZIELEN.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U over de geloovige zielen.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U over de geloovige zielen.

God, heilige Geest, ontferm U over de geloovige zielen.

Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U over de geloovige zielen.

H. Maria, bid voor de geloovige zielen.
H. Moeder Gods,
H. Maagd der Maagden,
H. Michaël,
Alle heilige Engelen en Aartsengelen,
Alle heilige Kooren der zalige Geesten,
H. Joannes de Dooper,
H. Josef,
Alle heilige Patriarchen en Profeten,
H. Petrus,
H. Paulus,
H. Joannes,
Alle heilige Apostelen en Evangelisten,
H. Stephanus,
H. Laurentius,
Alle heilige Martelaren,
H. Gregorius,
H. Ambrosius,
H. Augustinus,
H. Hieronymus,
Alle heilige Bisschoppen en Belijders,
Alle heilige Kerkleeraars,
Alle heilige Priesters en Levieten,
Alle heilige Monniken en Kluizenaars,
H. Maria-Magdalena,
H. Catharina,

Bid voor de geloovige zielen.

H. Barbara, bid voor de geloovige zielen.
Alle heilige Maagden en Weduwen, bidt
voor de geloovige zielen.

Alle Gods lieve Heiligen, bidt voor de
geloovige zielen.

Wees genadig, spaar ze Heer.

Wees genadig, verhoor ons Heer.

Van alle kwaad, verlos haar, Heer.

Van uwe gramschap,

Van de strengheid uws oordeels,

Van den knagenden worm des gewetens,

Van de eindelooze droefheid,

Van het gruwzaam vuur,

Van de ijsbare koude,

Van de verschrikkelijke duisternis,

Van het schromelijke weenen en klagen,

Door uwe wonderbare menschwording,

Door uwe heilige geboorte,

Door uwen allerzoetsten naam,

Door uw heilig doopsel en vasten,

Door uwe diepe verootmoediging,

Door uwe overgroote gehoorzaamheid,

Door uwe kuischheid,

Door uwe uiterste armoede,

Door uwe minnelijke armoede,

Verlos haar, Heer.

Door uwe oneindige liefde, verlos haar,
Heer.

Door uwe benaauwdheden en kwellingen,

Door uw bloedig zweet,

Door uwe boeijen en banden,

Door uwe wreede geeseling,

Door uwe doornen-krooning,

Door uwe kruisdraging,

Door uwen bitteren dood,

Door uwe allerheiligste wonden,

Door uw kruis en smartelijk lijden,

Door uwe heilige verrijzenis,

Door uwe wondervolle hemelvaart,

Door de komst van den heiligen Geest,

den vertrooster,

In den dag des oordeels,

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.

Die aan Magdalena vergiffenis verleend

en den moordenaar verhoord hebt, wij

bidden U, verhoor ons.

Die uit genade zalig maakt, wij bidden

U, verhoor ons.

Die de sleutels van den dood en der

helle hebt, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij de zielen van onze ouders, vrienden

en weldoeners uit de schrikbare

Verlos haar, Heer.

vlammen verlossen wilt, wij bidden U,
verhoor ons.

Dat Gij alle overledene geloovigen van
hunne pijnen wilt bevrijden,

Dat Gij U over de zielen van hen, die
geen bijzondere voorbede op deze
wereld hebben, wilt ontfermen,

Dat Gij hen allen sparen, en hun kwijtschelding der straffen schenken wilt,

Dat Gij hun verlangen wilt vervullen,

Dat Gij hen in de gemeenschap der
uitverkoornen wilt opnemen,

Koning der ontzaggenlijke heerlijkheid,
Zoon Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, geef hun de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, geef hun de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der
wereld, geef hun de eeuwige rust.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Van de poorten der hel,

Wij bidden U, verhoor ons.

Ve
Ha
En

len
dun
tot
geh
onz
die
wig
F
E
D

Aan

B
wel
en d
echt
Gij
mijn

Verlos, ô Heer, hunne zielen.

Heer! verhoor mijn gebed.

En mijne roepstem dringe tot U door.

G e b e d.

Wij bidden U, ô Heer, betoon de zielen uwer dienaren en dienaressen voortdurend uwe barmhartigheid, opdat het hun tot eeuwig heil verstrekke, dat zij op U gehoopt en in U geloofd hebben. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en regeert, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Heer! geef hun de eeuwige rust,

En het eeuwige licht verlichte hen.

Dat zij rusten in vrede. Amen.

Aanroeping tot God en de Heiligen, om verlossing der zielen in het Vagevuur.

(Naar Pater Martinus van Cochem.)

Barmhartige, hemelsche Vader! ik ben, weliswaar, onwaardig om tot U te bidden, en door U verhoord te worden; wijl ik echter voor hen bid, naar wier verlossing Gij zelf verlangt, zoo twijfel ik niet of mijn gebed zal U aangenaam en die lieve

zielen voordeelig zijn. ô Genadige Vader! aanschouw de zielen, die naar uw evenbeeld geschapen zijn, en op U gehoopt en in U geloofd hebben. Uwe vaderlijke liefde bewege U tot barmhartigheid en verlossing uwer kinderen.

Jesus Christus, die aan het kruishout uwe weenende Moeder medelijdend hebt aanschouwd: wend ook uwe liefderijke oogen op uwe beminde broeders en zusters, en laat hun smartvol weeklagen uw milddadig hart doordringen. Besproei hen met uw kostbaar bloed, en wat hun ontbreekt aan voldoening, vul dat met uwe verdiensten aan.

Genadevolle heilige Geest! zie met medelijdende oogen de zielen aan, wier liefde Gij zoo zeer verlangt volkomen te bezitten. Ach! erbarm U over deze uwe verloofden, en verkwik haar met uwen goddelijken troost. En wat nog ontbreekt aan hare voldoening, schenk dat uit den staat der verdiensten, met welker uitdeeling Gij belast zijt.

ô Moeder der barmhartigheid! wend uwe barmhartige oogen naar den vurigen

kerker des vagevuurs, en zie meêwarig hoe de zielen uwer kinderen zoo smartelijk lijden. Kan eene moeder haar eigen kind wel vergeten? Vergeet gij dan ook deze uwe kinderen niet, maar beveel dezelve ieder oogenblik in de genade van uwen lieven Zoon.

ô Gij, lieve Engelen en Beschermers der zielen die in het vagevuur lijden! troost haar toch met uwe tegenwoordigheid, en verkrijgt haar, door de verdiensten van Christus, het lang gewenschte aanschijn Gods.

ô Gij, heilige Aartsvaders en Profeten, die, na uw zalig verscheiden, zoo vele jaren in het voorgeborgte der helle verbleven zijt! erbarmt u over de arme zielen, die zoo vreeselijk gemarteld worden en zoo reikhalzend uitzien naar het geluk, God te mogen aanschouwen. Helpt haar door uwe voorspraak tot de vervulling van haar verlangen, en uw zalig gezelschap.

ô Gij, heilige Apostelen en Evangelisten, die zoo vele duizende zielen uit de klauwen van satan gerukt hebt! toont thans uw zielenijver jegens deze lijdende zielen; voert haar, door uwe

voorspraak, uit deze plaats van smarten in uw gezelschap.

ô Gij, heilige Martelaars, die zooveel om Christus wille gedaan en geleden hebt! offert God uwe foltering en uw vergoten bloed op, tot verkwikking der zoo bitter lijdende zielen.

ô Gij, heilige Bisschoppen en Belijders! offert Gode uwe werken van boetvaardigheid en uwe verdiensten op, tot voldoening der schulden, voor welke deze arme zielen in den vurigen kerker gevangen liggen.

ô Gij, heilige Maagden en Jongelingen! offert Gode uwe zuiverheid en heiligheid op, tot afwassching der vlekken, welke deze arme zielen bezoedelen.

U allen, Heiligen en uitverkorenen Gods, beveel ik de arme zielen des vagevuursbiddend aan: zijt medelijdend jegens haar, en houdt haar lijden steeds der heilige Drievuldigheid voor oogen. Offert den overvloed uwer verdiensten ter verlossing der arme zielen op, en verkrijgt haar, door uw gestadig bidden, de eeuwige zaligheid. Amen.

GEBEDEN

tot het waardig ontvangen van de
heilige Sakramenten der Biecht
en des Altaars.

GEBEDEN VOOR DE BIECHT.

Onderrigt over de heilige Biecht.

Wie goed biecht, zal ook goed leven en zalig sterven. Om goed te biechten, moet gij: 1° zorgvuldig uw geweten onderzoeken; 2° een waar berouw hebben over uwe zonden; 3° den ernstigen wil bezitten dezelve niet meer te begaan; 4° met opregtheid dezelve biechten, en 5° den vasten wil hebben van stiptelijk de opgelegde boete te volbrengen. Komt gij, door uwe schuld, in een dezer punten te kort, zoo zijt gij een onbekeerde zondaar, kunt het Sakrament der biecht niet ontvangen, en blijft pligtig voor God, al bekomt gij ook de absolutie des priesters. Verrigt daarom iedere biecht, als ware zij de laat-

ste uws levens op uw sterfbed. Besteed uwe voornaamste zorg bij het onderzoek des gewetens; overhaast u daarmede niet, vooral zoo gij lang niet gebiecht, of vele bezigheden hebt. Vraagt u zelven: welke fout heb ik het meest begaan? Is het uit gewoonte? Welke is de oorzaak dat ik zoo dikwijls in deze zonde vervallen ben? Voor welke zonde ben ik in mijne laatste biecht bijzonder gewaarschuwd geworden? Hoe heb ik volbragt, hetgeen ik alstoen Gode enden biechtvader beloofd heb? Wat deed ik om den hemel te verkrijgen? Hoe vervulde ik de pligten van mijn staat? Omtrent welk punt was uw geweten het meest verontrust, als gij, in predikatie of godsdienstonderrigt, uwe pligten hoordet verkondigen en tegen de zonden gewaarschuwd werdt? Denk daarover na; dat is de beste biechtspiegel. Of wekken predikatie en godsdienstonderrigt geene wroeging des gewetens bij u op, omdat gij dezelve niet of zelden bijwoont? O, dan leeft gij verblind in strafbare onwetendheid en in het gevaar van eeuwig verloren te gaan. Begin eerst weder Gods

woord te hooren; ga tot uwen zielzorger en vraag door hem onderwezen te worden. —

Wees in de biecht opregt; verzwijg niets; biecht het eerst wat u het zwaarst op het geweten drukt. — Kies ook bij voorkeur tot uwen biechtvader een der geestelijken uwer eigene parochie; deze moeten u in alles den weg des hemels aantoonen, zijn met uwe omstandigheden bekend, hetgeen een vreemde niet is, en kunnen u in den regel het beste in den biechtstoel voorlichten; die geestelijke, die gij wenscht dat ook op uw doodsbed uwe laatste biecht zal hooren. —

Het volgende gebed zult gij met veel voordeel voor het heil uwer ziel, eenige dagen voor uwe biecht, dikwijls bidden. Wanneer gij dezen raad hebt opgevolgd en een waar berouw over uwe zonden u bezielt, dan kunt gij de nadere voorbereiding met de aanroeping des heiligen Geestes en het onderzoek uws gewetens beginnen.

Boetgebed.

(Naar den heiligen Isidorus, Bisschop van Sevilla.)

ô Jesus, mijn Heer en mijn God! Vader der barmhartigheid! Gij wilt niet dat iemand verloren ga, maar dat allen zalig worden en tot de kennis der waarheid geraken. Gij hebt U vernederd en gewaardigd mensch te worden, opdat de verlorene mensch zou worden terug gevonden. Ik keer van mijn zondigen weg tot U terug : ô, strek uwe hand ter mijner hulpe uit, die met tranen tot U terug keer. Neem mijne berouwvolle bekentenis genadig aan, en bevrijd mij van mijne zonden. Versmaad mijne boetvaardigheid niet, o Heer! Ik heb berouw over mijne dwalingen, en between mijne menigvuldige zonden. Wend uw aangezicht niet van mij, want Gij kunt mij reinigen zoo Gij wilt. Ik heb mijne ziel door de banden der zonde laten omstengelen; ik heb haar, zoo als Gij ziet, jammerlijk verwond. Verbreek, o Heer! verbreek die banden, welke mij kwellen, en waaruit ik reeds lang tot U roep; genees

met de kracht uwer genade de diepe wonden mijner ziel. Schenk haar de gezondheid weder, opdat zij in U herleve. Mijne ziel is door de zonden jammerlijk misvormd en met pijnlijke wonden overdekt; doch mijn vertrouwen, dat Gij haar kunt genezen, staat vast: want voor U is niets onmogelijk, voor U, die almachtig zijt.

Ik heb gezondigd, o Heer! ik heb zwaar gezondigd. Daarom ook is mijn hart dag en nacht beklemd. Mijne zonden en misdaden zijn tot bergen aangegroeid. Van daar ook al mijn weeklagen; van daar de droefheid mijns gemoeds. Doch als ik uwe groote barmhartigheid overdenk, en mij van mijn diepen val tracht te verheffen, leidt mij uwe goedheid tot de hoop der vergeving; zoodat ik, met een onwankelbaar vertrouwen, tot U om genade smeeke en niet zal sterven maar leven. Ik keer tot U terug, mijn God, met belijdenis en boetvaardigheid, en tevens met aanbidding, lof en zegening van uwen heiligen Naam. Uwe erbarmingen hebben geen einde, en niemand is in dit leven de hoop ontnomen, hoe diep hij ook gevallen is, om zich weder

op te rigten; want Gij hebt den terugkeer van iedere zonde vrijgelaten en den zondaar de boetvaardigheid als hulpmiddel aangeboden. Ik wil den dood des zondaars niet, zegt Gij, maar dat hij zich bekeere en leve.

Ik bid, o Heer, verleen mij een vast voornemen boetvaardigheid te doen; verleen mij een waar berouw, opdat mijn hart vermurwd worde en mijn geest zijne wonden, uit liefde tot U, beweene en beklage. Geef mijne oogen tranen, die de vlekken mijner zonden afwassen. Zie, o Heer, ik belijd voor U mijne zonden. Aan allerlei overtredingen, aan allerlei zonden heb ik mij pligtig gemaakt; ik heb gezondigd tegen U, beste der Vaders, door gedachten, woorden en werken! Ik schaam mij over den toestand mijner ziel; ik durf de oogen niet opslaan, wijl ik mij onwaardig gevoel den gestarnden hemel, het werk uwer handen, te aanschouwen. Heb medelijden, o Heer, met een armen zondaar, die tot U wenscht terug te keeren. Neem de zonden van mij weg, waarmede ik in mijne onbezonnenheid mijne ziel beladen

heb. Breek de banden der duisternis die mij omklemmen, opdat ik niet in de eeuwige duisternis nederdale, welken nooit door een lichtstraal gebroken wordt; red mij van het verderf; roep mij terug van den drempel des doods en plaats mij weder op den weg, die naar het eeuwige leven leidt. Gij zijt immers een God, die de tranen van een rouwmoedig hart niet versmaadt. Gij hebt immers voor de zondaars den dood doorstaan; voor de zondaars hebt Gij U aan het kruis laten hechten.

Daarom offer ik U met vertrouwen de tranen mijner boetvaardigheid op: erbarm U mijner, wend U tot mij, red mijne ziel en vergeef mij alle zonden. Vergeet mij niet, dien Gij hebt vrijgekocht; wend uwen toorn van mij af en schenk mij uwe genade weder. Reinig mij, o God, van al mijne zonden, opdat ik rein bevonden worde, wanneer ik voor uw oordeel verschijnen zal. Stort de genade der vreeze en der liefde Gods diep in mijn hart; want de vreeze houdt terug van het kwaad, en de liefde wekt tot het goede op. Geef dat ik met opregtheid mijne zonden bewee-
ne,

dat ik hate wat Gij haat, en beminne wat Gij bemint. Mijne zielgehoorzame aan uwe geboden; mijn wil stemme met uw wil overeen. In U alleen verdiepe zich mijn geest, naar U alleen zij al mijn streven gerigt. Wees Gij mijne hulp, o Heer! mijne bescherming, mijne redding; die met den Vader en den heiligen Geest ééne Godheid zijt, ééne heerlijkheid, ééne magt, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

AANROEPING TOT DEN H. GEEST.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Kom, goddelijke Geest! stort uwe hemelsche stralen over mijn verstand uit, opdat ik mij zelven leere kennen. Toon mij, hoe ik mij in al mijne gedachten, woorden en werken, in al mijn doen en laten steeds gedragen heb. Leer mij U en mij zelven kennen; opdat ik U beminne en mij zelven hate. Maak mij beschaamd; boezem mij haat en berouw in over al mijne zonden; geef mij den wil tot het goede, de volharding in het voornemen van mij te beteren, en voltrek in mij wat uwe genade begonnen heeft.

GEWETENSONDERZOEK,

OVER DE TIEN GEBODEN GODS.

1. Ik ben de Heer, uw God; gij zult geene vreemde goden voor mijn aangezicht hebben, noch u een gesneden beeld of gelijkenis maken, om dat te aanbidden.

Onderzoek alzoo, of en op welke wijze gij tegen dit gebod gezondigd hebt.

1. Tegen het geloof: — door vrijwilligen twijfel aan een punt des geloofs? — door lezen, ter leen geven, koopen of verkoopen van zulke boeken, die het geloof, de Kerk, den Staat of de goede zeden openlijk of bedekt aanvallen? — door het sluiten of toelaten van echtverbindtenissen, die het geloof in gevaar brengen? — door onnoodigen omgang met menschen van gevaarlijke grondbeginselen? — door scherts of spot met de voorschriften, plegtigheden en gebruiken der Kerk? — Hebt gij steeds vast geloofd wat God geopenbaard heeft en de heilige Kerk ons voorhoudt te gelooven? — nooit uit baatzuchtigheid of

menschenvrees aan bespottingen met de godsdienst of aan valsche grondbeginselen (zooals, dat alle godsdiensten goed zijn; dat iedere godsdienst ons tot de zaligheid leiden kan; dat ieder moet blijven in de godsdienst waarin hij geboren is; dat een eerlijk man nooit van godsdienst veranderen moet, enz.) uwen bijval geschonken? — Hebt gij den overgang tot de ware Kerk van Christus niet bespot, of anderen daarvan afgehouden? — Hebt gij het ware geloof, waar gij kondet en het uw pligt was, tegen spotters en twijfelaars verdedigd? Hebt gij hetzelfde bemind en door gebed, liefderijke vermaningen en een zuiveren levenswandel getracht anderen in hetzelfde te sterken? Hebt gij uw geloof niet verloochend? Hebt gij niet geschaamd de voorschriften der Kerk, als vasten, mis hooren enz., na te leven? — Hebt gij de aangenomene christelijke waarheden niet bestreden? Hebt gij uit tijdelijke inzichten niet betreurd, een lid der ware Kerk te zijn?

2. Tegen de hoop: — door vrijwilligen twijfel aan Gods barmhartigheid? — door kleinmoedigheid bij beproevingen of

rampspoeden? — door al te angstige zorgen voor het tijdelijke? — door ontevredenheid met de schikkingen Gods? — door morren en klagen tegen de goddelijke Voorzienigheid? — door twijfel of ongeloof aan de zelve enz.? Of hebt gij daarentegen gezondigd : door vermetel betrouwen op de goddelijke Voorzienigheid? — door hoogmoed en al te veel zelfvertrouwen? — door eigenzinnige nalatigheid van het gebed in uwe beproeving? — Trachtet gij steeds een warm verlangen naar de eeuwige zaligheid in u te onderhouden? Hebt gij niet, uit liefde voor de wereld, den hemel geheel uit het oog verloren?

3. Tegen de liefde: — door vrijwillige wederspanningheid en haat tegen God, wenschende, dat er geen God ware? — door hardnekkig verzet tegen Godes inspraken? — door minachting der heilzame vermaningen van uwen biechtvader, ouders enz.? — door afgunst en nijd om de goddelijke genadegiften in uwe naasten? — Hebt Gij aan geene aardsche zaken, b. v. uw ambt, uwe goederen, uwe eer enz., boven God en zijne liefde de voorkeur ge-

geven? Waart gij niet bereid liever eene doodzonde te begaan, dan een schepsel te mishagen, of een tijdelijk verlies te lijden? — Waart gij niet nalatig in het verwekken der drie goddelijke deugden: geloof, hoop en liefde?

4. Tegen de godsdienst, of de aan God verschuldigde eerbewijzing: — door u zelven, of nooit God en zijne weldaden te herinneren? — door het verzuimen der morgen-en avondgebeden? — door verwaarloozing der godsdienstleer, der heilige Sakramenten en andere vrome oefeningen, waartoe gij tijd en gelegenheid hadt? — Hebt gij steeds, in alles en door alles, getracht Gode te dienen, en hem ieder morgen uw doen en laten, uw werken en lijden, uwe woorden, gedachten en voornemens opgeofferd? — of hebt gij daarentegen alles uit gewoonte gedaan, en uit eigenliefde, baatzucht of andere zondige beweeggronden, uw dagelijks werk verrigt? — Alleen om hem te dienen en hem te zoeken, schiep en onderhoudt U God; over ieder woord, hetwelk niet daarheen gerigt is, zult gij rekenschap geven. Matt. 12, 36.

2. Gij zult den naam van den Heer, uwen God, niet ijdelijk aanroepen.

Onderzoek u zelve of en op welke wijze gij tegen dit gebod gezondigd hebt.

1. Door godslastering. Hebt gij nooit eene volmaaktheid Gods, als zijne goedheid, wijsheid, regtvaardigheid enz., ontkend? — Hebt gij Gode nooit eene onvolmaaktheid toegeschreven? Hebt gij nooit met God of zijne heiligen gespot? — Hebt gij de namen van het heilig kruis, van den hemel, van de heilige Sakramenten, of andere heilige zaken, niet als vloeken gebruikt? — Hebt gij niet gezondigd door het oneerbiedig uitspreken van den naam Jesus? — door onvoegzame aanwending van de woorden der heilige Schrift? — door oneerbiedigheid jegens godgewijde personen of plaatsen? Hebt gij u niet bezondigd door het onwaardig ontvangen van een heilig Sakrament? Hebt gij u tot de biecht en de heilige Communie altijd goed voorbereid, uw geweten onderzocht? — Was uw berouw opregt, uw voornemen

om u te beteren ernstig? Hebt gij de middelen, die u tot betering konden leiden, aangewend? Hebt gij de gevaren en gelegenheden der zonden vermeden? — Hebt gij het onregtmatige goed terug gegeven? Hebt gij u met uwe vijanden verzoend? Hebt gij geene zonde in de biecht verzwegen? — Hebt gij geene zonde voor uwen biechtvader bedekt? Hebt gij nooit gespot met predikationen en godsdienstplegtigheden? — Hebt gij geene gewijde zaken boven hare stoffelijke waarde gekocht of verkocht? Hebt gij de kerk door geene grove zonden ontheiligd?

2. Hebt gij niet ligtvaardig, dat is zonder noodzakelijkheid gezworen, of eene onwaarheid valschelijk met eede bevestigd? Hebt gij niet gezworen, iets kwaads te doen of iets goeds te laten? Zijt gij uwe regtmatige eeden en beloften getrouw nagekomen? Hebt gij u zelven of anderen niet verwenscht?

3. Hebt gij nooit, zonder overleg of goeden raad, Gode eene gelofte gedaan? Hebt gij uwe geldige geloften getrouw nageleefd, en de vervulling derzelve niet zonder wettige redenen verschoven. enz.?

3. Den Sabbathdag zult gij heiligen.

Onderzoek u zelven of en op welke wijze gij tegen dit gebod gezondigd hebt.

Door vrijwillig verzuim der heilige Mis op zon- en feestdagen? door verstrooiingen en oneerbiedigheid gedurende dezelve? — Hebt gij des zondags, zoo dikwijls het u mogelijk was, de predikatie bijgewoond? — Hebt gij op zon- en feestdagen zonder noodzakelijkheid geen slafelijken arbeid verrigt? Hebt gij niet te veel de vermaken nagejaagd en de zondagen alzo ontheiligd?

4. Gij zult vader en moeder eeren, opdat gij lang zult leven op aarde.

Onderzoek, of gij als kind, dienstbode enz., jegens uwe ouders, zielzorgers en oversten, met woorden, werken en gebaren, u steeds eerbiedig betoond hebt? — Hoordet gij hunne vermaningen met gewilligheid aan? — Hebt gij hun nooit met bitsigheid tegengesproken? Hebt gij nooit met hen getwist, u over hen geschaamd, hen bespot, veracht of mishandeld? Hebt

gij in alle geoorloofde zaken hunne bevelen en wenschen, zonder morren met stipte gehoorzaamheid volbragt? Hebt gij tegen hun verbod geene gevaarlijke gezelschappen bezocht? Hebt gij u niets tegen hunnen regtmatigen wil veroorloofd, enz.? Hebt gij uwe ouders opregt bemind? Hebt gij hen niet door eigenzin of halstarrigheid tot toorn en vloeken opgewekt? Hebt gij hen niet gehaat, hun geen kwaad toegewenscht, hunne fouten niet geopenbaard? Stondt gij hun in geestelijken en ligchamelijken nood naar krachten bij? Hebt gij hen vooral in hun ouderdom niet verlaten, verstooten of hun uwe hulp ontzegd? Hebt gij uwen meesters niet ontvreemd? Hebt gij voor hen gebeden? Waart gij hun trouw? Hebt gij steeds vlijtig gearbeid en in alles hun voordeel betracht? Hebt gij van uwe ouders van uwe geestelijke en wereldlijke overheden geen kwaad gesproken, of anderen tegen hen vijandig gemaakt? Waart gij nooit wederspanning of ongehoorzaam jegens hen?

Waart gij als vader, moeder, meester of overheid, jegens uwe ondergeschikten

steed
ligh
dere
zorg
hetz
aang
pen
ziel
„ w
huis
het
ong
afg
ver
me
me
ges
zed
ge
do
da
he
he
in
ni
ijv

steeds waakzaam voor hun geestelijk en ligchamelijk welzijn? — Hebt gij uwe kinderen in het ware geloof opgevoed, en gezorgd dat zij naar de voorschriften van hetzelfde leven? Hebt gij hun tot de deugd aangemaand en van gevaarlijke gezelschappen onthouden? — (Weet dat God hunne zielen eenmaal van u zal terugvorderen :) „wie voor de zijnen, bijzonder voor zijne huisgenooten, geene zorg draagt, heeft het geloof verloren, en is erger dan een ongeloovige.” (1. Tim. 5. 8.) Hebt gij de afgedwaalden met liefde en zachtmoedigheid vermaand en gewaarschuwd; de zwakken met geduld geholpen; de wederspannigen met gelatenheid en met kalmte berispt en gestraft; de onverbeterlijken en de voor de zeden gevaarlijken uit uwe dienst ontslagen? Waart gij niet strenger wegens eene door onvoorzigtigheid veroorzaakte schade dan wegens eene begane zonde? Hebt gij het eene kind niet onbillijkerwijze boven het andere begunstigd? Hebt gij den uwen in alles een goed voorbeeld gegeven; hen niet beschimpt, bespot of vervloekt? Beijverdet gij u de neigingen uwer kinderen

van hunne prille jeugd af eene godsdienstige rigting te geven; hen in nederigheid, zelfverachting, vlijt en gehoorzaamheid te oefenen? Hebt gij hen niet boven mate bemind; hun niet te veel vrijheid gegeven; hen tegen billijke vermaningen en bestraffingen niet in bescherming genomen; in hunne tegenwoordigheid over hunne onderwijzers en overheden niet oneerbiedig gesproken? Hebt gij uwe kinderen iets nuttigs laten aanleeren, en hierbij meer gelet op hun eeuwig, dan op hun tijdelijk welzijn? Hebt gij hun in de keuze van een staat eene behoorlijke vrijheid gelaten; hen niet gedwongen tot het huwelijk of tot den geestelijken staat? Hebt gij van uwe dienstboden niet te veel gevergd, hen niet hard en liefdeloos behandeld; hen in ziekte niet verstooten of hulpeloos verlaten? Hebt gij hun behoorlijke voeding en billijk loon gegeven; hen nimmer tot zondigen verleid; hen geene gevaarlijke gezelschappen of plaatsen laten bezoeken? enz.

5. Gij zult niet doodslaan.

Onderzoek u zelven of en op welke wijze gij hierin gezondigd hebt :

1. Met gedachten : door toorn, geheimen wrok, vrijwillige afgekeerdheid, inwendigen haat? Hoe lang en tegen hoeveel personen voedt gij deze kwade gevoelens? Hebt gij ook het verlangen of den wil u te wreken en hoe? Hebt gij uwen naaste kwaad, ongeluk of schade toegewenscht; u over zijne rampen verheugd, of zijn geluk benijd? Vergaapt gij van harte aan uwe vijanden? enz. (Matth. 18. 35.)

2. Met woorden : door grove en bittere bejegeningen? Door smaad, bespotting, verwensching, bedreigingen, enz.?

3. Met werken : door eigene of vreemde lichamelijke verminking, — of moord? Door ondermijning uwer gezondheid (ten gevolge van overmatig gebruik van spijs en drank, van zedeloosheid, onvoorzigtigheid, enz.,) of die van anderen, enz.?

4. Door nalatigheid : hebt gij uwen naaste, hetzij vriend of vijand, Christen,

Heiden, Turk of Jood, gelijk u zelven bemind en hem alle goed toegewenscht? Waart gij steeds liefderijk, dienstwillig en beleefd jegens iedereen; deelnemend, milddadig en barmhartig jegens de armen, ongelukkigen en kranken; zachtmoedig in uwen omgang; dankbaar jegens uwe wel-doeners? Hebt gij voor uwe vijanden gebeden? Maaktet gij u, als een waardig Christen, de gelegenheid ten nutte om hun goed te doen? Toondet gij u bereidwillig tot verzoening? Hebt gij de zon niet over uwen toorn laten ondergaan? (Eph. 4. 26.)

5. Door ergernis : hebt gij nooit iets gezegd, gedaan of gelaten, waardoor anderen tot het kwaad geleid of van het goede werden afgehouden? (Hetgeen vooral geschiedt door de negen vreemde zonden.) — Hebt gij anderen niet tot zonden geraden of aangespoord, door onzedelijke gesprekken, oneerbare kleeding, slechte boeken, enz.? Hebt gij de zonden van anderen, waar het uw plicht was, niet gestraft? Hebt gij aan dezelve geen deel genomen door verhelen, koopen of verkopen van gestolen goed, enz.?

6 en 9. Gij zult geen overspelingen. Gij zult uws naasten huisvrouw niet begeeren.

Onderzoek u zelven of en op welke wijze gij tegen deze geboden gezondigd hebt :

Met gedachten : door u vrijwillig met onzuivere gedachten bezig te houden, er behagen in te scheppen, aan onkuische begeerten toe te geven.

Met woorden : door onzuivere, dubbelzinnige gesprekken te voeren, of dergelijke liederen te zingen, of er willens naar te luisteren.

Met werken : door dartelen, gevaarlijken omgang te hebben of toe te laten, als gij het kondet beletten; door wulpsche en ontuchtige voorstellingen met vermaak te beschouwen; door dergelijke boeken te lezen of anderen mede te deelen; door u onbetamelijk te kleeden; door dolzinnige, gevaarlijke gezelschappen bij te wonen of er anderen heen te brengen; door u zinnelijke vrijheden te veroorloven aan eigen of anderen persoon, of zulks aan anderen toe te laten; door toe te geven aan hart-

stogtelijke liefkozingen; door u op eenigerhande wijze te vergripen aan den pligt der kuischheid jegens u zelve; in het huwelijk, door al wat de zuiverheid van den echt verbiedt of het doel der vereeniging verhinderen kan. Men bedenke, wat Tobias tot Sara sprak: „wij zijn kinderen van de Heiligen, en mogen niet zamenkomen gelijk de heidenen, die God niet kennen. (VIII, 5.)

7 en 10. Gij zult niet stelen. — Gij zult uws naasten huis, akker, enz., niet begeeren.

Onderzoek u zelve of en op welke wijze gij tegen deze geboden gezondigd hebt:

1. Hebt gij niemand het zijne onregtmatig ontnomen? — Hebt gij niemand in zijn regt te kort gedaan? — niets onder de waarde van armen of noodlijdenden aangekocht? — niemand in den handel bedrogen, door verkoop van vervalschte waren, door slechte maat of gewigt? — niet bij kleine onregtvaardigheden het inzicht gehad, dezelve dikwijls te herhalen en alzoo een groot voordeel te behalen? — van

niemand iets gekocht, geborgd, of geleend, wetende dat gij het nooit zoudt kunnen of willen betalen of teruggeven?

2. Hebt gij geen gestolen goed opgekocht? — geene onregtmatige erfenis aangenomen? — geene aalmoezen gevraagd zonder nooddriftig te zijn? — Hebt gij geene geborgde of geleende zaken willens teruggehouden? Hebt gij naar uw vermogen aalmoezen uitgedeeld? — uwen arbeiders hun verdiend loon uitbetaald, hetzelfde niet zonder reden verminderd? Hebt gij door nalatigheid, dronkenschap, zwelgerij, enz., uwe familie niet in nood gebracht, en u buiten staat gesteld, uwe schulden te betalen? Hebt gij de belastingen, imposten, tienden, enz. pligtmatig betaald? — uwen vorst, den staat, of de stad niet veronregt, enz.?

3. Hebt gij niemand schade veroorzaakt aan zijne have, zijne gebouwen, zijn vee, zijne vruchten, enz.? Hebt gij niemand na-deel berokkend doorslechten arbeid, bovenmatige vorderingen, kwaadspreken, enz.? Hebt gij uw ambt of vreemde goederen nalatig bestierd? Hebt gij dreigende schade

die gij verpligt waart te verhinderen, naar krachten van uwen naaste afgeweerd, enz.?

4. Hebt gij niet aan de onregtvaardigheid van anderen, door eene der negen vreemde zonden, deel gehad : b. v. door raden, bevelen, goedkeuren, enz.? Zie boven 5 Gebod 3.)

5. Hebt gij niet den wensch of den wil gehad, te stelen, te bedriegen of vreemden eigendom onregtmatig te vermeesteren, heimelijk te bewaren, of anderen tot onregtvaardigheid aan te sporen? — Waart gij met uw vermogen steeds te vreden? Waart gij bij tijdelijk verlies gelaten in den wil van God? Hebt gij den naasten zijn geluk niet benijd of misgund, enz.?

8. Gij zult geene valsche getuigenis geven.

1. Hebt gij nooit voor het gerecht valsch gezworen, hetzij voor of tegen uwen naaste? Welke schade heeft uw naaste daardoor geleden, enz.? Hebt gij niemand tot het afleggen van eene valsche getuigenis overgehaald of getracht over te halen?

2. Hebt gij niet gelogen? In welke zaken

hebt gij gelogen en wien hebt gij daardoor benadeeld? Hebt gij ware doch geheime gebreken des naasten, zonder regtmatige reden, geopenbaard; of valsche gebreken hem toegedicht, en met welk inzicht, en bij hoeveel personen? Hebt gij daardoor de eer of het vermogen uws naasten gekrenkt? Hebt gij geen kwaad gesproken van uwe geestelijke of wereldlijke overheid? Hebt gij aan kwaadsprekers niet al te ligtvaardig geloof geschonken, of kwaadwillige gesprekken verspreid? Hebt gij de gekrenkte eedes naasten weder trachten op te beuren?

3. Hebt gij nimmer vriendschap of vroomheid gehuicheld, of tegen uwe overtuiging gesproken of gehandeld? Hebt gij niet boosaardig, door kwaadspreken, vrienden van elkander gescheiden, geene toevertrouwde geheimen geopenbaard, geene vreemde brieven onderschept en gelezen? Hebt gij den naaste in zijne tegenwoordigheid niet beschimpt of bespot? Hebt gij den beledigden doelmatige voldoening gegeven? Hebt gij niet zonder redelijken grond iemand verdacht of verdacht gemaakt? Hebt gij het doen en laten des naasten niet uit

haat of nijd gelaakt, en aan zijne goede handelingen kwade bedoelingen toegeschreven? Hebt gij uwen naaste niet al te streng en liefdeloos beoordeeld, zijne woorden en handelingen niet in den slechten zin uitgelegd? Hebt gij niet, zonder roeping, de zwakheden en gebreken uws naasten nieuwsgierig nagevorsch, en met welk inzicht? Hebt gij u niet verheugd over zijne zonden, en over welke? (Zoo strafbaar zijne zonden zijn, zoo boosaardig is uwe vreugde.) Hebt gij de eer des naasten, zooveel in uwe magt was, verdedigd en bewaard; het kwaadspreken verhinderd of wederlegd? Hetgeen gij wenscht dat u geschiede, doe dit ook aan anderen : zoo luidt het goddelijk gebod der naastenliefde.

Over de vijf Geboden der heilige Kerk.

1. De gebodene heilige dagen zult gij vieren.

2. Dan ook Mis hooren met goede manieren.

Onderzoek u zelven omtrent deze twee geboden, gelijk bij het derde gebod van

God is aangewezen; want de heilige Kerk vervult Gods plaats op aarde, gelijk Christus, de Heer, ons zelf leert: „gelijk mij de Vader gezonden heeft, zoo zend ik u.” (Joh. 20. 29.) „Wie u hoort, die hoort mij, en wie u veracht, die veracht mij; doch wie mij veracht, die veracht hem, die mij gezonden heeft.” (Lucas. 10. 16.) „Zoo iemand de Kerk niet hoort, zij hij voor u als een heiden of tollenaar.” (Matth. 18. 17.)

3. Geene geboden vastendagen zult gij breken.

Onderzoek u zelven, of gij dit gebod hebt nageleefd en uwe ondergeschikten tot de naleving van hetzelfde hebt aangespoord? Hebt gij nooit met het vasten gespot; door uwe overtredingen anderen vergernis gegeven, of tot verwaarloozing der vastenvoorschriften aangezet?

4 en 5. Gij zult uwen Priester ten minste eens 'sjaars uwe biecht spreken.

En nuttigen omtrent Paschen het ligchaam des Heeren.

Onderzoek u zelven, of gij uwe biecht niet zonder oorzaak meer dan een jaar hebt uitgesteld? Of gij gedurende den paaschtijd, in uwe parochie, waardiglijk de heilige Communie ontvangen hebt? Wie in de onmogelijkheid is, omtrent Paschen te communiceren, moet het doen, zoodra hij in de gelegenheid is.

OVER DE ZEVEN HOOFDZONDEN.

1. De *hoovaardigheid* is een onredelijke hoogschatting van zichzelf, waardoor wij ons toeschrijven, wat van God is, en met verachting op anderen nederzien. Dochters der hoovaardigheid zijn : a. Vermetel streven naar of aanmatiging van zaken, die boven onze krachten en bevoegdheid liggen. b. Eergierigheid of een overdreven verlangen om anderen in rang vooruit te streven. c. Roemzucht of het nietige streven naar den lof der menschen. — Van deze laatste stammen weder zes groote gebreken af : 1. *pralerij*, — het verwaande pogchen op zijne werkelijke of ingebeelde voorregten van geboorte, talenten, enz. 2. *Veinzerij*, — het streven om zijne fouten te

bedekken, te verontschuldigen, enz., en het huichelen van deugd en goede hoedanigheden. 3. Eigenzinnigheid, — die overal regt wil hebben, bij hare meening hardnekkig volhardt, iedereen tegenspreekt, enz. 4. Twist en strijdzucht. 5. Tweedragt, haaten onverdraagzaamheid. 6. Ongehoorzaamheid. — Tot de hoovaardigheid behoort ook het ijdele welbehagen aan zich zelve, zijne talenten, zijne kennissen, zijne ligchamelijke hoedanigheden, enz.

Onderzoek u zelve of en op welke wijze gij hierin gezondigd hebt.

2. De gierigheid is een onredelijk verlangen om tijdelijke goederen te verzamelen, en die men verzameld heeft, te bewaren. De hoofduitwerksels der gierigheid zijn: a. Onbarmhartigheid jegens de noodlijdenden. b. Onrust des geestes, die de gedachten aan God en de zorg voor het heil zijner ziel onderdrukt. c. List en bedrog. d. Mijneed. e. Trouweloosheid en verraad. f. Gewelddadigheid.

3. De onkuishheid is eene ongeregelde begeerte naar zinnelijke lusten. De gevolgen dezer ondeugd zijn: a. verblind-

heid des geestes. b. Overijlingen onbedachtzaamheid. c. Onmatige lust tot spreken. d. Onstandvastigheid. e. Eigenliefde. f. Afgekeerdheid van God. g. Liefde tot de wereld. h. Afschuw van een toekomstig leven. i. Wanhoop.

4. De nijd is een gevoel van droefheid, hetwelk men bij het geluk zijns naasten, of een gevoel van vreugde, hetwelk men bij deszelfs ongeluk ondervindt. — De nijd ontstaat uit ijdelheid; want de ijdele mensch is bedroefd, wanneer hij anderen meer geacht dan zich zelven, of aan hem gelijk gesteld ziet. (H. Greg.) Nijd is de bron van vele ondeugden, voornamelijk van: a. krenking der eer zijns naasten; b. huichelarij, c. laster, d. haat, enz. (H. Greg.)

5. De onmatigheid is eene ongeregelde begeerte naar spijs en drank. Daaruit ontstaan de volgende zonden: a. dronkenschap; b. zonder noodzakelijkheid, of al te kostbare spijsen, of meer dan voor zijne behoefte noodig is, te eten of te drinken. — Deze ondeugd brengt tallooze, hoogst verderfelijke gevolgen te weeg voor ziel en ligchaam, namelijk: a. verstompt-

heid des geestes, welke onbekwaam maakt te bidden en zijne bediening of ambt naar behooren te vervullen. b. Uitgelatene vreugde, onzuivere begeerten. c. Oneerbaar schertsen en stoeijen. d. Ligchamelijke onreinheid. e. Ontucht. enz.

6. De gramschap is eene hevige gemoedsbeweging of eene ongeregelde begeerte om anderen te straffen. — Men zondigt door gramschap, wanneer men zich door oplopendheid laat medeslepen, te zwaar, uit baatzuchtige beweeggronden of uit wraakzucht straft. — De heillooze gevolgen der gramschap zijn : a. Vijandschap. b. Tweedragt. c. Kwaadspreken. d. Wraakzucht. e. Vloeken. f. Lasteren. g. Verwenschen. h. Verwondingen. enz.

7. De Traagheid (als hoofdzonde) is eene afgekeerdheid van de dienst van God, wegens de daarvoor gevorderde moeiten en zelfverloochening. Geene ondeugd is gevaarlijker en moeilijker te genezen, dan deze, wijl zij den mensch voor alle beweeggronden tot betering gevoelloos maakt: dit is vooral waar, zoo lang de traagheid in de grenzen der onverschilgheid blijft,

en niet door grove zonden vergezeld gaat; want alsdan beschouwt de mensch zijne traagheid niet als eene ondeugd, maar hoogstens als eene middelmatige deugd, waarmede hij zich vleit, den hemel te kunnen verwerven. — Geene zonde is Gode meer onaangenaam dan de traagheid; want de afgekeerdheid van heilige en deugdzame handelingen is in den grond een afschuw van God, den oorsprong en gebieder derzelve. — De gevolgen der traagheid zijn hoofdzakelijk : a. Boosaardigheid, welke daarin bestaat, dat men alle geestelijke oefeningen haat, het gedanegoed berouwt, of de goddelijke weldaden veracht; als men b. v. wenscht, niet geboren, niet tot de kennis van Christus of der ware Kerk gekomen te zijn. b. Onverschilligheid, wanneer men zijne geestelijke pligten nalatig vervult, zelden en zonder genoegzame voorbereiding de heilige Sakramenten ontvangt, ongaarne Gods woord aanhoort, enz. c. Verbittering tegen den naaste, tegen ouders en zielzorgers, die den trage tot vroomheid en vervulling zijner christelijke pligten aanmanen. d. Kleinmoedigheid, wjl

bij gebrek aan goeden wil alles hoogst moeilijk en bezwaarlijk schijnt. e. Wanhooft, wanneer de trage eindelijk de deugd en godsdienst verlaat, wijl hij de beoefening derzelve onmogelijk acht en gelooft dat God hem verlaten heeft. f. Verstrooiing des geestes, wijl de gedachte aan God hem geene vreugde baart; zoo dwaalt hij gelijk Cain, de eerste verworping, en zoekt alles op om rust te vinden. Hij ontwijkt den ernstigen blik in zijn eigen hart, zoekt gezelschappen en vermaken op, waarmede hij zijn geest vervult en de gedachte aan God verdringt. —

OVER DE ZES ZONDEN TEGEN DEN HEILIGEN
GEEST.

Deze zijn :

1. Vermetel op Gods barmhartigheid zondigen.
2. Aan Gods genade wanhopen.
3. De bekende christelijke waarheid bestrijden.
4. Zijnen naaste wegens de goddelijke genade benijden.
5. Een verstokt gemoed hebben.

6. In onboetvaardigheid met opzet volharden.

OVER DE VIER WRAAKROEPENDE ZONDEN.

Deze zijn :

1. Vrijwillige doodslag.
2. De zonde tegen de natuur.
3. Verdrukking der weduwen en weezen.
4. Het arbeidsloon onthouden.

BELIJDENIS EN BEROUW.

G e b e d.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

Mijn Heer en mijn God! ik ben de verachtelijkste zondaar, geheel onwaardig, dat mij de aarde draagt. Erbarm U mijner en red mij.

Allerliefste Vader! ik heb voordien hemel en voor U gezondigd. Ik ben niet waardig uw zoon genoemd te worden.

Mijn Heer en God! ik verzaak alle mijne zonden; ik verafschuw mijne boosheden : ik belijd mijne ondankbaarheid en omklem met vertrouwen het altaar uwer barmhartigheid.

Heer! genees mijne ziel van de wonden harer ongeregtigheden, stort den balsem uwer genade in hare wonden. Ik bid U, versmaad mij niet.

Genadige Heer en God! van dit oogenblik af wil ik uw gebod niet meer overtreden, niet meer in de zonde inwilligen. Liever wil ik alle smarten, alle schande, ja den dood doorstaan, dan nog ooit te zondigen.

Allergoedertierenste Vader! geef mij dat ik waardige vruchten van berouw voortbreng en mij voor mijne zonden tuchtige.

Ik ben afgedwaald, als een verloren schaap; doch ik hoor de liefelijke stem, die tot mij roept: „gij hebt de wereld en de zonde meer bemind dan mij; keer echter tot mij terug en ik zal u weder opnemen.”

Nu keer ik tot U terug, o Heer! Nu herleef ik weder, niet door mijne eigene kracht, maar door uwe overgroote barmhartigheid. Bestendig Gij, o Heer, wat Gij in mij hebt uitgewerkt.

Ik heb uwe gaven misbruikt, o Heer! en tallooze zonden heb ik tegen U begaan. Ik heb U, mijn dierbare Verlosser, be-

leedigd; ik heb mij een slaaf gemaakt des duivels en uwen toorn verdiend.

Dierbaarste Vader! had ik toch nooit uwe geboden overtreden! Had ik toch nooit gezondigd! Gelukkig gij, die nooit uwe onschuld verloren, die het witte doopskleed onbevlekt bewaard hebt.

Mijn God! ik neem een vast besluit voortaan nimmer meer te zondigen; nimmer meer uwe geboden te overtreden. Verleen mij uwen bijstand dit voorneemen getrouw te blijven.

Heer! zie neder op mij met de oogen uwer baruhartigheid. Delg mijne zonden uit en verleen mij door uwe goedheid de genade mij te beteren.

ô God! wees mij zondaar genadig. Jesus! Gij Zoon des levendigen Gods! erbarm U mijner.

Heer mijns levens! Gij ziet hoe arm, hoe ellendig mijne ziel is; heb medelijken met haar; want zonder U vermag ik niets.

Regtvaardige Regter! hoe zeer had ik verdiend, dat Gij mij in het diepste der hel van U verworpen hadt; en toch hebt

Gij mij gespaard in uwe genadige barmhartigheid.

Ik beken het, o Heer! mijne misdaden zijn groot, ik ben een groote zondaar; doch ik vertrouw op uwe oneindige goedheid. Al zijn mijne zonden nog zoo groot, uwe barmhartigheid is onuitputbaar.

Mijn God! Allergenadigste! ik bid U door uwen beminden Zoon, geef mij dat ik de deugd betrachte en de ondeugd hate, dat ik de aarde verachte en naar den hemel verlange.

Mogt ik toch gereinigd van alle zonden, bevrijd van alle ongeregelde begeerten, uwe goddelijke ingeving en uwe hemelsche genade waardig worden!

Heer! beteugel door uwe liefde en tegenwoordigheid mijne neigingen, opdat zij mij niet op den dwaalweg leiden, maar integendeel tot goede handelingen aansporen.

Neem alle ijdele gedachten van mij weg. Geef dat ik een afschrik gevoel, wanneer ik in het verborgenste mijner ziel iets denk, waarover ik mij voor de menschen zou moeten schamen.

Dat mij alle schepselen verachtelijk toe-

schijnen naast U, o hoogste Goed, en dat ik in U alleen, o Heer, mijn behagen vinde!

Verwerp mij niet, o God, van uw aangezicht.

Reinig mij, o Heer, door uw kostbaar bloed. Heel mij door uwe wonden. Heilig mij door uw lijden en uwen dood.

ô Gij, die mij geschapen en de wereld door uw kruis verlost hebt, help mij en erbarm U mijner.

Open mij den schoot uwer barmhartigheid en liefde, mijn Vader! Neem mij in uwe genade op, en vergeef mij al mijne zonden.

Magtige, genadige God! schenk mij een diep berouw, gelijk Gij weet, dat het mijne zonden vorderen. Ik heb gezondigd, erbarm U mijner.

Tuchtig mij, straf mij hier beneden, opdat mij na den dood uw gestreng oordeel niet treffe.

Talloos zijn mijne zonden, als het zand der zee. Ik ben uwe erbarmingen niet waardig; doch uwe barmhartigheid is grooter dan mijne boosheid.

Heer! hebt Gij zelf niet gezegd, dat de

vreugde in den hemel groot is over de bekeering van den zondaar? Geef alzoo dat de hemel zich om mij verheuge.

ô God, die niet den dood des zondaars wilt, maar dat hij zich bekeere en leve: verleen mij het leven, hetwelk mij ontbreekt.

Gij zijt immers niet gekomen voor de regtvaardigen, maar voor de zondaars. Wanneer Gij dus zondaars redden wilt, aanzie mij, den grootsten aller zondaars, en red mij.

ô God! erbarm U mijner, naar uwe groote barmhartigheid, en delg mijne zonden uit, naar de menigvuldigheid uwer erbarmingen.

Besproei mij, o Heer, met uw bloed, en ik zal witter worden dan de sneeuw.

ô God! schep in mij een rein hart en neem alle ongerechtigheid van mijne ziel weg.

Zie, ik ben de verloren zoon; ik ben strafbaarder dan deze was. Vader! erbarm U mijner. Schenk mij den ring en het kleed, en maak mij uwe omhelzing waardig.

Geef, o goddelijke Verlosser, dat uw bloed niet te vergeefs voor mij vergoten

zij, maar dat het strekke tot mijn heil en eeuwig leven.

Heer! maak mij gezond met uw bloed, en genees mijne wonden door de uwe.

Straf mij niet, o Heer, in uwen toorn, en in uwe gramschap kastijd mij niet.

ô God! U zijn mijne zonden bekend, en mijne ongeregtigheden zijn voor U niet verborgen.

Ik zal voor den Heer mijne ongeregtigheid bekennen. En Gij hebt de boosheid mijner zonden vergeven.

Vader! ik toon U mijne tallooze zonden; ware het mij mogelijk, ik zou ze liever verbergen en met het bloed mijns harten uitwischen. O, mogten zij door een enkelen druppel bloed van uw beminden Zoon uitgewischt worden, opdat mijne schande niet meer verschijne.

Mijn God! voor U overdenk ik mijne misdaden, niet omdat ik ze bemin, maar omdat ik U bemin, lust mijner oogen, bron van barmhartigheid.

Reinste, heiligste God! liever duizendmaal wil ik sterven, dan U in het minste nog te vergrammen.

Geen vijand vrees ik meer, dan mij zelven. Wie zal mij tegen mij zelven beschermen? Helaas! zoo Gij mij niet beschermt, waak ik te vergeefs om mij te beschermen.

Heer! kom Gij tot mij, want ik heb mij zoo verre van U verwijderd. Leer mij tot U komen, want ik ben onmagtig, zoo Gij, die de weg zijt, mij niet bijstaat.

Mijn God! met het hart mijns Verlosers verzaak ik alle zonden. Gelijk Jesus hart dezelve beweend heeft, zoo beweën en verafschuw ik ze ook.

Wie geeft mij een berouw, onmetelijk als de Oceaan?

Ach, welken God heb ik beleedigd! Hoe beminnenswaardig, hoe liefdevol was Hij jegens mij: een God van liefde, genade en goedheid.

Jesus! welke ongerechtigheid heb ik in U gevonden; wjl ik zoo gruwzaam, zoo goddeloos met U gehandeld heb!

Kon ik mijne zonden herroepen! kon ik op mijne schreden terugkeeren, hoe gaarne zou ik mijn leven voor mijne verloren onschuld opofferen!

Mijn God! het berouwt mij dat ik gezondigd heb, en het zal mij altijd berouwen.

Heer! wend U tot mij en red mijne ziel. Genees mij om uwer barmhartigheid wille.

Aanzie, o Heer, mijne bittere droefheid. Er is niemand die mij helpen kan, dan Gij alleen, mijn God.

Hoe laat Gij nog toe, o Heer, dat de aarde mij, uw onwaardigste schepsel, draagt! Welke goedheid! Hoe groot is uwe barmhartigheid!

Mijne ziel! zie, uw God; Hij zelf delgt uwe zonden uit. Zie, hoe veel Hij voor u geleden heeft; hoe zeer Hij u bemint! Wend u toch nimmer meer van Hem af.

Neem mij vlugteling bij U op, algoede Vader! Open mij uwe deur, waar ik aanklop. Neem mij op, want ik vlugt voor mijn vijand.

Neem weg van mij, wat U mishaaft. Vermeerder in mij, wat U welgevallig is, Gij, meester van leven en dood.

Genadigste Vader! zoo Gij wilt, kunt Gij mij reinigen. Genees mijne ziel, want ik beken dat ik gezondigd heb.

Mogt ik toch vrij zijn van alle zonde!
Mogt ik mijne zinnen van alle ongeoorloofde voorwerpen verwijderd houden!
Ware mijne ziel zonder vlek! Wanneer zal ik zoo zuiver zijn, dat niets in mij is, ô God, wat uwe oogen kan beledigen? Help mij, ô Heer, en reinig mijne zondige ziel van al hare vlekken.

Gij hebt uwe liefde blijkbaar aan mij getoond, ô God; want, als ik in zonden gedompeld lag, gaaft Gij uwen Zoon den dood over; opdat Hij mij zou verlossen van het schandige juk der slavernij.

Waar zijt gij thans, ijdelheid, hoovaard? Waar, gij vleeschelijke lusten? Welk gewin bragt gij mij aan? — Helaas! door u heb ik mijne onschuld, mijn God verloren en eeuwige straffen verdiend. Door u moet ik thans sidderen voor de vreeselijke stem: „werpt den goddelooze weg; dat hij Godes glorie niet aanschouwe!” „Gaat, vervloekte, in het eeuwige vuur!”

Al mijn gebeente heeft voor den toorn des almachtigen Regters, voor het bazuingeschal des aartsengels en de vreeselijke oproeping voor het gerigt.

De zuilen des hemels, de Heiligen hebben gebeeft, als zij deze woorden lazen : „de mensch weet niet, of hij liefde of haat waardig is, maar alles blijft voor de toekomst onzeker.” En ik, armzalige mensch, die op den rand sta tusſchen den dood en de eeuwigheid, ik zou niet door angst, door ſchrik en vrees bevangen worden?

GEBED TOT DE HEILIGE MOEDER GODS OM
HAREN BIJSTAND.

—

Memorare.

(Naar den H. Bernardus.)

Gedenk, ô goedertierene Maagd Maria! dat het nooit gehoord is, dat iemand die tot u zijn toevlugt genomen, uwen bijstand verzocht, om uwe hulp gebeden heeft, door u is verlaten geworden. Beziel met dit vertrouwen, vlugt ik tot u, ô Maria, Moeder van Jesus Christus! Ik kom tot u, ik snel tot u, ik sta voor u, een arme zondaar, sidderend en smee-kend: versmaad mijne bede niet, o Koningin der wereld, maar hoor mij genadig en

verhoor mij ellendige, die in dit dal van tranen tot u roep. Sta mij bij, bid ik u, in alle gevaren, thans (nu ik heenga om, met een vermurwd hart, mijne zonden te gaan belijden, en door het heilig Sakrament der biecht van uwen lieven Zoon vergiffenis van dezelveu te bekomen) en altijd, en vooral in het uur mijns doods. O goedertierene, o genadige, o liefderijke Maagd Maria. Amen.

Acte van Geloof, Hoop, Liefde en Berouw.
(Zie bladz. 22.)

Doordrongen van een diep berouw, hernieuw nogmaals het vast besluit uw leven te beteren, alle gelegenheid tot zonde te vermijden, en boetvaardigheid te doen.

Kniel dan neder aan de voeten van uwen biechtvader, vraag hem zijnen zegen en bid het Confiteor.

Ik belijde aan den almachtigen God, aan de allerheiligste Maagd en Moeder Gods, Maria, aan den H. Michaël, Aartsengel, aan den H. Joannes Baptista, aan de heilige Apostelen Petrus en Paulus, aan alle Heiligen, en aan u, priester Gods, dat ik

gezondigd heb met gedachten, woorden en werken, door mijne schuld, door mijne schuld, door mijne allergrootste schuld. — Mijne laatste biecht is geleden sedert..... (Zeg hier hoe lang.)

Belijd nu met opregtheid aan den priester, die Gods plaats bekleedt, alle zonden — met derzelver getal en omstandigheden — welke gij hebt begaan, en wier vergiffenis gij nog niet na eene opregte belijdenis in het heilig Sakrament der biecht hebt bekomen.

DANKGEBED TOT GOD VOOR DE HERKRIJGING
ZIJNER GENADE.

(Naar de H. Hildegardis en Gertrudis.)

Aanbidding, lof en dank, zij U, algoede, almachtige, alwijze Vader, Vader der barmhartigheid, wijl Gij, in uwe oneindige erbarming, uwen eeniggeboren Zoon gezondend hebt, opdat dezen uwen goddelijken wil volbrengen en aan het kruis zou lijden, voor de bejammerenswaardige ongehoorzaamheid, waartoe de geest der duisternis den eersten mensch door zijne list verleid

had! Dank en aanbidding zij U, voor de de volmaakte vervulling der gerechtigheid, door de menschwording van uwen goddelijken Zoon!

Aanbidding, lof en dank zij U in eeuwigheid, o liefdevolle, goddelijke Heer en Heiland der wereld, wijl Gij in uwe oneindige goedheid en milddadigheid U gewaardigd hebt, mij de vergiffenis mijner zonden te verwerven en met den hemelschen Vader te verzoenen. O eeuwige Zoon Gods, meêwarige voorspreker bij God den Vader voor het heil der menschen! dank en aanbidding zij U, wijl Gij, toen ik in mijne menschelijke zwakheid door het hart zondigde, uw onbevleete hart aan God den Vader, ter voldoening voor mij hebt opgedragen, en, toen ik door werken zondigde, den hemelschen Vader uwe doorboorde handen getoond hebt, en alzoo door uwe onschuld verkregen hebt, dat ik door berouw en boetvaardigheid vergiffenis mijner zonden erlangen kan.

Belijdenis zijner eigene zwakheid, en gebed om
Gods almachtigen bijstand, tot bewaring der
ontvangene genade.

(Naar den godvruchtigen Ludovicus van Grenade.)

Wat zou het mij baten, o Heer, dat
Gij mij de oude schuld vergeven hebt,
zoo ik mij weder met eene nieuwe belaad?
Wat zou het mij baten, dat Gij mijne ziel
gereinigd hebt, zoo ik dezelve op nieuw
bezoedel? — Zoo Gij voortaan nog toelaat,
o mijn God, dat ik beproefd word, tot
mijne verootmoediging en gestadige oefening
in het goede, tot voldoening voor
mijne zonden, of wel, opdat ik in de
verzoeking en beproeving tot U, mijn
Vader, mijne toevlugt nemen zou, laat
dan toch niet toe, dat ik in de beproeving
overwonnen worde! Want mijne
zwakheid is zoo groot, dat het mij, zonder
uwe genade, onmogelijk is niet te
vallen, of in het goede te volharden.

(Naar den heiligen Bernardus.)

Help mij, o Heer en God, want drie
vreeselijke vijanden bedreigen onophou-

delijk mijne ziel, namelijk mijn ligchaam, de wereld en de booze Geest.

Ontvlieden kan in mijn ligchaam niet; ik ben genoodzaakt hetzelfde te onderhouden : wanneer ik het voed, voed ik mijn vijand; wanneer ik het versterk, kampt zijne gezondheid tegen mij.

De wereld omsingelt mij van alle kanten, en door de vijf poorten, mijne zinnen, verwondt zij mij met hare pijlen, die mijner ziel den dood geven.

De geest der hel, onzichtbaar voor het oog des ligchaams, en voor welken ik daarom minder op mijne hoede ben, verwondt mij ook plotseling. Met zekerheid verbergt hij zijne strikken. Netten spant hij van goud en zilver, en van alles wat ik zondig misbruik, als ik mij door dezelve laat vangen.

Overal dreigt gevaar waarheen ik mij wende, nergens vind ik zekerheid, alles moet ik vreezen : vreugde en droefheid, honger en voeding, slapen en waken, arbeid en rust. Scherts en toorn zijn mij even gevaarlijk; welvaart moet ik niet minder vreezen dan rampspoed; in het geluk vergeet ik de wijze voorzigtigheid en word ik

overmoedig; de rampspoed maakt mij mismoedig en neerslagtig. — Overal bespiedt mij de vijand! Doch Gij, o God, moedigt mij aan tot den strijd en helpt mij de zege behalen. Gij staat de strijders in den kamp bij, Gij beurt de gevallen op en drukt den overwinnaars de kroon op het hoofd. Red mij dan, o Heer, van mijne vijanden. Gelijk ik tot nu toe alleen voor mij geleefd heb, wil ik voortaan eenig en alleen voor U leven. Amen.

Vernieuwing van het voornemen tot betering en tot voldoening voor de begane zonden.

(Naar den Kardinaal Joannes Bona.)

ô God! ik wend mij thans tot den troon uwer barmhartigheid; want Gij zijt goed en medelijdend. Ik verzaak al mijne zonden met het berouw aller opregte boetvaardigen. Met een gebroken hart, bid ik U nogmaals om vergiffenis, door de verdiensten van het lijden mijns Heeren Jesus Christus, waarop ik mij geheel verlaat. Ik herhaal de geloofbelijdenis en vernieuw de heilige geloften, welke ik in den doop

voor U heb afgelegd. Ik verzaak nogmaals, voor al de dagen mijns levens, den duivel, de wereld en het vleesch, met al hunne pracht, ijdelheid en begeerlijkheden. Ik wend mij van alle schepselen af en keer mij tot U, o God, die nooit diegenen verstoot, die tot U terugkeeren.

Tegen mij belijde ik voor U mijne ongerechtigheid, en Gij hebt de boosheid mijner zonden vergeven. Gij hebt mij het woord der genade doen hooren : uwe zonden zijn u vergeven; want Gij hebt tot mij geroepen: gij hebt mij bemind en wie zou U niet beminnen, oneindige Goedheid? Want Gij opent de bronnen uwer erbarmingen, en met den stroom uwer barmhartigheid hebt Gij mij gereinigd en besproeid. Daarom neem ik het onherroepelijk besluit, U alleen te dienen, U uit geheel mijn hart te beminnen, nu en in de eeuwigheid.

Mogt het gebeuren, dat ik, door de list des duivels of door mijne menschelijke zwakheid, iets tegen dit voornemen denk, spreek of doe, zoo neem ik mij nu reeds voor, met uwe genade onmiddellijk weder op te staan, den weg mijner heilige voor-

nemens weder te volgen en alleen voor U te leven. Gij weet alles, o Heer! Gij weet ook dat ik U bemin. Ik bid U, versmaad dit offer van mijn rouwmoedig hart niet; maar verleen mij dat deze heilige besluiten, welk ik door uwe ingeving genomen heb, onder geene beproeving bezwijken.

Ik belijde voor U, mijn God, en voor uwe Engelen en Heiligen, dat ik in het heilig, katholijk geloof, hetwelk de roomsche en apostolische Kerk mij voorhoudt, wil leven en sterven. Ik ben bereid voor hetzelfde den dood te ondergaan.

Ik vergeef uit geheel mijn hart aan allen, die mij, op welke wijze ook, veronrecht of beledigd hebben, terwijl ik allen om vergiffenis bid. —

Mogt er nog eene zonde op mijne ziel kleven, welke ik nog niet, of niet behoorlijk gebiecht heb, roep mij dan dezelve in het geheugen, Doorgronder der harten, opdat ik ze biechte en voor dezelve boetvaardigheid doe, eer de nacht aanbreekt, waarin niemand meer werken kan.

Ik belijde, dat ik tot nu toe den weg der heiligheid en gerechtigheid niet bewan-

deld heb, zooals het uwe weldaden vorderen: ik beken en het berouwt mij, dat ik U, bron des levendigen waters, verlaten, dat ik U, mijn leven, vergeten heb; terwijl Gij steeds mijner gedachtig waart.

Thans, o Heer, keer ik tot U terug en neem mij vast voor, alleen voor U te leven en al uwe geboden getrouw op te volgen. Wees Gij mijn God en Heer; ik zal uw trouwe dienaar zijn, tot mijne laatste ademhaling toe. Allerliefste Verlosser! op U vestig ik al mijne hoop. De kleinste dropel van uw kostbaar bloed, hetwelk Gij aan het kruis vergoten hebt, is toereikend om eene geheele wereld te verlossen.

Onder uwe bescherming en die uwer heiligste Moeder, en van alle Engelen en Heiligen, wensch ik te leven en te sterven. Met zulke bescherming heb ik niets te vreezen, mijne vijanden mogen dan vrij met mij spotten; want die U vertrouwt, o Heer, zal in eeuwigheid niet beschaamd worden. Mijn hart is bereid, o Heer, mijn hart is bereid, altijd en in alles uwen wil te volgen, en met alle zalige Geesten, met alle tongen der schepselen U te loven en te verheerlijken.

Ik verzaak al het aardſche, want in U bezit ik alles. Ik verzaak mij zelven, want ik behoor geheel aan U, en Gij, o Jesus, leeft in mij! Ik bemin U uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit geheel mijn gemoed en uit al mijne krachten. Geef mij dat ik verlang, door allen veracht en verstooten te worden; dat ik niemand vreeze te mishagen dan U; dat ik niets begeere dan uwen heiligsten wil te vervullen.

Deze, o God, zijn de voornemens, deze zijn de wenschen, waarin ik voor U be-
tuig te willen leven en sterven. Deze verlang ik alle dagen en ieder oogenblik te vernieuwen en met uwe genade nooit te verloochenen. Hierbij vertrouw ik alleen op uwen bijstand en bescherming. Ik ben bereid mijn besluit met mijn bloed te bezegelen, opdat ik voor U, o Jesus, leve, voor wien alles leeft, en voor U sterve, die voor mij den dood hebt willen ondergaan. Amen.

OEFENINGEN
voor de heilige Communie.

GEBEDEN BIJ DE TWEDE COMMUNIE.

**Misgebeden als voorbereiding tot het ontvangen
der heilige Communie.**

benevens Dank- en Smeekgebeden na het
ontvangen derzelve. (Zie bladz. 125.)

GEBEDEN BIJ DE TWEDE COMMUNIE.

**Onderrigt over het allerheiligste Sakrament
des Altaars.**

(Naar den heiligen Franciscus van Sales.)

God, onze Heiland, heeft het hoogwaardige Sakrament, hetwelk wezenlijk zijn heilig vleesch en bloed bevat, tot dat einde ingesteld, opdat zij, die er van eten, in eeuwigheid zouden leven. Dit blijkt uit de woorden van Jesus: „het brood, het-

welk ik geven zal, is mijn vleesch voor het leven der wereld. Mijn vleesch is waarachtig eene spijs, en mijn bloed is waarachtig een drank. Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, die blijft in mij en ik in hem. „Wie dit brood eet, zal eeuwig leven.” (Joan. VI. 2. — 59.)

Nader daarom, beminde Christen, dikwijls en waardig tot dezen disch, waaraan gij met de spijs des levens gevoed wordt. Daar de liefdevolle Heiland u iederen dag den toegang tot hem — de bron van leven en genade — toestaat, zult gij van deze genade zoo dikwijls gebruik maken, als het u mogelijk is en de omstandigheden, waarin gij verkeert, toelaten. — Gaat niet de zieke hoe meer zoo liever tot zijn geneesheer, het beangstigde kind tot zijn lieven vader, de dorstige tot de bron des verkwikkenden waters? Welnu, Jesus Christus is in dit heilig Sakrament voor allen, die hem waardig ontvangen, de kunstigste geneesheer, de liefderijkste Vader, en de levendige bron des levendmakenden waters. Hij wil tot u komen, om uwe kranke ziel te genezen, uwe zwak-

heid te sterken, de blindheid des geestes, de verstoktheid uws harten weg te nemen, u uit te rusten tegen de zonden met zijne goddelijke kracht, u door de volheid zijner genade tot den hoogsten trap van deugd en heiligheid te verheffen en u het zekerste onderpand te geven der opstanding en des eeuwigen levens.

Om u echter deze zalige uitwerking waardig te maken, moogt gij den disch des Heeren, het brood des eeuwigen levens, de bron aller genaden niet gering schatten, en zonder godsvrucht of waardige voorbereiding of met zonden bezoedeld naderen. Daarom vermaant ons de heilige Apostel Paulus : „ de mensch beproeve zich zelve, eer hij ete van dit brood en drinke uit dezen kelk; want wie dit brood onwaardig eet of dezen kelk onwaardig drinkt, eet en drinkt zijn eigene veroordeeling, omdat hij het ligchaam des Heeren niet van eene gewone spijs onderscheid.” — Reinig daarom eerst uwe ziel, door het Sakrament der boetvaardigheid van alle zonden; bevrijd haar van alle ongeregelde neiging tot de schepselen

en verwijder van haar alles wat niet voor God is of op God betrekking heeft. Bereid u reeds daags te voren, door de verheffing uws harten tot God; begeef u vroegtijdig ter rust, om weder vroeg op te staan. Ontwaakt gij gedurende den nacht, houd u dan bezig met het gebed en godvruchtige gedachten, opdat uwe ziel waardig voorbereid zij voor de ontvangst van haar hemelschen Bruidegom; want deze waakt terwijl gij slaapt, en is bereid u duizende genaden en gaven mede te brengen, wanneer gij van nwen kant waardig zijt dezelve te ontvangen. Sta des morgens vroegtijdig op, van harte verheugd over het geluk, hetwelk u wacht. Hebt gij u gebiecht en zijt gij waardig voorbereid, nader dan met vertrouwen, doch ook met ootmoedigheid, tot de tafel des Heeren, om de hemelsche spijs te ontvangen, die u voor de onsterfelijkheid voedt. Hebt gij de woorden : Heer, ik ben niet waardig enz. uitgesproken, ontvang dan, vol geloof, hoop en liefde, Dengene in welken en door welken gij gelooft en hoopt, en welken uwe ziel bemint. Als gij het hemelsche manna

ontvangen hebt, wek dan uw hart op, dat het den Koning der genade huldige; zegen zijne liefde, bespreek met hem uwe aangelegenheden, in één woord, ontvang uwen gast op de waardigste wijze, en gedraag u verder in alles zoo, dat men aan al uwe handelingen kan waarnemen, dat God in en met u is.

Uw voornaamste doel bij de heilige Communie zij, in de liefde Gods toe te nemen, u daarin te sterken en uw geluk te vinden. Door de liefde moet gij ontvangen, hetgeen de liefde alleen ons geven kan. Waarlijk, nergens toont zich de Heiland liefdevoller voor ons, dan in het allerheiligste Sakrament, waar hij zich, om zoo te zeggen, vernietigt en in spijs verandert, om ons geheele wezen te doordringen en zich met de ziel en het ligchaam zijner geloovigen innig te vereenigen.

Ga dikwijls tot de heilige tafel, beminde Christen, ja zoo dikwijls, als zulks, met goedkeuring van uwen zielzorger, mogelijk is. Geloof mij, gelijk Mozes op den berg Sinaï, door den omgang met God in zijne glorie, zelf deelachtig werd aan die won-

derbare heerlijkheid, welke daarna van zijn aangezicht straalde, zoo zal ook uwe ziel, door de onafgebrokene aanbidding en den gestadigen omgang met de ware reinheid, goedheid en schoonheid in het goddelijk Sakrament, geheel rein, geheel goed en geheel schoon worden, tot welgevallen van God, die in u zelf zijne woning heeft uitverkoren.

GEBEDEN VOOR DE H. COMMUNIE.

Geloof.

(Naar den H. Vincentius Ferrerius.)

Oaanbiddenswaardige Godmensch Jesus Christus! gelijk Gij met uwe godheid en menschheid, aan de regterhand uws Vaders in den hemel zetelt, zoo zijt Gij ook in het allerheiligste Sakrament op aarde tegenwoordig, en wel op alle plaatsen, waar dit verheven Geheim door uwe wettige priesters bereid wordt. Welk een wonder voor ons kortzigtig verstand! Hier moet het geloof met de Profeten van het Oude Verbond uitroepen : dit heeft de Heer volbragt, en is wonderbaar in onze oogen!

„ De v
wonder
ô H
en me
Gij te
gens
schei
aanh
hen b
uwer
lossi
vens
het
de k
vlee
ô
bro
hov
bro
her
onz
Go
nie
on
dit
za

„ De werkendes Allerhoogsten- alleen zijn wonderbaar, verheven en onbegrijpelijk!”

ô Heer Jesus Christus! waarachtig God en mensch, Gij onze Vader en onze Heer! Gij toondet door uwen dood uwe liefde jegens ons; en toen Gij van de uwen afscheid wildet nemen, om voor hen den dood aan het kruis te doorstaan, verzameldet Gij hen bij het laatste avondmaal, kondigdet hun uwen naderenden offerdood voor onze verlossing aan, en boodt hun, als het verhevenste gedenkteken uwer liefde en als het onderpand uwer vereeniging met hen, de kostbaarste aller gaven aan — uw eigen vleesch en bloed!

ô Heer Jesus Christus! hoe verre is dit brood van het allerheiligste Sakrament boven alles verheven, wijl het geen aardsch brood meer is, maar Gij het zelf zijt! O hemelsche vreugde! van dit brood zal ook onze ziel genieten; onze ziel, dat evenbeeld Gods, door uw bloed gezuiverd en vernieuwd, welke zoo groot is, dat alleen het oneindige haar kan verzadigen. Waarlijk, dit brood is haar voedsel, haar heil, hare zaligheid! Daarom laat ons jubelend uit-

roepen : „Jeruzalem , prijs uwen Heer , want hij heeft u met het beste graan gevoed !”

ô Heer Jesus Christus , ons brood , van den hemel nedergedaald ! Gij geeft allen , die u waardig ontvangen , het leven : Gij schenkt hun het leven der ziel hier beneden ; door uwe genade , het eeuwige leven der toekomstige glorie , en zelfs het leven des ligchaams bij de opstanding der dooden ten jongste dage ! Daarom ook zal ons hart , wanneer het U , den Godmensch , en het onderpand des levens ontvangt , met alle deugden uitgerust zijn — „gelijk een gouden vaatwerk , hetwelk met de kostbaarste edelgesteenten versierd is .”

Aanbidding en Berouw.

(Naar den heiligen Ambrosius .)

Genadigste Heer Jesus Christus ! zonder eigene verdiensten , doch vol van vertrouwen op uwe goedheid en barmhartigheid , nader ik , arme zondaar , met eerbiedige vreeze tot de tafel van uw kostbaar avondmaal . Mijn hart en mijn ligchaam zijn door zoovele zonden besmet , en mijne tong heb ik niet altijd met zorg bewaakt .

Daarom, ô God der barmhartigheid, ô vreeselijke Majesteit! wend ik mij, van vrees doordrongen tot U, de bron aller erbarming. Ik snel tot U om genezing en smeeik U om uwen bijstand. Ik kan niet bestaan voor U, als mijn Regter, daarom wensch ik U als mijn Verlosser te bezitten.

U, ô Heer, toon ik mijne wonden; voor U beken ik mijne schande. Ik belijd de boosheid en menigvuldigheid mijner zonden; terwijl ik hoop op uwe eindelooze barmhartigheid. Heer Jesus Christus, eeuwige Koning, God en Mensch! werp op mij een meêwarigen blik; verhoor mij, want ik heb op U mijn vertrouwen gesteld; erbarm U mijner, Gij, die de bron uwer barmhartigheid nimmer laat verdroogen.

Wees gegroet, Offer des heils, hetwelk uit de wonden des gekruisten Jesus gevloeid is, om de zonden der geheele wereld af te wasschen!

Erbarm U, ô Heer, over uw schepsel, hetwelk Gij met uw bloed hebt vrijgekocht. Mijne zonden berouwen mij en ik wil mij geheel beteren. Neem van mij weg alle ongerechtigheid, zuiver mij van alle zonden,

opdat ik door reinheid van ziel en ligchaam waardig worde, den Heiligen aller heiligen te ontvangen. Geef dat uw ligchaam en bloed, welke ik in dit allerheiligste Sakrament ga ontvangen, strekken tot vergiffenis mijner zonden, tot reiniging mijner ziel, tot vernieuwing en volbrenging mijner goede voornemens, en tot de sterkste beschutweer van mijne ziel en mijn ligchaam tegen de aanvallen des boozen vijands. Amen.

Ootmoedigheid en Vertrouwen.

(Naar den H. Basilius.)

Mijn Heer en mijn God, Jesus Christus! ik beken, dat ik onwaardig ben uw onbevlekt Ligchaam en uw kostbaar Bloed deelachtig te worden. Ik ben een zondaar, wel is waar, doch vol vertrouwen op uwe barmhartigheid kom ik tot U, die gezegd hebt: „wie mijn Vleesch eet en mijn Bloed drinkt, die blijft in mij en ik in hem.” Erbarm U alzoo, ô Heer, verwerp mij zondaar niet, maar handel met mij naar uwe barmhartigheid. Moge dit heilig Sakrament mij strekken tot heil en verlich-

ting, tot zuivering en redding van mijne ziel en mijn ligchaam, en als een middel tegen de zonden. Moge door hetzelfde iedere zondige gedachte of handeling, iedere vervolging van den boozen vijand van mij worden afgewend. Dit geheimvolle Sakrament sterke op nieuw mijne hoop, mijne liefde en mijn verlangen naar U; het voere mij tot betering mijns levens, tot zekerheid mijner zaligheid, tot volmaking in de deugd; het strekke mij tot teerspijs op den weg naar het eeuwige leven, en als mijne verdediging voor uwen vreeselijken regterstoel. Amen.

H O O P.

(Naar den heiligen Bonaventura.)

Ik wil allen last, die mijn hart drukt, afwerpen of ongehinderd en onbezwaard mijn Jesus te gemoet snellen, die mij tot zich roept en mij den vrede schenken wil, den hemelschen vrede, en die mij zoo vriendelijk uitnoodigt, als Hij zegt: „komt tot mij, gij allen die belast en beladen zijt, en ik zal u verkwikken!”

ô Heer! hebt Gij ons noodig? Waarom roept Gij ons? Waarom wilt Gij U met ons vereenigen? ô Genadevolle stem : „komt tot mij, ik zal u verkwikken!” ô wondervolle genade van onzen God! ô onuitsprekelijke liefde! Zijne vijanden noodigt Hij uit; de ondankbaren roept Hij tot zich; immers Hij zegt : „komt allen tot mij, en leert van mij; neemt mijn juk op, en gij zult ruste vinden voor uwe zielen!” ô Zoete, goddelijke woorden! gij dringt dieper door, dan een tweesnijdig zwaard; gij treft het binnenste der ziel; doch zacht en liefelijk doordringt gij dezelfde! Ontwaak dan, mijne ziel, bij dezen roep der genade, bij deze stem der liefde! Verwacht van het waardig genieten van het vleesch en bloed van Jesus alle heil! Waarlijk, wie hier gevoelloos blijft, is voorzeker versteend; wie dezen roep niet hoort, moet verre verwijderd staan; wie niet toesnelt, staat gewis op den drempel des doods! Ontvlam, mijne ziel, en geniet met volle teugen de liefde, want niemand kan u verhinderen; de deur is geopend, treed binnen; ontvang de liefde en geniet de volle

zaligheid. Wat zoudt gij nog meer zoeken, wat nog meer verwachten of verlangen? In Jesus Christus bezit gij immers alle goed! Amen.

L I E F D E.

(Naar de heilige Mechtildis.)

ô Mijn liefdevolle Verlosser! de plegtige stonde, het zalig oogenblik is genaderd, waarop ik U zal ontvangen! ô Gij kooren der Engelen, en gij, zalige scharen der uitverkoornen! ziet thans neder van uit den hoogen hemel en bewondert de ondoorgrondelijke liefde van uwen en mijnen God, die zich gewaardigt in mijn arm hart zijn intrede te nemen. Looft en prijst Hem met mij in alle eeuwigheid!

ô Mijn liefdevolle Jesus! met de diepste overgeving en met de innigste godsvrucht nader ik tot U, om U zelven in mijn arm hart op te nemen. O, mogt toch de warmste liefde en een gloeiend verlangen naar uw bezit in mij ontvlammen! Mocht ik U met zulke reine vreugde in dit heilig Sakrament ontvangen, gelijk uwe

moeder, de allerheiligste Maagd Maria, U ontvangen heeft! Mogt ik de reinheid en heiligheid aller engelen des hemels bezitten, om U welgevallig te kunnen zijn! Mogt ik uw eigen hart bezitten, beminnelijke Jesus, om mij waardig tot uwen tempel voor te bereiden!

Tot Maria.

Allerminnelijkste Maagd Maria! ik bid u, door de onmetelijke liefde die u onophoudelijk met God vereenigd heeft, dat uit den schat uwer liefde, mijne armoede aan uwe liefde moge vergoed worden.

VERLANGEN.

(Naar de heilige Gertrudis.)

ô Mijn Jesus, die gezegd hebt, dat het U eene vreugde is, bij de kinderen der menschen te zijn: naar U verlangt mijn hart, en mijne ziel reikhalst naar U. Ik noodig U met ootmoedigheid en liefde tot het bezoek mijns harten uit. Nader tot mij; kom, mijn aangebeden Bruidegom, verhevene liefde mijner ziel, en neem uw intrede in de nederige stulp mijns harten.

ô Mijn Jesus, hemelsche Geneesheer! versmaad mij niet, kom tot mij en maak mijne kranke ziel weder gezond. Kom tot mij, o Jesus, mijne liefde, het hoogste goed mijns harten, en verrijk mijne diepe armoede met den zegen uwer tegenwoordigheid. Kom tot mij, o Jesus! Gij schitterende zon, en verdrijf de duisternis der ongerechtigheid van mij. Kom tot mij, o Jesus, zoete Manna des hemels, en verzadig mijn onzeggelijken honger. Kom tot mij, o Jesus, Gij doel van al mijn streven, en houd met mij het Avonmaal in het binnenste mijns harten! Al bezit ik ook niets, wat uwe oneindige Majesteit waardig is, zoo kan ik U toch bekennen dat mijn wil vervuld is met de warmste liefde tot U!

ô Mijn Jesus! mijn eenige liefde! ik verwacht U met den warmsten gloed mijns harten! Overvloedige bron van liefde! zaligheid des hemels! kom tot mij en versmaad mijne arme ziel niet, die U boven alles bemint.

GEBEDEN NA DE HEILIGE COMMUNIE.**Aanbidding en Ootmoedigheid.**

(Naar den heiligen Franciscus van Sales.)

ô Mijn Heer en Heiland Jesus Christus! hoe zal ik U genoegzaam prijzen, die in uwe oneindige genade, met uwe godheid en mensheid, met ziel en ligchaam, met vleesch en bloed, de nederige hut mijns harten zijt binnen getreden? U, mijn Heer en God, mijn Verlosser en Zaligmaker! U mijn doel en einde, mijn troost en mijne zoete rust! ja U, mijn alles, herberg ik thans in mijn binnenste. Wees duizendmaal gegroet, liefderijke Jesus, waarlijk goede Herder mijner ziel! Doordrongen van de majesteit uwer glorie, vervuld met de genade uwer barmhartigheid, zink ik in den afgrond mijner nietigheid en bid U ootmoedig aan. Ik aanbid uw heilig Vleesch en Bloed, hetwelk Gij mij tot spijs des levens en als onderpand mijner innigste vereeniging met U hebt aangeboden. Ja, mijn Heer en God, Jesus Christus! ik aanbid uw allerheiligste ligchaam, waaraan Gij tal-

looze wonden ontvangen en onzeggelijke smarten voor mij geleden hebt; ik aanbid uwe heiligste ziel, die eenmaal voor mij op den Olijfberg bedroefd was tot in den dood. O mijn Jesus! met kinderlijke godsvrucht aanbid ik U, en houd U met ootmoed en liefde omhelsd. Zegen mij, opdat de storm der verzoekeningen mij niet weder van U afkeere. Amen.

Dankgebed en Opoffering.

(Naar den heiligen Bonaventura.)

ô Mijn genadige Verlosser! geef dat mijn hart geheel doordrongen worde van liefde en dankbaarheid voor de onuitsprekelijke weldaad, welke Gij mij bewezen hebt. Geef dat ik innig erkenne, hoe goed Gij het met mij meent, en dat Gij niets wilt dan mijn heil, opdat ik U boven alles hoogschatte, U beminne en met vreugde alles doe, wat uwe heilige wet voorschrijft; opdat ik niets anders wensche, dan met U te blijven. Geef dat mijn hart met verlangen naar uwe gaven vervuld worde, dat ik dorste naar U, de brondeseeuwigen levens,

opdat ik U getrouw diene, uwen wil bestendig vervulle, met moed aan alle bekoringen weêrstand biede, der deugd getrouw blijve, U mijn God, mijn hoogste Goed, in alles zoeken, en eenmaal tot U moge komen in het land der vreugde en der zaligheid. Amen.

G e b e d.

AFLAATGEBED. (*)

Zie, o genadevolle en liefderijke Jesus !
voor uw allerheiligste aangezigt kniel ik

(*) Wie dit gebed, na eene waardige Biecht en Communie, voor een beeld van den gekruisten Heiland, aandachtig en rouwmoedig verrigt, verdient een vollen aflaat. Deze aflaat werd verleend door Clemens VII en Benedictus XIV; ten eeuwigen dage bevestigd door Pius VII, en kan den afgestorvenen worden toegevoegd.

Bij dit gebed betrachte men met innige aandacht de wonden van Christus en bedenke hoe veel en hoe bitter hij voor ons geleden heeft; men overwege de afschuwelijkheid der zonden; men wekke in zijn hart een waar berouw over dezelve; men neme het vast besluit zich te beteren, iedere gelegenheid tot zonden te vermijden, met alle slechte gewoonten te breken, en God immer in trouw en liefde te dienen.

neder en bid en smeek U uit den grond mijnerziel, dat Gij in mijn hart het geloof, de hoop en de liefde diep wilt indrukken, mij een waar berouw over mijne zonden verleenen en een vast besluit opwekken om U niet meer te beleedigen; terwijl ik met onverdeelde liefde en innige smart uwe heiligste vijf wonden betracht en in den geest overdenk, wat de heilige Profeet David van U, genadevolle Jesus, gezegd heeft: „zij hebben mijne handen en mijne voeten doorboord; zij hebben al mijn gebeente geteld.” (Ps. 21; 17, 18.)

L I E F D E.

(Naar den heiligen Augustinus.)

ô Mijn dierbare en aanbiddingswaardige Heer, glans der heerlijkheid uws Vaders, die van uwen troon, verheven boven alle Cherubijnen, met uw licht in de diepte der afgronden doordringt! o waarachtig licht, dat onophoudelijk straalt en nooit uitdooft! o Jesus, wien de Engelen eeuwig wenschen te aanschouwen! ziedaar, ik breng U mijn hart ten offer: verdrijf uit hetzelfde alle duisternissen verlicht het met de stralen uwer

wijsheid en liefde. O mijn God! Gij hebt U mij gegeven, neem ook weder volkomen bezit van mij, wijl ik U eeuwig wensch te beminnen. Is mijne liefde nog te zwak, vermeerder dan hare sterkte door de rijke mededeeling uwer genade, opdat zij het loon verdiene, hetwelk Gij hun beloofd hebt, die U beminnen zoo als Gij het wenscht, uit geheel hun hart, uit geheel hunne ziel, uit geheel hun gemoed en uit al hunne krachten; vermeerder dit goddelijk vuur in mijn hart, opdat ik den weg uwer geboden bewandele, mij op de vleugelen der godsdienst tot U verheffe, tot dat het heilige oogenblik nadert, wanneer ik in God met Jesus Christus zal vereenigd zijn. Ik bid U des te inniger om de vermeerdering dezer goddelijke vlam, wijl ik weet, dat gelijk alles tot heil strekt voor hen die U beminnen, zoo ook alles tot onheil, schande en verderf strekt voor hen die U niet beminnen.

Alle rijkdom, welke niet mijn God is, is eene ware armoede, en alle genot, buiten mijn hoogste goed, maakt mij nog ellendiger in stede van gelukkig.

AFLAATGEBED.

Onderrigt.

Om een vollen aflaat te verdienen, schrijft de heilige Kerk gewoonlijk het volgende voor: dat de geloovigen, na eene rouwmoedige Biecht en het ontvangen der heilige Communie, zullen bidden :

1. Tot verheffing en uitbreiding der heilige katholieke Kerk ;

2. Tot uitroeijing der scheuringen en ketterijen;

3. Tot uitroeijing der scheuringen en tweedragt onder de christen- vorsten.

Hiertoe kan men zich van de volgende gebeden bedienen.

Men is gewoon, om den vollen aflaat te verdienen, bij het gebed voor de algemeene noodwendigheden der Kerk, nog zeven malen het Onze Vader, het Wees gegroet en eenmaal het Geloof te voegen.

VOORBEREIDINGSGEBED.

In den naam des Vaders, des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

Ik geloof in God den Vader, enz.

Almagtige, eeuwige God ! ik hoop en vertrouw , dat ik door uwe oneindige barmhartigheid van al mijne zonden en van de eeuwige straffen vrijgesproken en weder als uw kind ben aangenomen.

Daar ik echter nog aan tijdelijke straffen onderworpen blijf, en mijne zwakheid niet genoeg vermag om voor dezelve te voldoen, zoo neem ik mijne toevlugt tot den onuitputtelijken schat van verdiensten van uwen eeniggeboren Zoon, onzen Heer Jesus Christus, en al uwe Heiligen, opdat hun glorierijke overvloed mijne zwakheid ter hulpe kome en mij aan een vollen aflaat deelachtig make. Zie, ik ben bereid alles te doen, wat ik door gebed en goede werken vermag. Neem alles aan, o genadige Vader, in vereeniging met het bitter lijden en sterven van uw geliefden Zoon, en deel mij uit den schoot uwer barmhartigheid kwijschelding aller verdiende straffen mede; door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen. Onze Vader, enz.

Tot God den Vader, om verheffing der
katholijke Kerk.

ô Eeuwige Vader! wees uwe heilige Kerk indachtig; erken dezelve als de bruid van uwen eeniggeboren Zoon, voor welke hij zijn heilig bloed vergoten heeft. Wij bidden U, verhef en verhoog haar met de schatten uwer genade en met de rijkdommen van uw erfdeel, opdat zij zulken Bruidegom en zulken verheven lofprijs waardig schijne. Zie ook genadig neder op de kinderen dezer heilige Moeder, en vereenig in hare gemeenschap alle volkeren der aarde, opdat zij allen U, den almogenden Vader, en Hem, welchen Gij gezonden hebt, Jesus Christus, tegelijk met den heiligen Geest, met een levendig geloof erkennen, met eene onwankelbare hoop aanroepen en met eene volmaakte liefde beminnen. Amen. Onze Vader, enz.

Tot God den Zoon, om uitroeijing der ketterijen.

ô Jesus, waarachtig licht, hetwelk ieder mensch verlicht, die in deze wereld komt; wij bidden U, laat door de onschatbare

kracht van uw lijden en sterven alle duisternis der ketterijen en scheuringen ophouden, opdat alle menschen het licht uwer waarheid ontvangen en in den zaligmakenden schoot uwer Kerk zamenkomen. O goede Herder, die uw leven voor uwe schapen hebt opgeofferd : bescherm uwe kudde, verdedig haar tegen hen, die met schapenvachten bekleed, doch inwendig verslindende wolven zijn. Maak dat allen slechts ééne kudde zijn, en één herder erkennen. Blijf met ons, o Heer, die gezegd hebt : „Ik zal met u zijn alle dagen, tot aan het einde der eeuwen.” Toon dat uwe Kerk op eene rots gebouwd is, en dat de poorten der hel haar niet kunnen overweldigen. Amen.

Onze Vader, enz.

Tot den heiligen Geest, om eendragt onder de Christen Vorsten.

ô Heilige Geest! Geest van liefde en vrede, die zoo vele en zoo verschillende volkeren tot de eenheid des geloofs verzameld hebt : verleen aan alle christen vorsten en hunne raadgevers de volheid uwer

genade, en druk het nieuwe gebod uwer liefde, hetwelk Gij uwen Leerlingen, bij uw afscheid uit de wereld, hebt nagelaten, diep in hunne harten, opdat zij allen tot het getal der uitverkorenen behooren en den christelijken naam waardig zijn. Geef dat zij in drift en verblindheid nooit iets ondernemen of uitvoeren, wat strijdig is met uwe goddelijke eer of voor de rust en welvaart der Kerk gevaarlijk kan zijn, maar veel meer met vereenigde krachten daarheen streven, om zich zelven en hunne volken tot den eeuwigen vrede in het hemelsche Jerusalem te voeren. Amen.

Onze Vader, enz.

SLUITGEBED.

Allerheiligste Drievuldigheid, mijn Schepper, Verlosser en Zaligmaker! barmhartige God en Heer, die in uwe oneindige genade ook het minste goed, wat wij op aarde verrigten, met eeuwige goederen wilt beloonen: ik bid U, neem deze nederige dienst mijner verschuldigde aandacht genadig aan, en vervul alles, wat aan dezelve ontbreekt, door de over-

vloedige verdiensten van het bitter lijden en sterven van onzen Heer Jesus Christus, in vereeniging met de verdiensten en de voorspraak van de allerheiligste Maagd Maria en alle Heiligen, en verleen mij (of aan de zielen der afgestorvenen) uit den schoot uwer barmhartigheid een vollen aflaat, met volkomene kwijtschelding aller verdiende tijdelijke straffen, waarvoor U de hemel en de aarde met mij zullen loven en dankzeggen, nu en in de eeuwigheid. Amen.

GEBEDEN

BIJ HET HEILIG VORMSEL.

GEBEDEN VOOR HET HEILIG VORMSEL.

TOT DEN HEILIGEN GEEST.

Gebed naar den heiligen Ambrosius. (Zie bladz. 390.)

Litanie van den heiligen Geest. (Zie bladz. 391.)

GEBEDEN NA HET HEILIG VORMSEL.

(Gebed naar den H. Ambrosius.)

Welk gevoel doordringt mij! Welk vuur
verwarmt mijn hart tot in zijne verborgenste
diepten! Welk licht straalt in mijn geest!
ô God! ik werp mij ootmoedig voor de
voeten uwer Majesteit neder, en dank U,
dat Gij in uwe barmhartigheid U gewaar-
digd hebt mij te verlichten. ô Licht van
waarheid, van heiligheid en zaligheid! —
dank zij U, want ik zie thans het licht

514 GEBEDEN BIJ HET HEILIG VORMSEL.

des hemels; een straal uwer heerlijkheid verlicht mijne ziel en verheugt al mijn gebeente. — ô Vuur, dat altijd brandt, nimmer verdooft; ontsteek mij geheel en al! ô Licht, dat altijd schittert, nooit uw glans verliest, verlicht mij! Hoe liefelijk gloeit gij, hoe heerlijk schittert gij, en welk zalig verlangen wekt gij in mij op! Ik bid U, onderhoud dit licht, vermeerder dit verlangen in mij, tot dat ik U eenmaal, o eeuwig Licht, heilige Geest, van aangezicht tot aangezicht aanschouwen mag. Amen.

GEBED OM VOLHARDING IN DE DIENST DES HEILIGEN GEESTES.

(Naar den heiligen Markarius.)

Ik bid U, o mijn God, daar ik uwe genade deelachtig geworden ben, dat ik van dit oogenblik af, de dienst des heiligen Geestes ook naar zijn wil waardig mag volbrengen, en mij niet meer door de zonde late meêslepen, opdat ik, mijn leven naar zijn welgevallen doorbrengende, het eeuwige leven mag verwerven. Amen.

NAMIDDAGS-OEFENINGEN.

Vespergebeden op Zon- en Feestdagen ter eere
des allerheiligsten Verlossers, bijzonder op
Communiedagen.

VOORBEREIDINGSGEBED.

(Naar den heiligen Vincentius á Paulo.)

In den naam des Vaders, en des Zoons,
en des heiligen Geestes. Amen.

ô Mijn God! laat in mij meer en meer
het heilig verlangen worden opgewekt, om
uwer majesteit en heerlijkheid steeds de
innigste aanbidding en vereering daar te
brengen. Hoe zou mijn geest verstomd staan
voor uwe oneindigheid en onmetelijke glo-
rie, wanneer hij de diepten van uw wezen
kon doorgronden. Voorzeker zou ik dan
ook met den heiligen Apostel Paulus uit-
roepen: geen oog heeft gezien, geen oor
heeft gehoord, nooit is het in 's menschen
hart gekomen, wat God hun bereid heeft,
die hem beminnen. Want Gij, o Heer, zijt

een oceaan van volmaaktheid, het eeuwige, reinste, heiligste en verhevenste wezen, een goed, hetwelk alle goed in zich sluit; ja, het allerhoogste goed, dat door geene grenzen omsloten is noch omsloten kan worden. ô Mijn God! alleen het bewustzijn, hetwelk ik uit uwe heilige openbaringen schep, en hetwelk mij overtuigt, dat uw wezen en uwe glorie het bereik van het geschapen verstand oneindig overtreft, is voldoende voor mij, om U boven alles te hoogachten, mij als het ware voor U te vernietigen, en niet anders te denken of te spreken van uwe eeuwige majesteit, dan met een kinderlijk gevoel van godsvrucht en onderwerping. Doch in dezelfde mate, als ik U met uwe vrome dienaars bewonder en vereer, moet ik U ook beminnen; en deze liefde moet in mij een onverzadigbaar verlangen opwekken, om U in geest en waarheid te aanbidden, en U voor alle ontvangene weldaden met opregte dankzegging te huldigen. Amen.

Tot

ô
ding
Uwe
gele
sch
nad
sta
roe
bes
im
ge
ni
ve

ze
u
de
G
u
h
h
l

Tot God den Vader, den almachtigen Schepper.

(Naar den H. Augustinus.)

ô Mijn God! verheerlijking en aanbidding geworden U door alle eeuwigheid!— Uwe almachtige hand, o God, die de Engelen des hemels en de wormen der aarde schiep, is immers dezelfde almogende, genadige hand. Van U komt alles wat bestaat; ook mij hebt Gij uit den niet geroepen; aan uwe goedheid heb ik mijn bestaan als mensch te danken. Waarom immers ben ik geen steen, geen boom, geen dier? Wijl het uwe algoede Voorzienigheid zoo gewild heeft, zonder eenige verdienste of aanspraak van mijnen kant.

ô Heer! hoe zal ik U genoegzaam dank zeggen voor het groote voorregt, hetwelk uwe vaderlijke genade mij in de rangorde der schepping heeft toegekend? ô Heer! Gij zelf zijt uwe verheerlijking, want uwe werken prijzen uwe almogende grootheid. En toch vermag U geene stem, geen hart des menschen naar waarde te verheerlijken. O wonderlijke God! ofschoon de

gedachte des menschen ontstaat en weder verdwijnt; ofschoon zijne stem weêrgalmt en verdooft; ofschoon zijn oor gewaar wordt en het gehoorde zich verliest, zoo bestaat toch uw lof van eeuwigheid. O mijn God! laat mij U verheerlijken, zooveel ik kan, daar Gij zelf uwe en onze glorie zijt; want van U ontvangen wij de gave, U te kunnen prijzen! En dan alleen verheerlijken wij U waarlijk, wanneer Gij ons uwen lof mededeelt, wanneer het licht den prijs geeft van het licht. Mijn God en Heer! geef U alzoo aan mij, en ik zal U met gestadige dankzeggingen jubel verheerlijken. — Met mij verheerlijken U immer en immer uwe eindelooze almacht, uwe grenzelooze wijsheid, uwe onuitsprekelijke goedheid, uwe wonderbare genade, uwe omuitputbare barmhartigheid en uwe eeuwige kracht en godheid!

Tot God den Zoon, den allerheiligsten Verlosser.

(Naar den heiligen Augustinus.)

Eeniggeboren Zoon Gods! hoe diep heeft uw ootmoed U doen afdalen; hoe vurig brandde de vlam uwer liefde; hoe verre

ging uwe barmhartigheid; hoe verre strekte zich uwe goedheid uit; hoe verre reikte uwe liefde; hoe groot was uw medelijden! Ik zondigde, en Gij oefendet boetvaardigheid; ik pleegde misdaden, en aan U werden zij gewroken; ik was pligtig, en Gij werdt gestraft; ik was hoogmoedig, en Gijwerdt vernederd; ik was opgeblazen van ijdelheid, en Gij werdt gelasterd; ik was ongehoorzaam, en Gij volbragt den wil uws Vaders en deedt boete voor mijne ongehoorzaamheid; ik was een slaaf der begeerlijkheid, en Gij leedt honger; mijne lusten voerden mij tot zondigen, en uwe volmaakte liefde bragt U aan het kruis.

Mijn Heer en Koning! hoe zal ik U al deze weldaden vergelden? — Neen, 's menschen hart bevat niets, om U voor zulke verdiensten naar waarde te danken. Doch in uwe wondervolle daarstelling van den mensch, is iets waarin mijne zwakheid U eenigzins kan dankbaar zijn; waarin namelijk mijn geest, door uwe beproeving bezocht en in rouwmoedigheid opgelost, het vleesch met deszelfs zonden en begeerlijkheden kruisigt.

TOT GOD DEN HEILIGEN GEEST.

Gebed naar den heiligen Ambrosius.

(Zie bladz. 390.)

Litanie der allerheiligste Drievuldigheid.

(Zie bladz. 244.)

Smeekebed tot de allerheiligste Maagd Maria.

(Naar den heiligen Bernardus.)

(Memorare. Zie bladz. 476)

TOT DE HEILIGE ENGEL EN DEN HEILIGEN
ENGELBEWAARDER.

ô Hemelsche geesten, die in de liefelijkste gezangen den gemeenschappelijken Heer, onzen God, verheerlijkt en de zaligheid zijner tegenwoordigheid geniet: zijt mij met uwe voorspraak gedachtig. Gij, o Engel, bewaarder van mijn ligchaam en mijne ziel, die mij in uwe bijzondere bescherming hebt aangenomen; ik bid u, stamij getrouw en liefdevol bij, en bewaar mij voor alle zichtbare en onzichtbare gevaren. Amen.

TOT DEN HEILIGE WIENS NAAM MEN DRAAGT.

(Naar den H. Alphonsus van Liguori.)

Heilige N., die uwen God getrouw ge-
diend hebt: verkrijg mij van Jesus Christus
de genade, dat ik al zijne geboden stipt
vervulle. Verkrijg mij op den weg naar
de eeuwigheid, waar ik nog zoo vele vij-
anden ontmoeten zal, de genade, steeds in
gemeenschap te blijven met Jesus en Maria;
wanneer zij mij vergezellen, zullen alle
moeijelijkheden des levens en des doods
mij zelfs aangenaam zijn. Amen.

TOT ALLE HEILIGEN.

(Naar den gelukzaligen Ludovicus van Granada.)

Heiligen des hemels! zijt mijne voor-
spraak en bemiddeling bij God. Bidt den
Heer voor mij, opdat ik door uwe voor-
spraak en verdiensten thans genade moge
verkrijgen, en eenmaal behouden in de haven
des heils aankome, waar gij met God in
alle eeuwigheid zalig zijt. Amen.

Litanie van het allerheiligste Sakrament
des Altaars. (Zie bladz. 318.)

AVOND-OEFENING

op de feestdagen ter eere der onbevleete Ontvangenis van Maria.

VOORBEREIDINGSGEBED.

(Naar de H. Veronica Juliana.)

In den naam des Vaders, des Zoons, en des heiligen Geestes. Amen.

ô Mijn God! U uit den grond mijns harten aanbiddend, kniel ik voor U neder in het stof. — Waarom ook zou ik U mijne hulde niet brengen? — Ik ben een verachtelijke worm der aarde, een niet, voor uwe oneindigheid! ik vermag door mij zelve niets, en mijn wil wordt slechts sterk en krachtig door U! Daarom houd ik mij alleen aan uwen wil vast, o God; want uw wil is en blijft almachtig. Ik vertrouw steeds op uwe hand, o Heer, die voor mij strijdt tegen de aanvallen des vijands en mij overal beschermt. Ik hoop steeds op uwe barmhartigheid, en met

kinde
arme
mijn
uwer
gevoe
stand
met
zege
den
digh
wan
te m
voln
ik m
hart
spie
lief
in o
mij
een
ver

Ma

kinderlijk vertrouwen werp ik mij in de armen uwer almagt en liefde. Hoe meer mijn geloof mij in den oeverloozen Oceaan uwer majesteit laat doordringen, desteméer gevoel ik in mij de kracht van uwen bijstand, die mij immer met frisschen moed, met nieuwe krachten bezielt, zoodat ik zegenrijk tegen alle duisternis der hel strijden kan. En toch bewaar ik met ootmoedigheid het bewustzijn mijner zwakheid; want hoe meer ik mijn niet beschouw, des te meer word ik tot de betrachting uwer volmaaktheid opgewekt, des te meer neem ik mijne toevlugt tot den schoot uwer barmhartigheid, waarin ik zien kan, als in eenen spiegel, met hoeveel weldaden uwe groote liefdemijne ziel overladen heeft; terwijl ik, in deze betrachting uwer zegeningen en mijner zwakheid, U, o mijn God, tot het eenige voorwerp mijner vereering en liefde verkiezen moet.

Tot Maria.

(Naar de heilige Maria van Egypte.)

Tot u wend ik mij, o heilige Maagd Maria, Moeder Gods, Koningin der ge-

loovigen, die het Woord, hetwelk God is, in het vleesch gebaard hebt. Ik ben wel bewust, hoe weinig het mij betaamt, dat mijne arme ziel, die met zonden bezoedeld is, tot uwe vlekkelooze reinheid omhoog schouwt, en dat ook uwe zuiverheid een regtmatigen afschuw van mij hebben moet; doch, wijl de God aller genade, die in uwen schoot het vleesch heeft aangenomen, gekomen is om de zondaars te redden, verleen mij daarom de moederlijke hulp uwer voorspraak; want er is niemand, tot wien ik mij anders wenden kan.

ô Hemelsche Koningin! neem mij in uwe bescherming en verzoen mij met uwen Zoon. O goedertierene Maagd en Koningin der glorie! verwerp mij niet en verhoor mijn bidden en smeeken. Verkrijg mij toegang tot uwen en mijnen Jesus; en ik roep u tot getuige, dat ik mij nimmer meer door de zonde zal ontheiligen. Met de genade van het heilig Kruis wil ik de wereld en hare lusten voor altijd verzaken, en alleen den weg des heils bewandelen, waarop Gij zelf, den Heiland der wereld, uwen Zoon, den God-mensch zijt nagevolgd. ô Reinste der maag-

den!
mij n
lager
gerec
waak
geen
van
den.
uwer
vija
en n
steec
nadi
onop
geli
der
verl
vert
Li

den! verleen mij uwen bijstand en versmaad mij niet, opdat alle vijanden, die mij belagen, voor uw aanschijn vlugten en ik gered worde. Snel mij overal met uwe waakzame zorg ter hulpe, opdat ik onder geene verzoeking tot zonde bezwijk en van den eeuwigen dood mag gered worden. Maak dat ik, veilig in de schaduw uwer moederlijke zorg, alle aanvallen des vijands afweere, en alzoo mijn ligchaam en mijne ziel immer zuiver beware. Wees steeds met mij, allerheiligste Maagd, genadige Moeder mijns Verlossers, en bid onophoudelijk voor mijn heil bij uwen geliefden Zoon; want gij zijt onze Moeder, onze voorspraak, onze troost, en gij verlaat niemand, die met een kinderlijk vertrouwen tot u komt. Amen.

Litanie van O. L. Vrouw van Loretten.

(Zie bladz. 401.)

Gebod tot Maria.

Onder uwe bescherming, enz.

(Zie bladz. 405.)

Wijze om den heiligen Rozenkrans te bidden.

De heilige Dominicus, stichter der Predikheeren-orde, heeft, om de ketterij der Albigenen uit te roeien, welke in zijn tijd het volk, vooral in Frankrijk, opruidden, na eene openbaring der allerheiligste Maagd Maria, tot welke hij zijne toevlugt genomen had, omtrent het jaar 1206, de oefening van den heiligen Rozenkrans ingevoerd en ijverig verbreid. Om de geloovigen op te wekken, in deze oefening dikwijls hunne toevlugt te nemen, verleent Benedictus XIII, door de breve Sanctissimus, van den 13 April 1726, aan allen die den geheelen Rozenkrans, met 15 Geheimen of een derde gedeelte er van zullen bidden, honderd dagen aflat, voor ieder Onze Vader en voor ieder Wees gegroet. Bidt men, gedurende een geheel jaar, dagelijks een derde gedeelte van den Rozenkrans, terwijl men daarenboven biecht en communiceert op een dag naar verkiezing, zoo verdient men een vollen aflat, welke aan de geloovige zielen kan worden toegevoegd.

Om deze aflat te verdienen is het, ingevolge besluit der Congregatie van de aflaten, van den 12 Augustus 1726, bekrachtigd door Benedictus XIII, noodzakelijk, dat de Rozenkransen gezegend of gewijd zijn door geestelijken der Predikheeren-orde, en dat men bij het bidden derzelve de geheimen van de geboorte, het lijden, het sterven enz. van onzen Verlosser overwege, terwijl het echter voor zulke personen, die ongeschikt zijn om deze geheimen te over-

HE

denken
krans
bidden
dere b
Keik v
den he

DE

In
Ik g
Glor
Onze
Ik g
W
Ik g
W
Ik g
G
Glor

De

g
h

denken, voldoende is, dat zij aandachtig den Rozenkrans bidden. Bijzondere aflaten zijn vergund aan het bidden van den Rozenkrans, wanneer deze door andere bevoegden is gewijd; en evenzoo heeft de heilige Kerk vele aflaten gehecht aan de Broederschap van den heiligen Rozenkrans.

DE HEILIGE ROZENKRANS.

In den naam des Vaders, enz.

Ik geloof in God den Vader, enz.

Glorie zij den Vader, enz.

Onze Vader, enz.

Ik groet u, Dochter van God den Vader,

Wees gegroet, enz.

Ik groet u, Moeder van God den Zoon,

Wees gegroet, enz.

Ik groet u, Bruid van God den heiligen

Geest, *Wees gegroet, enz.*

Glorie zij den Vader, enz.

DE VIJF BLIJDE GEHEIMEN.

I. De Boodschap des Engels.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, van nu af tot in de eeuwigheid. Onze Vader, enz.

1. De heilige Drievuldigheid heeft toegestemd in de menschwording van Christus, *Wees gegroet, enz.*
2. Maria is tot Moeder van Christus verkoren,
3. De engel Gabriël bragt Maria de blijde boodschap,
4. Maria was in de eenzaamheid in haar gebed,
5. De engel zeide : wees gegroet, vol van gratie, de Heer is met u.
6. Maria was verbaasd als zij den engel hoorde,
7. De engel zeide : Maria, wil niet vreezen, want gij zult ontvangen door den heiligen Geest,
8. Maria zeide : zie de dienstmaagd des Heeren ; mij geschiede naar uw woord,
9. Maria is van den heiligen Geest overlommerd geworden,
10. En het Woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond, Glorie zij den Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

II. H.

De
ge1. M
E2. M
G3. M
o4. M
n5. .
s
c

6.

7.

8.

9.

10

II. Het bezoek van Maria aan hare nicht Elisabeth.

*De namen van Jesus en Maria moeten zijn
gebedijld, enz. Onze Vader, enz.*

1. Maria ging uit ootmoedigheid hare nicht Elisabeth bezoeken, *Wees gegroet, enz.*
2. Maria bestierd door den heiligen Geest,
3. Maria, met alle haast opstaande, ging over het gebergte,
4. Maria werd met veel liefde van hare nicht Elisabeth ontvangen,
5. Joannes is gezuiverd en van blijdschap opgesprongen in zijns moeders ligchaam,
6. Elisabeth zeide : gebenedijld is de vrucht uws ligchaams,
7. Maria heeft uitgeroepen : mijne ziel maakt groot den Heer,
8. Elisabeth zeide : wat geluk geschiedt mij, dat de Moeder des Heeren tot mij komt,
9. Het huis van Zacharias is door de komst van Jesus en Maria gezegend,
10. Maria heeft hare nicht drie maan-

Wees gegroet, enz.

Wees gegroet, enz.

toe-
van

den met veel liefde gediend, *Wees gegroet, enz.*

Glorie zij den Vader, enz.

III. De geboorte van Christus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria heeft gebaard en zij is Maagd gebleven, *Wees gegroet, enz.*
2. Maria heeft Jesus in eenen stal gebaard en in doeken gewonden,
3. Maria heeft Jesus met liefde en verwondering aanschouwd,
4. Maria heeft Jesus omhelsd en aan haar hart gedrukt,
5. Maria heeft Jesus met hare heilige borsten gevoed,
6. Maria heeft Jesus in eene krib gelegd,
7. Jesus lag op hooi en stroo, tusschen os en ezel,
8. De engelen hebben gezongen : glorie zij aan God in den hoogste, en op de aarde vrede aan de menschen van goeden wille,

Wees gegroet, enz.

9. D
be
10.
ke
of
Glor
IV
De
g
1.
o
2.
a
3.
n
4.
5.
6.
7.
8.

- Wees* 9. De herders hebben het Kind komen bezoeken, *Wees gegroet, enz.*
10. De drie Koningen hebben het Kind komen aanbidden en hunne giften geofferd, *Wees gegroet, enz.*
- zijn* Glorie zij den Vader, enz.

IV. De opdracht van Christus in den Tempel.

agd *De namen van Jesus en Maria moeten zijn*
gebedijld, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria ging om haar heilig Kind te offeren, *Wees gegroet, enz.*
2. Jesus en Maria onderwierpen zich aan de wet van Mozes.
3. Maria ging door moeilijke wegen naar Jeruzalem, *Wees gegroet, enz.*
4. Maria heeft Jesus op hare armen gedragen,
5. Maria vervolgde al biddende haren weg,
6. Maria heeft Jesus in den tempel geofferd,
7. Maria heeft aan de wet voldaan met de offergift der arme menschen,
8. Anna, de profetesse, loofde God voor

de verlossing van Israël. *Wees gegroet, enz.*

9. De oude Simeon heeft Jesus omhelsd en op zijne armen genomen, *Wees gegroet, enz.*

10. Simeon zeide : Heer, laat uwen dienaar gaan in vrede naar uw woord, *Wees gegroet, enz.*

Glorie zij den Vader, enz.

V. De vinding van het verloren kind Jesus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria heeft haar lief Kind verloren, *Wees gegroet, enz.*

2. Maria heeft haren schat gemist,

3. Maria heeft hem met veel droefheid gezocht,

4. Maria heeft Jesus langs alle wegen en straten gaan zoeken,

5. Maria heeft Jesus na drie dagen gevonden,

6. Maria vond Jesus in den tempel,

7. Jesus, twaalf jaren oud, onderwees de Leeraren,

Wees gegroet, enz.

8. M
on

9. J
hu

10. I
ha

ge
Glor

ô
verk

gen
dat

heb
te v

1. I
De

g
C

1. I
I

2. I
g

8. Maria zeide: Zoon, waarom hebt Gij ons bedroefd? *Wees gegroet, enz.*
9. Jesus is met hen medegegaan en was hun onderdanig, *Wees gegroet, enz.*
10. Maria bewaarde al de woorden in haar hart, die Jesus tot haar sprak, *Wees gegroet, enz.*
- Glorie zij den Vader, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

ô Maria, allergoedertierenste Moeder! verkrijg mijn hart droefheid, en mijne oogen tranen van berouw, om te beweenen, dat ik Jesus door de zonden zoo dikwijls heb verloren; vergun mij hem wederom te vinden en altijd te behouden.

DE VIJF DROEVIGE GEHEIMEN.

1. De benaauwdheid van Christus in Gethsemani.
De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, van nu af tot in de eeuwigheid.
Onze Vader, enz.
1. Jesus ging naar den hof van Oliveten.
Wees gegroet, enz.
2. Jesus viel plat ter aarde neder, *Wees gegroet, enz.*

3. Jesus volhardde in het gebed, *Wees gegroet, enz.*
 4. Jesus was bedroefd tot den dood toe,
 5. Jesus zweette water en bloed,
 6. Jesus stelde zijnen wil in den wil van
zijnen hemelschen Vader,
 7. Jesus vermaande zijne Leerlingen om
te waken en te bidden,
 8. Jesus werd van zijnen Apostel door
eenen kus geleverd,
 9. Jesus werd van zijn bemind volk
gevangen,
 10. Jesus werd vreeselijk gebonden en
gesleurd van den eenen regter tot
den anderen,
- Zoo lief heeft God den mensch gehad, dat
Hij zijnen eenigen Zoon niet gespaard
heeft, maar Hem geleverd heeft ter dood,
ja tot den dood des kruises.

II. De geeseling van Christus.

*De namen van Jesus en Maria moeten zijn
gebedenijld, enz. Onze Vader, enz.*

1. Jesus werd van de Joden aan de Hei-
denen overgeleverd, *Wees gegroet, enz.*

Wees gegroet, enz.

2. Jesus werd bij Pilatus valschelijk beschuldigd, *Wees gegroet, enz.*
3. Jesus werd van zijn volk achter Barrabas gesteld,
4. Jesus, alhoewel onnoozel verklaard, werd geleverd om geesteseld te worden,
5. Jesus kleederen werden uitgerukt,
6. Jesus stond daar naakt en bloot,
7. Jesus aan eene kolom gebonden,
8. Jesus werd wreedelijk geesteseld,
9. Jesus bloed vloeide langs de aarde,
10. Jesus is gewond om onze zonden, Zoo lief heeft God, enz.

Wees gegroet, enz.

III. De krooning van Christus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, Onze Vader, enz.

1. De soldaten hebben Jesus eene doornen kroon bereid, *Wees gegroet, enz.*
2. Zij hebben de doornen kroon in Jesus hoofd gedrukt, *Wees gegroet, enz.*
3. Jesus hoofd langs alle kanten doorwond, *Wees gegroet, enz.*
4. Jesus hoofd zijpende van het bloed, *Wees gegroet, enz.*

5. Jesus met eenen purperen mantel bespot, *Wees gegroet, enz.*
6. Zij hebben Jesus een riet voor scepter in de hand gegeven,
7. Zij hebben met het riet op het gekroond hoofd van Jesus geslagen,
8. Zij hebben in Jesus gebenedijd aangezigt gespogen,
9. Jesus is met smaadheden overladen,
10. Pilatus heeft Jesus aan het volk ver-
toond, zeggende: aanzieden mensch,
Zoo lief heeft God, enz.

Wees gegroet, enz.

IV. De kruisdraging van Christus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd veroordeeld om gekruist te worden, *Wees gegroet, enz.*
2. Jesus heeft zijn kruis met liefde omhelsd, *Wees gegroet, enz.*
3. Jesus heeft zijn kruis op zijne doorwonde schouderen gedragen, *Wees gegroet, enz.*
4. Jesus werd tusschen twee moordenaren opgeleid, *Wees gegroet, enz.*

5. Jesus bezweek onder het kruis om onze zonden, *Wees gegroet, enz.*
6. Jesus, beladen met zijn kruis, ontmoette zijne bedroefde Moeder,
7. Jesus werd beweend door de godvruchtige vrouwen van Jeruzalem,
8. Jesus zeide hun : handelt men zoo met het groene hout, wat zal het dorre geschieden,
9. Niemand wilde Jesus zijn kruis helpen dragen,
10. Jesus klom voor ons op den berg van Calvarien,
- Zoo lief heeft God, enz.

V. De kruisiging van Christus.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd wreedelijk op het kruis uitgerekt, *Wees gegroet, enz.*
2. Jesus handen en voeten werden door-genageld, *Wees gegroet, enz.*
3. Jesus werd aan het kruis opgerigt en zijne wonden vloeiden van het bloed, *Wees gegroet, enz.*

4. Jesus bad voor zijne vijanden , *Wees gegroet , enz.*
5. Jesus beloofde den moordenaar het. Paradijs ,
6. Jesus beval den heiligen Joannes aan zijne Moeder ,
7. Jesus, dorst hebbende, is met gal en edik gelaafd ,
8. Jesus heeft uitgeroepen : mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten !
9. Jesus zeide : het is volbragt,
10. Jesus heeft zijnen geest gegeven, en zijn hart voor ons laten openen ,
Zoo lief heeft God, enz.

Wees gegroet, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

ô Jesus ! ik bid U, door al uwe smarten en bitteren dood, door uwe doornagelde handen, doorboorde voeten, doorstokene zijde, en al uwe gezegende wonden, ontferm U mijner, en druk uw heilig lijden zoo in mijn hart, dat mij niets anders behage, dan Gij, mijn Jesus, die voor mij gekruist zijt. Amen.

DE VIJF GLORIERIJKE GEHEIMEN.

I. De verrijzenis van Christus.

*De namen van Jesus en Maria moeten zijn
gebenedijd, van nu af tot in de eeuwig-
heid. Onze Vader, enz.*

1. Jesus is ten derden dage roemrijk ver-
rezen, *Wees gegroet, enz.*
2. Jesus heeft dood en hel overwonnen,
3. Jesus heeft de oudvaders getroost
en verlost,
4. Jesus verblijdde zijne heilige Moeder,
5. Jesus, als een hovenier, verscheen
aan Maria Magdalena,
6. Jesus vertoonde zich aan Petrus,
7. De Leerlingen van Emaüs zeiden :
waren onze harten niet van liefde
brandende, als Hij tot ons sprak,
8. Jesus stond in het midden van zijne
Leerlingen en wenschte hun allen
den vrede,
9. Jesus toonde zijne glorieuze wonden
aan den H. Thomas,
10. Thomas riep uit : o mijn Heer en
mijn God !

Wees gegroet, enz.

Wees

Wees gegroet, enz.

*en
de
ne
t-
n
s
ij*

Geloofd en gedankt zij ten allen tijde het
 allerheiligste en goddelijk Sakrament.

II. De Hemelvaart van Christus.

*De namen van Jesus en Maria moeten zijn
 gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.*

1. Jesus voer roemrijk ten hemel, *Wees
 gegroet, enz.*
2. Jesus klom opdoor zijne eigene magt,
3. Jesus scheidde van zijne lieve vrienden,
4. Jesus beloofde met hen te blijven
 tot het einde der wereld,
5. Jesus beloofde hun den heiligen Geest,
6. De Leerlingen hebben Jesus aan-
 schouwd, en Hij heeft hen allen ge-
 zegend,
7. Jesus heeft voor ons den hemel
 geopend,
8. Jesus zit aan de regterhand van
 zijnzen hemelschen Vader,
9. Jesus toont zijne heilige wonden
 voor ons aan zijnzen hemelschen Vader,
10. Jesus is onze middelaar in den
 hemel,
 Geloofd en gedankt, enz.

Wees gegroet, enz.

*De ne
 geb*

1. Je
- zor
2. Je
3. Je
- ge
4. D
- me
5. D
- de
6. D
- ve
7. D
- ta
8. D
- u
9. K
- te
- 10.
- o
- Gel

III. De zending van den heiligen Geest.

*De namen van Jesus en Maria moeten zijn
gebedenijld, enz. Onze Vader, enz.*

1. Jesus heeft den heiligen Geest gezonden, *Wees gegroet, enz.*
2. Jesus heeft den Trooster gezonden,
3. Jesus heeft het vuur op de wereld gezonden,
4. De heilige Geest heeft de harten met liefde ontstoken,
5. De heilige Geest heeft de verstandenen verlicht,
6. De heilige Geest heeft de harten versterkt,
7. De heilige Geest heeft verscheidene talen doen spreken,
8. De heilige Geest heeft zijne gaven uitgedeeld,
9. Kom, heilige Geest, bezoek de harten van uwe geloovigen,
10. Kom, heilige Geest, ontsteek in ons het vuur uwer liefde,
Geloofd en gedankt, enz.

Wees gegroet, enz.

IV. De hemelvaart van Maria.

*De namen van Jesus en Maria moeten zijn
gebedijdt, enz. Onze Vader, enz.*

1. Maria is opgenomen ten hemel, *Wees gegroet, enz.*
 2. De hemelsche Vader ontving zijne beminde Dochter,
 3. Jesus omhelsde zijne lieve Moeder,
 4. De heilige Geest verwelkomde zijne lieve Bruid,
 5. De Seraphijnen groeten Maria,
 6. De engelen dienen Maria,
 7. Heel de hemel is verblijd door Maria,
 8. Maria zit de naaste bij Jesus,
 9. Maria is onze moeder en middelares in den hemel,
 10. Maria is onze voorsprekeresse bij haren lieven Zoon.
- Geloofd en gedankt, enz.

Wees gegroet, enz.

V. De krooning van Maria.

*De namen van Jesus en Maria moeten zijn
gebedijdt, enz. Onze Vader, enz.*

1. Maria is met glorie gekroond in den hemel, *Wees gegroet, enz.*

2. Ma
lie
3. M
tig
4. M
mo
5. M
ge
6. M
vo
7. M
ve
8. M
da
9. M
in
10.
li
li
Gel

I
roe
ver
ste
kro

2. Maria gekroond om hare seraphijnsche liefde, *Wees gegroet, enz.*
3. Maria gekroond om hare engelachtige zuiverheid,
4. Maria gekroond om hare groote ootmoedigheid,
5. Maria gekroond om hare volmaakte gehoorzaamheid,
6. Maria gekroond om hare heilige voorzigtigheid,
7. Maria gekroond om hare groote verdueligheid,
8. Maria gekroond om hare ijverige dankbaarheid,
9. Maria gekroond om hare volharding in alle deugden,
10. Maria boven alle Engelen en Heiligen in den hemel gekroond, gelijk de Moeder van God toekomt, Geloofd en gedankt, enz.

Ik offer u, allerzuiverste Maagd, allerroemwaardigste Moeder Gods Maria, in de vereeniging van al uwe deugden, verdiensten en volmaaktheden, deze geestelijke kroon van gebeden en groetenissen : ge-

waardig u dezelve te ontvangen met al de lofzangen die op de aarde en in den hemel gedaan worden, en verkrijg mij en al degenen, voor welke ik gehouden ben te bidden, van uwen lieven Zoon genade om wel te leven en zalig te sterven. Amen.

Een *Onze Vader*, tot dankbaarheid dat God ons de gratie gedaan heeft van den Rozenkrans te lezen. *Onze Vader*, enz.

Een *Wees gegroet*, opdat Maria ons verstand opdrage aan den hemelschen Vader, en wij in eeuwigheid zijne barmhartigheid mogen gedenken. *Wees gegroet*, enz.

Een *Wees gegroet*, opdat Maria onze memorie opoffere aan haren Zoon, en wij gedurig zijn leven en bitter lijden indachtig mogen wezen. *Wees gegroet*, enz.

Een *Wees gegroet*, opdat Maria onzen wil toeëigene aan den heiligen Geest, en dat Hij gedurig in ons van liefde mag branden. *Wees gegroet*, enz.

Het *Geloof* zullen wij bidden, opdat ons gebed aan God mag aangenaam zijn, dat het mag strekken tot zijne meerdere eer

en glorie, tot welstand van de heilige Kerk, tot bekeering der zondaren en afgevallene Christenen, en tot welstand der gemeenten. *Ik geloof in God den Vader, enz.*

De almogendheid des Vaders beware ons.

De wijsheid des Zoons onderwijze ons.

De liefde des heiligen Geestes ontsteke in ons.

In den naam des Vaders, enz.

OEFENINGEN

VOOR

ZIEKEN EN STERVENDEN, BENEVENS
GEBEDEN VOOR DE AFGESTORVENEN.

HUISMIS OF MISGEBEDEN

GEDURENDE DAGEN VAN ZIEKTE EN LIJDEN.

(Zie bladz. 209.)

Gebed om geduld in het lijden.

(Zie bladz. 212.)

Gebed tot opoffering van zijn lijden tot God.

(Naar de heilige Mechtildis.)

ô Mijn geliefde Jesus! deze ziekte, welke mij uw vaderlijk hart tot teeken uwer liefde toezendt, opdat ik eenmaal aan uwe heerlijkheid deelachtig worde, gelijk ik thans aan uw lijden deel heb, neem ik met overgeving in uwen heiligen wil uit uwe handen aan. Ik leg alle smarten en pijnen die mij kwellen in uw heilig hart neder,

en bid U, dat Gij U wilt gewaardigen, mijn lijden met uw oneindig kostbaar lijden te vereenigen en mij, in de oogen uws Vaders, door hetzelfde volmaakt te reinigen en ieder oogenblik mijner ziekte verdienstelijk te maken. Verleen mij, o Jesus! dat, even als Gij in de bitterste smarten aan het kruis uwen hemelschen Vader geprezen hebt, ik Hem ook in mijne beproeving waardig mag verheerlijken; en even als Gij uit alle krachten uws harten Hem gedankt hebt, voor de pijnen en smarten die Hij u toezond, ik Hem ook mag dankzeggen voor het lijden waarmede Hij mij bezoekt. Ik bid U, offer uwen Vader mijne inwendige en uitwendige smarten op, in vereeniging met uw heiligste lijden en met uwe liefde, waarmede Gij uwe wonden en geledene mishandelingen dankbaar hebt opgeofferd. Amen.

Tot de allerh. Maagd, om een zalig sterfuur.

(Naar den H. Alphonsus van Liguori.)

ô Maria! angst en vrees bevangt mij, wanneer ik denk aan mijne zonden en aan het vreeselijk oogenblik, hetwelk over mijn

eeuwig lot zal beslissen. O genadigste moeder Maria! ik stel alle hoop op het bloed van Jesus Christus en op uwe voorspraak. O troosteres der bedroefden! verlaat mij niet, troost mij in den dringenden nood waarin ik mij alsdan zal bevinden. Verkrijg mij, o liefdevolle Koningin, eene groote smart over mijne zonden, alvorens het doodsuur nadert; is eenmaal de laatste stonde aangebroken, sta mij dan bij en boezem mij een vast vertrouwen in op de oneindige barmhartigheid Gods en eene rouwmoedige liefde tot Jesus, uwen goddelijken Zoon. Sterk mij alsdan door uwe tegenwoordigheid, opdat de listen der hel niets tegen mij vermogen, en geleid gij, liefdevolle Moeder, mijne vereeuwigde ziel voor den regterstoel uws Zoons, opdat ik door uwe voorspraak barmhartigheid erlange. Amen.

LITANIE VOOR ZIEKEN.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.

Christ
God, I
(zij
God Z
God,
Heilig
Gij,
Gij,
Gij,
hel
Die
Die
lev
Died
ke
Die
ke
Die
h
Die
m
Die
h
Die
C
h

Christus, verhoor ons.

God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

(zijner, harer.)

God Zoon, Verlosser der wereld,

God, heilige Geest,

Heilige Drievuldigheid, één éénig God,

Gij, die wondt en geneest,

Gij, die doodt en levend maakt,

Gij, die uit barmhartigheid allen

helpt, die op U vertrouwen,

Die Jobs krankheid genezen hebt,

Die den zieltogenden Ezechias het

leven verlengdet,

Die de Kananeesche vrouw in haarsmee-

ken voor hare dochter verhoordet,

Die Petrus schoonmoeder van de

koorts hebt genezen,

Die de achttien jaren lang zieke kranke

hare sterkte wedergaaf,

Die den lammen dienaar des Hoofd-

mans met een woord gezond maaktet,

Die de bedroefde weduwe van Naïn

haren zoon hebt wedergeschonken,

Die de overledene dochter van den

Overste der Synagoge in het leven

hebt teruggeroepen,

Ontferm U onzer (zijner, harer.)

Die Lazarus uit den doode hebt opgewekt,
ontferm U onzer (zijner, harer.)

Die zieken en gebrekkigen van hunne
kwalen hebt genezen,

Die de melaatschen reinigdet,

Die de lammen het gebruik der ledematen,
den dooven het gehoor, den blinden het gezigt weêrgegeven hebt,

Die de vermorzelden van harte genezing schenkt,

Die al onze zwakheden op U hebt genomen,

ô God, onze hulpe en beschermer,

ô God, onze toevlugt en troost,

ô God, onze Verlosser en Zaligmaker,

Wees ons (hem, haar) genadig, spaar ons
(hem, haar) o Heer.

Wees ons (hem, haar) genadig, verhoor
ons (hem, haar) o Heer.

Wees ons (hem, haar) genadig, verlos
ons (hem, haar) o Heer.

Van alle kwaad, verlos ons (hem, haar)
o Heer.

Van alle zonde, verlos ons (hem, haar)
o Heer.

Ontferm U onzer (zijner, harer.)

Van alle ziekte en zwakheid, verlos ons
(hem, haar) o Heer.

Van alle ongeduld en kleinmoedigheid,

Van de listen en lagen des duivels,

Van het gevaar des grafs,

Van de folteringen der helle,

Van een haastig en onvoorzien sterven,

Door de eeuwige verdoemenis,

Door uw zwoegen en arbeiden,

Door uwen verzoeningsdood,

Door uwe tranen en droefenis,

Door uwe angsten en doodzweet,

Door uwen honger en dorst,

Door uwe heilige wonden,

Door uw overkostbaar bloed,

Door uw kruis en lijden,

Door uwen dood en uwe begrafenis,

Door uwe glorievolle opstanding,

Door uwe wondervolle hemelvaart,

In den dag des oordeels, wij bidden U,
verhoor ons (hem, haar.)

Dat Gij ons (hem, haar) wilt verschoo-
nen, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons (hem, haar) de zonde wilt
vergeven, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons (hem, haar) tijd tot ware

Verlos ons (hem, haar) o Heer.

boetvaardigheid wilt verleenē , wij
bidden U , verhoor ons.

Dat Gij ons (hem , haar) een ver-
morzeld harte wilt schenken ,

Dat Gij ons (hem , haar) wilt bezoeken
en verkwikken ,

Dat Gij ons (hem , haar) gezondheid
naar ligchaam en ziel wilt geven ,

Dat Gij ons (hem , haar) de gaven en
 vertroostingē des heiligen Geestes
wilt bedeelen ,

Dat Gij ons (hem , haar) ware christe-
lijke verduldigheid wilt inboezemen ,

Dat Gij ons (hem , haar) in alle nooden
en wederwaardigheden ter hulpe
wilt komen ,

Dat Gij ons (hem , haar) in de ure des
doods tegen alle geweld des boozen
wilt beschermen ,

Dat Gij ons (hem , haar) standvastig
in het goede wilt maken ,

Dat Gij ons (hem , haar) een heilig levens-
einde wilt deelachtig doen worden ,

Dat Gij ons (hem , haar) in uwe ge-
nade wilt doen afsterven ,

Dat Gij ons (hem , haar) den geest in

Wij bidden U , verhoor ons.

uw
bi
Dat
vr
wi
ô Gij
de
o
ô G
de
h
ô C
z
(
Chr
He
On
Re
Die
We
En
He
En

wij

uwe handen wilt doen overgeven, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons (hem, haar) na den dood de
vreugde des hemels wilt doen smaken,
wij bidden U, verhoor ons.

ô Gij, Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, spaar ons (hem, haar)
o Heer.

ô Gij, Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, verhoor ons (hem,
haar) o Heer.

ô Gij, Lam Gods, dat wegneemt de
zonden der wereld, ontferm U onzer
(zijner, harer) o Heer.

Christus, hoor ons. Christus, verhoor ons.
Heer, ontf. U onzer. Christus, ontf. U onzer.
Onze Vader, enz.

Red uwe dienaren,

Die op U hopen, mijn God.

Wees onze helper, verlaat ons niet.

En versmaad ons niet, Gij, onze Zaligmaker.

Heer! verhoor mijn gebed,

En mijne roepstem dringe tot U door.

G E B E D.

ô God! Gij genadige Schepper des

Wij bidden U, verhoor ons.

boetvaardigheid wilt verleenen, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons (hem, haar) een ver-
morzeld harte wilt schenken,

Dat Gij ons (hem, haar) wilt bezoe-
ken en verkwikken,

Dat Gij ons (hem, haar) gezondheid
naar ligchaam en ziel wilt geven,

Dat Gij ons (hem, haar) de gaven en
 vertroosting des heiligen Geestes
wilt bedeelen,

Dat Gij ons (hem, haar) ware christe-
lijke verduldigheid wilt inboezemen,

Dat Gij ons (hem, haar) in alle nooden
en wederwaardigheden ter hulpe
wilt komen,

Dat Gij ons (hem, haar) in de ure des
doods tegen alle geweld des boozen
wilt beschermen,

Dat Gij ons (hem, haar) standvastig
in het goede wilt maken,

Dat Gij ons (hem, haar) een heilig levens-
einde wilt deelachtig doen worden,

Dat Gij ons (hem, haar) in uwe ge-
nade wilt doen afsterven,

Dat Gij ons (hem, haar) den geest in

Wij bidden U, verhoor ons.

uv
bi
Dat
vr
w
ô Gi
de
o
ô G
de
h
ô C
z
(
Chr
He
On
Re
Die
We
En
He
En

wij

uwe handen wilt doen overgeven, wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij ons (hem, haar) na den dood de
vreugde des hemels wilt doen smaken,
wij bidden U, verhoor ons.

ô Gij, Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, spaar ons (hem, haar)
o Heer.

ô Gij, Lam Gods, dat wegneemt de zon-
den der wereld, verhoor ons (hem,
haar) o Heer.

ô Gij, Lam Gods, dat wegneemt de
zonden der wereld, ontferm U onzer
(zijner, harer) o Heer.

Christus, hoor ons. Christus, verhoor ons.
Heer, ontf. U onzer. Christus, ontf. U onzer.
Onze Vader, enz.

Red uwe dienaren,

Die op U hopen, mijn God.

Wees onze helper, verlaat ons niet.

En versmaad ons niet, Gij, onze Zaligmaker.

Heer! verhoor mijn gebed,

En mijne roepstem dringe tot U door.

G E B E D.

ô God! Gij genadige Schepper des

Wij bidden U, verhoor ons.

554 LITANIE VOOR STERVENDEN.

menschdoms, Gij, die den mensch, uw evenbeeld, door de verleiding des Satans van de eeuwige gelukzaligheid verstoken geraakt, wederom met het kostbaar bloed uws eengeboren Zoons van den dood en de helle hebt verlost en vrijgemaakt: wij bidden U, verkwik dezen lijder door de kracht uwer genade; strek uwe genezende hand uit; troost en beur zijn gemoed op met inwendige vreugde, en keer genadig alle bekoringen, listen en lagen des duivels van hem af, opdat hij hier op aarde uwe hulp en hiernamaals de eeuwige belooning verwerve. Amen.

LITANIE VOOR STERVENDEN.

Vrede zij dezen huize, en allen, die er wonen.

Beproei mij, o Heer, met hysop, en ik zal gereinigd zijn; wasch mij, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Heer, ontferm U. Christus, ontferm U. Heer, ontferm U.

H. Maria, bid voor hem (haar.)

Alle heilige Engelen en Aartsengelen, bidt voor hem (haar.)

H. AL
Alle
H. A
H. J
H. J
Alle
H. P
H. F
H. A
H. J
Alle
Alle
Alle
H.
H.
All
H.
H.
H.
Al
H
H
A
H
H
A

H. Abel, bidt voor hem (haar.)
 Alle kooren der regtvaardigen,
 H. Abraham,
 H. Joannes de Dooper,
 H. Josef,
 Alle heilige Patriarchen en Profeten,
 H. Petrus,
 H. Paulus,
 H. Andreas,
 H. Joannes,
 Alle heilige Apostelen en Evangelisten,
 Alle heilige Discipelen des Heeren,
 Alle heilige Onschuldige kinderen,
 H. Stephanus,
 H. Laurentius,
 Alle heilige Martelaren,
 H. Silvester,
 H. Gregorius,
 H. Augustinus,
 Alle heilige Pausen en Belijders,
 H. Benedictus,
 H. Franciscus,
 Alle heilige Monniken en Kluizenaars,
 Heilige Maria Magdalena,
 H. Lucia,
 Alle heilige Maagden en Weduwen,

Bid (of bidt) voor hem (haar.)

556 LITANIE VOOR STERVENDEN.

Alle Gods lieve Heiligen, bidt voor hem,
(haar.)

Wees genadig, spaar hem (haar,) Heer.

Wees genadig, verlos hem (haar,) Heer.

Van uwe gramschap,

Van het doodsgevaar,

Van den eeuwigen dood,

Van de straffen der helle,

Van alle kwaad,

Van de magt des duivels,

Door uwe geboorte,

Door uw kruis en lijden,

Door uwen dood en uwe begrafenis,

Door uwe glorierijke opstanding,

Door uwe wondervolle hemelvaart,

Door de genade van den heiligen Geest,

In den dag des oordeels,

Wij zondaren, bidden U, verhoor ons.

Dat Gij hem (haar) moogt sparen; wij
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij U zijner (harer) moogt erbarmen;
wij bidden U, verhoor ons.

Heer, ontferm U; Christus, ontferm U;

Heer, ontferm U.

Verlos hem (haar,) Heer.

Dagelijksch gebed tot de heilige Anna.

(Zie bladz. 272.)

GEBEDEN

bij het ontvangen van het heilig
Oliesel.

VOORBEREIDINGSGEBED.

Bij de zalving van ieder der vijf zintuigen zult gij in stilte bidden, dat God u de zonden moge vergeven, welke gij door elk dezer zintuigen bedreven hebt, en het lijden opofferen, hetwelk Christus, voor uwe zonden, in dezelve doorstaan heeft.

Genadigste Heer en Heiland, Jesus Christus! Gij hebt ons in dit Sakrament eene troostvolle belofte gegeven, toen Gij gezegd hebt: „is iemand onder u krank, zoo roepe hij tot zich de priesters der Kerk, late over zich bidden en zich met olie zalven, in den naam des Heeren, en het gebed des geloofs zal den kranke helpen; de Heer zal hem opbeuren, en zoo hij met de zonden beladen is, zullen hem deze vergeven worden.” (Jacob. 5.)

Door uwe oneindige goedheid, o Jesus, waarmede Gij dit heilig Sakrament hebt ingesteld, bid ik U, dat Gij mij van mijne

zonden wilt reinigen, tegen den boozen vijand beschermen, in de beproevingen versterken, mij een zalig einde verleen en, zoo het voor het heil mijner ziel wenschelijk is, mijne vorige gezondheid terug schenken. Verhoor mijn gebed, om uwe oneindige verdiensten, o Jesus, mijn Verlosser, die met den Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht, in eeuwigheid. Am.

NA DE LAATSTE HEILIGE ZALVING.

Genadigste Jesus! nu heb ik dit heilig Sakrament ontvangen, hetwelk Gij tot troost en heil der krank en hebt ingesteld. Ik dank U voor dit zoo krachtig heilmiddel mijner ziel en mijns ligchaams. Geef dat ik de kracht van dit heilig Sakrament ondervinde, waarop ik al mijne hoop en vertrouwen gevestigd heb. Amen.

Geb ed tot de allerheiligste Drievuldigheid, hetwelk bij de stervenden luide gebeden wordt.

(Naar Tobias Lohner.)

U, allerhoogste Drievuldigheid, almachtige, eeuwige God! thans en ten allen tijde gezegend en verheerlijkt; U, dien alle

geesten loven en aanbidden, roepen wij ootmoedig aan en smeeken U, dat Gij dezen uwen dienaar, die met den dood worstelt, genadig alle zonden wilt vergeven, welke hij van af zijne doop tot op dit oogenblik, door zwakheid of boosheid, door onwetenschap of nalatigheid begaan heeft, en hem, door de kracht der heilige Sakramenten en der aflaten, in dien staat van reinheid, onschuld en geestelijke zuiverheid wilt verheffen, welchen Gij hem in het heilig doopsel geschonken hadt. Wij bidden U om deze genade, door de onuitsprekelijke liefde, waarmede uw Zoon, onze Heer Jesus Christus, is mensch geworden; door de liefde, waarmede Hij de wreedste pijnen en den bittersten dood aan het kruis, voor onze zaligheid, doorstaan heeft; door de verdiensten der allerheiligste Maagd Maria en van alle Heiligen, die U van het begin der wereld welgevallig waren; door de magt, welke Gij den dienaar uwer Kerk voor het heil der zielen geschonken hebt. Bescherm hem, genadigste Heer Jesus Christus, tegen de magt des boozen vijands; maak hem, tot eer van uw verheven

naam, welgevallig voor het aangezicht uwer goddelijke Majesteit, opdat hij U in het rijk des hemels met eeuwigen jubel moge aanschouwen en genieten. Verhoor ons, barmhartige Vader, liefdevolle Verlosser en heilige Geest! Amen.

Bij het verscheiden der stervenden met luider stem te bidden.

(Naar Tobias Lohner.)

Ik geloof in U, o mijn God, onfeilbare waarheid! — Ik hoop op U, oneindige barmhartigheid! — Ik bemin U, onuitputbare goedheid, mijn hoogste, mijn eenig-te goed! — ô Jesus! vergeef mij alle zonden; zij berouwen mij van ganscher harte! — Wasch mij af, reinig mij in uw allerheiligste bloed.

Op U, o Heer, heb ik gehoopt; ik zal in eeuwigheid niet beschaamd worden.

Wat heb ik in den hemel; wat verlang ik op aarde buiten U, o God mijns harten en mijn aandeel in eeuwigheid!

Zie, ik kom, o Jesus. Beminde mijner ziel! ik wil sterven uit liefde voor U, die uit liefde voor mij gestorven zijt.

In vrede zal ik slapen en mij uitrusten in U.

ô Mijn God! laat niet toe, dat ik U verlies. — Ik verlang naar niets, dan naar U. — Oneindige goedheid! ik bemin — ja, ik bemin U alleen.

Mijn Jesus, die in weinige oogenblikken mijn regter zult zijn — wees mij genadig. — Ik bemin U, en uit liefde tot U berouwt het mij, U beleedigd te hebben.

Mijn genadigste Jesus! laat mij in eeuwigheid niet van U gescheiden worden.

Het heilig bloed van Christus reinige mij, het lijden van Christus make mij zalig.

In uwe handen, o Heer, beveel ik mijnen geest. — Jesus! voor U leef ik. — Jesus! voor U sterf ik. — Jesus! de uwe ben ik in leven en dood.

Sterven wil ik om tot uw aanschijn te geraken.

Maria, Moeder Gods! bid Jesus voor mij.

Wend uwe genadige blikken op ons, en toon ons, na deze aardse pelgrimschap, Jesus, de gezegende vrucht uws ligchaams.

Thans, o Maria, is de stonde aangebroken, waarop uw dienaar (uwe dienaressen)

zoozeer uwe voorspraak behoeft. — Verlaat mij niet, o Moeder, verlaat mij niet.

Liefelijk vaderland, wanneer zal ik u aanschouwen?

ô Mijn God! wanneer zal ik U vermogen te aanschouwen van aangezicht tot aangezicht?

Wanneer, o mijn Jesus, zal ik U bezitten, zonder U nog te kunnen verliezen?

ô Mijn God! mijn alles!

Hoezeer verheug ik-mij, alles te verliezen, om U, mijn God, te winnen.

ô Mijn God! om der liefde van Jesus wille, erbarm U mijner en wees mij genadig.

Veroordeel mij, o Heer, tot het vagevuur, maar verwerp mij niet voor eeuwig van U, wijl ik dan uwe liefde zou moeten derven.

Tot U smeeken wij, o Heer: snel uwe dienaren ter hulpe, die Gij met uw kostbaar bloed hebt vrijgekocht.

ô Eeuwige God! ik verlang U eeuwig te beminnen.

Mijne liefde is aan het kruis gehecht! — Mijn Jesus! Gij mijne liefde, zijt voor mij gestorven.

ô God! kom mij ter hulpe. Heer! haast

U om mij te helpen. Ja, help mij, Heer! help mij spoedig.

Hoe zal ik U danken, o God, voor al de genaden die Gij mij bewezen hebt? — Ik hoop bij U in den hemel te komen, om U daarvoor eeuwig te kunnen danken.

Maria, Moeder der genade, Moeder der barmhartigheid! bescherm mij tegen mijne vijanden, en wees mijne voorspraak voor Gods regterstoel.

Erbarin U mijner, o God, naar uwe groote barmhartigheid; en naar de volheid uwer erbarmingen, delg mijne zonden uit.

IN DE LAATSTE OOGENBLIKKEN.

Als de kranke den dood geheel nabij is, moet men hem met luider stemme toespreken.

In uwe handen, o Heer, beveel ik mijnen geest.

ô Mijn Jesus! ik beveel U deze ziel, welke Gij met uw bloed hebt vrijgekocht.

Heer, Jesus Christus! neem mijne ziel tot U.

Sta mij bij, o God! — laat mij tot U komen, om U in eeuwigheid te kunnen beminnen.

Mijn Jesus, mijne liefde! ik bemin U; — het berouwt mij van ganscher harte, dat ik gezondigd heb; — helaas, had ik U toch nooit beleedigd!

ô Maria, mijne hoop! sta mij bij, — bid Jesus voor mij.

Mijn Jesus! maak mij zalig om uwslijdens wille; — ik bemin U uit geheel mijne ziel.

Jesus, voor U leef ik! — Jesus, voor U sterf ik! — Jesus, de uwe ben ik in leven en dood!

Jesus, Maria, Josef! staat mij bij in mijn laatsten strijd.

ô Maria, mijne goede Moeder! sta mij bij in dit oogenblik. — Heilige Josef, snel mij ter hulpe! — Heilige Aartsengel Michaël, bescherm mij! — Heilige engel bewaarder, wijk niet van mijne zijde! — Heilige patroon.... beveel mij aan Jesus Christus! — Alle Heiligen des hemels, bidt voor mij bij God!

Jesus! Jesus! Jesus!

Jesus en Maria! U schenk ik mijn hart en mijne ziel.

Duurt de doodstrijd lang, dan kunnen deze laatste gebeden meermaals herhaald worden.

Gedurende den rouw, voor een dierbaren
Afgestorvenen.

(Naar Pater Martinus van Cochem.)

Meêwarige Jesus! ik herinner U aan de groote droefheid, welke uw hart vervulde, toen Gij over den afgestorven Lazarus, uwen dierbaren vriend, bitter geweend hebt en daardoor te kennen gaaft, hoe zeer Gij hem bemindet: zoo ook is thans mijn hart bedroefd, wijl Gij mij mijn dierbare vriend ontnomen hebt, welke ik naar uw gebod beminde gelijk mij zelven. Ach! hoe hard hebt Gij mij door dezen dood beproefd; hoe zwaar zal het mij vallen in uwen goddelijken wil getroost te berusten! En toch stel ik alles in de hand uwer goddelijke Voorzienigheid, en offer U de droefheid op, die mijn hart vervult. Ik vereenig mijne tranen, welke ik over mijn vriend vergoten hebt, met de tranen, welke Gij over uwen vriend Lazarus geweend hebt, en bid U, dat Gij dezelve aan deze arme ziel tot verkwikking laat verstreken. Gelijk Gij uwen Vader voor den afgestorven Lazarus gebeden hebt, zoo bid ik U

ook voorde ziel van mijn verstorven vriend, dat Gij haar van alle verdiende straffen wilt vrijspreken en met uw aanschijn wilt zalig maken. Voer mij eenmaal met haar te zamen in den hemel, opdat wij ons in U verheugen en U eeuwig loven en zegenen. Amen.

Misgebeden voor de afgestorvenen.

(Zie bladz. 227.)

Voor afgestorvene Ouders.

(Naar Pater Martinus van Cochem.)

Ik arme verlatene wees, zucht tot U, barmhartige, genadige God, en klaag U de bittere droefheid, waarin ik door den dood mijner ouders gedompeld ben. O liefderijke hemelsche Vader! wees mij thans een Vader en neem mij tot uw kind aan, gelijk ik U als mijn Vader verkies. Heiligste Maagd Maria! wees mij voortaan eene trouwe moeder, en neem mij onder het getal uwer kinderen op, gelijk ik u tot mijne lieve moeder kies. Ik bid U ook, o God, vergeef mij de droefheid en het verdriet, welke ik ooit mijnen ouders heb

aangedaan. Ach! straf toch hunne arme zielen in gindsche wereld niet om mijnentwille, maar vergeef haar genadig alle zonden, vooral die, waartoe ik door mijn gedrag heb aanleiding gegeven. Straf mij liever op deze aarde naar mijne schuld, en verschoon de arme zielen in de andere wereld. Vergeld haar ook de moeiten en zorgen, welke mijne lieve ouders met mij gehad hebben, en schenk haar, voor al het goede hetwelk zij mij bewezen hebben, de eeuwige vreugde der zaligheid. Amen.

Voor een overleden Vader.

(Naar den heiligen Joannes Damascus.)

ô Mijn God en Heer, wiens goedheid ondoorgrondelijk en onmetelijk is: voer de ziel mijns geliefden vaders naar het oord van verkwikking en eeuwige rust, waar het licht uws aanschijns haar zal bestralen. Vergeef haar alle zonden, o Heer! wees haar barmhartig en delg hare ongerechtigheden uit door het kostbaar bloed van uw eeniggeboren Zoon! Vernietig den schuldbrief, welken tegen haar getuigt, en vergeef

haar alle straffen, opdat zij U in eeuwigheid in uwe glorie dankzegge. Amen.

Voor eene overledene Moeder.

(Naar den H. Ludovicus, Koning van Frankrijk.)

ô Mijn God en Heer! ik dank U, dat Gij mij tot nu toe eene zoo zorgzame, zoo liefdevolle moeder geschonken en bewaard hebt. Zij was een geschenk van uwe barmhartigheid, en Gij neemt haar terug; daarom heb ik geene reden mij te beklagen. Ik beminde haar met innige liefde boven alle andere schepselen; doch wijl Gij besloten hebt haar weder tot U te roepen, zij uw heilige naam gezegend en geprezen in alle eeuwigheid. Geef hare ziel de eeuwige rust, en het eeuwige licht verschijne haar! Amen.

Voor overledene Zusters en Broeders.

(Naar Pater Martinus van Cochem.)

Dierbare zielen mijner broeders en zusters, die mij op aarde zoo zeer bemind hebt, met welke ik door de banden van de natuur, het bloed en den dagelijkschen omgang zoo innig verbonden was; u wil

ik mijne opregte liefde bewijzen door een ijverig gebed, wanneer gij dit in het vagevuur nog noodig hebt. De algoede hemelsche Vader erbarme zich over u; Jesus Christus deele u de verdiensten van zijn kostbaar bloed mede; en de heilige Geest zende zijnen liefdevollen troost in uw treurig verblijf. O zaligste Maagd Maria! gij uitverkorenen Gods! bidt voor haar bij den eeuwig barmhartigen God. Neem haar op in uwe rust, o Vader der barmhartigheid, want zij zijn uwe kinderen, zij zijn de verlostens uws Zoons. Delg door zijn lijden hare ongeregtigheden uit, waarvoor zij nog geene voldoening gegeven hebben. O Jesus! voer haar tot de zaligheid des hemels; ik bid U hierom, door uwe liefde, waarmede Gij onze natuur hebt aangenomen, ons tot uwe broeders en zusters gemaakt, en voor ons aan het kruis zijt gestorven. Amen.

Voor overledene Bloedverwanten, Vrienden en
Weldoeners.

(Naar den heiligen Petrus Damianus.)

Erbarm U, o Heer, over al mijne afgestorvene vrienden, ouders, broeders,

zusters en weldoeners, vooral over...., en over allen, voor welke ik verplicht ben te bidden. Verleen hun de eeuwige rust en een aandeel in de gemeenschap uwer Heiligen. Heilige Maagd Maria! alle Heiligen des hemels! komt ook gij door uwe voorspraak alle geloovige zielen ter hulpe. Amen.

Voor een Afgestorvene.

(Naar de heilige Gertrudis.)

ô Hemelsche Vader, God van barmhartigheid! zie, ik draag U op voor deze afgestorvene ziel, onzen Heiland Jesus Christus, uwen Zoon, die zich aan het kruis en op het altaar voor haar heeft opgeofferd. O Vader! zie neder op het aangezicht van uw Gezalfde en erbarm U over de ziel, voor welke wij uwe milddadigheid en barmhartigheid afsmeeken. O Vader! ik offer U op de heilige en volmaakte ootmoedigheid uws Zoons voor hare verwaandheid en hoogmoed, zijne maagdelijke zuiverheid voor hare onreinheid, zijne gehoorzaamheid voor hare overtredingen uwer wet, zijn geduld voor haar ongeduld, zijn

vlekkeloos leven voor haren schuldigen wandel, zijne liefde voor hare baatzuchtigheid.

Hemelsche Vader! ik draag U voor dezelve op de liefde, welke uw Zoon haar en geheel het menschelijk geslacht heeft toegedragen; de liefde, waarmede hij zijne dierbare Moeder bemind heeft; ik offer U eindelijk op de hoogste en volmaaktste liefde, waarmede hij U, zijn eeuwigen Vader, van eeuwigheid bemind heeft, en bid U, bij deze ondoorgrondelijke, onmetelijke en eeuwige liefde, laat deze ziel, van alle zonden gereinigd, van alle straffen bevrijd, de zaligheid des hemels genieten. Amen.

Gebod voor de zielen in het Vagevuur.

(Zie bladz. 429.)

Litanie voor de afgestorvenen.

(Zie bladz. 424.)

Miserere (Zie bladz. 422.)

GEBEDEN

ter vereering van sommige Heiligen.

DAGELIJKSCH GEBED TOT DE H. ANNA.

O heilige Anna, troost der bedroefden en toevlugt der stervenden! ofschoon ik onwaardig ben, zoo neem mij toch door uwe goedheid en genade met uwen heiligen echtgenoot Joachim, den heiligen Josef en de geheele heilige vriendschap van Christus, onder uwe bijzondere heilige bescherming. Neem mij aan tot uw pleegkind, en sta mij bij in mijne laatste stonde, wanneer ik in de eeuwigheid zal binnentreden, opdat ik, in de genade Gods stervende, tot het eeuwige leven gerake.

Geef, o God, door de verdiensten der heilige Anna, aan de afgestorvenen de eeuwige rust, en aan de levenden de genade in alles uwen heiligen wil te vervullen. Amen.

GEBED TOT DEN H. WILLEBRORDUS.

(Voor het welzijn van Nederland.)

Heilige Bisschop en Apostel der Nederlanden, die onzen voorouders den almachtigen, algoeden drieëenigen God: Vader, Zoon en heilige Geest verkondigd hebt; die ons de boodschap bragt van den menschgeworden Gods Zoon; van het waarachtige licht, dat ieder mensch moet verlichten, en van de Moeder Gods Maria, de genadige voorspreekster der menschen bij den hemelschen troon van haar geliefden Zoon: o heilige Willebrordus, bid voor ons! Laat niet na te zorgen en te bidden voor Nederland en zijne bewoners. Verkrijg ons door uw gebed, dat wij standvastig blijven in het geloof, hetwelk gij ons verkondigd hebt; dat onze levenswandel getuigenis geve van de heiligheid van dit geloof; dat de Nederlanders, die afgevallen zijn van de ware Kerk, weder in haren schoot terugkeeren. Verkrijg voor den Nederlandschen Vorst, door uwe voorspraak, de wijsheid om zijn volk naar het welgevalen des Almagtigen te bestieren, en voor het volk, eerbied

voor zijne geestelijke en wereldlijke overheden, aan wier handen de Alwijze zijne belangen heeft toevertrouwd. Bid den hemelschen Vader, dat vorst en volk eendragtig en magtig worden in de aanbidding en eerbied voor den Allerhoogste, in het geloof aan de heilige apostolische Kerk, in de liefde tot het Vaderland en in deszelfs verdediging.

Heilige Willebrordus, bid voor ons !

GEBED TOT DEN HEILIGEN LUDGERUS.

Groote bisschop, heilige Ludgerus, man naar Gods hart ! Van uwe prille jeugd af hingt gij met ganscher ziel aan het woord Gods; en vroegtijdig verliet gij de rust uws vaderlands, om aan vreemde en ruwe volken, met vele moeilijkheden en gevaren, het evangelie te verkondigen. Aan uwen apostolischen ijver is ons vaderland het christelijk geloof verschuldigd. Uw vaderlijk erfgoed schonkt gij aan de altaren en de armen, terwijl gij zelf in ontbering en versterving leeftet; uwen apostolischen arbeid staaktet gij niet, alvorens uwe krachten waren uitgeput.

Ik
ijver
vruch
den
bene
het
land
ende
Bid
heili
plan
God
deu
nak
onz
vee
ons
wij
God
bee
de
c
a
rei

Ik dank u, heilige Ludgerus, voor uwen ijverigen arbeid, waarvan ik ook nog de vruchten geniet, en bid u, gedenk voor den troon Gods de kudde, welke gij hier beneden verzameld hebt. Bid God, dat het licht des waren geloofs in ons Vaderland niet worde uitgeloofd, dat godsvrucht en deugd steeds schooner onder ons bloeijen. Bid God, dat hij onze priesters met zijnen heiligen Geest vervulle, om het goede te planten en het kwaad uit te roeijen. Bid God voor alle ouders, dat zij hunne kinderen deugdzaam opvoeden, opdat eene heilige nakomelingschap uit hen aangroeije. Ook onze akkers en alle tijdelijke goederen beveel ik in uwe voorspraak bij God. Laat ons ondervinden, heilige Ludgerus, dat wij in u een liefderijken voorspreker bij God hebben, opdat wij, naar uw voorbeeld, het eeuwige boven alles zoeken en de eeuwige zaligheid erlangen. Amen.

GEBED TOT DEN HEILIGEN ALOYSIUS.

(Naar den Paus Pius VII.)

ô H. Aloysius, die met eene engelachtige reinheid versierd zijt! ik, uw onwaardige

vereerder, stel de zuiverheid van mijne ziel en mijn ligchaam onder uwe bescherming, en bid u, door uwe engelachtige reinheid, mij bij het onbevleete Lam, Jesus Christus, en zijne heiligste Moeder, de Maagd aller Maagden, aan te bevelen en mij voor alle zware zonden te bewaren. Veroorloof niet, dat ik mij door de geringste vlek van onzuiverheid bezoedele, maar wanneer gij mij in zware beproeving ziet of in gevaar van zonde, verwijder dan van mijn hart alle onzuivere gedachten en neigingen, wek alsdan in mij op de gedachte aan de eeuwigheid en aan mijn gekruisten Jesus; druk het gevoel der vreeze Gods diep in mijn hart; ontsteek in mij de goddelijke liefde, opdat ik u op aarde navolge, en eenmaal in den hemel in het bezit van God mag zalig zijn. Amen.

GEBED TOT DEN HEILIGEN ANTONIUS.

(In bijzondere noodwendigheden)

Liefderijke en magtige vriend des Allerhoogsten, heilige Antonius! die reeds zoo velen, welke hunne toevlugt tot u namen,

door uwe voorspraak getroost en verligt hebt, en die bij den eeuwig goeden God om uwe deugden zoo zeer geëerd wordt, dat hij uw gebed niet onverhoord laat, — zie, met een ootmoedig vertrouwen neem ik ook mijne toevlucht tot u, en bid u om uwe voorspraak en ondersteuning in mijne menigvuldige noodwendigheden, bijzonder in deze..... die mijne ziel beangstigt en onder welker last ik gebukt ga. Duizenden roemen uwe weldadige goedheid en verhalen met vreugdetranen, hoe liefderijk zij door uwe bemiddeling van den barmhartige God troost en redding uit hunne ellende verkregen hebben. Laat mij ook onder deze duizenden zijn; laat mij ook met vreugde uwe trouwe goedheid prijzen. Gij weet, welke kommer op mijn hart drukt. Uit wijze liefde, wel is waar, zendt ons God ook wederwaardigheden, maar wij mogen toch ook nederig tot Hem bidden, dat hij ons weder helpe. Hij aanhoort het gebed zijner Heiligen, die voor hunne lijdende broeders bidden; hij heeft het uwe tallooze malen aanhoord. Bid Hem nu ook voor mij; Hij is zoo goed, zoo barmhartig!

Heb medelijden met mijne ellende, en zoo het de wil mijns hemelschen Vaders toelaat, zoo het heilzaam is voor mijne ziel, verkrijg voor mij, dat ik van deze beproeving mag bevrijd worden. Toen gij op deze aarde door uw heilig leven u tot den hemel voorbereidet, waart gij een menschenvriend; even als uw goddelijke Verlosser, waart gij geroerd bij het lijden uwer evenmenschen en bragt gij hulp, troost en verligting, waar gij kondet. Uwe liefde is in het rijk der zaligheid nog edeler, magtiger en werkzamer geworden, want thans zijt gij bij de bron van alle goed en kunt gij de oneindige Liefde, om liefde en medelijden bidden.

Erbarm u alzoo over mij, trooster der zielen! Ik ben, wel is waar, wegens mijne zonden uwe voorspraak en degenade Gods niet waardig, doch met een rouwmoedig hart belijd ik mijne overtredingen voor het aanschijn van mijnen barmhartigen Vader, voor u en den geheelen hemel, en maak het vast besluit, niet meer jegens mijne hemelsche weldoeners ondankbaar te zijn. Ik wil mijn hart door eene krachtige zelf-

best
vere
mijn
daar
nen
den
gen
mee
den
ven
uwe
wil
wil
sch
zuc
en
we
de
mi
me
ge
wa
we
ba
bo
ge

bestrijding van zijne booze neigingen zuiveren; ik wil meer zorg voor het welzijn mijner ziel dragen, dan ik tot nu toe gedaan heb; ik wil strenger over mijne zinnen en driften waken; ik wil alle gelegenheden tot zonden vermijden, aan de bekoringen krachtigen weêrstand bieden en mij niet meer door den stroom der slechte voorbeelden laten medeslepen; ik wil een nieuw leven beginnen en mij vooral moeite geven uwevoortreffelijke deugden na te volgen. Ik wil in eene ootmoedige gelatenheid in den wil Gods mijne rust zoeken; ik wil de schandelijke driften van toorn, nijd, wraakzucht en afgunst uit mijn hart verbannen, en eene zachtmoedige, vrome liefde, eene welwillende, hulpvaardige zachtmoedigheid derzelver plaats doen innemen; ik wil mij beijveren, mijne pligten als Christen-mensch getrouw te vervullen, en nooit vergeten, dat ik onder de oogen van God wandel, die nimmer moede wordt, mij met welgevallen te zegenen, en wien ik dankbaarheid moet bewijzen; wien niets verborgen is; die niet alleen mijne handelingen, maar ook mijne geheimste gedachten

kent; die alle onregt zal straffen, iedere goede gewaarwording, ja, ieder edel verlangen zal beloonen; wien ik alzoo moet vreezen en met kinderlijke liefde beminnen. Ik wil mijn leven, mijne gedachten, woorden en handelingen niet meer aan de wereld wijden, maar aan Hem, die mijn God is, mijn Vader en mijn hoogste goed; ik wil mij, met één woord, moeite geven, om u, o heilige Antonius, zooveel mij mogelijk is, na te volgen.

Laat mijn innig, mijn vertrouwvolle gebed niet onverhoord. Ach! ook gij hebt in dit leven menige bekommering doorstaan, ook uw oog heeft zijne tranen gestort, ook uw hart heeft gezocht onder het gewigt der beproeving en gereikhalsd naar hulp, naar troost en erbarming. Gij kent door ondervinding den toestand eener kommervolle ziel, en wie dien toestand kent, gevoelt medelijden met de weenenden, wenscht hun ter hulp te komen en helpt hen, wanneer het mogelijk is: voor u, heilige Antonius, is dit niet alleen mogelijk, maar ook gemakkelijk. Bid den genadigen God voor ons, zoo verhoort Hij u; Hij verhoort

u, w
Zend
gen
gij s
hebt
waa
luis
God
ken
Nee
kraf
heir
nen
een
opr
vul
zen
na
pe
de
ru
ze
ko
m
ze

u, wijl Hij barmhartig is en gij Hem bidt. Zend troost en redding in mijn bedrukt gemoed; help mij, om Jesus wille, wien gij steeds zoo hemelsch, zoo innig bemind hebt, in wien gij op aarde reeds gelukkig waart en die u thans in den hemel zoo luisterrijk beloont. De weldaad, welke mijn God mij door uwe voorspraak zal schenken, zal in geen ondankbaar hart vallen. Neen, groote Heilige! ik zal uit al mijne krachten dankbaar zijn; ik zal uwe goedheid prijzen; ik zal u vereeren en beminnen; ik zal mijnen hemelschen Vader door eene trouwe gehoorzaamheid, door eene opregte liefde, door eene standvastige vervulling mijner pligten trachten te bewijzen, hoe zeer ik van zijne weldadige genade doordrongen ben.

Erbarm U toch mijner, meêwarige helper in den nood! Bevrijd mijn hart van deze droefheid, opdat ik met een opgeruimd gemoed den Eeuwige aanbidde en zegene: opdat troost, rusten vrede in mijne kommervolle ziel wederkeeren. Ook ik zal mij dan onder de gelukkigen rekenen, die zeggen: wij hebben in u, den vriend des

Allerhoogsten, ons vertrouwen gesteld, en wij zijn niet beschaamd geworden; hij heeft ons geholpen en onze harten vertroost. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

TOT DE HEILIGE BARBARA.

ô God, die onder andere wonderen uwer magt, ook aan het zwakke geslacht de martelaarskroon verleend hebt: geef genadig, dat wij, die uwe heilige Maagd en Martelares vereeren, door haar voorbeeld tot U mogen geraken. Door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

TOT DE HEILIGE THERESIA.

Verhoor ons, o God, ons heil; opdat wij, even als wij de gedachtenis der heilige maagd Theresia vereeren, zoo ook door de spijs harer hemelsche lessen mogen gevoed en in deugd en godsvrucht onderrigt worden. Door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

TOT DE HEILIGE CATHARINA.

ô Heilige Catharina! die om uwe deugden en verdiensten, om uwe reinheid naar

ligchaam en ziel. om uwe heldenmoedige standvastigheid, waarmede gij voor de godsdienst van Jesus Christus alle lijden en zelfs den dood doorstaan hebt, nu eeuwig in het rijk Gods zegepraalt; verkrijg mij de genade, uwe schitterende deugden ijverig na te volgen, voor Godes eer onvermoeid te werken, en geduldig te lijden hetgeen hij mij toezendt, opdat ook mij eenmaal het hemelsche loon ten deel valle, hetwelk de genadige God zijnen dienaars beloofd heeft. Amen.

TOT DE HEILIGE ELISABETH.

ô God! die de heilige Elisabeth met bijzondere ootmoedigheid en milddadigheid gezegend hebt: verleen ons door hare genadige voorspraak, dat wij naar haar voorbeeld, in het geluk en de eer dezer wereld ons nooit verheffen en den noodlijdenden steeds een werkdadig medelijden bewijzen. Door Christus, onzen Heer, uwen Zoon, die met U en den heiligen Geest leeft en heerscht, in eeuwigheid. Amen.

TOT DE HEILIGE ODILIA.

(Vooral voor ooglijders.)

Wij zegenen U, oneindig goede God , voor de weldaad , welke de heilige Odilia in het heilig bad des doopsels ontvangen heeft , als zij op eene wonderbare wijze ziende geworden is ; wij smeeken én roepen tot U uit het binnenste onzer harten , dat Gij ons door hare voorspraak van blindheid en oogziekten steeds wilt bewaren. Door Jesus Christus , uwen Zoon , onzen Heer. Amen.

TOT DE HEILIGE CLARA.

Verhoor ons, o God, onze Verlosser ! en verleen, dat, door de vereering nwer heilige maagd Clara, de ijver eener ware godsvrucht in ons moge vermeerderen. Door Christus, onzen Heer. Amen.

TOT DEN HEILIGEN AARTSENGEL MICHAËL.

Heilige aartsengel Michaël ! glorierijke Vorst der hemelsche heerscharen , die den hoovaardigen Lucifer met zijnen aanhang

in den afgrond der hel gestort hebt; beschermheer der strijdende Kerk, verdediger van alle uit het leven scheidende zielen : kom Godes volke ter hulpe, verdedig de katholieke Kerk tegen alle vijandige aanvallen; wees onze beschermer in het leven en in den dood, kom ons ter hulp in den doodstrijd, wend van ons af alle vervolgingen der booze geesten, en voer ons eindelijk in de schare der uitverkorenen, waar wij met u en alle lieve Heiligen, God eeuwig kunnen prijzen en dankzeggen. Amen.

TOT DEN HEILIGEN AARTSENGEL GABRIËL.

ô Heilige Gabriël! die aan de allerheiligste Maagd de menschwording van den Zoon Gods aangekondigd, en Christus op den Olijfberg in zijne doodsangst en bittere droefheid getroost en versterkt hebt : u loof ik, u vereer ik, uitverkoren geest, en bid smekend tot u, dat gij bij mijn Heiland en Zaligmaker Jesus Christus, en bij zijne gezegende Moeder, de maagd Maria, mijn voorspreker wilt zijn, mij in mijne beproevingen en noodwendigheden wilt

troosten en sterken, opdat ik nooit, door de bekoring overwonnen, mijn God, mijn hoogste goed beleedige. Amen.

TOT DEN HEILIGEN AARTSENGEL RAPHAËL.

Hemelsche geneesheer, getrouwe geleidsman, heilige Raphaël! die den grijzen Tobias het gezigt wedergegeven en den jongen Tobias op zijne reis begeleid en in veiligheid hebt teruggevoerd: ik bid u, dat gij, in al mijne ziekten naar ziel en lichaam, mijn trouwe geneesheer en helper zijn wilt. Verdrijf alle duisternis der onwetendheid, vergezel mij gestadig op den gevaarvollen weg des levens, opdat ik behouden het land der gelukzaligen mag bereiken, waar ik met alle uitverkorenen het goddelijk aanschijn eeuwig mag genieten. Amen.

TOT DEN H. JOANNES NEPOMUCENUS.

(Om vermindering van tijdelijke bekommring.)

Getrouwe uitdeeler van liefdegiften, heilige Joannes Nepomucenus! die op deze wereld met bijzondere genade van liefde en barmhartigheid jegens uwe naasten door God bedeeld waart: ik bid u ootmoedig,

neem van mij weg alle overdreven zorgen die op mijn hart drukken, mijn gemoed verwarren en mijn geest belemmeren; opdat ik, bevrijd van tijdelijke bekommering, met een helderen geest, met een opgeruimd gemoed en vrolijk hart, God mijnen Heer dienen, zijnen goddelijken naam zegenen, en u, mijn heilige Patroon, bestendig vereeren en u na God den verschuldigten dank bewijzen moge. Amen.

TOT DEN H. JOACHIM EN DE H. ANNA.

(Gebet voor echtelieden.)

Heilige Joachim en Anna, voorbeelden van vrome en deugdzame echtgenooten! wij bidden u, door den wonderbaren zegen, waarmede u God bedeeld heeft, als hij u tot de ouders der allerheiligste Maagd Maria heeft uitgekozen: verkrijgt ons de genade, dat ons niets inniger aan het hart ligge, dan deugd en godsvrucht: dat wij in trouwe liefde en eendragt leven, vreugde en wederwaardigheden met elkander deelen, en onzen wandel zoo inrigten, dat wij den hemel verdienen. Amen.

GEBEDEN

bij buitengewone aangelegenheden
en in bijzondere noodwendig-
heden.

OP DEN NAAMDAG.

(Naar den H. Franciscus van Sales.)

ô Groote heilige N. wiens naam ik het
geluk heb te dragen! u heeft de goede God
de zorg voor mijn eeuwig heil aanver-
trouwd, toen Hij mij, door den heiligen
doop, onder het getal zijner kinderen heeft
opgenomen. Verkrijg mij door uwe voor-
spraak de genade, dat ik een waar christe-
lijk leven leide; help mij, liefderijke be-
schermer mijner ziel, dat ik de genade des
heiligen doopsels, welke ik doormijne zon-
den verloren heb, weder mag terug be-
komen. Verkrijg mij door uw gebed bij
God, dat Hij mij ook de genade verleene,
uwe deugden getrouw na te volgen. Be-
scherm mij in den loop van dit gevaar-
volle leven, en verlaat mij niet in de ure
mijns doods. Amen.

OP DEN GEBOORTEDAG.

(Naar den H. Alphonsus Maria van Liguori.)

Mijn Heer en God, mijn Schepper en Behoeder! regt levendig brengt mij de huidigedag uwe oneindige vadergoedheid voor den geest; hij herinnert mij aan het uur, waarop mijne oogen, volgens uwe ondoorgrondelijke raadsbesluiten, zich het eerst voor het licht uwer zon openden; hij zegt mij regt duidelijk, dat ik van eeuwigheid bestemd ben om, na een korten proeftijd op deze aarde, de zaligheid des hemels te genieten. Deze verhevene bestemming gaaft Gij mij zonder mijne verdiensten, alleen door uwe genade: en opdat ik dit schoone doel zou kunnen bereiken, stond mij tot nu toe uwe genade ter zijde, als eene liefdevolle moeder, die de schreden van haar nog zwakke kind ondersteunt. ô Heer! hoe zou ik de geestelijke en ligchamelijke weldaden kunnen opsommen, die ik van mijne eerste ademhaling af tot op dit oogenblik van U ontvangen heb? Zij zijn even talloos, als de starren, die Gij in het hemelgewelf gezaaid hebt; doch op dezen feestelijken

dag dringen zij zich als tot een beeld te zamen, en wekken mij op om U uit alle kracht mijner ziel te danken. Neem genadig de dankzeggingen aan van uw schepsel, hetwelk Gij door zijne bestemming en door uwe weldaden zoo hoog verheven hebt!

Wanneer ik echter bedenk, o Heer, dat ik in mijne reeds afgelegde jaren nog zoo weinig voor de eeuwigheid gedaan, ja, zoo zeer de gaven uwer genade misacht heb, dan doordringt eene diepe smart mijne ziel en smEEK ik tot U om vergiffenis.

Ik bid U, genadige Vader! geef dat de jaren, welke Gij mij nog hebt toegedacht, rijk zijn aan zegeningen, opdat ik aan het einde mijner dagen getroost met den Apostel mag uitroepen: „ik heb den goeden strijd gestreden, de loopbaan afgelegd, het geloof bewaard; voor het overige is mij de kroon der regtvaardigen weggelegd, welke de Heer, de regtvaardige Regter, zal geven, niet alleen aan mij, maar aan allen, die zich in zijne komst verheugen.” Amen.

GEBED VOOR HET WELZIJN DES VADER-
LANDS, VOORAL BIJ BUITENGEWONE
AANGELEGENHEDEN.

Almagtige, eeuwige God! Heer, hemelsche Vader! aanzie met de oogen uwer eindelooze barmhartigheid onze ellende en onzen nood. Erbarm U over alle geloovige Christenen, voor welke uw eengeboren Zoon, onze Heer en Heiland Jesus Christus, zich vrijwillig in de handen der zondaars overgeleverd en zijn kostbaar bloed aan het kruis vergoten heeft. Door dezen onzen Heer Jesus Christus bidden wij U, genadige Vader, wend van ons af alle verdiende straffen, tegenwoordige en toekomstige gevaren, oproer, oorlog, duren tijd en alle groote rampen. Verlicht en sterk in het goede de geestelijke en wereldlijke overheden, opdat zij in al haar streven uwe goddelijke eer, ons heil, den algemeen vrede en de welvaart der christenheid steeds betrachten. Verleen ons, o God des vredes, opregte vereeniging in het geloof, zonder scheuring of tweedragt. Bekeer onze harten tot de ware boetvaardigheid

en betering van ons leven; ontsteek in ons het vuur uwer liefde; geef ons honger naar de gerechtigheid, opdat wij als gehoorzame kinderen in leven en sterven U aangenaam en welgevallig mogen zijn.

Wij bidden ook, gelijk Gij wilt, o God, dat wij bidden, voor onze vrienden en vijanden, voor de gezonden en zieken, voor de bedroefde en lijdende Christenen, voor de levenden en afgestorvenen. U, o Heer, bevelen wij ons doen en laten, onzen handel en wandel, ons leven en sterven. Laat ons aan uwe genade hierbeneden deelachtig worden, en eenmaal in de eeuwige vreugde en zaligheid des hemels, met uwe uitverkorenen U danken en verheerlijken. Wij bidden U, hemelsche Vader, door Jesus Christus, uwen beminden Zoon, onzen Heeren Heiland, die met U en den heiligen Geest leeft en heerscht, in eeuwigheid! Am.

BIJ DE KEUZE VAN EEN STAAT.

(Naar den eerw. Pater Martinus van Cochem.)

Genadige heilige Geest! ik offer U op mijn tegenwoordige en beveel U aan mijn

toekomstig leven; terwijl ik U ootmoedig bid, dat Gij mij tot zulken staat wilt roepen, waarin ik U het beste dienen, mijnen naaste het meeste kan nuttig zijn en het zekerste mijne zaligheid zal bewerken. Ik verlang geen anderen staat, dan dien, waarvoor Gij mij van eeuwigheid bestemd hebt. Leer mij dezen kennen, en geef mij de genade en de middelen om tot denzelven te geraken. Uw goddelijke wil geschiede met mij en door mij, in den tijd en in de eeuwigheid. Amen.

TIJDENS EENE BESMETTELIJKE ZIEKTE.

(Naar den heiligen Ephrem.)

Barmhartige God! bedwing met de almacht uwer hand den wreeden dood, dat hij zijn zwaard nederlegge, en de ziekte, zijne werkdadige helpster, verdwijne. Aanhoor, o God, in uwe oneindige barmhartigheid, dezuchten uwer kinderen, en sluit de poorten des afgronds. ô Heer! sluit Gij in uwe ondoorgrondelijke wijsheid de grafkelders des doods, waarin de ziekte het menschedom gruwzaam nederstort. Gebie-

der over leven en dood! bevrijd ons genadiglijk van deze straffen, verwijder van ons de pest der zonden en der lichamelijke ziekten, bewaar ons in uwe genade en voer onze zielen eenmaal in uwe eeuwige glorie. Wij hebben, wel is waar, door onze misdaden deze straffen verdiend, doch wij zullen voortaan, door opregte boetvaardigheid en een vromen levenswandel, ons uwe genade en uwten bijstand trachten waardig te maken. Amen.

IN OORLOGSTIJDEN.

God van vrede! Gij laat den oorlog toe, opdat wij des te meer naar den waren, den eeuwigen vrede zouden trachten. Verleen den vrede aan uwe Kerk en aan ons Vaderland. Wij sidderen, wanneer wij ons de rampen voorstellen, waarmede de oorlog ons en onze broeders bedreigt. Geef den volkeren, die tegen elkander kampen, liefde tot den vrede. Gij hebt de harten der koningen in uwe hand en bestiert ze naar uw welbehagen; maak hen vredelievend en eendragtig onder elkander; en wanneer Gij ons den vrede schenkt, laat ons dan

nimmermeer oneenig onder elkander leven of door de zonden tegen U opstaan. Wij bidden U hierom, door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

BIJ EEN ONWEDER.

(Men teekent voorhoofd, mond en borst, met het teeken des heiligen kruises.)

De almacht des Vaders zegene mij! De wijsheid des Zoons zegene mij! De barmhartigheid des heiligen Geestes zegene mij!

ô Heilige God! almachtige God! onsterfelijke God! erbarm U onzer!

Men leest het Evangelie van den heiligen Joannes. (Zie bladz. 80.)

VOOR OUDERS.

ô God! Gij wilt dat ik mijne ouders eere; boezem mij eerbied, gehoorzaamheid en liefde jegens hen in. Vergeld hun het goede, wat zij mij bewijzen; laat hen lang en gelukkig leven, zegen hen in hunne tijdelijke en eeuwige goederen, en laat hen eindelijk tot U geraken: door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

VOOR KINDEREN.

ô God! Gij zijt de Vader mijner kinderen, Gij zijt hun Schepper en hun Heer! Ik geef U dezelve over; zij behooren U toe; ik vertrouw hen aan uwe vaderlijke liefde. Voor alles vraag ik U voor hen uw rijk en uwe gerechtigheid; schenk hun het overige naar uw welgevallen. Schenk hun liefde voor U en hunne naasten; boezem hun afschuw in voor de zonde; bewaar hen voor de booze leerstelsels en kwade voorbeelden der wereld; laat hen altijd naar de leer des Evangelies wandelen. Laat niet toe, dat ik deze mijne bede met mijne handelwijze strijdig make; waak over mij, opdat ik over hen wake, en verleen dat ik hen in uwe vreeze en in de deugd opvoede; door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

VOOR BLOEDVERWANTEN EN VRIENDEN.

Jesus Christus! in vereeniging met de liefde, waarmede Gij in het laatste avondmaal uwen leerlingen en geloovigen den hemelschen Vader aanbevolen en voor hen gebeden hebt, dat hij hen van alle kwaad

mogt bewaren, bid ik U van harte, voor al mijne verwanten, vrienden en weldoeners, dat Gij hen voor alle kwaad behoeven en in uwe genade bewaren wilt. Ik draag U op al hunne noodwendigheden, al hunne beproevingen en lijden: Gij, mijn God, weet het best, wat hun zalig en in het geestelijke en tijdelijke noodzakelijk is; sta hen bij in al hunne noodwendigheden, troost hen in hunne droefheid en kom hun vooral in hunne laatste stonde ter hulp. Ik beveel hen allen in uwe vaderlijke barmhartigheid, en bid U, door de liefde welke Gij uwen vrienden op aarde hebt toegedragen, neem al mijne vrienden in uwe bescherming. Amen.

VOOR VERLOOFDEN.

Jesus, mijn God en Heiland! in uwen naam heb ik mij tot den huwelijken staat besloten. Zegen mij en mijne bruid, (mijn bruidegom) zegen onze verbinding, zegen onze liefde. Geef, dat wij, als uwe dienaars Tobias en Sara, elkander met eene kuische liefde beminnen en U steeds welgevallig mogen zijn. Wij zouden ons immers ook

niet waarlijk beminnen, zoo wij elkander de rust des gewetens en uwe vriendschap roofden; en hoe zoudt Gij onzen echt kunnen zegenen, wanneer wij denzelven met zonden intreden? Neen, o Jesus! tusschen ons beiden zij de een de schutengel van den anderen, opdat wij de kroon der zuiverheid onbevlekt voor uw altaar brengen mogen!

Reinig onze harten van alle onzuivere lusten; heilig onze liefde, opdat wij niet uit vleeschelijken lust, begeerlijkheid of hoogmoed in den heiligen echt treden, maar om gemeenschappelijk de zorgen des levens te dragen, de beoefening der deugd te vergemakkelijken en de kinderen, welke Gij ons moogt schenken, tot uwe eer en voor den hemel op te voeden.

Laat ons dit verheven doel van den echt steeds voor oogen houden, o Jesus, en schenk ons dan uwe genade, dat wij ons tot dit heilig Sakrament waardig voorbe-reiden en door hetzelfde de volheid uwer zegeningen ontvangen mogen. Amen.

GEBED BIJ DE HUWELIJKS-PLEGTIGHEID,
VOOR BRUID EN BRUIDEGOM.

(Verwek de goddelijke deugden, en bid zeven malen Onze Vader en Wees gegroet, om de zeven gaven des heiligen Geestes.)

Ik heb mij, o God, zooals ik hoop, naar uwen heiligsten wil, tot het huwelijk besloten en verloofd. Wees Gij nu zelf de grondslag dezer verbinding, en geef mij de genade dezelve met de noodige voorbereiding te voltrekken. Uit liefde tot U berouwen mij alle zonden uit den grond mijns harten; vergeef mij dezelve, goedertierene Vader, en reinig mijne ziel van alle ongeregelde neigingen en begeerten; vervul mijn hart met uwe heilige vrees, opdat ik alle zonde en alle gelegenheid tot zonde vermijde, en mij vooral niets veroorlove tegen de deugd der kuischheid. Ontsteek in mij het vuur uwer reinste liefde, opdat ik oprechte boetvaardigheid doe en mij die deugden verwerve, welke voor dezen heiligen staat noodzakelijk zijn. Laat mij ook dikwijls aan de woorden denken, welke uw heilige engel tot Tobias sprak: „zij, die

bij hunne echtverbinding niet aan U denken, maar alleen hunne zinnelijke lusten zoeken te voldoen, staan den boozen vijand de heerschappij in hunne harten af." Verleen mij, altoode God, de genade deze gewigtige woorden ernstig ter harte te nemen, alleen naar uw welgevallen in het huwelijk te treden, en in hetzelfde getrouw te blijven aan alles, wat ik aan het altaar voor uw aanschijn, voor den priester en voor de geheele Christelijke gemeente beloven zal. Geef mij daartoe uwen zegen, en laat mij en mijne bruid (mijn bruidegom) alle genaden van het heilig Sakrament des huwelijks ontvangen, opdat wij, als Tobias en Sara, in vrede, in liefde en trouw leven, lijden en vreugde zamen deelen, en alzoo een afbeeldsel worden der heiligste liefde, der teederste en onbreekbaarste vereeniging van Jesus met zijne Kerk; door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

GEBED VOOR REIZIGERS EN LANDVERHUIZERS.

(Naar de H. Gertrudis.)

ô Mijn Jesus, trouwe Herder mijner ziel! sta mij bij, waarheen ik ook mijne

schreden rigte; laat mij in alle wisselval-
ligheden des levens geen oogenblik verge-
ten, dat alle aardse streven niets is zon-
der U, dat ware rust en ware vrede alleen
bij U, in uwe genade te vinden zijn. Schenk
mij deze ware rust en vrede, waar ik ook
zijn moge, door de genade van een opregt
berouw over de zonden mijns levens en door
het waardig ontvangen van het heilig Sakra-
ment der biecht en van het allerheiligste
vleesch en bloed onzes Verlosser. Verleen
mij deze uwe goddelijke wapenrusting tegen
alle gevaren, die mij mogten wachten. Uw
woord, de onfeilbare waarheid, gelijk Gij
dezelve aan de katholieke Kerk veropen-
baard hebt, zij mijne lans; mijn geloof, door
uwe genade gesterkt, zij mijn zwaard, waar-
mede ik de vijanden van het ware en goede,
in welke hoedanigheid zij ook verschijnen,
kan bestrijden; de liefde tot U, o God, en
tot mijne naasten zij mijn helm, die mij be-
schut tegen hoovaardij en ongehoorzaam-
heid aan uwe geboden en verordeningen;
geduld en zelfverloochening zij mijn schild,
tegen alle bekoringen van onzuivere be-
geerten en zondige verlangens.

O mijn Jesus! verleen mij ootmoedigheid. opdat ik mijne nietigheid en magteloosheid erkenne en inzie, dat ik zonder U niets vermag, dat alles, wat ik zonder uwe genade onderneem, tegen het heil mijner ziel ondernomen wordt. Verlicht mij, dat ik den regten weg vinde, welke Gij voor mij bestemd hebt; geef mij kracht en volharding, datgene te volbrengen, wat ik, onder uwe bescherming, met uwe genade mij voorgenomen heb te volbrengen, wanneer het in uwe eeuwige wijsheid zoo besloten is en tot het heil mijner ziel strekt. Waar ik ook mijne woonstede zal opslaan, geef mij kracht en moed om steeds uwe eer te betrachten, U te beschouwen als mijne toevlugt, als het eenige ware heil der menschheid. Amen.

GEBED VOOR ECHTELIEDEN.

(Om de noodzakelijke behoeften.)

Uw beminde Zoon, o hemelsche Vader, heeft ons geleerd, hoe wij om ons dagelijksch brood zouden bidden; met zijne

woorden roep ik alzoo tot U, met een kinderlijk vertrouwen : Onze Vader die in den hemel zijt! geef ons heden ons dagelijksch brood. Wij verlangen geen overvloed nog weelde, o God, maar alleen hetgeen noodzakelijk is, om U te dienen en de pligten van onzen staat te vervullen. Gij zijt onzen Vader, en wilt bij dezen zoeten naam door ons genoemd worden : daarom geef ons ook brood, o Vader der armen! Wij zullen opgeruimd onzen dagelijkschen arbeid verrigten en vlijt en zorg aanwenden, om ons en de onzen naar behooren te onderhouden, doch bij onzen arbeid hebben wij uwen zegen noodig. Om dezen zegen bidden wij U, heilige, barmhartige God! Gij spijst de vogelen des hemels, Gij kleedt de bloemen des velds : geef ons ook en onzen kinderen het dagelijksch brood, en dankbare harten, opdat wij U voor uwe weldaden zegenen. Amen.

Het

Apo
Nico

De g
d

Hoo
De
De

De g

De
Het

INHOUD.

Hetgeen noodzakelijk is, om zalig
te worden.

1.

Het Geloof, door God geopenbaard.

Apostolische geloofsbelijdenis, . .	15
Niceesche geloofsbelijdenis. . . .	16

2.

De geboden onderhouden, die ons God zelf, of
door zijne heilige Kerk gegeven heeft.

Hoofdgebod van Jesus Christus . .	17
De tien geboden Gods	18
De vijf geboden der heilige Kerk .	18

3.

De genademiddelen gebruiken, welke God heeft
voorgeschreven.

De zeven heilige Sakramenten . .	19
Het Gebed	21

GEBEDEN ,

die in de geheele Katholijke
Christene wereld gebeden
worden.

Het gebed des Heeren	21
De groetenis des Engels	22
Oefening der drie goddelijke deugden. (aflaatgebed.)	
Geloof	22
Hoop	24
Liefde	24
Berouw.	25
De Engel des Heeren	26
Confiteor.	27

Gebeden onder de heilige Mis,

bij het ontvangen der heilige Sakramenten, voor
alle tijden en dagen des jaars, en in alle aan-
gelegenheden en beproevingen.

MORGENGEBEDEN.

Morgengebeden op Zon- en feest-
dagen :

Bij het ontwaken 31

Morgengebed, naar den heiligen

Augustinus 32

Goed voornemen 35

Vernieuwing der doopbelofte . 36

Morgengebeden op werkda-
gen :

Bij het ontwaken 37

Morgengebed, naar de heilige

Mechtildus. 37

Ter vereering der allerheiligste

Maagd Maria, Salve Regina. —

Gebed der Kerk 38

Gebed tot den heiligen Bewaar-
engel. 41

Beknopte Morgengebeden op
werkdagen :

Gebed bij het ontwaken . . .	41
Morgengebed, naar den god- vruchtigen Thomas à Kempis.	42
Gebed tot de allerheiligste Maagd, naarden H. Thomas Villanova .	43
Gebed tot den heiligen Bewaar- engel, naar de H. Gertrudis .	43

Gebeden gedurende den dag

Gebed bij het begin van den arbeid.	44
Gebed na volbragten arbeid . . .	45
Gebed vóór het eten.	45
Gebed na het eten	46
Gebed bij het slaan der klok. . .	46
Schietgebed :	
Gedurende den dag	47
In de verzoeking tot zonde. .	47

AVONDGEBEDEN.

Avondgebeden op zon- en feestda- gen. Naar Pater Martinus van Cochem.	
Avondgebed	47
Belijdenis der zonden en berouw.	48
Gebed tot de heilige Moeder Gods.	49
Gebed tot den heiligen Bewaar- engel	50

Avondgebeden op werkdagen :

Avondgebed, naar Thomas à

Kempis 51

Gebed tot de allerheiligste Maagd

Maria, (aflaatgebed) . . . 53

MISGEBEDEN.

1. Gebeden gedurende eene Hoogmis. 54

2. Gebeden gedurende eene stille
heilige Mis 83

3. Andere gebeden gedurende eene
lezende heilige Mis, naar den kar-
dinaal Joannes Bona. 101

4. Misgebeden, als voorbereiding tot
het ontvangen der heilige Communie. 125

5. Passiemis, of misgebeden ter eere
van het bitter lijden en sterven van
onzen Heer Jesus Christus . . . 155

6. Misgebeden ter eere, en op de
feestdagen van de allerheiligste
Maagd Maria 173

7. Misgebeden gedurende dagen van
ziekte en lijden. 209

8. Misgebeden voor de afgestorvenen,
naar de schriften der beide heilige
zusters, Gertrudis en Mechtildis . 227

**Gebeden op verschillende feestdagen van het
kerkelijk jaar.**

Voor ieder Zon- en Feestdag. . .	241
Op den feestdag der aller- heiligste Drievuldigheid : Lofzang der heilige Ambrosius en Augustinus. (Te Deum Lau- damus). . . ,	242
Litanie tot de allerheiligste Drie- vuldigheid.	244
Aanbidding der allerh. Drievuldig- heid, naar den H. Augustinus.	249
Gedurende den Advent :	
Gebed naar den eerwaarden Pater Martinus van Cochem. . .	252
Op den feestdag der onbevleete ontvangenis van Maria :	
Gebed naarden eerwaarden Pater Martinus van Cochem. . .	255
Gedurende de Kersdagen :	
Gebed naar den eerwaarden Tho- mas à Jesu	257
Op den feestdag van den hei- ligen Stephanus :	
Gebed naar den H. Chrysostomus.	260

het

241

242

244

49

52

55

57

0

Op den feestdag van den heiligen Evangelist Joannes :	
Gebed naar de H. Gertrudis	262
Op den feestdag van de onnoozele kinderen :	
Gebed naar den H. Gregorius van Nissa	263
Op den laatsten dag des jaars :	
Gebed naar den H. Franciscus van Sales	265
Op Nieuwjaarsdag :	
Gebed naardeneerwaarden Pater Martinus van Cochem	267
Op den feestdag van Driekoningen :	
Gebed naar den H. Bonaventura	269
Op den feestdag van den heiligen Naam Jesus :	
Litanie op den zoeten Naam Jesus	271
Op den feestdag van Maria Lichtmis :	
Gebed naar den H. Eligius	276
Gedurende de Vaste :	
Boetgebed naar den H. Bruno	277
Opwekking tot vasten , naar den H. Leo	279

Passiemis	155
Litanie van het lijden en sterven van Jesus Christus	281
Litanie ter eere der smartvolle Moeder Maria	290
Gebed naar de H. Catharina van Genua	296
Betrachtingen over de vier uitersten des menschen. Naar den H. Franciscus van Sales :	
Over den dood	297
Over het laatste oordeel. . .	301
Over de hel.	304
Over den hemel.	306
Op Palmzondag :	
Gebed naar den H. Ephrem .	309
Gedurende de goede week :	
Overweging van het bitter lijden van J. Ch. naarden H. Gregorius.	310
Op witten Donderdag :	
Gebed, naar den eerwaarden Pater Martinus van Cochem.	313
Jesus op den Olijfberg, naar den H. Bonaventura . . .	315
Litanie van het allerheiligste Sakrament des Altaars. . .	318

Op goeden Vrijdag :	
De heilige Kruisweg	324
Litanie van het lijden en ster-	
ven van Jesus Christus	381
Weeklagten van Jeremias	354
Groet aan het heilig Kruis, naar	
den eerw. Pater Thomas à Jesu.	355
Tot Jesus Christus aan het kruis,	
naar den H. Augustinus	356
Godsvrucht tot de heilige vijf	
wonden (aflaatgebed.)	363
Gebed vooreen beeld van Maria,	
naarden eerw. Pater Martinus	
van Cochem	369
Op zaterdag voor Paschen :	
Bij het graf van den Verlosser,	
naarden eerw. Thomas à Kempis.	370
Op het feest van Paschen :	
Gebed, naarden H. Chrysostomus.	372
Gebed, naar den H. Maximus,	
Bisschop	373
Op den feestdag van Maria	
boodschap :	
Gebed, naar den H. Chrysologus.	375
Op den feestdag van den hei-	
ligen Josef	376

In de Kruisweek :

Litanie ter verkrijging van een
gezegenden oogst : 377

Lit. tot afwending van ongelukken. 383

Litanie op den zoeten Naam Jesus. 271

Op den feestdag der Kruis-
vinding :

Groet aan het heilig Kruis. . 355

Op Hemelvaartsdag :

Gebed, naar den H. Bernardus. 387

Op Pinksterdag :

Gebed naar den H. Ambrosius. 390

Litanie van den heiligen Geest. 391

Op heilig Sakramentsdag :

Gebed, naar den eerw. Kardinaal

Joannes Bona 127

Litanie van het allerh. Sakrament. 318

Op den feestdag der heilige

Apostelen Petrus en Paulus. 397

Op den feestdag van Maria

bezoeking : Magnificat . . . 399

Op den feestdag van Maria

Hemelvaart : Litanie der allerh.

Maagd en Moeder Gods . . 401

Gebed tot Maria, naar de heilige

Gertrudis 406

Op den feestdag der kruis-
verheffing :

Groet aan het heilig Kruis. . 355

Op het feest van alle Heiligen :

Gebed, naar den H. Augustinus. 407

Litanie van alle Heiligen . . 411

Op Allerzielendag :

Psalm 50 — Miserere. . . 422

Litanie voor de geloovige zielen. 424

Aanroeping tot God en de Heili-

gen, om verlossing der zielen

in het vagevuur, naardeneerw.

Pater Martinus van Cochem. 429

Gebeden voor iederen dag der week.

Voor Zondag :

Gebed voor ieder Zon-en feestdag. 241

Lit. tot de allerh. Drievuldigheid. 244

Aanbidding der allerh. Drievul-

digh., naard den H. Augustinus. 249

Vernieuwing der doopbelofte . 36

Zie verder Misgebeden enz.

Voor Maandag :

Gebed tot den heiligen Geest,

naar den H. Ambrosius . . 390

Litanie van den heiligen Geest. 391

Gebed om volharding in de dienst des heiligen Geestes .	514
Voor Dingsdag :	
Litanie op den zoeten Naam Jesus.	271
Gebed tot Jesus den Verlosser.	518
Voor Woensdag :	
Gebed tot den heiligen Aarts- engel Michaël.	584
Gebed tot den heiligen Aarts- engel Gabriël.	585
Gebed tot den heiligen Aarts- engel Raphaël	586
Gebed tot den heiligen Engel- bewaarder	50
Voor Donderdag :	
Litanie van het allerh. Sakrament.	318
Aanbidding van het allerheiligste Sakrament des Altaars . . .	492
Gebed om vermeerdering van liefde tot Jesus, naar den H. Augustinus	505
Voor Vrijdag :	
Gebed tot den lijdenden Hei- land, van den H. Gregorius.	310
Litanie van het lijden en sterven van Jesus Christus	281

Gebed tot Jesus Ch. aan het kruis. 356

Groet aan het heilig kruis . . 355

Gebed der heilige vijf wonden,
(aflaatgebed.) 363

Voor Zaterdag :

Gebed, naar de H. Gertrudis . 202

Litanie van Loretto 401

Memorare, vanden H. Bernard. 476

Oefeningen tot het waardig ontvangen van de
heilige Sakramenten der Biecht en des Altaars.

Voor de Biecht :

Onderrigt over de heilige Biecht. 433

Boetgebed, naar den H. Isidorus,

Bisschop van Sevilla . . . 436

Aanroeping tot den heiligen Geest. 440

Gewetensonderzoek :

Over de tien geboden Gods. . 441

Over de vijf geboden der heilige

Kerk. 458

Over de zeven hoofdzonden . 460

Over de zes zonden tegen den
heiligen Geest 465

Over de wraakroepende zonden. 466

• Belijdenis en berouw, naar den

Kardinaal Joannes Bona . . 466

Gebed tot de heilige Moeder Gods, om haren bijstand, (Memorare) van den H. Bernardus.	476
Acte van Berouw	25
Confiteor	27

Na de Biecht :

Dankgebed tot God voor de her- krijging zijner genade, naar de heilige Hildegardis en Gertrudis	487
--	-----

Bekentenis zijner zwakheid en gebed om Gods bijstand tot bewaring zijner genade, naar dengelukzaligen Ludovicus van Granada en den H. Bernardus.	480
--	-----

Vernieuwing van het voornemen tot betering en tot voldoening voor de begane zonden, naar den Kardinaal Joannes Bona.	482
---	-----

Eerste Communie-Oefening.

Misgebeden, als voorbereiding tot het ontvangen der heilige Communie, benevens dank en smeekgebeden na het ontvangen derzelve . . .	125
Voorbereidingsgebed — Geloofsbelij-	

denis, naar den H. Augustinus en den Kardinaal Joannes Bona .	125
Bij het Introïtus. — Aanbidding, naar den Kardinaal Joann. Bona.	129
Bij het Confiteor. — Berouw, naar den Kardinaal Joann. Bona.	132
Bij het Kyrie. — Ootmoedig- heid, naar denzelfden.	134
Bij het Evangelie. — Hoop, naar denzelfden	138
Bij de Offerande. — Liefde, naar denzelfden.	139
Van de Consecratie tot de Com- munie des priesters. — Ver- langen, naar denzelfden . . .	141
Van de Communie tot den zegen des priesters. — Verwekking der goddelijke deugden . . .	143
Na de Mis : na het ontvangen der heilige Communie :	
Ootmoed en aanbidding, naar den H. Franciscus van Sales.	144
Dankzegging en opoffering, naar denzelfden	146
Liefde, naar denzelfden . . .	149
Gebod, naar denzelfden . . .	152

Tweede Communie-Oefening.

Onderrigt over het allerh. Sakrament, van den H. Franciscus van Sales.	487
Voor de heilige Communie :	
Geloof, naar den H. Vincentius Ferrerius	492
Aanbidding en berouw, naarden H. Ambrosius.	494
Ootmoedigheid en vertrouwen, naar den H. Basilius	496
Hoop, naar den H. Bonaventura.	497
Liefde, naar de H. Mechtildis.	499
Tot Maria.	500
Verlangen, naar de H. Gertrudis.	500
Na de heilige Communie :	
Aanbidding en ootmoed, naar den H. Franciscus van Sales.	502
Dankgebed en opoffering, naar den H. Bonaventura	503
Gebed, (aflaatgebed.)	504
Litanie, naarden H. Augustinus.	505
Namiddags-oefeningen op Com- muniedagen	515

Aflaatgebeden.

Onderrigt	507
---------------------	-----

Gebeden om eenen vollen Aflaat te verdienen.

Voorbereidingsgebed	507
Tot God den Vader, om verheffing der katholieke Kerk	509
Tot God den Zoon, om uitroeijing der ketterijen	509
Tot God den heiligen Geest, om een- dragt onder de Christene vorsten.	510
Sluitgebed	511
De heilige Kruisweg	324
Tot de heilige vijf wonden	363
Litanie van Loretto	401
Salve Regina.	38
Onder uwe bescherming.	53
Ter eere der heiligen Petrus en Paulus	397
Smeekebed	504

Gebeden bij het heilig Vormsel.

Voor het heilig Vormsel :	513
Tot den heiligen Geest, naar den heiligen Abrosius.	390
Litanie van den heiligen Geest.	391
Na het heilig Vormsel :	
Gebed naar den H. Ambrosius.	513

Gebed om volharding in de dienst van den heiligen Geest, naar den heiligen Markarius	514
--	-----

Namiddags-oefeningen.

1. Vespergebeden op zon- en
feestdagen, ter eere des allerh.
Verlossers, bijzonder op Com-
muniédagen :

Voorbereidingsgebed, naar den H. Vincentius à Paulo. . . .	515
Tot God den Vader, den al- magtigen Schepper, naar den heiligen Augustinus	517
Tot God den Zoon, den allerh. Verlosser, naar denzelfden .	518
Tot God den heiligen Geest, naar den H. Ambrosius . . .	390
Litanie der H. Drievuldigheid.	244
Gebed tot de allerh. maagd Maria, naar den H. Bernardus.	476
Tot de heilige Engelen en den Engelbewaarder	520
Tot zijn heilige Patroon, naarden H. Alphonsus van Liguori .	521
Tot alle Heiligen, naarden geluk- zaligen Ludovicus van Granada.	521

INHOUD.

621

Litanie van het allerh. Sakrament 318

2. Avond-oefening op feest-
dagen, en ter eere der on-
bevleete ontvangenis van
Maria :

Voorbereidingsgebed, naar de
heilige Veronica Juliana . . 522

Tot Maria, naar Maria van Egypte. 523

Litanie van Loretto 401

Gebed tot Maria 53

Onderrigt over den Rozenkrans. 526

De heilige Rozenkrans 527

Litaniën.

1. Litanie der allerh. Drievuldigheid. 244

2. Litanie van den zoeten Naam . 271

3. Litanie van het lijden en sterven
van Christus 281

4. Litanie ter eere der smartvolle
moeder Maria. 290

5. Litanie van het allerh. Sakrament. 318

6. Litanie om een gezegenden oogst. 377

7. Litanie tot afwending van onge-
lukken 383

8. Litanie van den heiligen Geest . 391

9. Litanie van O. L. V. van Loretto. 401

10. Litanie van alle Heiligen . . .	411
11. Litanie der geloovige zielen. . .	424
12. Litanie voor zieken.	548
13. Litanie voor stervenden . . .	554

Godsvrucht tot den allerh. Verlosser.

Gebeden gedurende eene Hoogmis .	54
Gebeden gedurende eene stille H. Mis.	83
Andere gebeden gedurende eene stille heilige Mis	101
Misgebeden, als voorbereiding tot het ontvangen der heilige Communie.	125
Namiddags-oefeningen ter eere van den allerheiligsten Verlosser . .	515
Litanie van den zoeten Naam . .	271
Gebed ter eere van den intogt van Jesus in Jeruzalem, naar den hei- ligen Ephrem	309
Gebed ter eere der instelling van het allerh. Sakrament, naar Pater Mar- tinus van Cochem.	313
Gebed ter eere van Jesus lijden op den Olijfberg, naarden H. Bonaventura.	315
Overweging van het bitter lijden van Jesus Ch., naar den H. Gregorius.	310
De heilige Kruisweg.	324

411	Tot Jesus Christus, den Verlosser aan	
424	het kruis, naar den H. Augustinus.	356
548	Godsvrucht tot de heilige vijf wonden.	363
554	Bij het graf van den Verlosser, naar	
	den eerw. Thomas à Kempis . . .	370
	Gebed ter eere der Hemelvaart van	
54	Jesus, naar den H. Bernardus. . .	387

Godsvrucht tot het allerh. Sakrament.

101	Gebed ter eere der instelling van	
	het allerheiligste Sakrament, naar	
125	Pater Martinus van Cochem . . .	313
	Litanie van het allerh. Sakrament .	318
515	Eerste Communie-oefening. . . .	125
271	Tweede Communie-oefening	487

Godsvrucht tot de allerh. Maagd.

309	Misgebeden ter eere der allerh. Maagd.	173
	Avond-oefening ter eere der allerhei-	
	ligste Maagd, naar de H. Veronica	
313	Juliana	522
	Litanie van O. L. V. van Loretto. .	401
315	Litanie tot de smartvolle moeder Maria.	290
	Magnificat (Lofzang van Maria.)	399
310	Salve Regina	38
324	Onder uwe bescherming	53

Memorare, naar den H. Bernardus.	476
Aanroeping om de voorspraak en bescherming van Maria, naar Maria van Egypte	523
Gebed ter eere der onbevleete ontvangenis van Maria, naar Pater Martinus van Cochem	255
Gebed ter eere van Maria Lichtmis.	276
Gebed ter eere van Maria Boodschap.	375
Gebed ter eere van Maria Bezoeking.	399
Gebed ter eere van Maria Hemelvaart.	406

**Oefeningen voor Zieken en Stervenden en
gebeden voor Afgestorvenen.**

Misgebeden gedurende dagen van ziekte en lijden, uit de schriften der Heiligen.	209
Gebed om geduld in het lijden, naar den H. Alphonsus van Liguori .	212
Gebed tot opoffering van zijn lijden aan God, naar de H. Mechtildis.	546
Gebed voor ooglijders, tot de heilige Odilia , . . ,	584
Gebed tot de allerh. Maagd, om een zalig sterfuur, naar den heiligen Alphonsus van Liguori . . , .	547

476	Gebed tot den Engel-bewaarder, om bijstand in de laatste stonde . . .	43
	Litanie voor zieken	548
23	Litanie voor stervenden	554
	Gebed tot de H. Anna, om een zalig sterfuur	572
55	Bij het ontvangen van het heilig Oliesel :	
76	Voorbereidingsgebed	557
75	Na de laatste heilige zalving. . .	558
99	Gebed tot de allerh. Drievuldigheid, met luider stem bij een stervende te bidden, naar Tobias Lohner .	558
06	Ander gebed, bij het verscheiden van een stervende luide te bidden, naar Tobias Lohner	560
	Gebed gedurende den rouw voor een dierbaren afgestorvene, naar Pater Martinus van Cochem . .	565
12	Misgebeden voor de afgestorvenen.	227
46	Gebed voor afgestorvene ouders, naar Pater Martinus van Cochem.	566
4	Gebed voor een afgestorven vader, naar den heiligen Joannes van Damascus.	567
7	Gebed voor eene afgestorvene moeder,	

naar den H. Ludovicus, Koning van Frankrijk	568
Gebed voor afgestorvene broeders en zusters, naar Pater M. van Cochem.	568
Gebed voor afgestorvene verwanten, vrienden en weldoeners, naar den H. Petrus Damianus.	569
Gebed voor een afgestorvene, naar de H. Gertrudis.	570
Aanroeping tot God en zijne Hei- ligen, om verlossing der zielen in het vagevuur, naar Pater Martinus van Cochem	429
Litanie voor de geloovige zielen .	424
Miserere.	422

Ter vereering van sommige Heiligen.

Gebed tot alle Heiligen, naar den ge- lukzaligen Ludovicus van Granada.	521
Gebed tot alle Heiligen, naar den H. Augustinus.	407
Litanie van alle Heiligen	411
Gebed tot de heilige Engelen en den heiligen Engel-bewaarder	520
Gebed tot den heiligen Engel-bewaar- der; naar de H. Gertrudis. . . .	43

Gebed tot den H. Engel-bewaarder, naar den H. Carolus Borromeus.	41
Gebed, tot den H. Engel-bewaarder, naar Pater Martinus van Cochem.	50
Gebed tot den Heilige, wiens naam men draagt, naar den H. Alphonsus van Liguori.	521
Gebed, naar den H. Franciscus van Sales	588
Gebed tot den H. Josef	376
Gebed tot de heilige Anna	572
Gebed tot de heiligen Petrus en Paulus.	397
Gebed tot den H. Stephanus, naar den H. Chrysostomus	260
Gebed tot den H. Evangelist Joannes, naar de H. Gertrudis.	262
Gebed tot de heilige Drie Koningen, naar den H. Bonaventura	269
Gebed tot den H. Willebrordus, voor het welzijn van Nederland .	573
Gebed tot den H. Ludgerus	574
Gebed tot den H. Aloysius, naar Paus Pius VII.	575
Gebed tot den H. Antonius, in bij- zondere noodwendigheden	576
Gebed tot de H. Barbara	582

Gebed tot de H. Theresia	582
Gebed tot de H. Catharina. . . .	582
Gebed tot de H. Elisabeth	583
Gebed tot de H. Odilia, (bijzonder voor ooglijders.)	584
Gebed tot de H. Clara. . . .	584
Gebed tot den H. Aartsengel Michaël.	584
Gebed tot den H. Aartsengel Gabriël.	585
Gebed tot den H. Aartsengel Raphaël.	586
Gebed tot den H. Joannes Nepo- mucenus, om vermindering van tijdelijke zorgen	586
Gebed tot de H. Joachim en Anna, (voor echtelieden.)	587
 Gebeden bij buitengewone aangelegenheden en in bijzondere noodwendigheden.	
Op den maandag, naar den H. Fran- ciscus van Sales	588
Op den geboortedag, naar den heili- gen Alphonsus Maria van Liguori.	589
In bijzondere noodwendigheden, tot den H. Antonius	576
Om vermindering van tijdelijke zorgen, tot den H. Joannes Nepomucenus.	586
Litanie voor een goeden oogst . .	377

82	Litanie tot afwending van ongelukken.	383
82	Gebed voor het welzijn des Vader-	
83	lands, vooral bij buitengewone om-	
	standigheden	591
84	Bij de keuze van een staat, naar	
84	Pater Martinus van Cochem . . .	591
84	Tijdens eene besmettelijke ziekte,	
85	naar den H. Ephrem.	593
86	In oorlogstijden	594
	Bij een onweder	595
	Voor ouders.	596
86	Voor kinderen.	596
	Voor bloedverwanten en vrienden .	596
87	Voor verloofden	597
en	Bij de huwelijksplegtigheid, voor de	
	bruid en den bruidegom	599
	Voor reizigers en landverhuizers .	600
88	In bekoring tot zonde	47
	Gebed voor echtelieden, om eendragten	
89	deugd, tot de H. Joachim en Anna.	587
	Gebed voor echtelieden, om de nood-	
6	zakelijke behoeften	602

Overdenkingen.

6	Overdenking van het „Onze Vader”	
7	naar Paus Pius VI.	68

Overdenking van het „Onze Vader” naar den H. Franciscus van Assisen.	93
Overdenking van de vier uitersten des mensen, naar den H. Franciscus van Sales.	297
Overdenking van het lijden van den Verlosser aan het kruis, naar den H. Augustinus.	356

Christelijk Onderrikt

Hetgeen noodzakelijk is om zalig te worden	13
Het Geloof	15
De Geboden Gods en die der heilige Kerk	17
De zeven heilige Sakramenten . .	19
Het gebed	21
Het Sakrament der Biecht . . .	433
Het allerh. Sakrament des Altaars.	487
De aflaten	507
Gewetensonderzoek	441
Onderrikt over den Rozenkruis.	526

3

07

56

13

15

17

19

21

33

87

07

41

26

